CIVILIZAŢIA DISPĂRUTĂ din Valea Indusului

Între Mediterană şi Marea Chinei a apărut unul dintre primele leagăne ale civilizaţiei, în urmă cu mai bine de 5 milenii. Arheologii, fascinaţi de Egipt şi Mesopotamia, l-au descoperit târziu, după anul 1856.

În fiecare dimineaţă, în timpul sezonului comercial, oraşul Harappa se trezea odată cu zgomotul căruţelor trase de boi care treceau pe străzile în care îşi făceau apariţia o mulţime de vânzători, oferind clienţilor brăţări

din scoici sau coliere fine din pietre preţioase, iar în pieţe, ţărani veneau din câmpiile fertile care înconjurau cetatea, pentru a-şi vinde produsele. În acest timp, cetatea Harappa era invadată de negustori veniţi din ţări îndepărtate (Oman, Afganistan şi din Asia Centrală) cu pietre scumpe, aur, argint şi cositor pentru clienţii bogaţi.

După câteva nopţi petrecute la caravanseraiul amenajat la porţile cetăţii şi după ce-şi vindeau mărfurile, luau cale-ntoarsă, ducând cu ei cereale, vite, ţesături din bumbac, mătase (probabil), mărgele de cornalină, brăţări din cochilii...

O zi ca oricare alta din sezonul comercial, din urmă cu 4000 de ani, în prospera cetate Harappa, cu 40.000 de locuitori, aflată în regiunea Sindh (actualul Pakistan). Azi, n-a mai rămas decât un oraş cu 20.000 de locuitori.

O istorie reînviată

În 1856, o echipă de muncitori care se aflau în căutare de materiale pentru a asigura balastul unei căi ferate, a descoperit ziduri din cărămidă aflate în ruină. După ce au fost degajate de pământ şi dărâmături, au fost scoase la iveală diverse obiecte din pământ ars şi o superbă pecete cu reprezentarea unui unicorn, marcată de inscripţii misterioase.

Săpăturile iniţiate de Serviciul arheologic indian au continuat de-abia în 1920, în Harappa şi Mahenjo-Daro, aflat la 600 kilometri sud-vest de Harappa. De atunci, arheologii au resuscitat o civilizaţie a cărei existenţă era necunoscută, redând Indiei, a cărei istorie începuse oficial după cucerirea sa de către Alexandru Macedon în anul 324 î.Ch., un trecut despre care nu se ştia nimic.

O civilizaţie urbană, cu milenii înainte de era noastră, în care au figurat peste 1000 de situri, unele dintre ele fiind la acea vreme importante cetăţi, toate întinse pe un teritoriu cu o suprafaţă de 1 milion de kilometri pătraţi, teritoriu pe care se aflau, reunite, Egiptul şi Mesopotamia. Au fost descoperite silozuri mari de stocare a cerealelor din mileniul VI î.Ch., o dovadă a existenţei unei organizări sociale capabile să facă agricultură şi să gestioneze produsele agricole. Şi asta, într-un climat mult mai umed decât astăzi, aşa cum a reieşit din analiza polenurilor păstrate din acea perioadă. *(Va urma)*

DORIN MĂRAN

Drumeţii şi popasuri

Rezervaţia CHEILE PRAVULUI

Este o zonă deloc uşor de parcurs dar, dacă aveţi curiozitatea şi puterea de-a intra pe *Cheile Pravului* nu veţi regreta. Cascadele, stâncile cu forme diferite, arborii cu umbra lor deasă şi răcoroasă, apa limpede a pârâului dar şi peticul de cer care se zăreşte printre coroanele copacilor, sunt doar câteva dintre

splendorile acestor chei săpate de-a lungul multor ani.

Cheile Pravului reprezintă o rezervaţie geologică cu un peisaj spectaculos, modelat în calcar. Puteţi ajunge plecând din Aiud, pe la Cabana Sloboda, apoi prin satele Râmeţ, Brădeşti, Geogel până în Oncesti. Casele nu sunt multe. Ici, colo se aude câte un glas de copil şi răsună dangătul unei clopotniţe. Seara puteţi să vă odihniţi în una dintre casele unde nu prea vin turişti. De aici mersul spre chei se face pe Valea Mogoşului, pe drumul spre cătunul Cheia de unde intraţi pe „poarta" cheilor.

Rezervaţia Cheile Pravului este situată în partea central – vestică a Munţilor Trascăului, pe cursul mijlociu al Văii Pravului. Curajoşii, cum spuneam, şi drumeţii obişnuiţi cu traseele dificile ale naturii vor avea parte de imagini inedite. Cascade mai mici sau mai mari, grohotişuri, căţărări pe stânci şi, spre finalul cheilor, trecerea printr-un tunel cu pereţii apropiaţi la doar 3-4 m, sunt doar câteva dintre „nestematele" cheilor. Deodată se aude zbuciumul unei ape. E o cascadă a cărei înălţime are peste 10 m. O poiană puţin mai departe este binevenită pentru popas.

După un drum atât de obositor, dar de-a lungul căruia frumuseţea naturii n-are egal, este nevoie şi de odihnă. *Rezervaţia Cheile Pravului* este dominată de abrupturi şi stânci izolate. Tot aici există şi trei peşteri dintre care cea mai cunoscută este Peştera cu Ape, aflată în zona satului Boţani. Casele sunt rare pe întreaga Vale a Pravului. Mulţi gospodari au plecat spre alte zone mai uşor accesibile iar alţii nu mai au urmaşi. Doar biserica pusă pe o coamă de deal aşteaptă în tăcere ca măcar turiştii să-i treacă pragul.

Cheile Pravului sunt sălbatice, pline de surprize. Totul e să le descoperiţi.

N. FLORIA

Panteon creştin

Sfinţi ai lunii septembrie

Astăzi 2 septembrie, a doua zi a Indictionului, adică a anului nou bisericesc, Biserica noastră îl prăznuieşte pe ***Sfântul Mucenic Mamant.*** Acesta s-a născut în cetatea Gangra din ţinutul Paflagoniei şi a trăit în timpul persecuţiilor îndreptate împotriva creştinilor. În timpul împăratului Aurelian (270-275), părinţii săi Teodot şi Rufina au fost denunţaţi că nu se închină idolilor. Duşi pentru judecată în Cezareea Capadociei, au fost aruncaţi în temniţă. Cei doi se temeau că, supuşi la torturi, se vor lepăda de credinţa lor şi, de aceea se rugau să moară înainte de întâlnirea cu

călăii. Rugăciunea lor a fost ascultată şi Teodot a murit în închisoare iar Rufina s-a stins dând naştere unui copil. Acesta a primit numele Mamant şi a fost luat de o femeie credincioasă, Amia, care s-a ocupat şi de înmormântarea părinţilor. Copilul a fost dat la învăţătură şi crescut cu multă grijă în spiritul credinţei creştine. Mama adoptivă a murit însă când băiatul avea 15 ani. Denunţat că nu se închină idolilor, este adus la judecată şi supus la chinuri pe care le suportă cu mult curaj. Condamnat la moarte prin înec, scapă din valuri şi merge în munţii Cezareei unde devine pustnic. Găsit şi aici de prigonitori, este supus din nou la chinuri şi moare străpuns de suliţă.

În ziua de 3 septembrie este prăznuit ***Sfântul Sfinţit Mucenic Antim.*** Episcop al Nicomidiei în timpul lui Diocleţian, se refugiază într-un sat în timpul prigoanei dezlănţuite după edictul din anul 303. De aici le trimitea celor aflaţi în suferinţă cuvinte de îmbărbătare. Urmărit de soldaţi, Antim le iese în întâmpinare fără a-şi dezvălui adevărata identitate. El îi găzduieşte în propria casă, le întinde masa şi le pregăteşte loc de odihnă. Când soldaţii află cine este gazda lor, refuză să-l aresteze pe Antim, dar el pleacă de bună voie să se predea autorităţilor. Pe drum îi botează pe cei care fuseseră trimişi să-l aresteze. Torturat sălbatic, este ucis în cele din urmă prin decapitare.

Ziua de 4 septembrie îi prăznuieşte pe ***Sfântul Mucenic Vavila*** şi pe cei trei tineri discipoli ai săi. Sfântul Vavila a fost episcop al Antiohiei între 238-250, fiind considerat cel mai vestit dintre episcopii locului, după Ignatie Teoforul. Ca arhiereu i-a interzis împăratului Filip Arabul (244-249) să intre în biserică în noaptea de Paşti în anul 244. Deşi, după Fericitul Ieronim, regele era creştin, sfântul Vavila i-a amintit în noaptea respectivă de uciderea lui Gordian, înaintaşul lui pe tronul imperial. În timpul persecuţiilor declanşate de Deciu între anii 249-251 sfântul este prins împreună cu trei tineri discipoli ai săi. Sunt supuşi la cazne pentru a se lepăda de credinţa lor, dar ei refuză categoric acest lucru. În cele din urmă sunt decapitaţi.

Pe 5 septembrie este prăznuit ***Sfântul Proroc Zaharia, tatăl Sfântului***

Ioan Botezătorul. A trăit în vremea lui Irod cel Mare şi făcea parte din ceata preoţească a lui Abia. Soţia sa, Elisabeta, era una din fiicele lui Aaron. Cei doi nu aveau copii şi înălţau mereu rugăciuni Cerului să le dăruiască urmaşi.

În ziua în care slujea la templu, aflându-se în altarul tămâierii, Zaharia este vestit de Arhanghelul Gavriil că va avea un băiat care se va numi Ioan. Zaharia nu a crezut şi a fost pedepsit cu mutenia. Graiul i-a revenit după naşterea copilului, când îi va rosti numele şi va prooroci extraordinara lui misiune.

IRINA STOICA

Cei șapte pitici, o „gașcă" încântătoare

Walt Disney
toată viața copil

American cu sânge de irlandez încăpățânat și perseverent în ideile sale, Walt Disney (1901-1966) și-a dorit toată viața să distreze copiii. Fiu de fermier, acest campion al animației secolului XX a fost stră-stră-nepotul războinicului Isigny care a luptat alături de William Cuceritorul în 1066. Anglicizat, numele de Isigny a devenit Disney, iar Disney a devenit numele geniului care a făcut un imperiu prin ideile sale puse în operă printr-o ambiție uluitoare, specifică acelora care-și cunosc valoarea și vor să facă permanent ceva nou.

Copilul Walt Disney s-a remarcat prin talent la desen. Obișnuia să facă schițe atractive pentru cunoscuți, mai mult din dorința de distracție. Și întâmplarea a făcut ca adolescentul Disney să se împrietenească cu un purtător de afișe (reclamă ambulantă) care lucra pentru un teatru de vodevil și filme din Kansas City.

Donald Duck, rățoiul devenit mare vedetă

Probabil că atunci s-a născut în subconștientul său ideea că personajele din afișe ar fi mai convingătoare dacă s-ar mișca, dacă ar prinde viață. Primele încercări de a-și pune imaginația la încercare le-a făcut prin intermediul caricaturilor. Pe lângă școală, Disney urma și cursurile de duminicale ale Institutului de artă din Kansas City. Cu sânge de războinic în vene, el se implică în Primul Război Mondial, deși nu avea vârsta permisă de armată. Apoi, pe la douăzeci de ani, se produce impactul care avea să-i marcheze toată viața: întâlnirea cu animatorul Ubbe Iwerks, care realiza scurte animații pentru diverse filme. Atunci s-a născut și visul unui tânăr plin de fantezie, dar care nu știa cum să și-o exploateze: animația.

Genialitatea minții sale a constat și în faptul că a văzut în filmele de desene animate o mare atracție de viitor și o afacere din care se poate trăi în mod independent. Erau anii 1920 și în America cinematografia artistică a animației nici măcar nu era în stare embrionară. Și totuși, Walt Disney împreună cu un grup de prieteni talentați pun bazele unei firme cu acest profil.

Inițial, curajul de a porni pe un drum nedefrișat a fost „pedepsit" de legile economiei de piață. Dacă nu ai profit, nu exiști, oricât de talentat ești. Iar Walt Disney a simțit asta pe pielea lui timp de aproape zece ani. După meandrele mai multor tentative de a face scurt metraje cu tot felul de personaje preluate din povești sau inventate de el, Disney este răsplătit de soartă pentru geniu și perseverență.

Numele succesului său a fost Mickey Mouse, iar primul an de glorie a fost 1932. Ideea i-a venit de la un șoricel pe care l-a „adoptat" ca animal de companie și pe care-l ținea într-o colivie. A venit și primul Oscar (1932). Însă ambiția și fantezia genială a lui Disney nu s-au oprit aici. În pofida concurenței acerbe care se născuse în animația din SUA, el creează continuu personaje pentru copii și visează – din nou primul în branșa sa – să realizeze un lung metraj artistic. Visul devine realitate prin magnificul film „Albă ca Zăpada și cei șapte pitici".

Baloo, ursul mucalit din „Cartea junglei"

Era decembrie 1937 când spectatorii de la premieră au ovaționat minute în șir acea creație, printre ei numărându-se și Charlie Chaplin. 1,5 milioane investite, 185 de milioane câștigate...

Dar neastâmpăratul copil din Disney nu se putea opri. Devenise o mare celebritate a Americii și a lumii, în pofida unor uriași concurenți precum Max Fleischer (Popey marinarul) și cuplul Hanna-Barbera (Flinstone, Tom și Jerry).

Alt mare vis al său era parcul tematic. Avea în minte „Parcul electric" din copilărie (din Kansas City) și acum avea din belșug personaje extrem de populare care să dea viață ambiției sale. Așa a apărut Disneyland-ul, deschis la 17 iulie 1955. Acesta avea și o altă inovație, și anume trenulețul electric pentru copii, un alt vis din copilărie... Copilărie care l-a urmărit toată viața.

Pinocchio, băiețelul cu nasul variabil

Mickey Mouse și iubita sa, Minnie

BAZAR bizar

Omul sfințește locul, nu invers

A fost odată ca niciodată un englez mucalit, pe nume Michael Young, baron de Dartington (1915-2002), care a inventat un concept care dă multora frisoane. Este vorba despre meritocrație – puterea celor merituoși –, termen lansat în eseul său științifico-fantastic „Apariția meritocrației", 1958. Luând în derâdere funcționarea sistemului de putere din Marea Britanie, Michael Young își plasează subiectul eseului în anul 2032. Ideea de bază a lucrării este că nu marea masă a oamenilor este cel mai mare contribuitor al societății, ci o „minoritate creativă" sau „elita neliniștită". Cu alte cuvinte, meritocrația nu este un sistem de guvernare, ci o filosofie a succesului, căci prin această atitudine „discriminatorie" alegerea celor puțini înseamnă respingerea celor mulți.

Acest mod de gândire sănătos în orice societate care dorește binele tuturor și nu doar a unor privilegiați poate fi exprimată mult mai simplu și mai elocvent în românește prin cunoscuta zicală: „Omul potrivit la locul potrivit". Și asta cu consecința firească, adică „omul sfințește locul", nu invers. Nu poziția socială aduce merite, ci motivele pentru care ai obținut-o. Oare se întâmplă în anii democrației capitaliste din România să se aplice gândirea meritocratică? Și, mergând pe firul atitudinilor față de nostalgia comunistă pusă la zid, aș întreba dacă nu cumva în regimul trecut au fost înăbușite talente autentice sau au fost lăsate să se afirme, devenind mari personalități despre care vorbim astăzi cu mândrie.

Având în vedere textul nostru despre Walt Disney, m-am gândit să exemplific răspunsul la meritocrația românească dinainte de 1989 cu un nume aproape uitat: Ion Popescu-Gopo. Genial grafician și artist al filmelor de animație, Gopo (1923-1989) a mărturisit că a fost un anti-Disney, adică a vrut să creeze animație fără culori magnifice și imagini idealizate. El a mers la esență în alb-negru și cu un personaj uman simplificat, celebrul „Omuleț al lui Gopo". De altfel, meritele sale au fost răsplătite cu Premiul de la Cannes, în 1957 (unul dintre puținii români laureați acolo, alături de Liviu Ciulei și Mirel Iliești). Or, anul 1957 aparține „obsedantului deceniu", când comunismul avea forme dintre cele mai active privind educația oamenilor muncii și abnegația acestora față de ideologia comunistă.

Omulețul lui Gopo, un apolitic afirmat în plină construcție socialistă

Meritocrația este criticată de unii savanți (printre care și indianul Amarthya Sen, născut în 1933) pentru simplu fapt că definiția meritului este vagă. Astfel, avansarea în funcții înalte ar trebui să se facă pe baza meritelor trecute (evaluate la sânge) și nu a meritelor curente, dovedite în exercitarea funcției. Mulți compară meritocrația cu „darwinismul social", adică evoluția societății prin selecție naturală, care se face pe bază de aptitudini înnăscute și dobândite. Dar știm că natura nu are o structură democratică și nici morală. Pentru că nu mulți, ci o minoritate se naște cu diverse talente. Totodată, în natură, lupta pentru existență nu este etică, în sensul că prădătorii fac eforturi minime pentru rezultate maxime: ei ucid în primul rând cele mai vulnerabile exemplare, adică puii și bolnavii altor specii, pentru a-și cruța energia. Se întâmplă ceva similar și la oameni? Nu cumva apartenența politică este cea mai simplistă cale de a deveni „cineva", iar meritele autentice pentru funcția dată să fie trecute pe planul doi? Și, fără nici o jenă, mă întreb dacă nu cumva „meritele politice" erau criteriul și înainte de 1989. Răspunsul ni-l dă însăși starea în care se află o societate la un moment dat. Dacă sunt oamenii potriviți la locul potrivit, atunci e de bine.

Măcelarul de duminică

Dacă un amic mi-ar spune că a omorât optzeci de muște, aș putea crede că este un erou cu obsesii entomologice, căci lista bravurilor sale e cam lungă. Dar dacă ar fi vorba despre un ins care a omorât optzeci de femei tinere? Aș spune că rasa umană are niște rebuturi înfiorătoare, greu de imaginat pentru o minte sănătoasă și chiar pentru justiția americană.

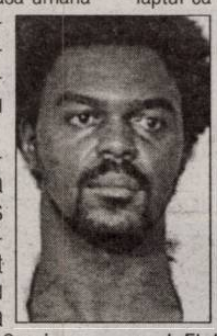

Cel poreclit „Măcelarul de duminică" a fost Carl Eugene Watts (1953-2007), un individ născut și crescut de oameni normali. Cu toate astea, în mintea lui Watts, încă de la 12 ani, s-a născut ideea uciderii fetelor și femeilor. Se hrănea cu fantasme îngrozitoare și psihiatrii spun că era tipul caracterizat prin zicala „urăsc sexul femeilor". Nu se știe cum poate apărea o astfel de deviație psihică iremediabilă, dar se știe că societatea nu are metode sigure de autoapărare împotriva unor astfel de „prădători psihopați". Cum a fost posibil ca un specimen suspectat că a ucis două eleve pe când nu avea nici 16 ani, să nu fie încarcerat pe viață? Și totuși, Watts a fost băgat la ospiciu și eliberat. Iar arestat, iar eliberat pentru bună purtare. Până la 21 de ani, când și-a început infernala serie de crime, avea un cazier impresionant cu același tip de infracțiune: agresiune asupra femeilor.

Între 1974 și 1982, poliția nu a putut face vreo legătură între crimele produse în mai multe state. Unicul element comun era faptul că toate victimele erau femei albe cu vârste cuprinse între 24 și 44 de ani (Watts fiind afro-american). La un moment dat, detectivii și-au dat seama că omorurile se produceau numai duminica și că nici o victimă nu fusese abuzată sexual. Psihopatul era fie impotent, fie homosexual. El dădea buzna peste femei singure, le ducea în zone lăturalnice și le ucidea fără nici un ritual anume. De aceea Watts a trecut neobservat timp de opt ani. Individul nu se remarcase prin inteligență niciodată, dar știa să nu lase urme biologice de nici un fel. Și totuși, la ultima agresiune, femeia răpită a scăpat și apoi l-a recunoscut prin confruntare, dintre mai mulți suspecți. Au urmat dificultățile justiției de a-i dovedi asasinatele. Conform dosarului, două erau sigure, 12 aproape sigure și aproape 80 probabile. Watts (foto) nu a recunoscut nici o crimă. A fost condamnat pe viață și a murit de cancer în pârnaie.

„Da' țapănă ești fa, Mărioaro!"

Agalmatofilia este atracția sexuală față de o statuie (manechin) și cuprinde și pigmalionismul (atracția față de propria creație). După acest prolog intelectual, să vedem ce a fost în capul lui Franz Reichelt (1879-1912), croitor și făurar de manechine. A vrut să intre în istorie cu o paraşută tip pardesiu și să se arunce de la primul etaj al Turnului Eiffel. Inventatorul a promis poliției că va face o primă încercare cu femeia din carton. Dar în ultimul moment, domnișoara țapănă a fost înlocuită, poate din dragoste, cu însuși Franz. Dar Cupidon avea o indigestie și Franz a căzut ca un bolovan pe caldarâm. Parașuta-pardesiu l-a trădat și suavul manechin feminin nu și-a putut stăpâni o lacrimă de adio. Devotamentul lui Franz (foto) i-a înfiorat rumegușul.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Știați că...

◆ *...deșertul Dast-i-Lut din Iran, cu o lungime de 1100 km, este aflat la o al-*

titudine de 600 m? Aici nu se întâlnește nicio rezervă de apă și nicio vietate pe sute de kilometri.

◆ *...se presupune că prima linie de cale ferată a fost construită în secolul al XVIII-lea în Anglia? Era folosită pentru vagonetele cu cai.*

◆ *...Nilul se varsă în Marea Mediterană printr-o deltă cu șapte brațe? Are cel*

mai mic număr de afluenți dintre toate marile fluvii din lume.

◆ *...primul studiu sistematic asupra dobândirii înțelegerii de către copii a fost făcut de către psihologul elvețian Jean Piaget? A trăit între 1896-1980 și este considerat una dintre figurile marcante ale secolului XX.*

◆ *...orașul Alba Iulia a fost întemeiat de ro-*

mani? Ei l-au numit Apulum.

◆ *...legătura între Moldova și Maramureș se face prin Pasul Prislop? Este situat la 1416 metri înălțime între depresiunea Dornelor și depresiunea Maramureș.*

◆ *...vulcanul Vezuviu a fost inactiv secole întregi înaintea marii erupții din 79 î.Hr.? Erupția a în-*

gropat orașele Pompei și Stabiae sub cenușă și a acoperit orașul Herculaneum cu magmă.

Știați că...

Gondola

o pecete a Orașului Dogilor

Cu toate că în vorbirea curentă a căpătat și alte sensuri, cuvântul „gondolă", prin simpla lui rostire, te duce cu gândul la orașul străbătut de canale, presărat cu palate, cu biserici, cu poduri și cu multe, multe alte minunății.

Gondola, așa cum o știam noi odinioară, și așa cum a rămas până în zilele noastre, se identifică mereu și mereu cu Veneția. Este pentru orașul ei ceea ce este autobuzul cu etaj pentru Londra, tramvaiul pentru Lisabona sau bicicleta pentru Amsterdam.

Chiar dacă vizitatorul Veneției folosește acele „vaporetto" mult mai rapide și, mai ales, mult mai ieftine, inima lui tânjește după o plimbare în această barcă suplă, tradițională. Imaginea gondolei apare atât în pânzele lui Canaletto cât și pe o mulțime de obiecte, nu întotdeauna de bun gust, înșirate pe tarabe.

Istoria ei are o vechime de aproximativ un mileniu sau poate mai mult. Tradiția spune că primele gondole au apărut în secolul al VII-lea în timpul primului doge, dar ele au fost menționate prima dată într-un document în 1094. Denumirea acestei ambarcațiuni atât de populare are origini incerte. Ar putea veni, fie din grecește, din „kondyle", însemnând „scoică" sau din latinescul „cymbula" – barcă mică.

Se crede că primele gondole ale meșterilor venețieni nu semănau prea mult cu cele din zilele noastre. Cele mai vechi imagini ale acestor bărci apar în picturile secolelor XV-XVI. Aveau fundul drept iar pupa și prora nu erau prea înalte. Dușumeaua și părțile laterale erau împodobite cu steme și tot felul de motive, sau cu imagini ale familiilor posesoare ale respectivelor gondole. În 1562, Senatul Serenissimei a emis un decret prin care se interzicea decorarea ostentativă a gondolelor. Cu acest prilej, a fost înlăturată și așa-zisa „felze", un fel de cabină din centrul bărcii, în care se adăposteau pasagerii pe vreme rea. Era un spațiu închis în care se pătrundea printr-o ușă strâmtă, cu ferestre mici și decorată în exterior cu panglici colorate.

În secolul al XVIII-lea, gondola a fost standardizată: neagră, asimetrică având 10,75 metri lungime și 1,75 lățime, fiind condusă cu o singură vâslă de gondolierul care stă în picioare la pupa. Acești bărbați, atât de apreciați de turiști și nu numai, erau odinioară de o eleganță care concura cu aceea a toreadorilor spanioli. În zilele noastre poarta o adevărată „uniformă" din care nu lipsesc un tricou în dungi și o

Regata Istorică

pălărie de paie cu boruri largi. Gondolele care plutesc acum pe canale sunt create și reparate la Squero di San Trovaso unde, încă din secolul al XVIII-lea, meșteri pricepuți mențin în viață acest nobil meșteșug.

Squero di San Trovaso

Strălucirea de odinioară a gondolelor revine cu ocazia sărbătoririi regatelor dintre care cea mai cunoscută este Regata Istorică, având loc în prima duminică din septembrie. Atmosfera este asemănătoare cu cea din timpul carnavalului. Palatele sunt decorate cu steaguri și steme, are loc o procesiune de bărci încărcate cu oameni în costume de epocă și participă șase categorii de ambarcațiuni și vâslași.

Ideea acestui gen de procesiune este atribuită dogelui Giovanni Sorranzo, în 1315, cu toate că, regata, așa cum o vedem astăzi, a fost lansată în 1896, la inițiativa primarului Filip Grimani.

În trecut, cel mai important eveniment de acest fel era „Sensa" din ziua de Înălțare. În cadrul unei procesiuni strălucitoare, dogele de pe barca sa, numită „bucentaur", arunca în apă un inel, simbol al căsătoriei Veneției cu marea. Vedeta de netăgăduit a acestui ritual rămânea însă gondola, această minune venețiană suplă, elegantă și veșnic tânără.

Casa Universitarilor

În deceniul al VI-lea al secolului XIX apar primele forme arhitecturale ale „romantismului integral". Un exemplu tipic în acest sens, îl constituie casa fostă Liebrecht și Filipescu, astăzi Casa Universitarilor, aflată pe strada Dionisie Lupu din Capitală.

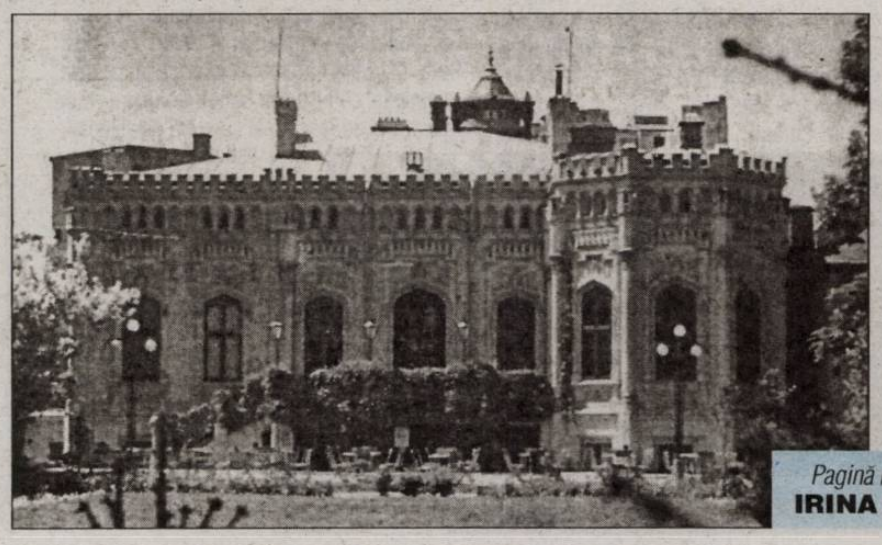

Simboluri ale umanității

Sisyphos (Sisif)

Personaj simbolic din mitologia greacă, personifică lipsa de scrupule care își găsește cuvenita pedeapsă după moarte printr-o muncă inutilă și fără sfârșit.

Cu toate acestea, cele mai multe mituri îl consideră inteligent și inventiv, ingeniozitatea lui constituind o primejdie cosmică, părând să restructureze chiar și legislația divină. Fiu al lui Aidos (Eol) și al pleiadei Merope, tatăl lui Halmos și Thersandros, este, după unele versiuni, rege în Corint, zgârcit, invidios și viclean. Leagă moartea cu lanțuri în palatul său și de aceea este pedepsit. În alte versiuni, primește pedeapsa pentru că a divulgat răpirea unei tinere de către Zeus. Este condamnat de Hades la o muncă infernală. Este obligat să rostogolească o stâncă spre vârful unui deal, dar, ajungând sus, stânca se rostogolește înapoi și el este obligat să o ia de la capăt.

De aceea, expresia „muncă sisifică" a căpătat înțelesul de muncă istovitoare și zadarnică.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Să mori de râs, nu alta

La propriu. Chiar dacă pare extrem de bizar, în decursul istoriei s-au înregistrat şi morţi ale unor oameni importanţi, din motive ce ţin de domeniul râsului, dacă se poate spune aşa. În anul 207 î. Chr., filosoful stoic Crisip din Soles a murit de râs, după ce a văzut un măgar beat, care încerca să mănânce smochine. Împăratul roman Galba a avut o soartă crudă, impopularitatea lui făcând să fie asasinat de mai mulţi membri ai Gărzii pretoriene, în anul 69. Nu mai puţin de 120 de persoane au declarat apoi că l-ar fi ucis, numele lor fiind înregistrate toate pe o listă. Listă foarte utilă împăratului Vitellius, pentru a-i găsi şi a-i executa pe toţi. Mult mai târziu, în 1478, ducele George de Clarence a fost condamnat la moarte, lăsându-i-se libertatea de a-şi alege modul în care avea să moară. Nu ştim cât de chefliu era nobilul, dar cert este că a optat pentru a fi înecat într-un butoi cu vin. De viţă nobilă, desigur!

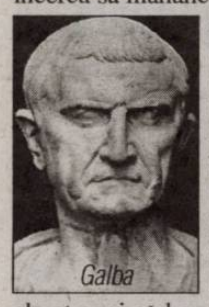
Galba

Nici sportul nu e doar un galop de sănătate. Apropo de galop: jocheul Frank Hayes a murit în 1923, chiar în timpul unei curse hipice, din cauza unui infarct. Calul său, *Sweet Kiss* („Sărutare-dulce"), a câştigat cursa, făcând astfel din Hayes primul jocheu mort devenit campion. Îl mai amintim aici doar pe avocatul Garry Hoy, din Toronto, care a dorit cu orice preţ, în anul 1996, să demonstreze că geamurile clădirii Toronto-Dominion Centre sunt incasabile. S-a înşelat, din păcate, dar nu a mai putut constata aceasta, deoarece, în momentul când s-a aruncat la propriu către unul dintre geamuri, acesta s-a făcut ţăndări, iar Hoy a căzut dincolo. Şi se afla la etajul 24! Râs cu plâns, căci o moarte, oricât de amuzante ar fi împrejurările în care a survenit, înseamnă totuşi un destin curmat. *(T.M.)*

Ducele George de Clarence

Jocheul Frank Hayes

Nu hrăniţi pescăruşii!

Dacă sunteţi iubitor de animale şi se întâmplă să vizitaţi coastele sudice ale Angliei, pentru nimic în lume să nu hrăniţi pescăruşii care cu siguranţă vă vor întâmpina, pe plaje. În caz că o faceţi, sunteţi pasibil de o amendă de 2200 lire sterline, plătibilă în termen de două zile! Drastica măsură a fost luată de autorităţile din comitatul Suffolk, după ce păsările marine par să fi devenit o adevărată „plagă".

Atrase de turişti şi de localnici, care le hrănesc spre a-şi delecta copiii, păsările au umplut oraşele de pe coastă, acoperindu-le, efectiv, cu un „covor" de excremente pe care lucrătorii de la salubritate se străduiesc din răsputeri să-l înlăture. Excrementele păsărilor marine sunt extrem de corozive şi pot distruge vopseaua maşinilor, dacă rămân pe acestea mai mult de o săptămână. „Poate că amenda este cam mare dar am vrut să dăm un exemplu în acest sens, pentru că şi până acum se percepeau amenzi, mult mai mici, care nu speriau pe nimeni. Ne-am săturat de pescăruşi, sunt o pacoste pentru muncipalitate", a declarat un purtător de cuvânt al primăriei oraşului Aldenburgh, una dintre localităţile cele mai afectate de „plaga înaripată". *(G.T.)*

Culmea penibilului

ALBUM DE ŢIPETE

Nostalgicii după vremurile de odinioară, când cântăreţii chiar cântau şi nu se maimuţăreau pe scenă, scălâmbăindu-se ca toate alea şi urlând din toţi rărunchii, vor avea parte cu siguranţă de un duş rece, la auzul veştii că recent a fost lansat un album ce conţine exclusiv ţipete!

Aţi auzit bine, este vorba despre „Favorite Recorded Scream", o compilaţie de 74 de bucăţi de melodii din muzica unor artişti precum The Who, Slayer sau Bjork, bucăţi care cuprind urlete, ţipete şi exclamaţii guturale care numai muzică nu pot fi numite.

Năstruşnica idee i-a venit unui artist din New York, LeRoy Stevens, pe când asculta piesa „A Change is Going to Come" a unui cântăreţ de soul din anii 60, Baby Huey, melodie încheiată cu o serie de ţipete. Ulterior, el a cerut unui magazin de discuri din Manhattan o listă cu melodiile tuturor artiştilor şi, după audiţii de luni de zile, a reunit fragmente din zeci de melodii, realizând o compilaţie pe CD.

Acum, toţi cei interesaţi de „urletele muzicale" îşi pot procura discul lui Stevens contra sumei de 15 dolari. Vă imaginaţi cum ar fi o petrecere pe „muzica" asta? *(G.T.)*

Dinţi prea scumpi

O femeie de 28 ani din oraşul american Sumter a primit câştig de cauză din partea juraţilor, în procesul intentat dentistului său, pe motiv că i-ar fi extras degeaba nu mai puţin de 13 dinţi!

Elizabeth Smith avea probleme la doar trei dinţi, dar stomatologul Robert Scott, de la Sexton Dental Clinic, i-a spus că trebuie să-i mai scoată şi alţii, pentru a-i pune o proteză mai solidă. În cele din urmă, femeia a rămas fără aproape nici un dinte în gură, fiindu-i extraşi 16 dinţi şi rămânând ştirbă.

Când a înţeles că medicul a acţionat greşit, l-a dat în judecată şi, după un proces ce a durat mai bine de un an, verdictul a fost malpraxis iar curtea a stabilit ca femeii, care abia se mai poate hrăni şi necesită acum o proteză nouă, să i se acorde despăgubiri de 2 milioane de dolari. Cea mai mare parte a sumei va fi plătită de clinică iar restul de Scott, căruia i s-a retras dreptul de a mai practica stomatologia. Ştiu unii ce ştiu când fug de dentist ca dracul de tămâie... *(G.T.)*

Şi-a furat propria maşină

Un francez se afla cu fiul său într-un automobil care avea geamurile vopsite, rulând cu o viteză ilegală în apropiere de Gennvilliers. La un moment dat, a fost atenţionat de girofarurile unei maşini de poliţie care l-a somat pe şofer să tragă pe dreapta şi să iasă din maşină împreună cu pasagerul. Poliţiştii au îndreptat armele spre ei iar şoferul a fost încătuşat, sub acuzaţia că a furat maşina. Tatăl băiatului în vârstă de 17 ani a intrat în panică, mai ales datorită faptului că acesta suferea de autism şi ar fi putut

avea o reacţie emoţională periculoasă. Ar fi putut să facă o criză nervoasă sau să fugă de la faţa locului. Ce s-ar fi întâmplat în acest caz?

Întrucât şoferul a negat vehement, poliţiştii au procedat la verificarea fişierului de înmatriculare, convingându-l că maşina era furată. Numai că, aparţinea chiar şoferului! Maşina îi fusese furată, revopsită, „cosmetizată" şi abandonată într-o parcare.

Francezul păgubaş făcuse un gest iresponsabil, furând din parcare maşina pentru a ajunge cât mai repede acasă pentru a-şi rezolva urgent o problemă de familie. (D.M.)

A murit la 100 de ani

E vorba de un condor, botezat Hector, care a devenit o vedetă a grădinii zoologice din Alger. Şi asta pentru că era cel mai în vârstă exemplar din lume provenind din Munţii Anzi, care a împlinit de curând 100 de ani. Matusalemica înaripată a dat în ultima vreme semne de slăbiciune acută aflată într-o fază incipientă în urmă cu mai bine de un deceniu. Condorul părea tot mai deprimat şi parcă îşi anticipa moartea.

Când a fost adus din Anzi, avea o înălţime de 1 metru şi o greutate de 15 kg şi o anvergură a aripilor de 3,26 metri, fiind găzduit într-o grădină zoologică din Alger împreună cu „soţia" sa. O pasăre impunătoare, a cărei longevitate e binecunoscută. Dar să atingi 100 de ani e un eveniment demn de Cartea Recordurilor. *(D.M.)*

Revelionul-fantomă

Un francez (nici în ziua de azi nu se ştie cine anume) s-a gândit că trecerea în noul mileniu constituie prilejul cel mai potrivit pentru a-şi ferici mai mulţi compatrioţi cu o noapte de neuitat, petrecută în atmosfera misterioasă a unui castel medieval. Oferta lui era extrem de generoasă: pe lângă castelul autentic, apăreau ţinutele de epocă, meniuri exotice, personal pe măsura evenimentului conceput într-un fast deosebit. Omul nostru chiar a contactat proprietarii unor asemenea edificii istorice private, care organizau vizite şi diverse evenimente pentru cei dispuşi să plătească locaţia în mod corespunzător. Bucuroşi să-şi mai scoată ceva din cheltuielile cu gestionarea istoriei, castelanii au semnat contracte ferme, pregătindu-şi „căsuţele" pentru magistrala seară de 31 decembrie 1999. Au urmat, din partea întreprinzătorului organizator, anunţurile însoţite de fotografii, publicate în numeroase ziare şi, firească, rezervările au început să curgă; la fel, şi frumoasele sume achitate în avans, în contul individului necunoscut. Acesta, cu conştiinciozitate, a răspuns fiecărui client, trimiţându-i şi programul serii, pe lângă obligatoriul meniu de un lux nemaiîntâlnit. În fine, mergând până la capăt, el a solicitat plata integrală a marelui eveniment, până la 15 decembrie. Tot atunci, i-a anunţat pe castelani că va trece în curând, să stabilească împreună ultimele detalii. Şi astfel s-a strâns o adevărată avere.

Odată sosită seara mult-aşteptată, către castele au început să se îndrepte convivii încântaţi de gândul la o petrecere medievală, la intrarea în mileniul al treilea. Nu mică le-a fost însă mirarea să afle, de la gazdele disperate, că fuseseră cu toţii escrocaţi. Cei mai mulţi au reacţionat cum era de aşteptat, astfel că, dacă „întreprinzătorul" ar fi fost de faţă, nu ar mai fi fost nevoie de eşafod... Câţiva s-au bucurat, totuşi, măcar puţin. Ca pentru a-şi plânge pe umăr unii altora, oaspeţii au petrecut împreună cu mult-întristatele gazde noaptea cea de pomină. Curat de pomină, nu-i aşa? *(T.M.)*

Gafe comice în filme de groază

Amatorii de mistere au urmărit şi urmăresc cu plăcere pelicule care analizează, cu mai mult sau mai puţin profesionalism, obiectul pasiunii lor. Filmele de groază sau cele care abordează capacităţile inexplicabile ale creierului uman ori evenimente şi întâmplări în care sunt implicaţi monştri, creaturi fabuloase, extratereştri, fac deliciul oricărui împătimit de enigme.

În ultimii ani, paranormalul a devenit parte integrantă a cinematografiei mondiale, seriale precum „X-Files" sau „Milennium" câştigând milioane de fani pretutindeni. La o privire mai atentă, însă, multe dintre aceste filme, socotite „monumente" de profesionalism, atât ca scenariu, cât şi (datorită tehnicilor supersofisticate utilizate) ca realizare, se dovedesc a fi, de fapt, pline de gafe, socotite pe drept cuvânt de critici ca fiind „monumentale". Fapt care face ca, în loc să-şi aducă o contribuţie constructivă în popularizarea întâmplărilor şi însuşirilor stranii, a fenomenului OZN sau a altor mistere, filmele cu pricina pun întreaga fenomenologie paranormală într-o lumină mai degrabă jenantă, aşa cum rezultă şi din analiza efectuată de un grup de cercetători americani de la revista „Skeptical Inquirer", din care spicuim, în continuare, câteva fragmente.

Carrie

În filmul realizat după romanul „paranoicului" Stephen King, film ce a revoluţionat genul „horror", există totuşi câteva „scăpări" pe care „scepticii" nu le-au trecut cu vederea. Astfel, atunci când Carrie visează că este izbită de o maşină, secvenţa, derulată cu încetinitorul, într-o atmosferă „ceţoasă", onirică, surprinde şi prezenţa, pe fundal, a unei maşini care... merge cu spatele, fapt de natură să-l edifice şi pe cel mai neatent spectator asupra calităţii trucajului...

Anaconda

Şi în acest film, turnat în locaţii originale, în Brazilia, şi considerat de critici o reuşită din punct de vedere al imaginii, trucajelor şi suspansului, bine întreţinut pe tot parcursul desfăşurării acţiunii, s-au strecurat „scăpări". În secvenţa în care cercetătorii porniţi în căutarea monstrului ucigaş trec prin dreptul unei cascade, se observă clar că apa curge, aparent, de jos în sus, semn că cei de la „montaj" n-au fost prea atenţi când au prelucrat trucajul. Iar asta nu este tot, pentru că, după ce actriţa principală este strangulată, în barcă, de către uriaşul şarpe, camera surprinde, pentru câteva fracţiuni de secundă, contracţiile ritmate ale abdomenului ei, semn că biata actriţă obosise serios, în timpul turnării scenei şi nu şi-a mai putut ţine respiraţia, pentru a dovedi că este moartă!

Beetlejuice

Teribilul film, care a stârnit fiori de groază şi multor „curajoşi" pare, privit de către analiştii de la „Skeptical Inquirer", o parodie de tot hazul, în care gafele apar la tot pasul. Ştiind faptul că, potrivit tradiţiei, imaginea fantomelor nu poate fi văzută în oglindă, regizorul face în aşa fel încât imaginile Geenei Davis şi a lui Alec Baldwin să nu apară în oglinda din cameră. În schimb, ele se pot desluşi perfect oglindite în geamul ferestrei lângă care apar cele două „spectre"...

Independence Day

Dacă ar fi să acordăm un premiu pentru „cel mai penibil film" de SF, n-am avea nici un dubiu în a-l oferi mult lăudatului „Independence Day". În ciuda unui buget „cu multe zerouri în coadă", filmul nu pare altceva decât o înşiruire de „mărături", parcă anume puse pe tapet pentru a da yankeului de rând o idee elocventă despre „extratereşti agresivi, dar proşti şi despre soldaţii americani mici, dar inimoşi şi deştepţi de n-au pereche în lume", cum se exprimă textual analiştii de la „Skeptical". „Nava-mamă" a extratereştrilor, aducând cu ea miliardele de echipaje invadatoare, este mare, după cum este informat, în film, preşedintele

Americii, cât o pătrime din Lună. La o asemenea dimensiune şi ţinând seama de apropierea ei de Pământ, această navă ar fi trebuit să declanşeze seisme, maree uriaşe şi alte catastrofe imediate, datorită forţei sale de atracţie gravitaţională. Or, nu se întâmplă nimic din toate astea... Pe de altă parte, atunci când Will Smith se „întâlneşte" cu o monstruoasă creatură extraterestră, el o doboară dintr-un singur eroşeu „à la Mike Tyson", deşi, cu numai câteva minute mai devreme, creatura se dovedise îndeajuns de puternică pentru a paraliza, prin forţa gândului, o armată întreagă de militari înarmaţi până-n dinţi!

Halloween

Film care, bucurându-se de un succes imens, a cunoscut patru continuări, Halloween se dovedeşte „forfecat" necruţător. Deşi acţiunea filmului se petrece în statul Illinois, toate, dar absolut toate maşinile ce apar în el au plăcuţe de înmatriculare de California! Într-unul dintre momentele de mare suspans, când Michael se întâlneşte cu periculosul criminal, umbra acestuia, pe perete este însoţită de cea a unui... microfon, din acela acoperit cu blană, semn că neîndemânaticului membru al echipei de filmare îi amorţiseră mâinile tot ţinându-se după criminal! Într-o altă secvenţă, atunci când Michael o ia în braţe pe Annie, aducând-o din maşină în casă, iniţial, capul fetei stă aplecat pe umărul stâng al actorului, picioarele atârnându-i peste mâna dreaptă a acestuia. În clipa în care deschide uşa, capul ei se află sprijinit pe umărul drept al tânărului, iar picioarele, peste mâna stângă.

PRIN GĂURA CHEII

Copiii Madonnei au „ore de vizită" la mama lor!

Viaţa de vedetă nu este uşoară şi dacă ar cunoaşte toate aspectele ei probabil că mulţi dintre cei ce visează să aibă parte de „traiul de huzur" al starurilor ar renunţa cu dragă inimă la asemenea fantezii. De pildă Madonna, una dintre cele mai reputate, mai talentate şi mai bogate artiste la ora actuală, este cu siguranţă şi una dintre cele mai ocupate. Atât de ocupată încât nici propriii copii nu are timp să-i vadă! Personaj polivalent, cântăreaţa s-a apucat mai nou şi de regie, după ce a cochetat cu actoria. Ea regizează filmul W.E. şi, fiindcă programul îi este atât de aglomerat, din zori şi până seara, copiii ei – Mercy, David, Rocco şi Lourdes (Lola) o vizitează „pe ceas", nu mai mult de un sfert de oră fiecare, atunci când Madonna ia o pauză de la filmări. Cel puţin aşa susţin surse din apropierea vedetei, care au declarat că în agenda ei există note precum „timp pentru David" sau „timp pentru Lola". Firesc, o asemenea atitudine a stârnit critici, în presă, numeroşi jurnalişti acuzând-o pe Madonna de „narcisism" şi de „ipocrizie", pentru că a insistat atât să înfieze doi copii orfani din Africa, spre a le oferi dragoste maternă, când de fapt ei sunt nevoiţi să o viziteze în funcţie de un orar prestabilit.

„Mai zgârcit ca Gordon Gekko"

Dacă vă mai amintiţi, Gordon Gekko era personajul mârşav, avid de bani şi lipsit de orice scrupule pe care Michael Douglas l-a interpretat în filmul *Wall Street*, din 1987, dar şi în continuarea acestui succes, *Wall Street: Money Never Sleeps*, din 2010. Comparaţia cu personajul a cărui încarnare i-a adus lui Douglas un premiu Oscar a fost făcută de avocata fostei soţii a lui Douglas, Diandra, care l-a acuzat pe actor că şi-ar fi ascuns încasările obţinute din această nouă peliculă, pentru

a nu fi obligat să plătească jumătate din ele Diandrei, conform contractului încheiat la divorţul lor, în 2000. Se pare că actorul în vârstă de 65 de ani, diagnosticat de curând cu cancer la gât, ar fi obţinut 20 milioane dolari pentru noua sa apariţie, ca Gordon Gekko, în filmul regizat de Oliver Stone. Douglas şi actuala lui soţie, Catherine Zeta-Jones, nu au fost prezenţi la tribunal, spre a asista la tirada furioasă a avocatei Diandrei, Nancy Chemtob.

PORTRET

O actriţă de revistă cu un talent nativ deosebit. Are umor, este spontană, ştie să atragă publicul şi

Valentina Fătu

să-l destindă. A copilărit la Dridu, judeţul Ialomiţa. Pe atunci nici nu visa să devină actriţă. Destinul însă a fost altul. După ce a absolvit cursurile primei şcoli particulare de teatru de revistă din cadrul Universităţii Ecologice din Bucureşti, *Valentina Fătu*, prin concurs, a devenit actriţă a Teatrului de Revistă „Constantin Tănase" unde joacă alături de mari actori ai genului.

Este optimistă, spumoasă, vitalistă şi plină de farmec personal. Cântă, recită, spune monoloage, scheciuri şi dansează, reuşind să demonstreze că a fi actor de revistă presupune mult profesionalism. Pe *Valentina Fătu* o puteţi vedea la teatrul „Constantin Tănase" în multe piese. Mă refer la „Nevestele vesele", „Bufonii regelui", „Omul care a văzut moartea" şi „Poftă bună la Tănase".

V. Fătu este prezentă şi în multe emisiuni televizate unde îşi exprimă calităţile de actriţă sau de realizator. Are un băieţel pe care-l adoră şi pe care-l învaţă să iubească natura şi lumea satului unde ea a copilărit şi s-a format. Este una dintre actriţele de revistă care ştie să-şi respecte colegii cu mai multă experienţă, având, după cum spune, multe de învăţat de la ei. *(N.F.)*

Crocodilul Dundee a intrat la apă

E lucru ştiut: de moarte şi de taxe nu scapă nimeni! Nici măcar o vedetă de talia lui Paul Hogan, îndrăgitul actor australian din seria „Crocodile Dundee". În vârstă de 72 de ani, fostul „băiat dur" al cinematografiei de la Antipozi a fost acuzat de autorităţi că ar fi evitat să plătească impozite pe venit, sub pretextul că în perioada vizată – 1987-2002, el ar fi locuit în Statele Unite şi ar fi plătit taxe aici, deşi continua să se afle în registrele australiene.

Verificările inspectorilor fiscali au demonstrat însă că Hogan a păcălit şi Fiscul american, dar şi pe cel australian, evitând cu abilitate să-şi

declare veniturile reale şi profiturile încasate din actorie şi jonglând cu legea aşa cum făcea pe vremuri, cu crocodilii. Anul trecut, Hogan declara, din Statele Unite că „nu le voi da un bănuţ. N-au decât să vină să mă ia de aici!". Dar recent, mama lui a decedat şi actorul a trebuit să vină la înmormântarea desfăşurată la Sidney, unde a avut surpriza să afle că nu poate părăsi Australia până nu plăteşte până la ultimul bănuţ suma datorată...

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

MIGRENE

sfaturi practice cu scop preventiv

În lunile călduroase de vară, când temperaturile depăşesc 30 de grade, se produc unele afecţiuni printre care şi migrenele. Aceste dureri de cap, împotriva cărora medicina clasică nu a găsit până în prezent remediul perfect, se pot prelungi uneori până la câteva zile, devenind chiar severe. Cum se pot preveni şi trata fără a apela la analgezice de sinteză, descoperiţi în rândurile care urmează.

Migrena se defineşte ca fiind o durere intensă, ce cuprinde de cele mai multe ori doar o parte a capului, pulsatilă, însoţită sau nu de stări de greaţă, intoleranţă la lumină şi zgomote puternice, ameţeală, slăbiciune etc. De obicei, efortul fizic important accentuează disconfortul.

Durerea are caracter recidivant şi le afectează în special pe femei. La originea apariţiei crizelor stau o serie de factori, de la cei de ordin genetic (se presupune că se moşteneşte), până la schimbări de ordin hormonal, comportamental, climateric (căldura este un important factor favorizant) sau ingerarea anumitor alimente. În rare cazuri, migrenele sunt manifestarea unor afecţiuni neurologice, de aceea se recomandă apelarea de urgenţă la medic atunci când durerile devin atroce, durează mai mult de 72 de ore şi sunt însoţite de amorţeli, tulburări vizuale, de vorbire ori de mers. De asemenea, se impune consult de specialitate în cazul copiilor care acuză adesea dureri de cap. Investigaţii de tipul RMN sau CT sunt menite să alunge sau să confirme suspiciuni ale unor diagnostice în sfera cerebrală.

Sfaturi pentru a evita o nouă criză

➢ Unele alimente precum brânzeturile îmbogăţite cu mucegai nobil, murăturile, produse fermentate sau marinate, conservele, afumăturile precum şi îndulcitorii artificiali, cacaua, nucile şi băuturile alcoolice pot favoriza declanşarea migrenelor. Evitaţi aceste produse, mai ales în contextul unei stări anxioase, depresive sau puternic stresante. Toţi aceşti factori pot conduce la apariţia chinuitoarelor dureri de cap.

➢ Asiguraţi-vă necesarul de somn. Opt ore din 24 este suficient pentru un adult. Nu e bine nici să exageraţi cu somnul căci efectele pot fi inverse celor scontate.

➢ Mâncaţi la ore regulate şi nu săriţi peste mese.

➢ Evitaţi să vă expuneţi schimbărilor meteorologice, mai ales scăderii şi creşterii bruşte a presiunii atmosferice. De asemenea, nu vă expuneţi la lumină prea puternică sau la mirosuri accentuate.

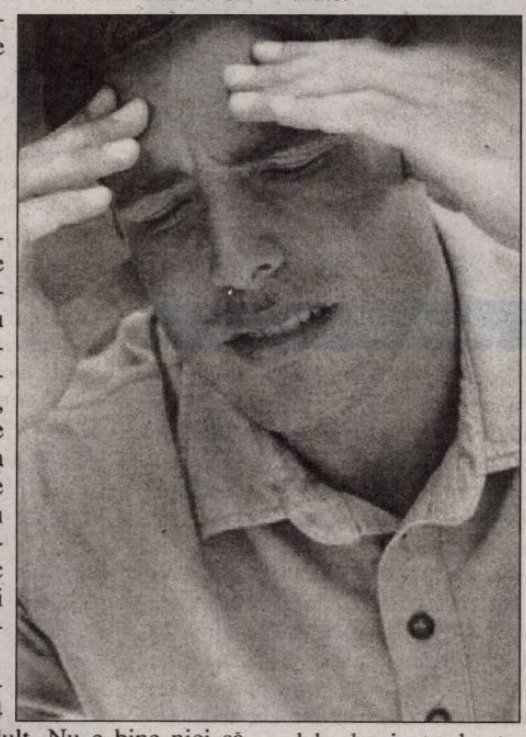

➢ Combateţi prin orice mijloace stresul, o modalitate perfect viabilă fiind tehnicile de relaxare.

➢ Consumaţi mai mult peşte. Acesta este o sursă excelentă de acizi graşi omega-3, elemente care se pare, potrivit studiilor de specialitate, că ar ajuta la prevenirea migrenelor.

➢ Nu luaţi medicamente analgezice în exces. Uneori, tocmai această utilizare abuzivă duce la instalarea durerilor. Se presupune că aproximativ 80% dintre migrenele care nu cedează la tratamentul cu analgezice simple, de tipul paracetamolului, au la origine un abuz de medicamente. Asocierea anumitor preparate farmaceutice pot declanşa, prin efectul rebond, crize, cefalee cronice cotidiene. În perioadele dominate de stres important, unii pacienţi se confruntă cu migrene mai frecvent decât de obicei. Când acestea devin zilnice, de nesuportat, iar medicamentele nu-şi fac efectul, se impune internarea pentru o zi sau două, sub supravegherea unui neurolog.

Bacteriile, „agenţii ideali" pentru tratamentul cancerului

În ultima vreme, în condiţiile în care tratamentele convenţionale, precum chimioterapia sau radioterapia s-au dovedit ineficiente, au început să fie dezvoltate tot mai multe tehnici alternative pentru a distruge tumorile canceroase. Recent, o echipă de cercetători olandezi a descoperit că bacteriile ce pot supravieţui într-un mediu cu conţinut scăzut în oxigen din tumori pot constitui agenţii ideali pentru aplicarea terapiei anti-cancer. „Majoritatea tumorilor solide conţin regiuni cu ţesut mort sau sărac în oxigen. Aceste medii favorizează dezvoltarea anumitor bacterii, precum cele din familia Clostridium, facându-le cărăuşii ideali pentru administrarea tratamentelor oncologice. Am reuşit deja, cu ajutorul unor bacterii modificate genetic, să tratăm cu succes tumorile la cobaii de laborator", spune dr. Jan Theys, de la Universitatea Maastricht. Deşi unele bacterii din clasa menţionată pot provoca boli grave, ca tetanos sau botulism, majoritatea sunt inofensive pentru om. „Experimentele efectuate pe animale au fost elocvente şi sperăm să aplicăm această formă de tratament, cât de curând, şi la om. Rezultatele vor fi mult mai bune, deoarece bacteriile pot transporta substanţele anti-cancerigene şi în acele zone din tumoră ce nu puteau fi atinse de radioterapie sau chimioterapie", explică Theys.

Gravidele care consumă alcool riscă să nască copii sterili

Un studiu danez estimează că mamele care consumă mai mult de cinci pahare de alcool pe săptămână pe parcursul sarcinii ar putea da naştere unor copii cu probleme de fertilitate. Cercetarea a fost efectuată pe un lot de 374 de băieţi, născuţi între 1984 şi 1987. În săptămâna 36 de sarcină, mamele au răspuns la un chestionar cu privire la modul propriu de viaţă şi sănătate. Fiii născuţi de unele dintre acestea au făcut obiectul unui studiu între 2005 şi 2006, atunci când aceştia aveau 18-21 de ani. Au fost prelevate de la fiecare individ mostre de spermă şi sânge, care ulterior au fost supuse unor analize specifice. Oamenii de ştiinţă au constatat că fiii proveniţi din mame care declaraseră că pe parcursul sarcinii au consumat peste cinci pahare de alcool pe săptămână, prezentau o concentraţie medie de spermatozoizi de 25 de milioane pe mililitru, pe când băieţii mai puţin expuşi la alcool aveau 40 de milioane pe mililitru.

Dr. Cecilia Ramlau-Hansen, coordonatoarea studiului, a declarat: „Deoarece este vorba de un studiu de observaţie, nu putem afirma cu certitudine că alcoolul ar putea fi cauza concentraţiei scăzute de spermatozoizi. Este posibil ca un consum regulat de băuturi alcoolice pe perioada sarcinii să aibă un efect nefavorabil asupra ţesutului fetal care produce spermă în testicule, şi deci asupra calităţii acesteia, mai târziu, în viaţă. Dar studiul nostru este primul de acest gen, aşa încât sunt necesare cercetări suplimentare în domeniu."

Remedii naturale

Gălbenelele tratează numeroase afecţiuni digestive

Gălbenelele** (Calendula officinalis) **se numără printre cele mai populare, şi totodată polivalente, plante de leac, putând fi utilizate într-o plajă extrem de vastă de afecţiuni, de la simple afecţiuni ale pielii, la ulcer gastro-duodenal şi infecţii vaginale.

Excelente în tratarea gastritei şi ulcerului

Un studiu efectuat în Franţa pe un lot de 137 de pacienţi a demonstrat fără echivoc calităţile terapeutice deosebite ale gălbenelelor în tratarea afecţiunilor gastrice. Dintre cei care s-au supus studiului, 78 sufereau de ulcer gastro-duodenal, iar 59 – de gastrită hiperacidă. Tratamentul a durat două luni, şi la finalul său aproape 90% dintre pacienţi au raportat o diminuare semnificativă a durerilor specifice, până la dispariţia completă a acestora. Aceste rezultate au apărut în condiţiile în care aciditatea gastrică a scăzut foarte puţin, ceea ce a condus la concluzia că gălbenelele acţionează prin vindecarea epiteliului gastric, acel strat de protecţie al stomacului afectat de boală. Mai mult, la gastroscopie s-a constatat, la mai mult de 28% dintre pacienţii cu ulcer, reducerea nişei, ca urmare a tratamentului cu gălbenele. În acest scop se utilizează infuzia combinată de gălbenele, câte un litru pe zi, în cure de opt săptămâni. Se pun 3-4 linguri de flori şi frunze mărunţite la macerat, într-o jumătate de litru de apă, vreme de 8-10 ore, după care se filtrează. Lichidul se pune deoparte, iar planta rămasă după filtrare se fierbe în încă o jumătate de litru de apă, vreme de cinci minute, după care se lasă să se răcească şi se filtrează. În final, se amestecă cele două extracte, obţinându-se aproximativ un litru de infuzie combinată care se foloseşte intern (2-3 căni pe zi) sau extern.

Utile în caz de afecţiuni intestinale

Colita de fermentaţie sau de putrefacţie, fenomenele dispeptice în general, colecistitele, răspund favorabil la tratamentul cu gălbenele. Este ideal amestecul în proporţii egale de flori de gălbenele şi de sunătoare, transformate în pulbere, luate ca atare, câte o linguriţă de 4-6 ori pe zi, în cure de câte trei săptămâni, repetate după o săptămână de pauză. În colecistită, se recomandă tinctura, din care se ia câte o linguriţă diluată în apă, cu 20 de minute înainte de fiecare masă. O cură durează trei săptămâni.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Refluxul gastroesofagian

Refluxul gastro-esofagian este una dintre cele mai jenante suferinţe gastrice, ce afectează deopotrivă copii şi vârstnici. La originea problemei stă pătrunderea în esofag a unei părţi din conţinutul stomacului. Acest lichid acid provoacă o arsură care se resimte de la nivelul stomacului, urcă spre piept şi se termină în gură. Manifestările specifice pot surveni în orice moment al zilei, dar mai frecvent după masă, noaptea, când corpul se află în poziţie verticală, sau aplecat în faţă.

Simptomele sunt uneori puţin evocatoare: tuse nocturnă, dureri în capul pieptului sau chiar în piept. Diagnosticarea poate necesita o fibroscopie sau o pH-metrie (înregistrarea acidităţii din esofag în 24 de ore).

În marea majoritate a cazurilor, afecţiunea nu are consecinţe grave. Dar, când refluxul este sever, afectează serios calitatea vieţii pacientului. Mai rar, poate provoca leziuni la nivelul esofagului (plăgi, ulceraţii ale mucoasei), determinând în timp apariţia unor complicaţii: hemoragii, strâmtarea esofagului sau leziuni precanceroase. Survenirea complicaţiilor nu are nici o legătură cu intensitatea simptomelor.

Numeroase reguli igienico-dietetice sunt în mod tradiţional recomandate: evitarea băuturilor carbogazoase, a cafelei... Eficienţa acestora nu a fost cu adevărat demonstrată. În schimb, înălţarea patului cu 10 cm în zona unde stă capul este, cu adevărat, eficientă.

Excesul ponderal este de asemenea un factor declanşator şi agravant, crescând riscul complicaţiilor. Slăbirea ameliorează considerabil situaţia. În fine, stresul creşte percepţia durerii: nu neglijaţi activităţile relaxante, menite să alunge stresul.

Două tipuri de tratamente sunt eficace:

- *Pansamentele gastrice, alginatele, care pot fi cumpărate de la farmacie fără reţetă.*
- *Inhibitori care diminuează secreţia acidă.*

În caz de dureri punctuale, acest tip de tratament poate fi prescris. Dar dacă simptomele se însoţesc de leziuni esofagiene detectate cu ocazia examenelor medicale specifice, tratamentul trebuie urmat pe termen lung, pentru a preveni complicaţiile. O intervenţie chirurgicală poate fi propusă de asemenea pacienţilor tineri, ca alternativă la un tratament medicamentos continuu.

Pagini realizate de
MIHAELA VLAD

BRADICARDIE

Reglați ritmul cardiac cu ajutorul medicinei naturiste

Bradicardia se caracterizează printr-o frecvență cardiacă mai mică de 60 de bătăi pe minut la adulți și de 70 la copii. În cazuri grave, când inima nu ajunge să mai pompeze suficient sânge în organe, această tulburare de ritm cardiac poate deveni fatală, ducând la oprirea definitivă a funcției cordului.

În general, problema este destul de ușor suportat de către cel afectat, printre semnele caracteristice ale bradicardiei numărându-se amețelile, oboseala la efort, dar și în repaus, dispneea, palpitațiile, dificultăți privind concentrarea, edemele la nivelul gleznelor etc. Există bolnavi care nu prezintă nici unul din aceste simptome, dar care sunt diagnosticați cu bradicardie.

Cauzele bradicardiei

Ritmul anormal al inimii, mult încetinit față de cel normal, poate avea la origine o serie de cauze. Acestea se pot stabili numai cu ajutorul electrocardiogramei. Cel mai des se întâlnește bradicardia sinusală, problemă în general benignă, dar care poate constitui manifestarea unei afecțiuni mai grave, cum ar fi infarctul miocardic, hipotiroidia, miocardita, endocardita, boli ale arterelor coronare, potasemie etc. De asemenea, administrarea anumitor medicamente (digitalice, betablocante, antiaritmice etc.) duce adesea la bradicardie sinusală. Diabetul zaharat, hipercolesterolemia, intoxicația cu nicotină, obezitatea, sedentarismul pot avea drept urmare, la un moment dat, încetinirea ritmului cardiac.

Unii sportivi de performanță se confruntă destul de des cu probleme de ritm cardiac, acesta fiind în mod

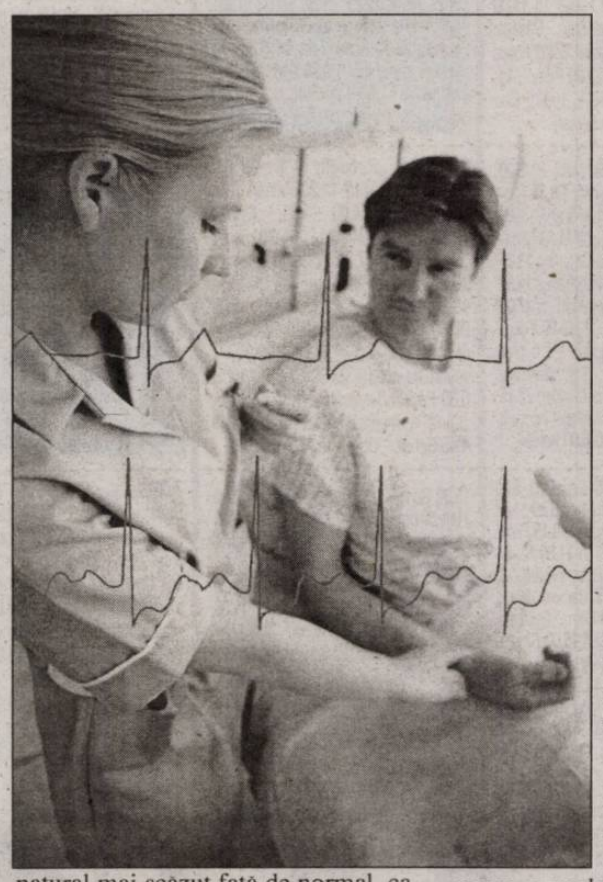

natural mai scăzut față de normal, ca o adaptare a organismului la efort fizic repetat. Mai rar, bradicardia apare și ca urmare a unui reumatism articular acut.

Cea mai periculoasă rămâne forma de bradicardie determinată de întreruperea semnalelor electrice ale inimii – blocajul auriculo-ventricular.

Diagnosticul poate fi pus după efectuarea unei electrocardiograme, a unui test de efort sau prin monitorizare ambulatorie Holter (un EKG la domiciliu, ce se aplică în cazurile de bradicardie instabilă).

Regim de viață

O recomandare de care trebuie să țină seama persoanele care au probleme cu ritmul cardiac este să consume alimente bogate în potasiu. Acest element asigură o bună funcționare a mușchilor inimii, a sistemului nervos și o atenuare a hipertensiunii. De asemenea, contribuie la reglarea excitabilității neuromusculare și a contracțiilor musculare la nivelul inimii, menținând potențialul electric al sistemului nervos și al transmiterii impulsurilor nervoase în întregul corp.

Surse excelente de potasiu sunt usturoiul, spanacul, pătârnacul, cartofii noi, dovleceii, dovleacul, coacăzele negre, prunele, bananele, smochinele.

Alcoolul este de neconceput în cadrul dietei bolnavului de inimă. Consumul regulat a mai mult de 330 ml bere sau 120 ml vin pe zi mărește cu 40% posibilitatea de a suferi de aritmie cardiacă.

Evitarea grăsimilor animale, a excesului de carne în alimentație, este o altă recomandare de care trebuie să se țină seama.

În timpul crizei, este bine ca cel afectat să stea întins în pat și să bea cu înghițituri rare apă ușor îndulcită. Masarea globilor oculari, pe pleoapele închise, ajută de asemenea. În afara crizelor, se combate constipația și se evită eforturile fizice și intelectuale prea mari, stresul, emoțiile și abuzurile alimentare.

Fitoterapie

Infuzie de unguraș. Se toarnă peste două linguriță de plantă uscată o cană cu apă în clocot. Se acoperă pentru 15-20 de minute, apoi se strecoară. Se beau 2-3 căni pe zi.

Infuzie de odolean. Se toarnă peste o linguriță de rădăcini uscate și mărunțite o cană cu apă clocotită. Se infuzează 15 minute, apoi se strecoară. Se bea o cană pe parcursul zilei, fracționată în 2-3 reprize, având efecte sedative, mai ales în caz de palpitații.

Cu ulei volatil sau ***unguent de rozmarin*** se fac frecții ușoare în zona inimii în caz de dureri pectorale, stări anginoase, înțepături la nivelul inimii cu iradieri în brațul stâng, cu tulburări de ritm cardiac și tendință de sufocare.

De reținut

■ O singură țigară distruge între 25 și 100 mg de vitamina C. De aceea, se recomandă ca persoanele care au

acest obicei nesănătos să consume mai multe citrice, o importantă sursă de vitamina C.

■ Un consum zilnic de alcool poate determina scăderi drastice ale nivelului de vitamine B1 și B6 din organism.

■ Anumiți compuși chimici numiți indoli și vitaminele C și E se găsesc în toate tipurile de varză și în alte

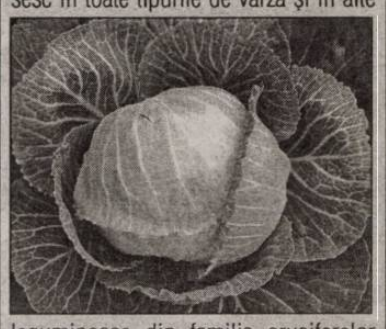

leguminoase din familia cruciferelor având o puternică și sigură acțiune inhibitoare asupra anumitor produse cancerigene.

■ Antibioticele pot reduce aportul de vitamina B6, C și acid folic. De aceea se recomandă ca pe parcursul tratamentului cu aceste medicamente să se sporească consumul de alimente ce conțin aceste vitamine.

■ Adăugarea în salatele de fructe sau de legume proaspete a sucului de lămâie împiedică deteriorarea vitaminelor.

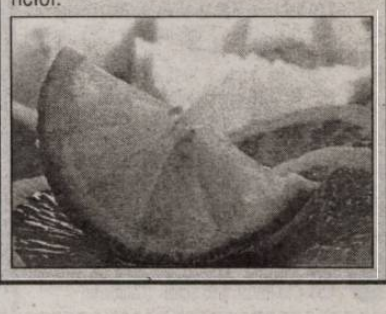

Nu lăsați stresul să vă distrugă memoria

Se știe că unul dintre principalele motive ale degradării memoriei îl constituie stresul acumulat de-a lungul anilor. De fapt, uitarea „de la mână până la gură" reprezintă un mecanism de apărare specific organismului uman, care refuză, pur și simplu, să reactualizeze odată cu alte informații primite și grijile, temerile și tensiunile trăite cândva în trecut.

Pentru a combate stresul, un remediu eficient îl constituie produsele din plante. Iată un ceai care și-a dovedit valabilitatea în această privință: se iau o linguriță de frunze de talpa-gâștii uscate și mărunțite, o linguriță de flori de lavandă, una de frunze de urzică vie, una de frunze de coada calului, o linguriță de flori de soc și o lingură de flori de tei. Se amestecă bine și produsul rezultat se pune într-un borcan de culoare închisă, care trebuie să se închidă etanș, să nu pătrundă umezeala. Se pun câte două linguriță de amestec la o cană cu apă fierbinte și se beau câte 3 căni pe zi, eventual îndulcite cu miere de albine, pentru a avea un gust mai plăcut.

Margarina „slabă" REDUCE RISCUL DE INFARCT

Potrivit unui studiu publicat recent în British Medical Journal, persoanele care consumă cu precădere margarină „slabă", cu un conținut ridicat de grăsimi polinesaturate, precum cea făcută din soia și ulei de canola, prezintă un risc mult mai mic de a se îmbolnăvi de boli coronariene. Mai mult, o creștere a consumului de grăsimi polinesaturate, în detrimentul celorlalte tipuri de grăsimi, contribuie chiar într-o mai mare măsură la scăderea riscului de infarct decât reducerea numărului de țigări fumate zilnic sau aportul sporit de fructe! Faptul că în ultimele două decenii, cele mai multe dintre companiile alimentare producătoare de margarină s-au orientat spre fabricarea unor tipuri de margarină „slabă", dietetică, este răspunzător, în opinia cercetătorilor britanici, de reducerea sensibilă a cazurilor de mortalitate coronariană în Marea Britanie, Statele Unite și Australia. De altfel, margarina „slabă" și cea lichidă au fost incluse pentru prima oară în acest an în Programul pentru o Dietă Sănătoasă, pus la punct de guvernul american. Motivația ar fi că ele „ajută la acoperirea nivelului de vitamina E și acizi grași de care are nevoie organismul". Potrivit datelor transmise de Food and Drug Administration (FDA), instanța supremă în materie de alimentație din SUA, margarina „soft" are mai puțin de 2 g grăsimi saturate la suta de grame, în timp ce untul are 7 g! Aceeași cantitate de unt conține 30 mg colesterol, în vreme ce margarina „slabă" nu are deloc colesterol.

Oamenii veseli răcesc mai greu

Râsul și buna dispoziție par să țină la respect răcelile. Cel puțin așa demonstrează un studiu publicat în revista americană Psychosomatic Medicine. Cercetătorii sunt de părere că fenomenul se poate explica atât prin rațiuni obiective – se știe că persoanele mai optimiste au un sistem imunitar mai puternic față de cele triste și pesimiste – cât și subiective – și prin faptul că oamenii în general veseli sunt mai rar afectați de răgușeală și rinoree. „Indivizii care abordează pozitiv viața au cu siguranță un răspuns imunitar diferit atunci când sunt expuși la virusuri față de cei deprimați sau anxioși. Chiar dacă se pricopsesc cu un guturai, ei nu iau în tragic simptomele, ceea ce face ca boala să fie mai suportabilă și mai scurtă...", precizează dr. Sheldon Cohen, de la Universitatea Carnegie Mellon, Pittsburgh.

O speranță în lupta cu PSORIAZISUL

În prezent, mai bine de 3% din populația lumii (numai la noi în țară această boală afectează 700.000 de oameni) suferă de psoriazis, boală dermatologică autoimună, cu serioase implicații fizice și mentale.

Din păcate, nu se cunoaște leacul acestei afecțiuni, tratamentul indicat bazându-se în principal pe paleative. Vestea bună este că pe lângă tratamentele clasice, pacienții cu forme avansate ale afecțiunii pot beneficia de un nou medicament.

Agenții bioactivi se injectează o dată la două săptămâni, iar primele rezultate pozitive apar în general după circa o lună. În patru luni de cură, plăgile specifice se estompează în proporție de 90%. Tratamentul se face ambulatoriu și nu implică restricții ale activităților obișnuite.

LUNI – 6 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 Serial: „Vrăjitoarea mea iubită" (ep.1) 9.15 Doc.: „Noile Paradisuri" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Ca la carte (r) 12.15 Zile și nopți 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.45 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Kronika 17.00 Doc.: „Palatele lumii" 17.30 Doc.: „Goana după bani" 18.40 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Serial: „Tess" (ep.1) 22.10 Serial: „30 Rock" 23.00 Serial: „CSI – Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.50-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Tequila și Bonetti" (r) 10.00 Serial: „Toate pânzele sus I: Secretul epavei" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Serviți, vă rog! (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Operațiunea de salvare" (SUA, 2006). Cu: Mark Dacascos 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului" 0.00-6.00 Reluări.

Film Now

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film (r) 13.00 Observator 14.00 Serial: „Benny Hill" 14.30 Iubirea face farse (r) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Film: „Epicentru" (SUA, 2000). Cu: Traci Lords, Jeff Fahey 22.30 Observator 23.30 Film: „Zbor de fluture" (SUA, 2004). Cu: Ashton Kutcher, Amy Smart 1.30 Serial: „Familia Bundy" 2.15 Observator (r) 3.00 Serial: „Secrete în Paradis".

Prima TV

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film: „Avionul terorii" (r) 11.30 Imobiliare blitz 12.00 Autoforum 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „Elixirul tinereții" (r) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cine știe... Câștigă! 20.30 Fermier. Caut nevastă! 22.00 Focus Monden 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Antrenorul de baseball" (SUA, 1993). Cu: Burt Reynolds 1.00-5.00 Reluări.

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" (ep.1) 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povești de noapte 23.30 Serial: „India" 0.30 Povești adevărate (r) 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-4.00 Reluări 4.45 Serial: „Dragostea nu moare".

TVR 2

7.00 Serial: „Cercul vieții" 7.55 Învinge apele! 8.10 Film: „Frog și Wombat" (r) 9.50 Poate nu știai 10.00 Telejurnal 10.15 Liber pe contrasens (r) 11.15 Atlas 11.50 Descoperă românii 12.00 Telejurnal 12.45 Ferma (r) 13.45 Teleshopping 14.30 e Forum 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial: „Cercul vieții" (r) 17.00 Serial: „Studio 24" 18.15 Învinge apele! 18.30 Doc.: „Viața cu sânge rece" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Lege și ordine" 21.00 Arena leilor 22.00 Ora de știri 23.10 Replay 0.30 Serial: „Atmosferă fierbinte" 1.25-5.25 Reluări.

Pro Cinema

8.00-8.30 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Serial: „Celebritate" 14.30 Serial: „Huff" 15.30 Serial (r) 16.30 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.00 Film: „Moromeții" (r) 17.30 Serial: „Spitalul de urgență" 19.00 Serial: „Mafia pe tocuri" 20.00 Serial: „Aproape de adevăr" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Cartierul chinezesc" (SUA, 1974). Cu: Jack Nicholson 0.45 Serial: „Cobra 11 în alertă" (ultimul ep.) 1.45 Film: „Flirt de nota 10" (coprod., 2006) 3.15-4.45 Reluări.

MARȚI – 7 septembrie

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 Serial: „Vrăjitoarea mea iubită" 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Restaurare (r) 12.00 Iubiri dincolo de ecran 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.45 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Rom european (r) 16.00 Kronika 17.00 Atunci și acum (r) 18.00 Viața și banii (r) 18.40 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Lancea ruptă" (SUA, 1954). Cu: Spencer Tracy, Robert Wagner 23.00 Serial: „CSI – Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.50 Pur și simpi delicios (r) 2.00 Revizie tehnică.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Om sărac, om bogat" 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Serviți, vă rog! (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Serviți, vă rog! (r) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Doctor Dolittle 2" (SUA, 2001). Cu: Eddie Murphy, Kristen Wilson 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului"" 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Parteneri de pat ciudați" (SUA, 1995) 13.00 Observator 14.00 Film: „Norul ucigaș" (SUA, 2005) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Film: „Răzbunare înșelătoare" (SUA, 1997) 22.30 Observator 23.30 Film: „În spatele aparențelor" (SUA, 2002). Cu: Billy Bob Thornton, Patricia Arquette 1.30 Serial: „Familia Bundy" 2.15 Observator (r) 3.00 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces Direct (r).

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.00 Film: „Aburii beției" (SUA, 1998). Cu: Rosanna Arquette 11.30 Căminul de 5 stele (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.45 Teleshopping 14.30 Film (r) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Film: „Niciodată nu e prea târziu" (SUA, 1994). Cu: Paul Newman, Jessica Tandy 21.45 Focus Monden 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Dreptate pe cont propriu" (SUA, 1994) 1.00-6.00 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povești de noapte 23.30 Serial: „India" 0.30 Povești adevărate (r) 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-4.00 Reluări 4.45 Serial: „Dragostea nu moare".

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela" 10.00 Telejurnal 10.15 Liber pe contrasens (r) 11.15 Doc.: „Viața cu sânge rece" (r) 11.45 Poate nu știai 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Între cer și pământ (r) 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Tandem de șoc" (ep.1) 18.15 Învinge apele! 18.30 Doc.: „Viața cu sânge rece" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Lege și ordine" 21.00 D'ale lu' Mitică 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Cerul se prăbușește" (Italia, 2000). Cu: Isabella Rossellini 0.55-5.25 Reluări.

7.45-9.15 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Serial: „Celebritate" 14.30 Serial (r) 15.30 Serial: „Viața sub bisturiu" 16.30 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.00 Film: „Tycus, cometa ucigașă" (SUA, 2000) 19.00 Serial: „Mafia pe tocuri" (ultimul ep.) 20.00 Serial: „Aproape de adevăr" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Echipa de fotbal" (SUA, 1986). Cu: Goldie Hawn 0.15 Serial: „Dinastia Tudorilor" (ep.1) 1.15 Film: „Un om grăbit" (Franța, 2005). Cu: Anthony Delon, Daniela Nane 3.00-4.45 Reluări 5.15 Apropo Tv.

MIERCURI – 8 septembrie

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 Serial: „Secretul talismanului" 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15-12.50 Reluări 14.00 Telejurnal 14.45 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Convietuiri 17.00 Generația contra (r) 17.55 Eu, tu, noi 18.30 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Ediție specială 22.00 Docu' Miercuri: „Prințul William și prințul Harry" 23.00 Serial: „CSI-Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.50-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Doctor Dolittle 2" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Comoara din Damasc" (Italia, 1998, partea I). Cu: Franco Nero, Valerie Kaprisky 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Crimă la nr. 1600" (SUA, 1997). Cu: Wesley Snipes, Diane Lane 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Aventuri în lumea întunericului" 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „O urmă de crimă" (SUA, 1996) 13.00 Observator 14.00 Film: „Povestea lui Babe Ruth" (SUA, 1992) 16.00 Observator 17.00 Acces Direct 19.00 Observator 20.30 Film: „Shadows in Paradise" (SUA, 2010). Cu: Mark Dacascos 22.30 Observator 23.30 Film: „Minte bolnavă" (SUA, 1997) 1.00 Face the Pro 2.00 Serial: „La birou" 2.30 Serial: „Familia Bundy" 3.00 Serial: „Secrete în Paradis".

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.20 Sport cu Florentina 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film: „Dreptate pe cont propriu" (r) 11.30 Cu lumea-n cap (r) 12.00 Levintza prezintă (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „Epidemie în L.A." (SUA, 2006, partea I) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăznitii (r) 18.00 Focus 18 -19.00 Focus Sport 19.30 Film: „În corzi" (SUA, 2004). Cu: Meg Ryan, Omar Epps 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Crimă pentru începători: Hoții de cai" (SUA, 2006) 1.30-5.00 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povești de noapte 23.30 Serial: „India" 0.30 Povești adevărate (r) 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-4.00 Reluări 4.45 Serial: „Dragostea nu moare" (sfârșitul serialului).

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela" 10.00 Telejurnal 10.15 Liber pe contrasens (r) 11.15 Doc.: „Viața cu sânge rece" (r) 11.55 Vorbe peste timp 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Zon@ IT (r) 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial: „Cercul vieții" (r) 17.00 Serial: „Tandem de șoc" 18.30 Doc.: „Viața cu sânge rece" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Lege și ordine" 21.00 Bazar 21.30 Bugetul meu 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Fecioara din Jurez" (SUA, 2006). Cu: Minnie Driver 0.45-5.25 Reluări.

7.30-8.30 Reluări 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Serial: „Celebritate" 14.45-15.15 Reluări 16.15 Serial: „Viață sub bisturiu" 17.15 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.45 Film: „Spiritul sărbătorilor" (SUA, 2006) 19.00 Serial: „10 produse sau mai puțin" 20.00 Serial: „Tinerii muschetari" 21.00 Serial: „Poză la minut" 22.00 Film: „Frankenstein" (coprod., 1994) 0.30 Serial: „Dinastia Tudorilor" 1.30 Film: „Trupa de Fast Food" (SUA, 2007) 3.00-5.00 Reluări 5.30 Apropo Tv.

LEAH PIPES
– sâmbătă, 16.50 –

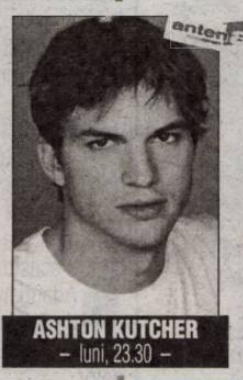

ASHTON KUTCHER
– luni, 23.30 –

NATASCHA MCELHONE
– vineri, 23.30 –

BEN AFFLECK
– sâmbătă, 20.30 –

CHARLIZE THERON
– duminică, 22.00 –

GUY PEARCE
– joi, 23.10 –

DIANE LANE
– miercuri, 20.30 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 9 septembrie

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 Serial: „Vrăjitoarea mea iubită" (ultimul ep.) 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Generația contra (r) 12.15 Spune-mi ce te doare (r) 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.45 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Interes general (r) 18.00 Tragerile Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 și Noroc 18.40 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Doamnele de la malul mării" (M. Britanie, 2004) 23.00 Serial: „CSI-Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.50-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Comoara din Damasc" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Lupta pentru apă" (Australia, 2008) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Pradă dificilă" (SUA, 1990). Cu: Steven Seagal, Kelly LeBrock 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului" 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Crimă pe portativ" (SUA, 2000) 13.00 Observator 14.00 Film: „Mireasa hoțomană" (SUA, 2007) 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Burlacul 22.30 Observator 23.30 Film: „Ape tulburi" (SUA, 2000). Cu: Sean Penn, Liz Hurley 1.30 Serial: „Familia Bundy" 2.15 Observator (r) 3.00 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces direct (r).

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film (r) 11.30 Casa: construcție și design (r) 12.00 Fularul de la Kiss FM (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „Epidemie în L.A." (partea a II-a) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Îmblânzirea scorpiei 21.30 Focus Monden 22.30 Trăsniții 23.00 Film: „Pe viață și pe moarte" (SUA, 1986) 1.00-5.00 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Serial (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povești de noapte 23.30 Serial: „India" 0.30 Povești adevărate (r) 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-4.00 Reluări 4.45 Serial: „Călătorie Mexicană" (primele ep.).

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela" 10.00 Telejurnal 10.15 Liber pe contrasens (r) 11.15 Doc.: „Viața cu sânge rece" (r) 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Chip și asemănare (r) 15.00 Împreună în Europa! 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Tadem de șoc" 18.30 Doc.: „Viața cu sânge rece" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Lege și ordine" 21.00 Imaginea succesului 21.30 Dincolo de hartă 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Memento" (SUA, 2000). Cu: Guy Pearce, Carrie-Anne Moss 1.10-5.25 Reluări.

8.00-9.00 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Serial: „Celebritate" 14.30 Serial (r) 15.30 Serial: „Poză la minut" (r) 16.30 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.00 Film: „Vecinul de alături" (Franța, 2007) 19.00 Serial: „10 produse sau mai puțin" 20.00 Serial: „Tinerii muschetari" 21.00 Serial: „Poză la minut" 22.00 Film: „Femeia dorită" (SUA, 2000). Cu: Holly Hunter 0.15 Serial: „Dinastia Tudorilor" 1.15 Film: „Flirt de nota 10" (coprod., 2006) 3.00-4.30 Lumea Pro Cinema 5.00 Apropo Tv.

VINERI – 10 septembrie

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 Serial: „Piratii" (ep.1) 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15-12.50 Reluări 14.00 Telejurnal 14.45 Teleshopping 15.25 Parlamentul României 16.20 M.A.I. aproape de tine 16.55 Doc.: „Animale extraordinare" 17.20 Magazin UEFA Champions League 18.40 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Sherlock Holmes" (SUA, 2010). Cu: Ben Syder 23.00 Serial: „CSI – Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.50-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Lupta pentru apă" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Pagini fatale" (SUA, 1996). Cu: Kim Delaney 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Serviți, vă rog! 22.30 Film: „Un negru pentru Casa Albă" (SUA, 2003). Cu: Chris Rock, Bernie Mac 0.30 Film: „Pagini fatale" (r) 2.30 Știrile Pro Tv (r) 3.30 Film (r) 5.00 Ce se întâmplă, doctore? (r) 6.00 Happy Hour (r).

6.00 Observator 8.00 Liber la vacanță 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Praf și pulbere" (SUA, 1998) 13.00 Observator 14.00 Film: „Infernul de foc" (SUA, 2000). Cu: John Bradley, Ice-T 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Fotbal Liga 1 22.30 Film: „Șapte săbii" (Hong Kong, 2005). Cu: Donnie Yen, Charlie Yeung 2.00-2.45 Reluări 4.00 Serial: „Secrete în Paradis" 4.45 Acces direct (r).

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film (r) 11.30 Hipnoza, jocurile minții (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Sport, dietă și o vedetă (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Fularul de la Kiss FM (r) 14.15 Film: „Calea spre 11 septembrie" (SUA, 2006, partea I) 16.15 Focus Monden 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Miss fata de la țară 22.00 Fermier. Caut nevastă (r) 23.30 Film: „Soldatul X" (SUA, 2005). Cu: Jason Biggs, Natascha McElhone 1.30-3.00 Reluări 5.00 Film: „Domnișoarele de onoare" (SUA, 1989).

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Serial: „Cuibul de vipere" 0.30 Povești adevărate 1.30 Serial: „Luna fermecată" 3.15-4.00 Reluări.

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela" 10.00 Telejurnal 10.15 Liber pe contrasens (r) 11.15 Doc.: „Viața cu sânge rece" (r) 11.55 Vorbe peste timp 12.00 Telejurnal 12.45 Doi care doinesc (r) 13.15 Zestrea românilor (r) 13.45 Teleshopping 14.30 Utopia 15.00 Împreună în Europa! 16.00 Serial: „Cercul vieții" (r) 18.30 Doc.: „Viața cu sânge rece" 19.00 Puterea legii 19.30 Șansă și nesansă 20.30 Pescar hoinar 21.00 Doc.: „Vrăjitoriile lui Jamie Oliver" 21.30 Lex et Honor 22.00 Ora de știri 23.10 Doc: „S-a întâmplat în America" 0.10 Film: „Exodus" (Italia, 2008, partea I). Cu: Monica Guerritore 1.55-5.25 Reluări.

7.30-8.30 Reluări 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Serial: „Celebritate" 14.30 Serial (r) 15.30 Serial: „Poză la minut" 16.30 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.00 Film: „Odiseu și insula Ceturilor" (coprod., 2008) 19.00 Serial: „10 produse sau mai puțin" 20.00 Film: „Aproape eroi" (SUA, 1998) 22.00 Film: „O noapte bună" (SUA, 2007). Cu: Penelope Cruz 0.00 Serial: „Lege și fărădelege" 1.00 Film: „Chrysalis: Amintiri mortale" (Franța, 2007) 2.30-4.45 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 11 septembrie

7.00 Pro patria 7.25 Cântecul amintirii... amintirile cântecului (r) 7.55 Semne (r) 8.25 Spectacolul lumii 9.00 Arca lui Noe (r) 9.30 Agenda Expo Shanghai 2010 9.40 Desene animate 10.35 Serial: „Hannah Montana" 11.30 Zile și nopți 12.00 Vezi România! 13.00 Serial: „Zbor peste inimi" 14.00 Telejurnal 14.20 Vedeta familiei (r) 14.55 Formula 1: Calificări pentru M.P. al Italiei 16.50 Film: „Cea mai bună mutare" (SUA, 2007). Cu: Leah Pipes 18.40 Teleenciclopedia (r) 18.30 Tezaur folcloric (r) 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Pistolarul" (SUA, 1976) 23.00 Serial: „Familia Simpson" 0.00-0.30 Reluări 1.10 Film: „Jucătorul 5150" (SUA, 2008). Cu: Kelly Carlson, Kathleen-Robertson 2.40-6.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Frumusețe pe muchie de cuțit (r) 11.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Tequila și Bonetti" 12.30 Promotor (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Film: „Anotimpul întoarcerilor" (SUA, 2006) 15.00 Film: „Jumpin' Jack Flash" (SUA, 1985) 17.00 Film: „Minele regelui Solomon" (SUA, 1985) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Serviți, vă rog! 22.30 Film: „Războiul stelelor: Amenințarea fantomei" (SUA, 1999) 1.30-6.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Film: „Vulturul de fier" (SUA, 1986) 11.15 Film: „Infernul de foc" (r) 13.00 Observator 13.15 Serial: „Maddie și David" 14.00 Film: „Băieți și fete" (SUA, 2000) 16.00 Observator 16.30 Serial: „Mr. Bean" 17.00 Burlacul (r) 19.00 Observator 20.30 Film: „Polițist de grădiniță" (SUA, 1990). Cu: Arnold Schwarzenegger 22.45 Film: „Asterix și Obelix contra lui Cezar" (Franța, 1999). Cu: Christian Clavier, Gerard Depardieu 1.00-3.00 Reluări 5.00 Desene animate.

7.00 Cu lumea-n cap (r) 7.30 Teleshopping 8.00 Film (r) 10.00 Teleshopping 10.30 Autoforum 11.00 Imobiliare blitz 11.30 Sport, dietă și o vedetă 12.00 Căminul de 5 stele 13.00 S.O.S. – salvați-mi casa 14.30 Film: „Calea spre 11 septembrie" (partea a II-a) 16.15 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Minunata Lume Disney: Herbie, mașinuța buclucașă" (SUA, 2005) 22.30 Film: „O noapte la Roxbury" (SUA, 1998) 0.30 Film: „Luptătorii Tai chi" (coprod., 2007) 2.30-5.00 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Reluări 13.30 Serial: „Din culisele modei" 12.15 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Film: „Bărbatul modern" (SUA, 2006). Cu: Ben Affleck, Rebecca Romijn 22.30 Serial: „India" 0.30 Serial: „Trădarea" 2.00 Film: „Bărbatul modern" (r) 3.30 Serial: „India" 5.00 Serial: „Din culisele modei" (r).

7.00 Popasuri folclorice (r) 8.00 ABC... De ce? 9.00 Atenție... copii 9.35 Liber pe contrasens 10.30 Zon@ IT 11.00 Bugetul meu (r) 11.30 Între cer și pământ 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.35 D'ale lu' Mitică (r) 13.35 Atenție, se cântă! 15.00 Tenis – Turneul Challenger 17.00 Timpul chitarelor 18.00 Serial: „Doctor Who" 19.00 Cu toate pânzele sus 19.35 Serial: „Toate pânzele sus" 20.30 Doc.: „Tânăr, caut nevastă" 21.00 Fotbal 21.30 Polo: Campionatul European – Finala 23.00 Telejurnal 23.30 Film: „Orașul iubirii" (SUA, 1997). Cu: Jon Bon Jovi, Annabella Sciorra 1.05-5.30 Reluări.

7.15-9.15 Reluări 10.45 Descoperă România 11.15 Serial (r) 12.15 Serial: „Celebritate" 12.30 Entertainment News 13.30 Film: „Aproape eroi" (r) 15.30 Doc.: „Din culisele Hollywood-ului" 16.00 Serial: „Huff" 17.00 Film: „15" (România, 2005) 19.00 Serial: „Spitalul de urgență" 20.00 Film: „Vrăjitoarele" (coprod., 1990). Cu: Anjelica Huston 22.00 Film: „Paragraf 78" (Rusia, 2007). Cu: Gosha Kutsenko 0.45 Serial: „Se caută un Rocky" 1.45 Film: „Femeia dorită" (SUA, 2000). Cu: Holly Hunter, Kiefer Sutherland 3.30-4.15 Reluări.

DUMINICĂ – 12 septembrie

7.10 Universul credinței 9.00 Ca la carte 9.55 Desene animate 10.50 Spune-mi ce te doare (r) 11.30 Viața satului 13.00 Agenda politică 14.00 Telejurnal 14.20 Descoperă Europa ta! (r) 14.55 Formula 1: M.P. al Italiei 17.00 Nemuritorii anilor '60 17.40 Film: „Charlot marinar" (SUA, 1915) 18.10 Circ: Cirque du Soleil – Kooza (partea I) 19.25 Tragerile Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 și Noroc 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Fata de la magazin" (SUA, 2005). Cu: Steve Martin, Claire Danes 23.10 Film: „Cât reziști fără sex" (SUA, 2002). Cu: Josh Hartnett, Shannyn Sossamon 1.00-6.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Jumpin' Jack Flash" (r) 12.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Tequila și Bonetti" 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Serial: „Toate pânzele sus II: Misterele mărilor" 14.30 Film: „Minele regelui Solomon" (r) 16.30 Film: „Războiul stelelor: Amenințarea fantomei" (r) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „State și Flacăra – Vacanță la Nisa" (MediaPro Pictures, 2010) 22.45 Film: „Țapul ispășitor" (coprod., 1998). Cu: Joaquin Phoenix, Vince Vaughn 0.45-6.00 Reluări.

7.00 Observator 9.00 Film: „Liceenii" (România, 1986) 11.00 Film: „Băieți și fete" (r) 13.00 Observator 13.15 Serial: „Maddie și David" 14.00 Film: „Honey" (SUA, 2003) 16.00 Observator 16.30 Serial: „Benny Hill" 17.00 Film: „Asterix și Obelix contra lui Cezar" (r) 19.00 Observator 20.00 Film: „Praf și pulbere: Războinarea" (SUA, 2007) 22.00 Super-Bingo Metropolis 1.00 Film: „Jocul unei minți murdare" (SUA, 2003) 3.45 Film: „Al patrulea tenor" (SUA, 2002).

7.00 Camera de râs 7.30 Teleshopping 8.00 Desene animate 9.00 Casa: construcție și design 10.00 Teleshopping 10.30 Cu lumea-n cap 11.00 SOS: Salvați-mi casa (r) 12.00 Levintza prezintă 12.30 Fularul de la Kiss FM (r) 13.00 Cine știe... câștigă! (r) 14.30 Miss fata de la țară (r) 16.00 Film: „O noapte la Roxbury" (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Schimb de mame 22.00 Film: „În spatele camerelor de filmat" (SUA, 2006). Cu: David Duchovny, Sigourney Weaver 0.00 Film: „Matrimoniale" (SUA, 1997) 2.00-6.30 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-11.15 Reluări 12.15 Teleshopping 12.30 Serial (r) 13.30 Serial: „Din culisele modei" 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Film: „Un sărut adevărat" (SUA, 1999). Cu: Drew Barrymore, David Arquette 22.45 Serial: „India" 23.45 Serial: „Trădarea" 2.30-5.00 Reluări.

7.00 Popasuri folclorice (r) 8.00 Natură și aventură (r) 8.30 Dincolo de hartă (r) 9.00 Motomagia

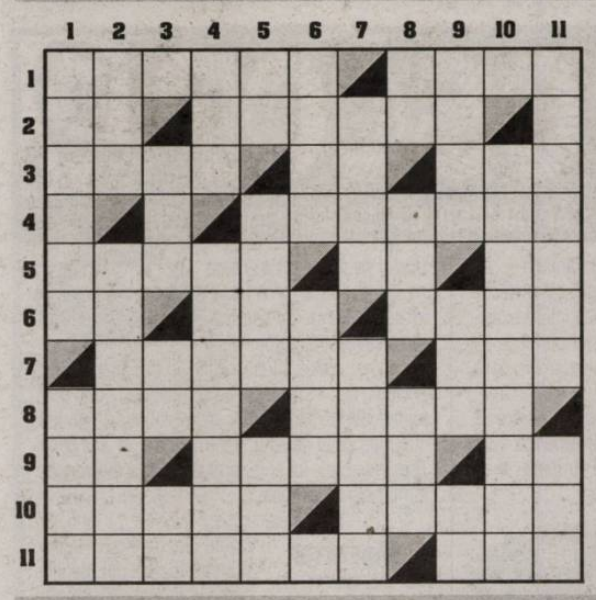

Spectacol de operă

ORIZONTAL: 1) Celebru compozitor austriac, autorul operelor „Răpirea din serai", „Don Giovani", „Nunta lui Figaro" (Wolgang Amadeus) – Personaj feminin din „Boema" de Giacomo Puccini. 2) Măsură de suprafață – Titlul unei opere de Felix Mendelssohn Bartholdy („Visul unei... de vară", sg.). 3) Sală mare – Roman Ulpiu – Reactive Plastic Curtain (abr.). 4) Compoziție scrisă în 1816 de Giachino Rossini („...din Sevilla", neart.). 5) Personaj feminin din „Mefistolele" de Arrigo Boito – Servește! – Nod-Est. 6) Soare egiptean – Agenția Spațială Europeană (abr.) – Foarte asemănător. 7) Operă de Marc Blitzstein – A cunoaște. 8) Sprinten – Renumită compoziție a lui Mozart. 9) Nota trei – Număr scurt. 10) Citadele – A îngădui. 11) Răzbunări – Personaj din opera „Turandot", de Giacolo Puccini

VERTICAL: 1) Compozitor ceh, autorul cantatei „The song of lamentation" (Gustav) – Operă de Pascal Bentoiu („... doctor", neart.) – Perioadă de timp – Extindere. 3) Tot o ciocârlie – Interjecție – Avocat (abr.). 4) Operă de Filaret Barbu („... Lugojana") – Arăpoaică. 5) România auto – Voce bărbătească gravă (pl.) – Pielea feței. 6) Compoziție de Frantz Leha R („... surâsului") – Prefix cu sensul de înainte. 7) Clari – De culoarea aurului. 8) Mircea Tomescu – Opera compusă de Giuseppe Verdi („... mascat") – New Tanegashima Airport (abr.). 9) Ziua care a trecut – Punct cardinal – Radu Liviu. 10) Nesiguri – Apă curgătoare. *(Petrina Ristea – București)*

Dezlegarea careului „Sulița"
SULF – INOCULAT – SULFATI – LEITA – AFTA – ARM – INEC – AA – ACU – P – FRT – AMNAR – PIETONI – CI – COD – NNA – AR – EDIT – INSULINE – AAM – CONSULAT – S – PENINSULE – N – TRABUC – TAC – IA – ARS – TATA – APOS.

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirinturile cât mai repede.

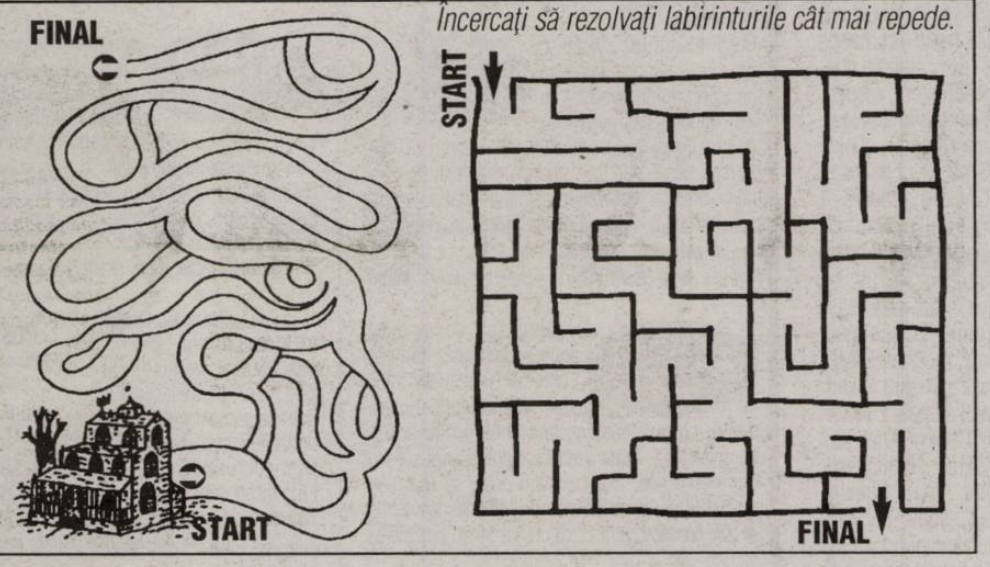

ANCHETA săptămânii

Realizată de **DORIN MĂRAN**

De ce ne plac filmele pline de violențe?

Acest gen de filme e urmărit în special de tineri (băieți) dornici de senzații tari. Filme care pot fi atractive dar care accentuează în multe cazuri instinctele violente. Din păcate, televiziunile private, exagerează aberant în difuzarea lor, mai ales a celor comerciale, din seria B.

◆ Pentru că te ține cu sufletul la gură. Pentru că măresc secreția de adrenalină. Dacă nu reușim în viață să trăim senzații tari, care să ne amețească de plăcere, să ne facă să ne simțim puternici, găsim o compensare în acest gen de filme. În primul rând acolo e acțiune, nici urmă de plictiseală. Și mai e ceva, în majoritatea cazurilor, eroii pozitivi (de regulă se distinge unul) le vin de hac celor negativi, de care e plin mapamondul, și asta ne dă un sentiment de satisfacție. În plus paricipăm la acțiunile lor justițiare și parcă ne simțim mai împliniți. Dar detest scenele de violență gratuită, scenele cu torturi, cu fluvii de sânge, cu răni oribile pe care se face zoom. Dar, dacă reușești să te detașezi de scenele astea și să ai în vedere că e un film și atâta tot, e OK. *(Mihai Bunea, 45 ani)*

◆ Nu mă prea uit la așa ceva, mai ales la cele comerciale, făcute de neprofesioniști, sau la cele în care violența e exagerată (excepție ar fi „Născuți pentru a ucide", care e o parabolă extraordinară a demonismului uman). Doar la filmele de acțiune în care joacă actori de marcă (Pacino, Stallone, De Niro, Kevin Costner, Richard Gere...). *(Daniel Săvulescu, 32 ani)*

◆ Nu pot să spun că nu-mi plac, dar nu am răbdare să mă uit decât la filme care au și valoare artistică. La cele comerciale, care abundă în violență, nu mă uit decât 10 minute pentru că prevăd urmarea și finalul. *(Sorin Costea, 38 ani)*

◆ Filmele violente plac, în opinia mea, celor care au violența în sânge sau a celor complexați. *(Corina Staicovici, 30 ani)*

◆ Dacă spun că nu-mi plac deloc, aș minți. Îmi fac chiar plăcere, închipuindu-mi că într-adevăr răul este învins. Sunt filme captivante și te ține cu sufletul la gură pe tot parcursul lor și dacă mai au și un final neașteptat, pot spune că nu mi-am pierdut vremea vizionându-le. Cele de duzină însă, mă determină să schimb imediat postul către ceva mai interesant. *(Gabi Oancea, 38 ani)*

Verificați-vă cunoștințele

Diabolice

1. Ce este diavolul în tradițiile creștine?
2. Cum este imaginat diavolul în miturile folclorice creștine?
3. Ce fel de aripi are diavolul în tradițiile folclorice și religioase?
4. Cine a compus simfonia programatică „Faust" inspirată de cunoscuta legendă a târgului dintre om și diavol?
5. Cine a scris romanul „Diavolul și domnișoara Prym"?
6. Ce pictor german (1471-1528) a pictat tabloul „Cavalerul, moartea și diavolul"?
7. Cine a realizat, în 1995, filmul american „Diavolul în rochie albastră" (Devil in a blue dress")?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) Prin insecte se înțelege o clasă de artropode, în jur de un milion de specii. În popor sunt numite „gâze". 2) Protectorul albinelor din mitologia maya era zeul Ah Mucencab. 3) Piesa de teatru „Ploșnița" a fost scrisă de Vladimir Vladimirovici Maiakovski (1893-1930). 4) Tabloul „Fluturi și flori" este semnat de Fernand Leger. 5) „Balada puricelui" aparține compozitorului rus Modest Petrovici Musorgski (1839-1881). 6) Poezia „Gândăcelul" a fost scrisă de Elena Farago. 7) Rolul „Reginei Furnicilor" din filmul „Veronica" a fost interpretat de Margareta Pâslaru.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Izvorul" am primit:

◆ ***7 răspunsuri corecte:*** *Florentina Gorea,* Toplița; *Mioara Popa,* Iași; *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Prof. Ioan Mircea Coroliuc,* Rădăuți; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch,* București.

◆ ***6 răspunsuri corecte:*** *Gheorghe Enache,* Galați și *Matei Bărbulescu,* Iași. Ne pare rău, dar dumneavoastră ați confundat „sărbătoarea română" cu cea „română", mai exact românească.

◆ ***5 răspunsuri corecte:*** *Daniela Nicolae,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Rodica Cizmaru,* Arad; *Maria Georgescu,* Ploiești; *Maria Popa,* Cluj-Napoca; *Viorica Ionescu,* București; *Ion Mircea,* Pitești; *George Vasile,* Ploiești și *Radu-Andrei Ciobanu,* București.

***Mioara Popa,* Iași.** Regretăm dar nu am primit răspunsurile dumneavoastră la tema amintită. Uneori ne face surprize și poșta electronică. *(Irina Stoica)*

CRONICA TV

Cu salteaua la plimbare

Prestația unei persoane în reclamele TV e răsplătită în funcție de notorietatea sa mediatică, de anvergura potențială a afacerii, de durata spațiului publicitar și de frecvența difuzării. Oferta începe de la 100 de euro și se oprește undeva la 1000 de euro.

Uneori sunt cooptați actori care fac un mic show nostim, alteori protagoniștii „recită" – încercând, de obicei, zadarnic, să mimeze naturalețea – un text al scenaristului. În majoritatea cazurilor, atitudinea protagoniștilor, inflexiunile vocii etc. sunt neverosimile, lipsite de autenticitate.

O reclamă ce bântuie de câteva săptămâni pe micul ecran în care se încearcă evitarea acestor carențe, se referă la o saltea pe care o ridică în slavă Liana Stanciu, prezentatoarea cu cea mai sexy voce (o apreciere lansată în urmă cu vreo 10 de ani) aflată probabil la strâmtoare. O saltea care, spune ea printre alte laude gongorice și atitudini teatrale, „m-a topit, m-a dat peste cap".

Pentru a conferi un plus de „autenticitate" reclamei, regizorul l-a plasat lângă Liana pe soțul ei, Mihai Georgescu, solistul vocal de la „Bere Gratis", creând în câteva secvențe un paradox, o contradicție care te lasă perplex. În loc să-i facă jocul Lianei, acesta tace mâlc, abordând o mină de om plictisit, total dezinteresat de promovarea saltelei, pe care pare mai degrabă s-o discrediteze. *(Dorin Măran)*

Comorile noastre

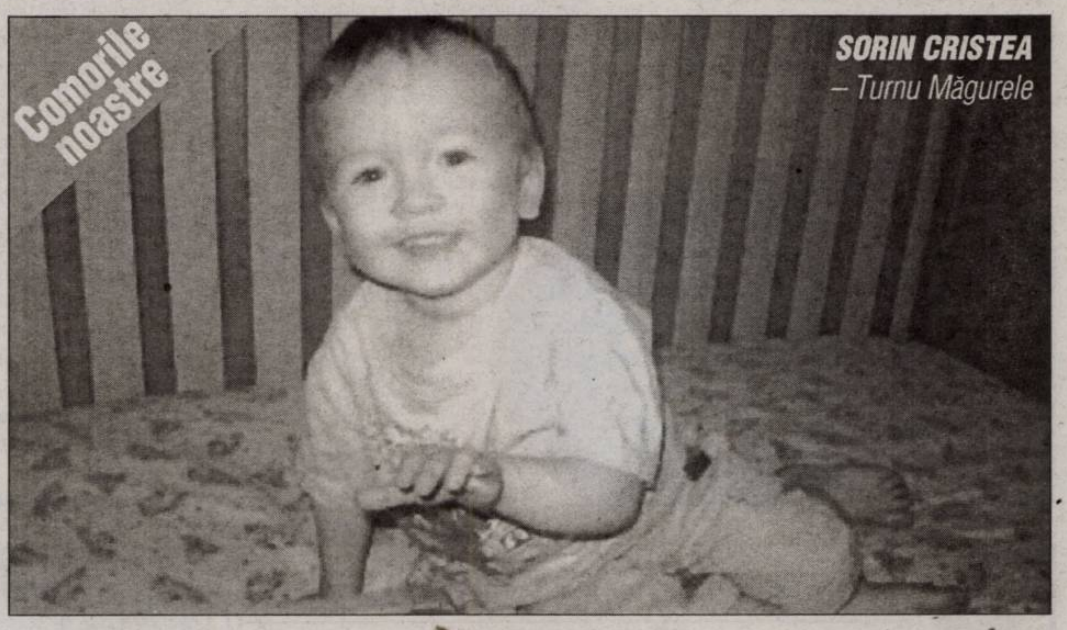

SORIN CRISTEA *– Turnu Măgurele*

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 34

5	6	9	4	2	8	3	1	7
7	3	8	9	6	1	4	5	2
4	2	1	3	5	7	8	6	9
6	5	4	2	8	3	9	7	1
9	7	2	5	1	4	6	8	3
8	1	3	7	9	6	5	2	4
3	9	5	8	7	2	1	4	6
2	4	6	1	3	5	7	9	8
1	8	7	6	4	9	2	3	5

UMOR

Locotenentul prinde între degete un păduche pe care bănuiește că l-a luat de la soldatul Bulă din primul rând. Îl aruncă înspre acesta, zicând:

– Dezertorule!

Bulă, foarte îndemânatic, prinde păduchele și îl aruncă înapoi spre ofițer:

– Înapoi la armată cu tine!

Anunț la matrimoniale: „Caut soție".

Mii de răspunsuri: „la-o pe-a mea!"

Doi bețivi:

– Bă, tu care boală crezi că este mai gravă, Parkinson sau Alzheimer?

– Io zic că mai bine este să ai Parkinson.

– De ce?!

– Păi, mai bine verși jumătate de pahar până îl duci la gură, decât să uiți unde ai pus sticla!

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută și câștigă

ȘAH Lengyel – Farago, 1981

DEZLEGARE:
1. Cg6 Rg8 2. D:f8 T:f8
3. Cde7 mat.

GHEORGHE POPESCU – maestru F.I.D.E.

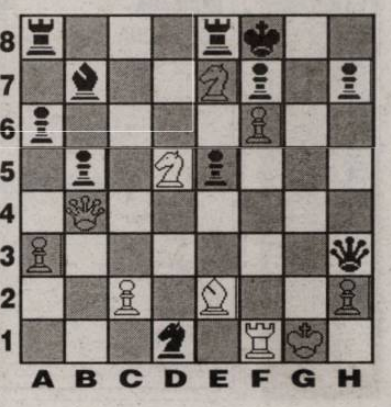

DIALOG ASTROLOGIC

Astrologul Chalex aşteaptă pe adresa revistei scrisorile celor care doresc să cunoască tainele astrogramelor

CRISTIAN – 29 ani, Bucureşti

„Sunt născut la data de 12 octombrie 1980, orele 09h30', în Bucureşti. M-ar interesa ce sunt aşa-numitele chakre, care este modul practic în care aceste chakre ne influenţează viaţa de zi cu zi şi cum sunt influenţate aceste chakre de planetele natale ale fiecăruia dintre noi. Există modalităţi de a îmbunătăţi acţiunile acestor chakre?"

Stimate domnule Cristian,

„Ştiinţa chakrelor" este un compendium complet menit a pune în legătură directă Omul cu Cosmosul prin influxurile subtile datorate Marii Divinităţi Cosmice (Tripura Sundari). Vechile izvoade astrologice definesc chakrele (sau vortexurile) ca fiind acei centrii energetici care au rolul de a realiza schimburile energetice dintre Om şi Cosmos şi a repartiza – prin filtrare – energia primită din univers către sistemele ansamblului biologic al fiinţei umane. Pe canalul energetic central există şapte chakre principale. Dintre chakrele secundare, sunt de menţionat Hamsa chakra, situată între sprâncene, precum şi „nodurile" Vishnu şi Brahma. Cele şapte chakre principale sunt aidoma unor plexuri nervoase. În ordine ascendentă, începând cu cea mai de jos, aceste chakre sunt:

Muladhara chakra: corespunde plexului pelvic şi coccisului (osul de la baza coloanei vertebrale). Controlează: reproducerea, reglează echilibrul fizic şi psihic. Atribute: inocenţa, puritatea, înţelepciunea şi bucuria. Poate fi dereglată de: excese sexuale, perversiuni, abstinenţă forţată, obsesii.

Swadhistana chakra: corespunde plexului aortic şi este situată la bărbat în zona de inserţie a penisului iar la femei în partea superioară a clitorisului. Controlează: nutriţia, gestaţia, tonusul, aparatul urinar, intestinele, splina, pancreasul. Atribute: inspiraţia divină, simţul estetic, cunoaşterea esenţială. Poate fi dereglată de: mânie, egocentrism, artificialitate, exploatarea creativităţii, planificare excesivă.

Manipura chakra: corespunde plexului solar şi este aşezată la două degete sub ombilic. Controlează: digestia, metabolismul, stomacul, ficatul. Atribute: echilibrul, moralitatea, satisfacţia şi pacea interioară, generozitatea, puterea de concentrare, intuiţia. Poate fi dereglată de: lăcomie sau abstinenţă alimentară, agitaţie, exces de medicamente, capricii culinare.

Anahata chakra (chakra inimii): corespunde plexului cardiac şi este aşezată în centrul pieptului, pe stern. Controlează: inima, sistemul respirator, sistemul imunitar (timusul). Atribute: încrederea, curajul, simţul responsabilităţii, iubirea universală; Poate fi dereglată de: teamă, ataşament orb, cinism, agresivitate.

Vishuddha chakra: corespunde plexului cervical şi este aşezată la baza gâtului. Controlează: gura, gatul, coardele vocale, auzul, mimica. Atribute: diplomaţia naturală, respectul, comunicarea, apartenenţa la universal. Poate fi dereglată de: invidie, agresivitate verbală, limbaj grosolan, sarcasm, aroganţă, individualism, manipulare.

Ajna chakra: „al treilea ochi", este aşezată pe frunte, la 2,5 cm mai sus de zona unde se împreunează sprâncenele. Controlează: întregul sistem şi are rolul de a ne menţine conectaţi la realitate, sau adevărul absolut. Atribute: adevăr, conştiinţă, beatitudine, fericire. Poate fi dereglată de: teamă de autoevaluare, refuz de a învăţa din experienţele de viaţă, lipsa înţelegerii spirituale, paranoia şi anxietate.

Sahasrara chakra: „chakra înţelegerii" şi este aşezată în creştetul capului, în zona cunoscută ca „moalele capului". Controlează: scopul cel mai înalt al vieţii. Atribute: cunoaşterea divinului, intuiţia pură, energiile şi informaţiile superioare de existenţă, puritatea, înţelepciunea, extazul. Nu poate fi dereglată. Nefolosirea acestei chakre conduce la neîncredere în viaţă, lipsa inspiraţiei, derută, incapacitate de a lua decizii, pierderea liberului arbitru, absenţa credinţei.

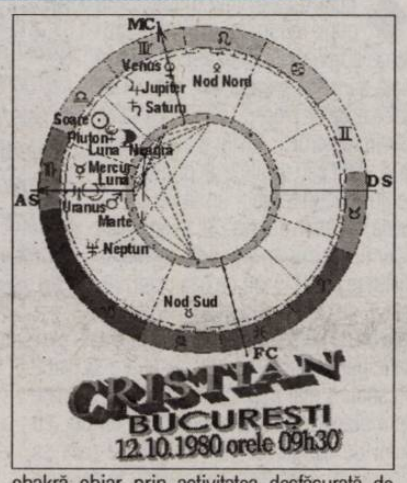

Cum se procedează? Se studiază dacă există planete emisive (yang) sau receptive (yin) în dreptul fiecărei chakre. Cele două posibilităţi de **„Emisie-recepţie liberă"** sau **„Emisie-recepţie blocată"** vor fi date de aspectele benefice sau malefice pe care planetele emisive sau receptive le fac cu celelalte planete ale temei natale (vizualizate în astrogramă). Vor exista şi cazuri în care în dreptul unui centru energetic nu se află nici o planetă, ceea ce înseamnă că acest centru energetic este mai slab reprezentat. Rezultatul constituie bagajul nativ, dar şi modalităţile prin care se poate dezvolta şi armoniza o anumită chakră chiar prin activitatea desfăşurată de nativul respectiv.

Cum se determină planetele „emitente" şi cele „receptoare"?

Pasul 1: Se stabilesc poziţiile planetelor în semnele zodiacale. *Pasul 2:* Chakra a şaptea (Sahasrara Chakra) este Chakra Divinităţii. *Pasul 3:* Întotdeauna Soarele activează Chakra a şasea (Ajna Chakra). *Pasul 4:* Planetele din semnul natal vor ocupa zona „emisivă" a chakrei 6 (Ajna Chakra). *Pasul 5:* Planetele din următoarele cinci semne zodiacale consecutive celui natal vor ocupa zonele „emisive" din celelalte chakre, în ordinea descreşterii, respectiv: chakra 5 (Vishuddha Chakra), chakra 4 (Anahata Chakra), chakra 3 (Manipura Chakra), chakra 2 (Swadhistana Chakra), chakra 1 (Muladhara Chakra). *Pasul 6:* Planetele din celelalte şase semne zodiacale consecutive vor ocupa zonele „receptive" din cele şase chakre, în ordine crescătoare, respectiv: chakra 1 (Chakra Muladhara), chakra 2 (Chakra Swadhistana), chakra 3 (Chakra Manipura), chakra 4 (Chakra Anahata), chakra 5 (Chakra Vishuddha), chakra 6 (Chakra Ajna). Sintetic, puteţi vizualiza algoritmul astfel: se scriu cele 12 semne zodiacale, începând cu cel natal (cel cu Soarele); se pun planetele în dreptul semnelor respective, funcţie de poziţia lor în cerul natal; se îndoaie foaia de hârtie pe linia care delimitează primele şase semne de celelalte şase. Pe prima faţă (avers) vor fi planetele emisive iar pe cealaltă faţă (revers) vor fi planetele receptive. Linia îndoită este „zona sacrală", respectiv zona chakrei 1 (Muladhara chakra).

După cum veţi observa din pictogramă, dumneavoastră aveţi o distribuţie a planetelor pe Anahata Chakra (emisive: Marte-Neptun), pe Vishuddha Chakra (emisive: Luna-Mercur-Uranus) şi pe Ajna Chakra (emisive: Soare-Saturn-Pluton şi receptive: Venus-Jupiter). Cât priveşte analiza specifică, aceasta este destul de laborioasă, dar spaţiul tipografic este... limitat!

Pagină realizată de astrologul
CHALEX

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Detoxifiere pe cale naturală ■ Longevitatea nu are limite? ■ Un Frankenstein sovietic ■ Satanism şi case bântuite ■ „Cutremurul" lui Toulouse-Lautrec ■ Izmir – oraşul lui Homer ■ Senectutea articulaţiilor ■ Alergii la copiii mici ■ Viţa-de-vie, un remediu complex ■ Hugh Grant: romantic şi la 50 de ani

HOROSCOP

CONFIGURAŢIA SĂPTĂMÂNII 6 – 12 SEPTEMBRIE 2010

BERBEC (20-21 martie – 19-20-21 aprilie)

Începeţi săptămâna „cu dreptul", astfel că vă recomand ca toate marile probleme ale acestei perioade să le abordaţi şi să le rezolvaţi în cele două zile de la începutul intervalului. Spre finalul săptămânii, situaţia astrală nu vă este prea favorabilă pentru că Jupiter se confruntă cu Luna. ● ***Zile benefice:*** luni şi marţi. ● ***Zile tensionate:*** joi şi sâmbătă. ● ***Zi destinică*** *(nativii decanului I):* vineri.

TAUR (19-20-21 aprilie – 20-21-22 mai)

Fără aspecte notabile produse pe semnul dumneavoastră, trăirile vor fi influenţate, în cea mai mare parte, de relaţiile dintre planetele natale şi cele diurne. Nu vă recomand acţiuni de anvergură spre finalul săptămânii pentru că este posibil ca stările dumneavoastră senzoriale să fie alterate de impulsuri distorsionate. ● ***Zile benefice:*** marţi, miercuri şi joi. ● ***Zile tensionate:*** sâmbătă şi duminică.

GEMENI (20-21-22 mai – 21-22 iunie)

Primele trei zile ale intervalului vor fi unele de „totul sau nimic" datorită influxurilor contradictorii primite de la aspectele diurne. Cea de-a treia zi, miercuri, va avea un impact nefavorabil dublu datorită presiunilor astrale la care Soarele dumneavoastră natal va fi supus de către cei doi „Luminarii" diurni. ● ***Zile benefice:*** joi, vineri şi sâmbătă. ● ***Zi tensionată:*** miercuri. ● ***Zile fatidice*** *(nativii decanului I):* luni şi marţi.

RAC (21-22 iunie – 22-23 iulie)

Dacă reuşiţi să treceţi cu bine de presiunea destinică pe care dumneavoastră o veţi suporta din partea cuadraturii Lună-Nod Lunar Sud, vineri, totul va fi Ok! În rest, beneficiaţi de conjuncturi astrale deosebit de favorabile, mai ales în plan personal. Ceva mai delicate sunt influxurile de sorginte materială. ● ***Zile benefice:*** marţi, miercuri, joi, sâmbătă şi duminică. ● ***Zi destinică*** *(nativii decanului I):* vineri.

LEU (22-23 iulie – 22-23-24 august)

O săptămână de excepţie, acum, când atât tranzitul Lunii, cât şi cele ale „diurnelor" Venus-Marte-Jupiter-Saturn creează premise favorabile pentru acţiuni de anvergură. Chiar dacă Luna tranzitează semnul dumneavoastră, ziua de marţi poate să vă creeze disfuncţii, prin apariţia unor idei nesustenabile. ● ***Zile benefice:*** luni, miercuri, joi, vineri şi sâmbătă.

FECIOARĂ (22-23-24 august – 22-23 septembrie)

Primele două zile au o puternică încărcătură fatidică generată de cele 2 opoziţii Lună Neagră-Lună/Mercur, astfel că vă recomand foarte mult tact, mai ales în dialogurile cu persoanele de sex feminin. Ziua de miercuri va fi una a „începuturilor faste" graţie, în special, fazei de Lună Nouă. ● ***Zile benefice:*** miercuri, joi, sâmbătă şi duminică. ● ***Zile fatidice*** *(nativii decanului I):* luni şi marţi.

BALANŢĂ (22-23 septembrie – 22-23-24 octombrie)

Tranzitul Lunii prin semnul dumneavoastră şi prin cel al Leului este unul benefic, iar conjuncţia Lună-Saturn incumbă seriozitate, răbdare şi spirit pronunţat al datoriei. Din păcate, ziua de joi este una destul de ambiguă (mai repede tensionată decât benefică) datorită relaţiei disonante Lună-Jupiter. ● ***Zile benefice:*** luni, marţi şi sâmbătă. ● ***Zi tensionată:*** joi. ● ***Zi destinică*** *(nativii decanului I):* vineri.

SCORPION (22-23-24 octombrie – 21-22-23 noiembrie)

Destul de rar se întâmplă ca să se producă o eclipsă totală de Venus pe semnul dumneavoastră, semn în care Venus se simte „siluită" (fiind în cea mai proastă poziţie a sa). Astfel, ziua de sâmbătă este una contraindicată pentru acţiuni matrimoniale (logodnă, cununie) şi, în general, pentru iubire. ● ***Zile benefice:*** miercuri, joi şi duminică. ● ***Zile tensionate:*** luni, marţi şi sâmbătă.

SĂGETĂTOR (21-22-23 noiembrie – 21-22 decembrie)

Văzute „în oglindă", trăirile dumneavoastră par identice cu cele ale nativilor Gemeni, astfel că mă văd nevoit să repet ceea ce am spus pentru acest semn şi anume: primele zile ale intervalului vor fi de ambigue datorită influxurilor contradictorii primite de către Soarele dumneavoastră natal de la planetele diurne. ● ***Zile benefice:*** joi, vineri şi sâmbătă. ● ***Zi tensionată:*** miercuri. ● ***Zile fatidice*** *(nativii decanului I):* luni şi marţi.

CAPRICORN (21-22 decembrie – 20-21 ianuarie)

Începeţi săptămâna pe un aspect benefic (trigonul Lună-Pluton) şi pe un tranzit favorabil al Lunii prin Fecioară. „Sincopa săptămânii" poate să se producă vineri, când cuadratura Lună-Nod Lunar Sud, de pe direcţia Rac-Balanţă, poate aduce o puternică încărcătură de natură destinică. ● ***Zile benefice:*** marţi, miercuri şi duminică. ● ***Zi destinică*** *(nativii decanului I):* vineri.

VĂRSĂTOR (20-21 ianuarie – 18-19 februarie)

Extremele intervalului vă sunt defavorabile, chiar dacă, la modul general, tranzitele diurne (mai puţin cel al Lunii) transmit influxuri benefice către Soarele dumneavoastră natal. Ca aspecte notabile, amintesc pe cele dintre Mercur-Marte, respectiv Lună-Neptun, ceea ce nu este puţin în cumulul trăirilor. ● ***Zile benefice:*** joi, vineri şi sâmbătă. ● ***Zile tensionate:*** luni, marţi şi duminică.

PEŞTI (18-19 februarie – 20-21 martie)

O prima parte a săptămânii va fi de-a dreptul „mizerabilă" (astral vorbind)! În cele patru zile de început, cu greu se poate decela o şansă de reuşită, pe fondul opoziţiilor Lună Neagră-Lună/Mercur, a influenţei fazei de Lună Nouă şi a opoziţiei Lună-Uranus. Fructificaţi şansele din ultimele două zile. ● ***Zile benefice:*** sâmbătă şi duminică. ● ***Zile tensionate:*** miercuri şi joi. ● ***Zile fatidice*** *(nativii decanului I):* luni şi marţi.

Opoziţie MERCUR®-LUNĂ NEAGRĂ (06.09, orele 12.00)
Faza de LUNĂ NOUĂ (08.09, orele 13.30)
(Conjuncţie SOARE-LUNĂ, în Fecioară)
VENUS intră în SCORPION (08.09, orele 18.38)
Trigon MARTE-NEPTUN® (10.09, orele 3.30)
Eclipsă totală de VENUS (11.09, orele 12.56)
Periplul Lunii: LEU-SCORPION

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon:
0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____
ADRESA: str. _____, nr. _____,
bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____,
localitate _____, cod _____,
judeţul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Abonaţi-vă la magazin

Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.

Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (140$ sau 100 euro, un abonament pe un an, 70$ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

CUPON MANDAT POŞTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Judeţul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ştampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. „MAGAZIN" S.R.L.
Str. Piaţa Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....

Sigiliu control mandate
POŞTA ROMÂNĂ RO
Verificator, ...
INDICAŢII SPECIALE .....
Nr. mandat poştal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre şi litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ştampila cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE
0722625622

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 1004 ● ANUL LIII ● 9 SEPTEMBRIE 2010 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 36 (2754)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ Unui om deştept îi place să înveţe. Unui prost, să înveţe pe alţii.
A.P. Cehov

■ Căsnicia este o artă: trebuie să o creezi din nou în fiecare zi.
Rabindranath Tagore

Spectacolul cunoaşterii

LONGEVITATEA nu are limite ?

Femina club

E bine de ştiut

Lămâia şi calităţile ei terapeutice

Dosarele frumuseţii

Celulita, după 40 de ani

Istorii uitate

Un **FRANKENSTEIN** sovietic

Terapii complementare

Să „reinventăm” **MERSUL PE JOS!**

Betonul care se repară singur

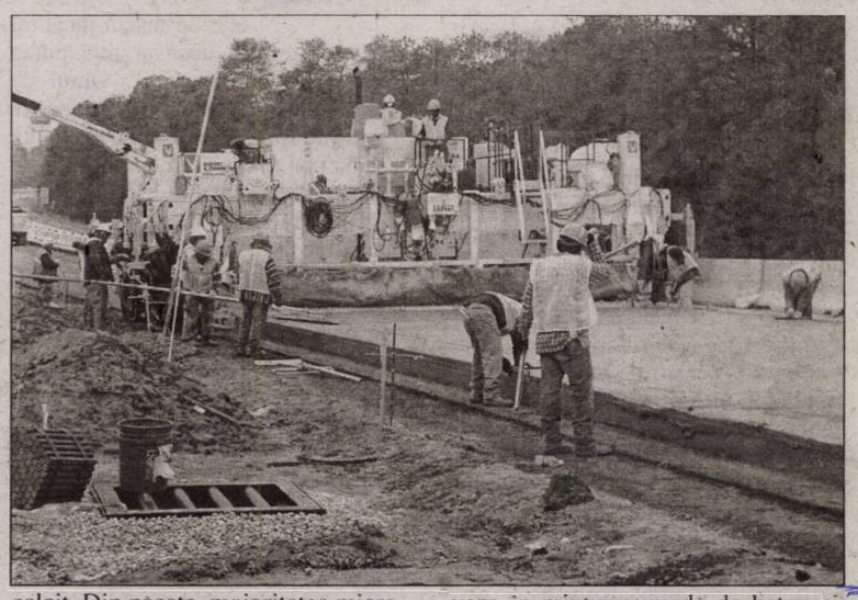

Deşi considerate mai solide decât construcţiile din piatră sau cărămidă, edificiile din beton prezintă şi ele riscul apariţiei, în timp, de fisuri, mai ales în zonele cu risc seismic ridicat. Astfel de fisuri cresc vulnerabilitatea clădirilor respective sau, în cazul în care betonul este folosit la turnarea de autostrăzi, cum se întâmplă în Germania, Austria sau Statele Unite, sporesc riscul apariţiei de „cratere” în care şoferii să-şi rupă maşinile. Tehnologiile moderne vor face însă ca asemenea probleme să nu mai apară: savanţii olandezi au pus la punct un tip de beton capabil să se repare singur.

Apa, vinovatul principal

Ca şi oasele fiinţelor vii, betonul îşi va putea vindeca singur fracturile, bacteriile jucând rolul de celule osteoblastice. Introduse în beton încă de la turnarea acestuia, bacteriile, care au proprietatea de a se activa, la contactul cu apa, vor devora „hrana” de asemenea aflată în amestecul de beton, pentru a astupa imediat crăpăturile şi găurile. După cum se ştie, betonul armat cu osatură de oţel formează scheletul multor clădiri şi poduri. Dar orice fisură apărută în el poate ameninţa, odată cu trecerea timpului, însăşi stabilitatea construcţiei respective. „Principalul vinovat este apa, pentru că se infiltrează în fisurile din beton, aducând cu ea substanţe chimice agresive, care degradează atât betonul cât şi oţelul”, spune inventatorul betonului-minune, Henk Jonkers, de la Universitatea de Tehnologie din Delft, Olanda.

Localizarea şi astuparea crăpăturilor din beton reprezintă o activitate ce necesită timp şi bani, în vreme ce reconstruirea structurilor de beton ar fi şi mai scumpă. Jonkers crede că soluţia ideală este de a lupta împotriva vitregiilor naturii folosind tot elemente naturale: el sugerează combaterea degradării provocate de apă prin introducerea, la prepararea betonului, a unor bacterii ce folosesc apa şi „hrană” formată din calciu lactic pentru a fabrica un ciment natural, numit calcit. Din păcate, majoritatea microorganismelor nu rezistă la un pH mai mare de 10, aşa cum are betonul.

Bacteriile se vor activa la cea mai mică fisură

Pentru a descoperi bacteriile care supravieţuiesc totuşi şi într-un asemenea mediu alcalin, Jonkers şi colegii săi au cercetat lacurile cu ape carbogazoase din Rusia şi Egipt, unde pH apei este în mod natural ridicat şi au ajuns la concluzia că unele tulpini de Bacillus se pot dezvolta chiar şi în acest mediu. Mai mult, bacteriile în cauză pot rămâne în stare de hibernare pentru perioade lungi de timp, de până la 50 de ani, fără apă sau hrană. Cercetătorul olandez compară aceste bacterii cu seminţele care aşteaptă apa spre a putea germina. Pentru a împiedica sporii să se activeze în mixtura umedă de beton şi, alături de calciul lactic, să afecteze calitatea materialului, Jonkers şi colegii săi au plasat atât sporii cât şi „hrana” lor în sfere ceramice cu diametre de 2-4 mm, pe care le-au adăugat în amestec. Doar atunci când în beton apar fisuri minuscule, sferele se deschid iar apa care se prelinge în interiorul lor va activa bacteriile; acestea vor începe să consume calciul lactic, iar în cursul acestui proces calciul se va combina cu oxigenul şi dioxidul de carbon pentru a forma calcit, care este de fapt o varietate de calcar. Jonkers afirmă că bacteriile nu trebuie scufundate prea adânc în masa de beton, fiindcă ar rămâne fără oxigen şi ar muri. Un strat de sfere ceramice aflat la mică distanţă de suprafaţă ar permite bacteriilor să se activeze la cea mai neînsemnată fisură, împiedicând astfel pătrunderea apei şi lărgirea crăpăturilor capabile să slăbească structura de beton.

TV

■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

5 948427 000065 36

Nopţile petrecute în faţa calculatorului pot provoca tulburări psihice

Adolescenţii care se privează de somn pentru a naviga pe Internet până la ore înaintate din noapte sunt mult mai predispuşi la a dezvolta, la maturitate, tulburări psihice serioase. Lipsa de somn poate explica, spun specialiştii, creşterea dramatică a numărului bolnavilor psihic, în ultimele două decenii, de vină fiind televizorul şi, mai nou, computerul şi orele petrecute noaptea în faţa lor. Un studiu efectuat în Australia, pe un lot de 20.000 de voluntari cu vârste cuprinse între 16 şi 24 de ani a relevat că tinerii care dorm mai puţin de cinci ore pe noapte sunt de trei ori mai predispuşi decât cei ce dorm opt ore să sufere, în anii următori, de tulburări psihice. Fiecare oră de somn în minus a fost echivalată cu creşterea cu 14 % a riscului declanşării acestor probleme. „Lipsa de somn reprezintă un factor predictiv important în privinţa dezvoltării ulterioare a depresiei şi anxietăţii. Tot mai mulţi tineri stau pe Internet sau se joacă pe computer până la 1 sau 2 noaptea, pentru ca dimineaţa, la 7, să fie în picioare spre a merge la şcoală sau la muncă. În asemenea condiţii nu-i de mirare că organismul lor biologic este dat peste cap complet şi că ei sunt predispuşi la probleme precum oboseala cronică, tulburările bipolare sau depresia”, spune conducătorul studiului, prof. Nicholas Glozier de la Universitatea Sydney.

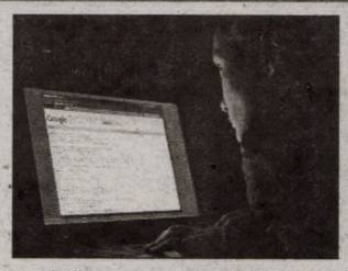

SUDOKU

jocul săptămânii: 36

7	9	5	2	6	1	4	3	8
6	3	2	8	9	4	5	1	7
1	4	8	7	3	5	9	2	6
2	5	4	6	1	7	8	9	3
8	1	9	4	5	3	7	6	2
3	6	7	9	2	8	1	5	4
9	8	1	3	7	6	2	4	5
5	7	6	1	4	2	3	8	9
4	2	3	5	8	9	6	7	1

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

Am admirat adeseori, jocul insolit al fluturilor în preajma unui câmp cu flori. Frumos colorați, cu aripile „pâlpâind" căutând parfumul, fluturii au fost dintotdeauna una dintre speciile ce-au trezit interesul cercetătorilor. O expoziție cu fluturi este o adevărată cromatică de culori.

Fluturii încă mai au secrete

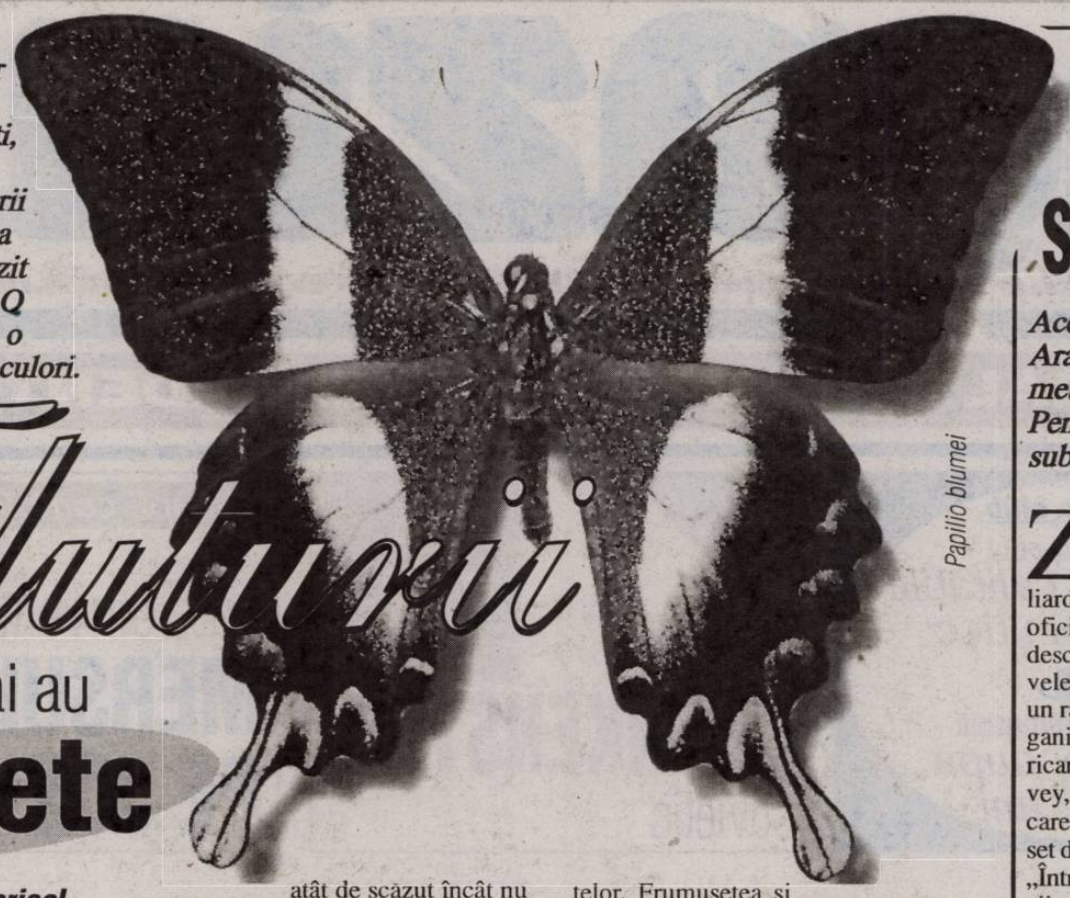

Papilio blumei

Fluturii britanici în pericol

Ca multe alte specii, iată că și fluturii au ajuns în pragul extincției. Anul 2009 a fost pentru fluturii din Marea Britanie cel mai nefast din ultimul sfert de secol. Majoritatea speciilor de fluturi au marcat un declin ireversibil. Datorită agriculturii intensive dar și a spațiilor locuibile care le-a distrus arealul, numărul populațiilor a 12 specii de fluturi din Regatul Unit a coborât la cele mai mici cote înregistrate în ultimii 30 de ani. În verile neobișnuit de reci, fluturii sunt expuși pierderilor. Ploaia și frigul îngreunează delicatelor creaturi zborul făcându-le vulnerabile în fața nenumăratelor pericole. Doctorul Tom Brereton, lider de monitorizare al Betterfly Conservation susține că și „noi simțim răcoarea atunci când plouă, dar imaginați-vă ce înseamnă o picătură de apă pe un mic fluture. Îi împiedică să se desfășoare în orice fel și le scurtează timpul de împerechere, de căutare a hranei și de depunere a ouălor. Dacă vor urma câteva veri însorite, unele specii și-ar putea reveni, dar altele au atins un nivel al populației atât de scăzut încât nu suntem fi siguri dacă ar mai putea depăși pragul extincției". Omul de știință a solicitat celor ce gestionează terenurile forestiere și ariile protejate să aibă mai multă grijă, explicându-le că „insectele sunt buni indicatori ai stării mediului și dacă ele au probleme, aceasta indică faptul că mare parte din viața sălbatică este amenințată", încercând în acest fel, să-i facă mai responsabili pentru viața acestor mici minunății ale naturii.

Combaterea falsificării documentelor cu ajutorul fluturilor?!

Mulți oameni de știință și-au dedicat viața urmărind și studiind cu atenția fie comportamentul, fie structura și multitudinea de culori a fluturilor. Mai nou, după studii îndelungate, un grup de cercetători de la Universitatea Cambridge, a reprodus artificial încurcatele structuri ale fluturelui „Papilio blumei". Rezultatele au fost uimitoare. S-a deschis, astfel, calea unor posibile aplicații în domeniul combaterii falsificării documentelor. Frumusețea și irizarea culorilor în aripile fluturilor nu s-ar datora pigmenților, ci unor mecanisme complicate de reflecție și refracție a luminii, produse de structuri microscopice prezente pe aripile acestor mici creaturi deosebit de colorate. Oamenii de știință, se spune într-un articol publicat în „Nature Nanotehnology", utilizând o combinație de tehnici nanotehnologice au reușit să obțină copii identice din punct de vedere structural al culorilor prezente pe aripile fluturilor, fiind în măsură să reproducă aceleași culori vii. Mathis Kolle, unul dintre cercetătorii care s-au ocupat de studiile respective, este de părere că „aceste structuri artificiale ar putea fi utilizate pentru criptarea optică a informațiilor, de exemplu pe bancnote sau alte documente sensibile, în scopul împiedicării contrafacerii lor". Chiar dacă sistemul mai trebuie încă perfecționat, s-ar putea ca, pe viitor, aceste structuri bazate pe aripile fluturelui să fie văzute pe bancnote sau pașapoarte. Încă un secret al fluturilor ce pare a veni în ajutorul omului modern.

N. FLORIA

Ce se ascunde în subsolul din Afganistan?

Această țară ar putea deveni Arabia Saudită a litiului, un metal strategic pe care Pentagonul l-a descoperit în subsolul afgan.

Zăcămintele ar fi uriașe, așa cum a relevat New York Times, estimate la 1000 de miliarde de dolari. Nici un document oficial nu se referă însă la această descoperire recentă. Există în arhivele Pentagonului doar un raport de sinteză al organismului federal american US Geological Survey, datând din 2007, și care nu e altceva decât un set de informații de genul: „Între 1970-1972, sovieticii au întocmit hărți geologice detaliate, ce localizau zăcăminte de nitrat de litiu și de uraniu." După război, o parte a informațiilor a fost declasificată iar în hărțile traduse în engleză nu mai era menționat uraniul.

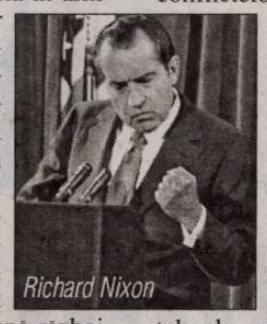

Richard Nixon

China, o altă mare putere, pare pregătită să intervină în cazul retragerii americane din Afganistan. O țară capabilă să investească în zone de risc militar, pe termen lung. I se va da undă verde de către americani să profite de exploatarea bogățiilor subsolului? Administrația americană, care e departe de a tolera o astfel de perspectivă, încearcă să pună la punct o strategie de preempțiune și de ținere la distanță a Chinei.

Politica americană, de intervenție armată în diferite țări ale lumii, asociată intențiilor de neutralizare a conflictelor și de democratizare a țărilor respective, este extrem de pragmatică în planul exploatării resurselor locale.

De pildă, Richard Nixon (președinte între anii 1968-1972) a justificat continuarea războiului aberant din Vietnam, argumentând, printre altele, accesul la zăcămintele de crom și tungsten, materii prime „vitale" pentru industria militară. Inutil să mai amintim războiul din Golf sau intervenția din Irak, al cărui subsol mustește de petrol.

DORIN MĂRAN

Pompei înainte de Pompei

Întreaga lume cunoaște tragedia imensă produsă de erupția vulcanului Vezuviu, la 24 august 79 d.Ch., în urma căreia au fost lovite fatal orașele Pompei, Herculanum și Stabies. Atunci a fost însă, de fapt sfârșitul. Pentru că tragedia fusese declanșată cu mai mulți ani înainte. O dovedește o placă de marmură albă, de formă dreptunghiulară, descoperită sub ruinele orașului-martir, din care reiese că un cutremur puternic a distrus o bună parte a acestuia.

Sculptată în marmură, năruirea Capitoliului, înfloritorului (la vremea aceea) oraș nu lasă loc de îndoială: se poate citi în imaginile din piatră panica locuitorilor, în timp ce reprezentarea unui sacrificiu de ofrandă către zei indică disperarea și căutarea unei scăpări miraculoase de la dezastru. Cumplitul cutremur, zugrăvit cu un realism extraordinar, a fost datat de arheologi în anul 62 d.Ch., cu alte cuvinte cu 17 ani înainte de erupția devastatoare a Vezuviului. E ca un remember obsesiv

că, așa cum Roma nu a fost clădită într-o singură zi, nici faimosul Pompei nu a fost răpus de o singură catastrofă. A existat și un „sfârșit dinaintea sfârșitului".

(T.M.)

Să vorbim corect!

A se bifurca

„Au mers împreună până unde drumul se *bifurca* în două".

Pleonasmul, pentru că aceasta este greșeala din exemplul citat, este cauzat de necunoașterea exactă a verbului „a se bifurca".

Așa cum ne arată dicționarul, el înseamnă „A se despărți în două". Ne bucurăm că drumul nu s-a „bifurcat în trei". În acest caz avem de-a face cu o incompatibilitate semantică. De fapt prefixul (elementul de compunere) *bi-*, are sensul „de două ori" sau „dublu", iar cuvintele formate cu el împrumută sensul respectiv. Din această categorie fac parte cuvinte ca: „bianual", „bicentenar", „bicefal" etc. dar evident nu substantive ca „bibilică" sau „bigudiu" aici nefiind vorba de cuvinte compuse. *(I.S.)*

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Președintă*
GEORGE CUȘNARENCU – Administrator
NICUȘOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACȚIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Gabriel Tudor, Irina Stoica, N. Floria, Ionel Cojocaru

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: N. Floria
Secretar de redacție: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 021.317.89.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicușor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Natașa Munteanu
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Țiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 021.317.89.66
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material și penal, conform art. 205, 206 Cod penal, de exactitatea și corectitudinea celor relatate. Revista își declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **INTACT S.A.**

LONGEVITATEA nu are limite

Vrem să trăim peste 100 de ani? Probabil că majoritatea semenilor noştri nu-şi doresc acest lucru chiar dacă, în linii mari, putem beneficia la o astfel de vârstă de o sănătate relativă. Ceea ce e greu de suportat e degradarea „estetică" care va avea un permanent impact deprimant, mai ales asupra persoanelor sensibile la acest capitol şi pentru care oglinda devine un calvar. Pe de altă parte, puterile slăbesc, accentuându-ne suferinţa.

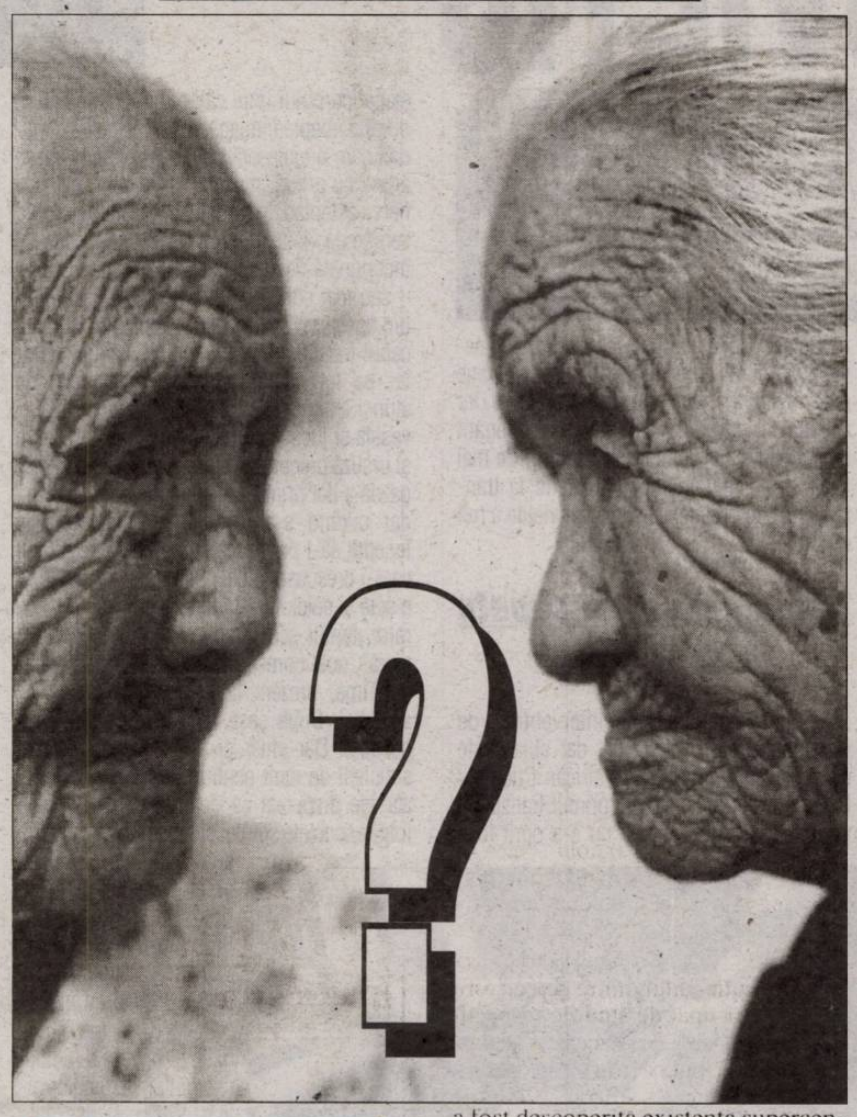

Francisc Eugenie Blanchard, 114 ani, care trăieşte în ultima vreme în casa ei de vacanţă din Antile, a devenit noua deţinătoare a recordului mondial de longevitate, după decesul în mai a.c. al japonezei Kama Chinen, la aceeaşi vârstă. Recordul absolut e însă deţinut de o altă franţuzoaică, Jeanne Calment, decedată în 1997 la 122 de ani, 5 luni şi 14 zile!

Studiul acestor cazuri extreme ar putea duce la descoperirea mecanismelor biologice care asigură o astfel de longevitate. În unele cazuri, verificarea vârstei poate deveni o problemă. De pildă, în insula Sumatra, o bătrână pretinde că are vârsta de 157 de ani, la care se adaugă cazul georgienei Antişta Khvichavs (130 ani), documentele de identitate fiind pierdute în ambele cazuri.

Pentru a perfecta studiile legate de supercentenari, Institutul Naţional de studii demografice din Franţa şi Institutul Max-Planck s-au unit în ideea de a crea prima bază internaţională de date, la care participă 9 ţări europene, Japonia, SUA, Canada şi Australia. Sute de cazuri autentificate (persoane cu vârste de peste 110 ani) au fost recenzate.

Gene protectoare

Până în anii 1990, oamenii de ştiinţă presupuneau că există un orologiu intern care ne poate asigura o longevitate maximă de 110 ani. După ce a fost descoperită existenţa supercentenarilor, această frontieră teoretică a fost împinsă la 112, 113, 114 ani. După cazul Jeanne Calment, a fost evocată limita maximă de 125 de ani.

Unele cercetări au scos în evidenţă faptul că nu ar există o vârstă limită. Altele au relevat faptul că între 40 şi 80 de ani procentul de mortalitate e în creştere şi că nu acelaşi lucru se întâmplă după 85 de ani, când oamenii pot ajunge la peste 100 de ani, procentul de mortalitate fiind mai mic.

O observaţie paradoxală, incredibilă.

Monitorizarea unui număr de 20 de supercentenari (de către cercetători germani), care au atins vârsta de 115 ani, a avut ca obiectiv identificarea unor puncte comune. Cele mai multe erau femei a căror ascendenţă familială nu a fost neobişnuită din punct de vedere al longevităţii. Majoritatea dintre ele au avut puţini copii sau deloc. Nu au adoptat un regim alimentar special (vegetarian, hipocaloric...). Unele fumau, dar moderat. Pe de altă parte, tratamentele medicale moderne au avut un rol crucial. Aceste persoane au probabil gene ale longevităţii cum ar fi, de pildă, APO-E. O genă polimorfă ce influenţează mortalitatea la vârste înaintate.

O echipă de cercetători de la Universitatea Yeshiva din New York a studiat 500 de persoane care au ajuns la 95 şi 112 ani şi care adoptau un stil de viaţă nesănătos: fumători, gurmanzi (mulţi supraponderali), având un nivel ridicat de colesterol. (Aceste persoane ar fi protejate de gene care

Jeanne Calment

favorizează producţia de colesterol „bun".) Cercetătorii germani, în colaborare cu americani şi francezi, lucrează deja la elaborarea unei pilule de viaţă lungă pornind de la efectele genelor protectoare identificate.

Grefă de faţă: o nouă premieră

Acum există în lume 12 persoane cu o faţă nouă. 12 persoane care au avut feţe desfigurate şi o viaţă de calvar. Ultimul pacient operat, francezul Jerôme, era afectat de neurofibromatoză, o maladie genetică ce deformează faţa. Intervenţia ce a avut loc recent a fost efectuată de către profesorul

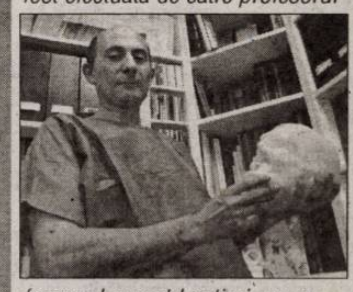

francez Laurent Lantieri, un as mondial în chirurgia plastică şi reconstructivă. În cazul lui Jerôme se poate vorbi de premieră mondială şi asta datorită grefei de pleoape şi a transferului integral al sistemului lacrimal, cu microsuturi de o fineţe şi precizie incredibile ale canalelor lacrimale.

Maşină zburătoare

A fost realizată de societatea Terrafugia şi omologată de administraţia americană. Pe carosabil circulă cu aripile repliate, consumând în medie 7,85 litri de benzină la 100 de kilometri. După ce-şi desface

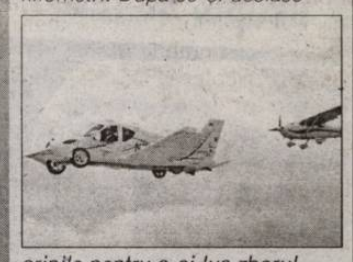

aripile pentru a-şi lua zborul, poate atinge o viteză maximă de 185 km/h, autonomia de zbor fiind de 740 kilometri. Maşina va fi comercializată anul viitor la un preţ de 194.000 de dolari (155.000 de euro), fiind aşteptată cu înfrigurare de nenumăraţi clienţi.

ATENŢIE!

BLONDELE nu vor dispărea

În septembrie 2002, un anunţ oarecum picant, anecdotic, făcea senzaţie în presă, cu o prevestire mai degrabă bizară: „Blondele vor dispărea în Finlanda, în jurul anului 2202". Firește că totul era o farsă şi a fost relevat ca atare. Totuşi, piatra fusese aruncată, aşa că a apărut şi întrebarea dacă aşa ceva chiar ar fi posibil. Iar unii oameni de ştiinţă au încercat să-i dea răspuns.

Genele codante pentru părul blond sunt recesive: ele nu se exprimă decât dacă sunt transmise deopotrivă de mamă şi de tată – sunt de părere unii cercetători, inducând astfel ideea că imperativul enunţat ar face genele „păr blond" vulnerabile, până la a fi înlocuite cu genele „păr brun", care sunt dominante. E absurd! – susţin alţi cercetători, care invocă faptul că selecţia naturală este factorul decisiv: genele „condamnate" ar fi cele ce-l împiedică pe purtătorul lor să se reproducă precum celelalte.

De fapt, potrivit legii lui Hardy-Weinberg, frecvenţa rămâne identică de-a lungul generaţiilor, dacă nu apar influenţe exterioare (presiune de selecţie, mutaţii, flux genic) ori dacă o consecinţă a determinării duble – maternă şi paternă – nu ar declanşa o maladie mortală. Astăzi, doar fluxul genic influenţează trăsăturile populaţiilor. Departe de a dispărea, trăsăturile se vor amesteca, pentru a îmbogăţi umanitatea cu formule inedite. Pe termen lung, tipurile fizice extreme riscă să se rarefieze, în caz de metisaj sistematic, însă pletele blonde nu vor dispărea, atâta vreme cât genele care le determină vor rămâne, efectiv, în rezervorul genetic mondial. *(M.T.)*

Bacteriile intestinale reflectă alimentaţia noastră

Regimul alimentar al europenilor, din care nu lipsesc produsele de tip fast-food, dulciurile etc., are un efect negativ asupra florei intestinale. Tubul nostru digestiv e acoperit cu bacterii, foarte utile în procesul digestiv întrucât acestea favorizează producerea enzimelor necesare digestiei alimentelor. Pe de altă parte, împiedică colonizarea tubului digestiv cu microorganisme „rău intenţionate" care provoacă diverse afecţiuni. Majoritatea dintre ele sunt transmise fătului iar după naştere sunt furnizate de alimentaţie şi mediu, populaţia de enterobacterii evoluând de-a lungul vieţii.

Unii oameni de ştiinţă au emis ipoteza conform căreia modul de viaţă şi de alimentaţie, exagerat de preocupările de igienă şi aseptizare, privează intestinele de bacteriile benefice, expunând populaţiile la maladii aflate în plină expansiune în ţările occidentale: alergii, inflamaţii ale intestinelor sau reacţii auto-imune.

În ultimii ani, cercetătorii şi-au intensificat studiile legate de enterobacterii. Un grup de medici de la Universitatea din Florenţa s-a arătat interesat de un studiu comparativ legat de enterobacteriile unor copii europeni şi ale unor copii africani, care se hrănesc într-un mod apropiat de cel al populaţiilor africane din urmă cu 10.000 de ani (la începuturile agriculturii), hrana lor fiind bogată în cereale bogate în fibre şi proteine de origine vegetală. Şi asta în timp ce copiii europeni consumă multă carne, grăsimi, dulciuri.

Bacteriile prezente au fost identificate datorită ARN-ului fiecărei specii de bacterii şi analizate în urma decriptării ADN-ului (studiile fiind în curs de desfăşurare), o primă concluzie generică referindu-se la faptul că masa bacteriilor benefice digestiei e net superioară celei din intestinele subiecţilor europeni, apărându-i de inflamaţii şi infecţii.

Copiii africani, au mai relevat cercetătorii, pot digera uşor celuloza datorită unor bacterii care nu se regăsesc în intestinele copiilor europeni.

Medicii care până acum au subestimat importanţa bacteriilor intestinale sunt preocupaţi să pună la punct pilule probiotice care să îmbogăţească flora intestinală a pacienţilor. Pentru a le asigura un simplu confort digestiv sau pentru evitarea sau vindecarea tulburărilor cronice ale intestinelor.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

Roma, o istorie scandaloasă

(Urmare din numărul trecut)

Poate că trândăveala lui Hadrian la Atena ar fi durat mult mai mult dacă nu, în decursul anului 113, în Orient s-ar fi produs un incident ce-i dădea în sfârşit lui Traian acel *casus belli* mult aşteptat. Chosroe, regele Parthiei, făcuse un gest care încălca flagrant acordul cu romanii, încheiat cu aproape jumătate de secol în urmă: îl detronase pe regele armean Axidares, fiul lui Pacorus, fără să-l înştiinţeze pe Traian. Axidares, disperat, a cerut ajutorul romanilor, iar de la cancelaria imperială s-au trimis o serie de scrisori în care ameninţările erau îmbinate cu jignirile. Era evident că romanii abia aşteptau această provocare şi că, orice ar face parţii, sabia războiului fusese deja scoasă din teacă. Imediat, Traian a declanşat pregătirea expediţiei punitive contra impertinentului Chosroe şi zeci de mii de legionari au pornit spre Răsărit, pentru confruntarea cu veşnicul inamic al Imperiului Roman. Traian, care era decis să termine, odată pentru totdeauna, cu acest ghimpe din coasta imperiului, a părăsit Roma, binecuvîntat

Ultima noapte de vacanţă, întâia noapte de război

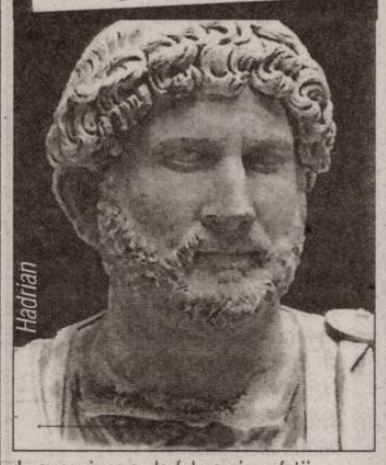

Hadrian

de auguri, care, la fel ca şi profeţii ghicitori în iaurt din zilele noastre, habar n-aveau că împăratul nu va reveni din această expediţie decât sub forma unei grămăjoare de cenuşă vărsată într-o urnă funerară. Ajuns la Atena, Traian n-a fost deloc impresionat de măreţia capitalei greceşti, aşa cum fusese Hadrian, pentru că lui pur şi simplu nu-i stătea capul la caii verzi pe pereţi ai sofiştilor. Aici îl aşteptau deja solii trimişi de Chosroe, care l-au implorat să încheie pacea. Probabil că, în al doisprezecelea ceas, suveranul part îşi dăduse seama ce tâmpenie făcuse, „glumind" cu cine nu trebuia. Într-un răvaş de o obedienţă de-a dreptul greţoasă, el îl ruga pe împărat să-l ierte, argumentând că îl îndepărtase pe Axidares pentru că acesta ar fi conspirat împotriva romanilor – acuzaţie de-a dreptul absurdă. Traian a ascultat calm polologhia solului part, după care a dat un răspuns care nu prevestea nimic bun, afirmând că abia atunci când va ajunge în Siria, va face ceea ce considera „de cuviinţă". Grăbit să încheie socotelile cu parţii, Traian a plecat din Atena, cu o suită aleasă, din care făceau parte cei mai redutabili lideri militari ai imperiului, spre finele anului 113. Hadrian, probabil îmbufnat la culme de unchiul care-i strica toată distracţia, l-a urmat şi el...

(Continuare în numărul viitor)

UN FRANKENSTEIN SOVIETIC

Ascunse în stepă, la zeci de kilometri de Moscova, şi păzite strict de soldaţi înarmaţi, cu ordinul de a trage fără somaţie în oricine încearcă să pătrundă dincolo de gardurile înalte de câţiva metri, laboratoarele de cercetare din fosta Uniune Sovietică au reprezentat unul dintre cele mai bine păstrate secrete ale secolului trecut.

O creatură terifiantă

Şi totuşi, în plin război rece, aceste laboratoare au fost deschise, într-o geroasă dimineaţă de februarie a anului 1954, pentru a-i lăsa pe jurnalişti din întreaga lume să vadă o „minune a ştiinţei sovietice". În faţa zecilor de persoane adunate, care, dată fiind secretomania ruşilor, nici nu aveau habar pentru ce fuseseră invitate acolo, uşa unei clădiri austere de cărămidă s-a deschis, oferind privirilor uimite ale celor prezenţi o privelişte neobişnuită: Vladimir Demikov, cel mai renumit chirurg sovietic al epocii, trăgând după el o „struţo-cămilă" de domeniul filmelor de groază. Creatura grotească fusese creată prin ataşarea capului unui căţeluş la trupul şi capul unui dulău mastiff. Spectatorii priveau cu oroare şi admiraţie făptura cu două capete care se repezise să lăpăie, cu boturile umede, din castronul de lapte întins de unul dintre asistenţii profesorului Demikov. Oricât ar părea de incredibilă, această scenă, desprinsă parcă din romanul „Frankenstein" al lui Mary Shelley, a fost reală şi a stârnit o deosebită vâlvă în acele timpuri. Propaganda sovietică nu a pierdut ocazia de a o prezenta drept un triumf ştiinţific absolut. Crearea unui câine cu două capete a reprezentat primul pas din duelul purtat, vreme de patru decenii, între ruşi şi americani, pentru a atinge o realizare aparent imposibilă: primul transplant de cap la om. Pentru atingerea acestui scop bizar, Vladimir Demikov şi rivalul său american, dr. Robert White, au reprezentat simbolul savanţilor imorali care ignoră orice consideraţie etică pentru a obţine un avantaj ştiinţific. Dar aceşti doi străluciţi pionieri au pregătit omenirea pentru fabuloasele realizări de mai târziu – ne referim în primul rând la transplantele de organe, ce au salvat vieţile a mii de oameni.

Câinele cu două capete latră la unison

Fundamentul pentru intervenţiile de transplant fusese astfel pus, dar abia peste două decenii chirurgul sud-african Christian Barnard avea să reuşească primul transplant de inimă la om. Demikov nu s-a oprit însă

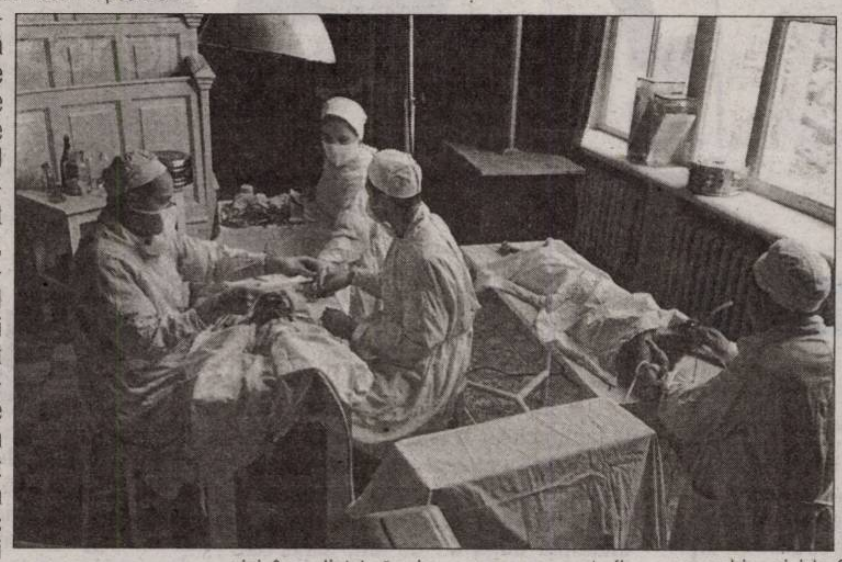

aici, încredinţat că orice organ uman poate fi înlocuit, chiar şi creierul. Pentru a realiza un astfel de lucru incredibil, el a efectuat mai întâi numeroase experienţe pe câini, creând teribila creatură despre care am discutat mai sus. Operaţia prin care capul unui căţel a fost ataşat corpului unui câine din rasa mastiff a durat o noapte întreagă. În zori, cei şapte medici care îl ajutaseră pe Demikov să lipească arteră cu arteră, muşchi cu muşchi, nerv cu nerv, aşteptau încordaţi, ca făptura să dea semne de viaţă. Au ştiut că munca lor fusese încununată de succes în clipa în care căţelul – sau mai curând capul acestuia – s-a trezit din anestezie şi a început să mârâie. Curând, capul mastiffului i s-a alăturat, lătrând scurt. Iar pe tot parcursul scurtei sale vieţi, de atunci înainte, creatura s-a comportat dual – veselă şi jucăuşă, precum un căţel sau aspră şi ursuză precum un câine de luptă. „Câinele-gazdă a dat prima dată semne de nervozitate, dar curând s-a împăcat cu situaţia şi a început să-l privească cu simpatie pe căţelul care-i crescuse la gât. Când i se face sete, îi e sete şi căţelului. Când se face cald în laborator, ambii scot limba şi lătră să fie scoşi afară", nota corespondentul revistei americane Time, prezent la demostraţia făcută de sovietici. După şase zile, creatura hibridă a decedat. Dar chiar şi aşa, ea supravieţuise suficient de mult pentru a îngrijora America, atât de disperată să depăşească URSS sub toate aspectele ştiinţei şi tehnologiei. Curând, americanii vor dezvolta şi ei un ambiţios program de transplanturi, pus sub comanda unui adevărat vizionar: dr. Robert White, un neurochirurg care, ca şi Demikov, activase în timpul războiului ca medic militar. White văzuse sute de oameni paralizaţi de la gât în sus şi era dornic să curme suferinţa lor, oferind acestor paraplegici o nouă şansă. După triumful lui Demikov, guvernul american l-a ajutat pe White să pună bazele unui centru de cercetări în domeniul neurochirurgiei la Clevaland, statul Ohio. În 1964, el a realizat o experienţă uluitoare: a extras creierul unui câine şi l-a implantat sub pielea capului unui alt patruped. Dr. White a reuşit să ţină al doilea creier în viaţă timp de mai multe zile, dovedind nu doar că el poate supravieţui şi departe de propriul corp, dar şi că din punct de vedere imunologic transplantul de creiere nu ridica problema respingerii, cum se întâmpla, de pildă, cu cel de ficat sau inimă.

Maimuţa care gândea cu alt creier

În 1966, o dată cu deschiderea ce a urmat morţii lui Stalin, cele două tabere păreau dispuse să colaboreze. Demikov, acel „profesor Frankenstein sovietic", cum îl numeau ziarele occidentale, l-a invitat pe White la Moscova, oferindu-i posibilitatea de a colabora pe tema ce-i interesa pe amândoi. Americanul a rămas din nou uimit de progresele pe care le făcuseră sovieticii şi care le depăşeau cu mult pe ale sale. Câinii cu creiere transplantate din laboratoarele ruseşti dădeau semne că ar acţiona conştienţi – ochii clipeau, expuşi unei surse puternice de lumină, urechile se ciuleau la cel mai mic zgomot. Demikov i-a dezvăluit rivalului său visul care-l anima acum: transplantul complet al unui cap de câine pe corpul altui câine. Pornind de la această idee, White a trecut la realizarea unui plan ce multora le-a repugnat: pe 14 martie 1970, după trei ani de eforturi intense, el a prezentat lumii primul transplant de cap, având ca subiecţi două maimuţe rhesus. Decapitând ambele animale, neurochirurgul american a reuşit să le schimbe capetele între ele. Una dintre maimuţe a decedat, dar cealaltă, după ce şi-a recăpătat conştiinţa, a deschis ochii, a ţipat şi a încercat să-l muşte pe White de deget! America ju-

bila. Maimuţa cu capul transplantat îşi putea mişca muşchii faciali, urmărea programele de televizor cu viu interes şi chiar bea dintr-o pipetă. Dar White ştia că succesul său nu era deplin: pentru că şira spinării fusese retezată, în urma operaţiei, maimuţa rămăsese paralizată de la gât în jos, medicii neputând reconecta zecile de milioane de nervi necesari pentru a pune corpul în mişcare. Şi totuşi, experimentul său a avut o utilitate – el i-ar fi putut ajuta pe pacienţii umani paraplegici să depăşească problemele de sănătate inerente unei paralizii îndelungate. Cu ajutorul unui transplant de cap, sugera White, aceşti oameni ar fi rămas paraplegici, dar noul corp, luat de la persoane aflate în moarte cerebrală, le-ar fi putut prelungi viaţa. Dar savantul american nu a putut să-şi ducă la îndeplinire proiectul, confruntat cu un puternic val de resentimente din partea opiniei publice.

Primind ameninţări cu moartea de la cei ce-l considerau un „geniu scelerat", White a fost nevoit să ceară protecţia poliţiei, devenind din pionier un paria. Dar şi astăzi, el este convins că transplanturile de creier sunt viabile. Şi, la aproape patru decenii de la experimentele sale, ştiinţa modernă pare să-i dea dreptate...

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

9 septembrie 1976

A murit Mao Zedong

Născut la 26 decembrie 1893, în familia unor ţărani, Mao Zedong îşi va întrerupe, în 1911, studiile de la Şcoala Normală din Hunan, pentru a se înrola în armata revoluţionară, luptând până la căderea dinastiei Qing şi proclamarea republicii. După ce a revenit la Hunan, devenind învăţător, el şi-a urmat fostul dascăl şi viitorul socru, profesorul Yang Changji, la Beijing şi intră în Partidul Comunist, fiind ales, în 1923, comisar al Comitetului Central al acestei formaţiuni. Scrierile sale revoluţionare şi ataşamentul faţă de marxism determină guvernul să-l considere un agitator periculos. În 1927, organizează „revolta recoltei de toamnă", la Changsha, dar mişcarea este înfrântă şi Mao este forţat să se refugieze în munţi, de unde continuă lupta de gherilă, formând Armata Roşie Chineză. Patru ani mai târziu proclamă, în regiunea muntoasă Jiangxi, o republică sovietică, impunându-se ca un lider autoritar. Regimul oficial, condus de Chaing Kai-Şi, în calitate de preşedinte al partidului Kuomitang, declanşează o campanie de represiune, soldată cu numeroase eşecuri pentru comunişti. Confruntat cu opoziţia tot mai vehementă a colegilor săi,

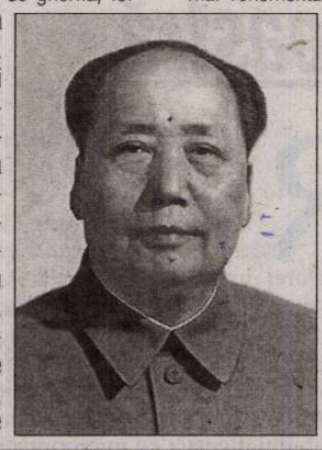

Mao este înlocuit la vârful partidului de Ciu En Lai şi alţi adepţi ai liniei „bolşevismului sovietic", dar redevine o figură proeminentă după ce organizează cu succes Marşul cel Lung, în 1934. În timpul războiului chino-japonez, a colaborat cu regimul lui Chiang Kai-Şi, pentru alungarea agresorilor, după care va impune Republica Populară, în urma unui sângeros război civil contra trupelor naţionaliste. După 1949 devine şef de facto al statului chinez, impunând o politică economică – Marele salt înainte – care va eşua lamentabil, provocând milioane de victime. Ca şi Stalin, Mao rămâne o personalitate controversată a lumii contemporane, unii considerându-l un salvator al naţiunii chineze, alţii unul dintre cei mai mari criminali ai istoriei, prin prisma zecilor de milioane de oameni care au pierit din cauza lui.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Cincizeci de ani de programe SETI

Cu ceva mai mult de cincizeci de ani în urmă, în aprilie 1960, un astronom atunci puţin cunoscut, pe nume Frank Drake, aşezat la comanda unui radiotelescop cu diametrul de 85 de metri, de la observatorul din Green Bank, Virginia de Vest, a început să mătură cerul, căutând un semnal de la o civilizaţie extraterestră. Acesta a fost începutul proiectului SETI – unul dintre cele mai ambiţioase experimente ştiinţifice din istorie.

Pentru a aniversa evenimentul, pe 26-29 aprilie 2010, NASA şi savanţi din întreaga lume s-au întâlnit la Huston, Texas, urmând să dezbată stadiul cercetării astrobiologice, inclusiv rezultatele căutărilor pentru dovezi ale vieţii extraterestre şi ale modalităţilor în care viaţa a evoluat pe Pământ. Pe lângă subiecte precum comparaţii între sedimentele de pe fundul Mediteranei şi cele găsite de misiunile marţiene pe suprafaţa Planetei Roşii, ori cantităţile mari de apă îngheţată descoperite pe unii asteroizi, a figurat bineînţeles şi comunicarea cu civilizaţiile extraterestre. Printre mulţi alţii, Frank Drake era şi el prezent.

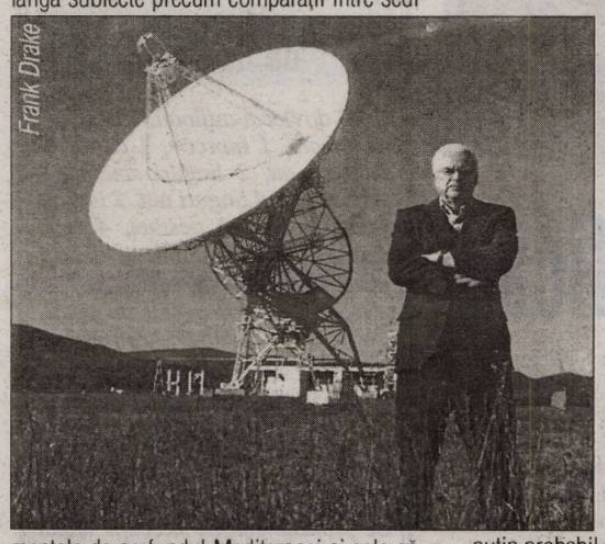
Frank Drake

Între timp căutarea inteligenţelor extraterestre – SETI (Search for Extraterrestrial Intelligence) a devenit un program internaţional cu un buget de multe milioane de dolari, implicând cele mai mari radiotelescoape din lume, cum este cel de la Arecibo din Puerto Rico, având diametrul cupei antenei de 300 de metri. Dar după cinci decenii de ascultare astronomii n-au întâlnit decât o „stranie tăcere". Doar ocazional au fost detectate explozii scurte, nerepetate, de semnale radio venind din spaţiu. Un exemplu celebru a fost aşa-numitul semnal „Wow!", înregistrat pe 15 august 1977, de Jerry Ehman folosind telescopul Universităţii de Stat Ohio. Ehman a fost atât de emoţionat când a descoperit înregistrarea pe imprimanta calculatorului antenei, încât a scris „Wow!" pe marginea foii. Caracteristicile semnalului „Wow" nu se potrivesc nici cu un fenomen natural cunoscut, nici cu unul produs de om. Numai că de atunci astronomii nu au mai detectat din acea parte a cerului nimic asemănător. Asta înseamnă că suntem oare singuri în Univers?

Fizicianul Paul Davies, profesor la Universitatea de Stat din Arizona, cercetător în domeniul cosmologiei, teoriei cuantice şi astrobiologiei, directorul Centrului pentru Concepte Fundamentale în domeniul ştiinţei, arată că în ultimul deceniu s-au descoperit peste 400 de planete care orbitează în jurul unor stele iar astronomii estimează că doar în Calea Lactee există miliarde de planete asemănătoare cu Pământul. Biologii au descoperit pe Pământ microbi care trăiesc în condiţii extreme, nu mult diferite de cele de pe Marte şi au descoperit cărămizi ale materiei vii în străfundurile spaţiului cosmic sau în meteoriţi. Mulţi oameni de ştiinţă susţin acum că Universul este plin de viaţă, şi că unele planete ar putea găzdui organisme inteligente. Davies opinează că în Univers există civilizaţii foarte vechi, unele mai vechi decât vârsta de 4,5 miliarde de ani a Pământului. Ele puteau coloniza sau măcar explora Galaxia noastră încă de foarte mult timp. Această idee l-a făcut pe fizicianul Enrico Fermi să pună, acum mai bine de şase decenii, faimoasa întrebare:

„ar trebui să fie aici... unde sunt Ei?"

Dar nu cumva căutăm cu radiotelescoapele – se întreba Davis – lucrul greşit în locul nepotrivit, la momentul nepotrivit? Nu cumva Ei au fost sau sunt deja de mult aici?

Urmele unor vizite extraterestre

– reziduuri nucleare, exploatări miniere, sonde plasate în jurul Soarelui sau al corpurilor cereşti apropiate – ar putea fi observate şi după milioane de ani. Sau poate ei au modificat ADN-ul unor fiinţe vii, lăsând mesaje codificate în secvenţele ADN aparent inactive. Deja savanţii noştri au înscris astfel până la 100 de cuvinte în genomul unor bacterii. O explorare de acest tip nu pare nerealistă...

Davies este convins că „inteligenţa biologică" ar putea fi o doar etapă scurtă în evoluţia inteligenţei din Univers. Deja calculatoarele, dar mai ales reţelele lor, încep să ne depăşească. Aceste sisteme distribuite se vor uni la nivel planetar şi vor proiecta de-a lungul timpului, ele însele, alte sisteme mai bune. Deci este puţin probabil ca un extraterestru să fie o fiinţă din carne şi oase, cu un cap mare, ci mai degrabă un gigantic creier artificial. Davies mai crede că e discutabil ca o astfel de entitate să fie realmente interesată de contacte cu pământenii.

Unul dintre pericolele căutării vieţii extraterestre este prejudecata antropocentrică. Când încercăm să stabilim motivele şi activităţile nepământenilor, suntem tentaţi să ne gândim la ce am face noi în astfel de cazuri. Mai bine să recunoaştem – spune Davis – că ne este pur şi simplu imposibil să ghicim ce ar putea dori şi cum ar arăta o civilizaţie care, evitând autodistrugerea, a depăşit cu milioane de ani stadiul în care ne găsim noi.

DAN D. FARCAŞ

Terifiantul „incident Dyatlov" 2

Multora li s-a părut o fantasmagorie izvorâtă din imaginaţia bolnavă a unui creator de romane de groază: nouă studenţi care merg într-o vacanţă de iarnă, la schi, în munţii Urali, şi nu se mai întorc niciodată. Dar la o analiză mai atentă a puţinelor indicii existente încă se remarcă nu doar că povestea a fost absolut adevărată ci şi faptul că în dispariţia celor nouă tineri ar fi putut fi implicate atât forţe terestre – în speţă unităţi ale Armatei Roşii care lucrau la o armă secretă – cât şi extratereştrii. Ceea ce face misterul şi mai greu de descifrat...

O privelişte de coşmar

Salvatorii au găsit tabăra abandonată pe 26 februarie. Cortul era pe jumătate dărâmat şi acoperit cu zăpadă. Era gol şi majoritatea obiectelor tinerilor se aflau acolo. Într-un loc, pânza sa fusese sfâşiată din interior şi în zăpada groasă de peste un metru se găsiseră urme de oameni purtând şosete, botoşei sau chiar în tălpile goale. Urmele i-au condus pe salvatori către un povârniş, spre pădure, dar au dispărut, după circa 500 metri. La un kilometru şi jumătate de cort, au fost găsite cadavrele lui Krivonişcenko şi Doroşenko; ambii erau desculţi şi sumar îmbrăcaţi. Mâinile le erau arse iar urmele unui foc se zăreau alături. Ramurile unui pin erau rupte până la circa 5 metri înălţime, semn că unul dintre schiori se urcase acolo, să se uite după ceva. La 300 metri distanţă a fost găsit cadavrul lui Dyatlov, la alţi 180 metri căutătorii l-au identificat pe Rustem Slobodin şi, la mică distanţă de el zăcea Zina Kolmogorova. Doctorii au spus că toţi cinci muriseră de hipotermie. Doar Slobodin avea o fractură la craniu, dar nu aceasta fusese cauza morţii. Au fost necesare două luni spre a-i localiza şi pe ceilalţi schiori. Trupurile lor au fost găsite îngropate sub 4 metri de zăpadă, într-o ravenă situată la 75 metri de pădurica de pini. Toţi suferiseră, se pare, traumatisme mortale: aveau craniile fracturate şi numeroase coaste rupte. Dubinina nu mai avea limbă. Dar nici unul dintre cadavre nu prezenta răni externe. Potrivit ufologului Igor Soboliov, care a investigat cazul, unii dintre ei luaseră hainele de pe trupurile celor ce muriseră primii, în încercarea de a se încălzi. În ciuda numeroaselor întrebări rămase fără răspuns, cazul a fost închis la finele lunii aprilie şi trimis la arhivele secrete. Mai mult, zona a fost închisă, pentru schiori şi turişti, timp de trei ani după incident!

Inegala bătălie cu Necunoscutul

De-a lungul deceniilor, mulţi au încercat să înţeleagă ce anume provocase moartea celor nouă studenţi. „Aceştia au dus o bătălie inegală, pe pantele muntelui, cu Necunoscutul", scrie Igor Soboliov. Dar care era natura acestui „Necunoscut"? Ce îi făcuse pe studenţi să fugă din cort şi apoi să încerce, disperaţi, să revină la el? De ce al doilea grup era îngropat sub 4 metri de zăpadă? Prima ipoteză luată în calcul a fost că studenţii încălcaseră pământurile sacre ale mansilor şi fuseseră ucişi de aceştia. Un precedent în acest sens exista: în anii '30, o femeie geolog fusese înecată de şamanii tribului pentru că escaladase un munte „al spiritelor". Dar muntele pe care studenţii se aflau nu era unul sacru, ci mai degrabă unul temut: se numea Ucigaşul, iar Otorten, în limba băştinaşilor, însemna, şi mai straniu, „nu te duce acolo"; cea mai apropiată aşezare a mansilor era la 100 km distanţă şi iarna ei rareori ieşeau din satele lor. În plus, medicul legist care a examinat cadavrele, Boris Vojrozdenâi, a declarat că leziunile nu puteau fi produse de un om, forţa loviturii fiind prea mare şi în plus ţesuturile moi nu fuseseră afectate. S-a emis apoi teoria „omului zăpezilor", Yeti dar şi aceasta a fost respinsă: unde erau uriaşele urme de tălpi ale unei eventuale asemenea creaturi?

OZN-uri pe cerul Uralilor

În 1995, cazul a fost declasificat dar asta n-a făcut decât să sporească şi mai mult misterul. Soboliov, care a studiat dosarul, precizează că testele dovediseră existenţa unui nivel ridicat de radiaţii pe trupurile a patru dintre schiori. Lev Ivanov, unul dintre investigatori, adusese atunci cu el un contor Geiger, care piuia asurzitor în apropierea cortului studenţilor! Dosarul mai conţinea însă şi referiri militare la „sfere zburătoare strălucitoare" observate în zonă, în lunile februarie şi martie 1959, Ivanov fiind convins că ele au legătură cu moartea celor nouă. Dar şi mai şocant e faptul că dosarul cuprindea declaraţiile unui alt grup de alpinişti, aflaţi la circa 50 km distanţă spre sud de tabăra lui Dyatlov: aceştia precizau că în noaptea respectivă numeroase „globuri de foc", de mărimea Lunii pline, zburaseră pe cer. Ivanov a speculat că apariţia unui astfel de glob i-a trezit din somn pe studenţi, determinându-i să-l urmărească, sumar îmbrăcaţi, spre pădure. Aici, globul – probabil similar unui fulger globular, explodase, ucigându-i. Dar cum se explică moartea celorlalţi? Iuri Iudin crede şi el că o explozie i-ar fi putut ucide prietenii, deşi investigatorii n-au găsit nici urmă de aşa ceva pe Kholat-Syakhl.

Secretul armei secrete

Pe o altă pistă a pornit fizicianul moscovit Iuri Kuncevici, care în 2007 a efectuat investigaţii aici, găsind un „cimitir" de deşeuri metalice, ce ar sugera că armata desfăşurase în zonă experimente secrete. „Nu putem şti despre ce fel de tehnologie militară este vorba dar cu siguranţă catastrofa din 1959 a fost provocată de om şi nu de extratereştri", susţine el. Pe de altă parte, Iudin crede că tabăra ar fi fost deja cercetată de militari înainte de venirea echipelor de salvatori. Alţi susţinători ai teoriei conspiraţiei afirmă că studenţii ar fi fost deliberat ucişi de militari, fiindcă avuseseră întâmplător acces la informaţii considerate secrete. Aceste informaţii se refereau probabil la o armă radioactivă de mare putere, care explodase, ucigându-i pe câţiva dintre ei şi rănindu-i pe ceilalţi. Pentru a elimina aceşti martori incomozi, militarii îi omorâseră, zdrobindu-le craniile şi coastele. Dar lipsa oricăror urme de paşi străini în zonă face puţin probabilă o astfel de ipoteză. Jurnalistul Anatoli Guşcin, din Ekaterinenburg, care a avut de asemenea acces la dosar, susţine că din acesta lipsesc mai multe pagini. Cine le-a luat şi în ce scop nu se va şti probabil niciodată...

GABRIEL TUDOR

SATANISM şi CASE BÂNTUITE

Cercetătorii specializaţi în fenomene paranormale se confruntă uneori cu situaţii demne de filmele horror. Dr. Jacques Theodor, fost cercetător în imunologie la CNRS îşi amintea două cazuri de „poltergeist" (case bântuite) pe care le-a cunoscut în ianuarie şi februarie 1993 şi în mai 1994, în Belgia, arătând că „este vorba despre fenomene neverificabile, deoarece se declanşează spontan".

Primul caz s-a derulat într-o casă izolată din regiunea Arc-Wattriport, unde dr. Theodor a fost chemat, pentru a constata faptele: un dulap răsturnat, un picior de pat rupt, plus că familia văzuse un vas cu lapte zdrobindu-se de tavan, iar cuvertura de pe pat şi fotoliul pe care stătea capul familiei, ridicându-se în aer. Jandarmii înşişi, care-i cunoşteau pe cei ai casei, afirmau că văzuseră cu ochii lor unele dintre bizarele fenomene, cercetătorul a asistat şi el la o manifestare considerată paranormală – posesie satanică a unui membru al familiei şi exorcizarea care i-a succedat. „Am avut impresa că sunt martorul reprezentării perfecte a unui scenariu convenit între participanţi şi exorcist, care aparţinea Bisericii galicane (o comunitate marginală)." – afirma el, precizând că nu remarcase nimic special, nici la faţa locului, nici pe filmul realizat de jandarmi.

Al doilea caz s-a înregistrat în regiunea Ransat. Fenomenul „poltergeist" era însoţit de stigmatele apărute pe o tânără care locuia în casa respectivă, împreună cu părinţii ei. Pe antebraţul stâng al fetei apăruseră cuvinte cu sens profund negativ, ca „ticăloşii" sau „Satan". Dr. Theodor a petrecut două după-amieze în casa bântuită şi a rămas aproape convins că mutilările şi le făcea chiar tânăra respectivă. Din nou, el nu a constatat oficial nimic paranormal.

Asemenea situaţii rămân totuşi marginale. Cel mai frecvent, oamenii de ştiinţă se confruntă cu fenomene mai greu de verificat. Pentru a evita manipulările, ei se asociază de obicei cu un magician (i-am putea spune şi parapsiholog). Regrupaţi în jurul unei mişcări „sceptice", cei ce luptă împotriva oricărei mistificări au ţesut o reţea internaţională, prezentă în circa 30 de ţări şi 23 de state americane. Au statistici, laboratoare, conturi bancare substanţiale, iar între specialişti se numără psiholgi, fizicieni, biologi, matematicieni porniţi la vânătoare de... paranormal. Ei susţin că nu vor însă să condamne credinţa ori să afirme că un anume fenomen nu există, ci să stabilească o linie de demarcaţie între ştiinţă şi non-ştiinţă; fenomenul ştiinţific fiind supus principiului demonstraţiei şi al reproductibilităţii. numai că scopul respectiv pare extrem de dificil de atins. Pentru că – se spune – întotdeauna vei fi mai tentat să priveşti la televizor un om care levitează, decât pe profesorul universitar care-i taie acestuia iarba de sub picioare!

TEODOR MIHNEA

E bine de ştiut

LĂMÂIA şi calităţile ei terapeutice

Originară din India, lămâia, fructul cunoscut şi folosit mai ales pentru calităţile sale culinare, posedă, de fapt, reale calităţi terapeutice, utile în tratarea mai multor afecţiuni. În primul rând, zeama de lămâie are efecte fluidizante asupra sângelui prea vâscos, fără a împiedica însă procesul de coagulare. Astfel, sub efectul sucului de lămâie sângele devine mai fluid, circulă mai uşor prin vasele de sânge şi face să scadă presiunea arterială.

Mai mult, s-au obţinut rezultate spectaculoase în tratarea altei maladii extrem de răspândite: reumatismul articular. Din aceste motive, includerea lămâiei în meniul zilnic al persoanelor ce au fie şi doar ocazional dureri reumatice nu poate fi decât benefică.

Bogată în acid citric ce are rol deosebit în absorbţia calciului prin intestin şi, în procesul de osificare, lămâia este miraculoasă. Paradoxal, tot lămâia face ca aciditatea gastrică să scadă în cazul gastritelor hiperacide.

Datorită conţinutului său bogat în vitamină C, lămâia are rol bactericid şi antiseptic, întărind sistemul imunitar, acţionând mai ales în bolile cauzate de virusuri şi de bacterii.

Iată şi câteva moduri în care se poate beneficia de valenţele sale.

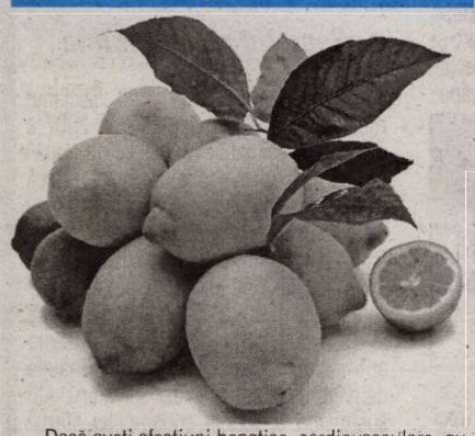

Dacă aveţi afecţiuni hepatice, cardiovasculare, gută sau reumatism, care se agravează în eventualitatea declanşării unei gripe sau chiar a unei simple răceli, tăiaţi o lămâie în cubuleţe mici, puneţi 300 ml apă, fierbeţi amestecul într-un vas acoperit timp de 20 de minute, la foc mic, apoi beţi-l, treptat, de-a lungul unei zile.

Dacă vă încearcă dureri de gât sau un guturai, tăiaţi în felii fine două lămâi, puneţi peste ele un litru de apă şi lăsaţi-le să fiarbă la foc mic timp de 10 minute. Îndulciţi cu miere şi beţi preparatul în mai multe reprize pe parcursul zilei.

Dacă vă dor picioarele ţineţi-le în apă cât de fierbinte suportaţi în care aţi dizolvat un pumn de sare de mare. După 10 minute fricţionaţi picioarele cu zeamă de lămâie, apoi puneţi-vă ciorapi călduroşi şi veţi observa că orice disconfort a dispărut.

Dacă vă supără o laringită, într-un pahar cu apă călduţă puneţi 2-3 linguri cu zeamă de lămâie şi faceţi gargară cu această soluţie. În scurt timp veţi uita de durere.

Dr. VALERIU MANTA

Verdele smarald

Iată că în peisajul modei se impune acum, la sfârşitul sezonului cald o nouă culoare: verdele. Nuanţa smarald, verde-tei, cel al migdalei sau al mentei, toate se întâlnesc într-un cocktail proaspăt, cu stil şi parfum exotic. Mai aveţi încă timp să îmbrăcaţi un combinezon-pantalon din jerse în aceste nuanţe, sau o fustă, o cămaşă...

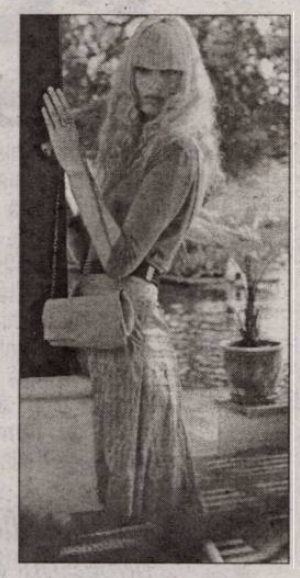

Pentru dumneavoastră, doamnă

Iubirea, o ecuaţie ştiinţifică?

Când cercetătorii se interesează de sentimentul iubirii rezultatele sunt adesea surprinzătoare. În opinia lor iubirea este o combinaţie de procese chimico-hormonale care dictează emoţiile. Dacă le dăm crezare neurobiologilor iubirea este mai mult decât o poveste a sentimentelor. Magia romanţelor de iubire ar fi determinată mai mult de interacţiunea hormonilor decât de simţurile noastre. Se gândeşte adesea că trăim o poveste magică, în condiţiile în care, de fapt este vorba despre o amprentă fixată în creier din timpuri străvechi.

Iată şi câteva opinii ale dr. Lucy Vincent, despre ultimele descoperiri pe acest subiect.

Cum se explică atracţia pentru o anumită persoană? „La fel cum hormonii fac posibilă comunicarea între organele interne, feromonii sunt eliberaţi în spaţiul extracorporal pentru a face posibilă comunicarea între persoane" ne asigură neurobiologii francezi. Trebuie ştiut faptul că nu este vorba despre parfumul emanat de celălalt. Acest mecanism nu este evidenţiat prin miros. Nu se percep feromonii cu nasul, ci cu creierul! Aceste molecule sunt de fapt semnale chimice care dialoghează cu reţelele cerebrale ale comportamentului sexual şi reproductiv. Misiunea lor originală? Aceea de a servi drept cod de recunoaştere pentru creier, de reperare a partenerilor compatibili genetic şi fertili. Obiectivul ancestral era de fapt asigurarea supravieţuirii speciei. De altfel, spun cercetătorii, atracţia se conjugă cu istoria şi inconştientul fiecăruia.'

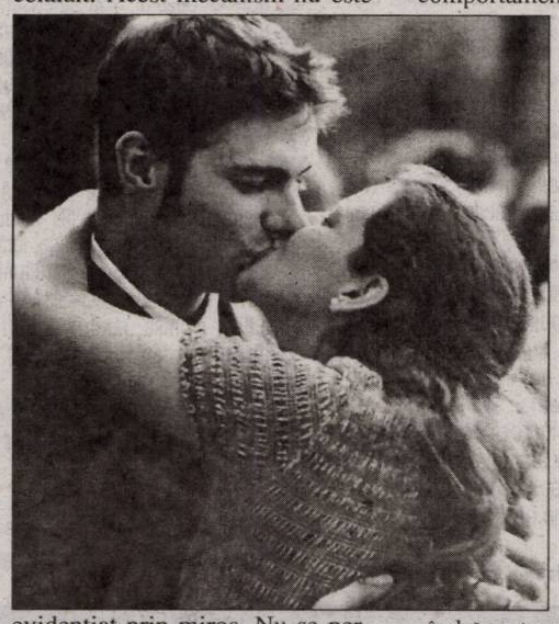

Şi, cum se produce apropierea, ataşamentul? La baza edificiului stă ocitocina, hormonul care face creierul să se „îndrăgostească". „Dacă ar fi să recomandăm un singur produs drept elixir al iubirii, acesta ar fi", indică Lucy Vincent. Numai că chimia moleculară nu ştie să-l fabrice. În schimb secreţia sa naturală, în organismul uman poate fi stimulată prin mângâieri, săruturi, masaj şi făcând amor. Ocitocina este cea care acţionează asupra hormonilor stresului pentru a induce o stare de bine absolut. Ea acţionează şi asupra dopaminei, prezentă în sistemul numit „de recompensă" al creierului. „Circuitele dopaminei întăresc efectul stării de bine al ocitocinei şi fac să se nască dorinţa de a petrece un maximum de timp aproape de partener", rezumă Lucy Vincent.

De foarte multe ori însă iubirea se transformă dintr-o ecuaţie ştiinţifică în una pur... matematică. Acesta este însă un alt subiect...

Dosarele frumuseţii

Celulita, după 40 de ani

Celulita, ca şi coşurile, nu este niciodată total eliminată. Numită adesea „piele de portocală" din cauza aspectului său, celulita se explică prin acumularea celulelor grăsoase care deformează ţesuturile situate imediat sub piele. Aceste adipocite, gonflate, comprimă vasele sangvine şi limfatice, antrenează o proastă eliminare a toxinelor şi lichidelor. După 40 de ani, celulita se agravează, datorită „jocului" hormonal specific premenopauzei. Se accentuează lentoarea limfatică şi venoasă. Celulita atacă, de asemenea abdomenul, silueta. Ce-i de făcut? Sfatul dr. Laurent Chevallier, nutriţionist, este de a nu vă transforma în... iepuri, consumatori de vegetale. În astfel de situaţii corpul, în restricţii perpetue, le stochează. De aceea meniul trebuie să cuprindă proteine (carne şi peşte), legume şi fructe. Sunt interzise: deserturile dulci (cu excepţia fructelor) şi băuturile dulci. Înlocuiţi-le cu ceaiuri din plante sau apă minerală.

Folosiţi, de asemenea, produsele cosmetice adecvate şi faceţi sport.

„Profitaţi de acest anotimp, spune dr. Laurent Chevallier, pentru a face o cură de peşte bogat în proteine şi în omega 3. Şi completaţi salatele cu nuci, care au efect antiinflamator."

O altă specialistă, Helly Dellacasa, medic estetician, consideră util ca „în fiecare dimineaţă să ciupiţi pielea din jurul genunchilor, apoi să masaţi cu podul palmei, cu mişcări descendente, întregul picior."

Gastronomice

Crochete de carne

300 g carne fiartă, o ceapă mică, 1/2 lingură unt, 2 linguri făină, 2 cesti zeamă de carne sau apă, 2 ouă, sare, piper, o lingură pesmet, 50 g unt.

Carnea fiartă se dă prin maşină. Se căleşte apoi cu o lingură de unt şi cu o ceapă tăiată mărunt. Separat, din o jumătate lingură de unt, o lingură de făină şi două cesti zeamă de carne, se face un sos ceva mai gros. Se amestecă bine cu carnea, se adaugă două gălbenuşuri şi un praf de piper. Cantitatea de sos trebuie potrivită atât cât să lege carnea, nu mai mult, altfel crochetele devin cleioase, fără frăgezime. Se lasă să se răcească. Apoi se iau cu lingura cantităţi egale din compoziţie, se dau prin făină, se formează crochete de aceeaşi mărime. Se amestecă albuşul rămas, fără să fie bătut spumă, cu un praf de sare. Se dau crochetele prin acest amestec, apoi prin pesmet şi se prăjesc în unt fierbinte.

Musaca de dovlecei

3 dovlecei mijlocii, 750 g carne macră, 1 morcov, 1 cartof, 2 cepe, 1 ou, 2 linguri smântână, sare, piper, 4 linguri unt, 2 linguri făină, o lingură pesmet, 4 roşii sau o lingură bulion, o ceaşcă zeamă de carne sau apă.

Se curăţă dovleceii de coaja. Se taie felii rotunde de grosimea degetului. Se sărează şi se lasă un sfert de oră să se scurgă de apă. Se usucă bine, se dau prin făină, se prăjesc în unt, pe ambele părţi. Se dă prin maşină carnea împreună cu morcovul şi cartoful crud. Se prăjeşte carnea şi ceapa tăiată mărunt cu o lingură de unt. După ce s-a răcorit puţin, se adaugă un ou, smântână, sare şi piper. Într-o cratiţă unsă cu unt şi presărată cu pesmet se aşază un rând de dovlecei, un strat de carne, şi aşa mai departe, până se isprăvesc carnea şi dovleceii. Este de preferat ca ultimul strat să fie de dovlecei. Deasupra se toarnă o ceaşcă de zeamă de carne cu o lingură de bulion de roşii, sau se pun câteva roşii tăiate felii. Se dă la cuptor să scadă.

Biscuiţi cu scorţişoară

2 ouă, o ceaşcă smântână, 3 linguri unt topit, 3 linguri zahăr vanilat, 1/2 linguriţă scorţişoară, 1/2 linguriţă bicarbonat, sare, 500 g făină.

Se freacă smântâna cu ouăle, untul topit, zahărul vanilat, scorţişoara, bicarbonatul cernut şi un praf de sare. Se pune pe masă făină, se face loc la mijloc şi se toarnă compoziţia de mai sus. Se frământă, făcând un aluat potrivit de tare. Când este gata frământat se acoperă cu un şervet şi se lasă o jumătate de oră la rece să se odihnească. Se întinde o foaie groasă de 1/2 cm, se taie forme mici, se presară zahăr şi se coc la foc potrivit.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

O societate prosperă și pacifistă

Civilizația din Valea Indusului va cunoaște o vârstă de aur în mileniul IV î.Ch. în care construcțiile, agricultura, artizanatul și comerțul vor lua o amploare neobișnuită. Începând cu această epocă, apar meșteri pricepuți în tehnicile de prelucrare a diferitelor materiale care vor contribui la dezvoltarea societății, și nu în ultimul rând, a artei.

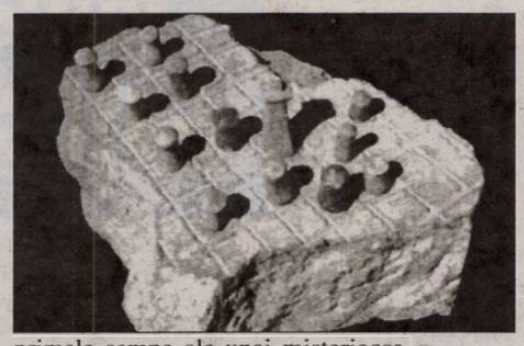

primele semne ale unei misterioase scrieri, încă indescifrabilă.

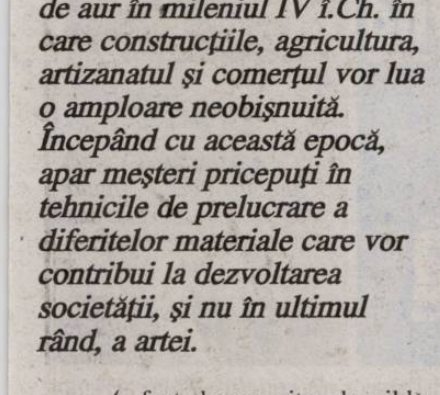

Au fost descoperite, de pildă, în Baluchistan, figurine umane din acea epocă, realizate din paste amestecate, de o calitate net superioară celor din Asia Centrală din aceeași epocă. Asistăm totodată la o înflorire a comerțului, în special cu produse artizanale, pietre prețioase etc., care se desfășoară pe distanțe lungi de până la 800 de kilometri.

Spre anii 2800-2600 î.Ch., probabil din cauza schimbării climei, locuitorii din zonele montane se stabilesc în câmpie aglomerând satele și orașele, devenind agricultori, artizani, comercianți etc. Acum apar pe peceți și pe obiectele din lut

Artizani și negustori

Vârsta de aur a civilizației Indusului debutează cu construirea de noi cetăți care împărtășesc un destin administrativ și cultural comun, cu

Unelte folosite în agricultură

o organizare bine pusă la punct. Culturile agricole și creșterea animalelor, aflate în plină expansiune, asigură din plin consumul populației din ce în ce mai numeroase, la care se adaugă diversificarea produselor artizanale, calificarea administratorilor, emanciparea pragmatică a negustorilor ale căror mărfuri ajung până în Mesopotamia.

Colierele din perle, de o calitate excepțională, de pildă, erau extrem de căutate și schimbate pe mărfuri de valoare. Un bijutier avea nevoie de aproximativ 480 de zile de muncă pentru a realiza un colier cu 36 de perle. Doar pentru găurirea unei perle era nevoie de câteva zile!

Printre rutele comerciale importante se distingeau două. Prima era pe cale maritimă, spre Mesopotamia, corăbiile fiind încărcate cu pânze din

bumbac, lemn de trandafir și pietre prețioase pe care le schimbau pe țesături din lână brodată, aur, argint, vândute în timpul escalelor în Golful Persic unde achiziționau perle, aramă și cochilii de melci marini și de scoici. Cealaltă cale importantă era cea fluvială, până în Afganistan, un important furnizor de lapis lazuli, aur și cositor.

Taxe și pacifism

Din mileniul VI î.Ch. se intensifică preocuparea meșterilor de a transforma materiile, de a descoperi cât mai multe secrete tehnice. Cei care pătrundeau cu carele pe porțile cetăților erau stânjeniți de îngustimea intrării, care permitea să treacă pe rând doar câte o căruță trasă de boi. În felul acesta nimeni nu scăpa de taxe.

O curiozitate o reprezintă fațada zidurilor pe care nu sunt reprezentate scene cu bătălii, fapte de arme ale regilor, ceea ce relevă faptul că locuitorii din aceste regiuni erau pacifiști. Fortificațiile cetăților nu aveau probabil decât rolul de a le proteja de hoți și de a rezista în fața deversărilor apelor Indusului. *(Va urma)*

DORIN MĂRAN

Drumeții și popasuri

Cunoscută multora dintre noi ca adevărata „perlă a Munților Apuseni", *Stațiunea Moneasa* situată în vestul țării, la circa 20 de kilometri de orășelul Sebiș, a fost și a rămas una dintre cele mai căutate locații de cei care iubesc România. Împrejurimile deosebit de frumoase, spectaculoasele culmi ale

Stațiunea MONEASA

Masivului Codru-Moma ce fac parte din lanțul Apusenilor, constituite din roci calcaroase ce nu depășesc 1000 de metri, ce strălucesc în soare, în contrast cu verdele pădurilor, dau *Stațiunii Moneasa* un farmec și o atractivitate deosebită.

Turiștii ajunși la Moneasa au nenumărate oportunități de a-și petrece timpul liber. Pot face excursii în jurul stațiunii, fie însoțiți de un ghid, fie pe cont propriu, la peșterile din apropiere (Liliecilor sau Grota Urșilor), la Cuptorul de Fier, dar și spre Rezervația de nuferi, Stânca Laptelui, Vârful Izoi și multe, foarte multe locuri unde natura și-a arătat cu generozitate frumusețea.

Stațiunea Moneasa a devenit renumită datorită apelor termominerale ce-au fost descoperite încă de pe vremea romanilor. Apele termale au temperatura de 25-30 de grade și sunt ape calcice, magnezice și sodice, constituind zestrea de aur a stațiunii și, totodată, asigurându-i, printre altele, profilul de tratament. Adăpostită de dealuri și de mantia verde a pădurilor de foioase, *Moneasa* este ocolită de vânturi tăioase, de curenți reci la schimbarea anotimpurilor, având un climat destul de blând ceea ce o face foarte căutată, mai ales de persoanele ce au nevoie de tratament, liniște și odihnă.

Aerul curat, pensiunile frumos rânduite și ospitalitatea oamenilor de pe aceste meleaguri au dus faima stațiunii. La Moneasa este adevărata feerie de culori. Toamna copacii se înveșmântează într-o cromatică de culori nemaivăzută iar iarna, dacă aveți norocul să ningă, totul pare rupt dintr-un basm. Cuvintele sunt neîncăpătoare pentru a exprima frumusețea acestor locuri. Numai poposind aici veți putea să aveți adevărata dimensiune a ceea ce natura a creat la Moneasa.

N. FLORIA

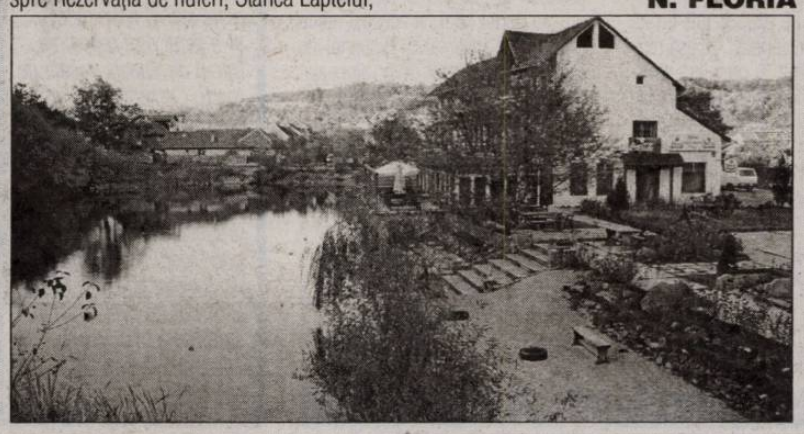

Amprente ale spiritualității

Mănăstirea Saon

Ridicată în comuna Niculițel din județul Tulcea, Mănăstirea Saon are hramurile: „Acoperământul Maicii Domnului" pentru biserica nouă, „Înălțarea Domnului" pentru biserica veche și „Intrarea Maicii Domnului în biserică" pentru paraclis.

Locașul a fost înființat în timpul stăpânirii otomane. În 1846, câțiva călugări de la mănăstirea Celic-Dere au venit aici și au ridicat un paraclis pentru slujbe, înconjurat de câteva chilii. La început acesta a fost metoc al mănăstirii respective, dar, după câștigarea Independenței țării, a intrat sub jurisdicția Episcopiei Dunării de Jos – Galați, fiind mutați aici, în 1881, și călugării de la Celic-Dere. Ei au construit în același an, din lemn și chirpici, biserica veche și paraclisul și încă două corpuri de chilii dintre care unul mai există și astăzi.

La începutul secolului trecut, schitul este distrus de un incendiu, iar biserica este trecută în 1909 sub administrația Mănăstirii Cocoș. În același an, la 1 septembrie, începe construcția bisericii noi din piatră și cărămidă. În 1916 Saonul devine așezământ de sine stătător, iar în 1930 este transformat în mănăstire de maici.

La cutremurul din 1940 se prăbușesc turlele care sunt reconstruite după 1956, când se execută și pictura, biserica fiind resfințită în 1959.

Din nefericire, în 1960 maicile sunt alungate de aici ca urmare a decretului din anul anterior. În 1972 însă începe să fie repopulată cu călugărițe, se reîncepe viața monahală și se trece la efectuarea unor reparații și înfrumusețarea locului.

Biserica veche este de formă dreptunghiulară, este spațioasă, are o turlă de lemn, de formă octogonală, deasupra naosului și o alta, tot octogonală, înfundată, pe pridvorul închis. Are acoperiș de tablă și pardoseală din lemn, iar în exterior pereții sunt tencuiți și zugrăviți în calciu. Altarul este luminat de ferestre ca și naosul și pronaosul, toate având grilaj metalic între geamurile duble.

Interiorul nu este pictat dar catapeteasma, construită după 1900, este elegant sculptată și împodobită cu pictura purtând semnătura lui N. Durata. Ușile de la pridvor și pronaos sunt din lemn masiv, în câte două canaturi, iar stranele simple sunt vopsite în albastru deschis. În biserică există o icoană mare, reprezentând „Sfânta Treime", donată în 1884 de o credincioasă.

Biserica nouă este în formă de cruce și are un pridvor deschis, susținut de două coloane mari așezate în față. Are și un pridvor închis, pictat în interior. Deasupra acestuia se înalță două turle. Există de asemenea o turlă deschisă pe naos, străpunsă de 6 ferestre înalte. Biserica este acoperită cu tablă și este luminată de ferestre simple cu grilaje metalice, iar fațadele exterioare au un brâu în registrul superior, cu firide nepictate deasupra.

La 20 de metri în fața pridvorului se află clopotnița acoperită cu șindrilă. Cele cinci clopote sunt așezate în ordinea dimensiunilor. În incinta mănăstirii există mai multe clădiri pentru chilii iar una dintre aceste construcții, ridicată după 1990, adăpostește stareția.

IRINA STOICA

Toulouse-Lautrec

„Cutremurul" lui TOULOUSE-LAUTREC

Dacă veţi căuta o figură emblematică pentru celebra şansonetă „La Bohème" a lui Aznavour, atunci ar trebui să vă gândiţi, în primul rând la artistul nopţilor din Montmartre, Henri de Toulouse-Lautrec. Pictor postimpresionist devotat cluburilor de noapte şi artistul de serviciu la (pe atunci) proaspătul „Moulin Rouge", Lautrec este sublimul realizator al afişelor de tip belle-époque, în care balerinele uşor frivole zâmbesc şăgalnice şi îţi fac cu ochiul spre a petrece o noapte albă de veselie frenetică.

Toulouse-Lautrec – pe numele său complet Henri Marie de Toulouse-Lautrec-Montfa – provenea din reunirea a două familii nobiliare. Ambii săi părinţi aveau rangul de conte şi, prin urmare, acest magnific bon-vivant ar fi trebuit să poarte cu mândrie acest titlu. Dar, spre deosebire de unele mlădiţe de pe la noi, Lautrec a fost un om modest şi foarte prietenos, la petrecerile sale copleşitoare luând parte toată floarea boemei din Montmartre – reşedinţa principală a vieţii sale. Poate că unica diferenţă faţă de sărăcia lucie şi vişătoare a artiştilor din Montmartre a reprezentat-o faptul că avea o rentă lunară din partea familiei (mai ales a mamei, care l-a susţinut cu entuziasm pentru a se afirma ca pictor). Cu toate acestea, Lautrec muncea cu frenezie pentru a-şi câştiga singur existenţa.

Una din dramele vieţii sale a fost generată de faptul că în cele două familii nobiliare se obişnuia căsătoria între rude. Şi astfel, Lautrec era copilul unor veri primari, iar bunicele sale erau surori. Avea, în consecinţă, o maladie congenitală care s-a manifestat puternic atunci când, adolescent fiind, şi-a fracturat femurul stâng şi apoi pe cel drept. Picioarele sale nu s-au mai vindecat corect niciodată, iar creşterea a stagnat. Maturul Toulouse-Lautrec măsura doar 1,52 metri şi avea un tors de om normal. Maestrul nopţilor albe obişnuia să se ironizeze singur pe această temă, însă tristeţea profundă din suflet şi-o îneca în alcool. Din păcate, începând pe de la treizeci de ani, pictorul devine un alcoolic notoriu şi este internat sporadic la dezintoxicare, de către mama sa. Din acele vremuri tulburi pentru marele creator de afişe fin-de-siècle provine şi cocktail-ul numit „Cutremurul", inventat de Lautrec. Era vorba despre un înfricoşător amestec de absint şi cognac, în părţi egale. Numai pomenind-i compoziţia simţi cum îţi fuge scaunul de sub tine...

Clovneriţa

În pofida staturii sale, petrecăreţul de geniu avea succes la femei atât datorită felului său generos şi vesel de a fi, cât şi datorită talentului său. Care balerină nu voia să se vadă pe afişele cabaretului „Moulin Rouge", răspândite prin tot Parisul? Astfel, prin atelierul său din Montmartre au trecut cântăreaţa Yvette Gilbert, balerina Jane Avril şi mai ales dansatoarea Louise Weber (poreclită „Nesăţioasa"), inventatoarea zburdalnicului French-Can-Can. Pe toate le găsim în afişele spumoase ale lui Lautrec. Faima pictorului ajunge şi la Londra, unde artistul călătoreşte şi unde se împrieteneşte cu Oscar Wilde – pe care-l susţine în procesul său de sodomie şi indecenţă.

Din nefericire, alcoolismul lui Lautrec a fost completat de bolile venerice luate de la diverse prostituate. Internările sunt tot mai dese spre finele secolului, iar organismul său cedează definitiv în 1901. Toulouse-Lautrec moare la treizeci şi şase de ani, lăsând în urmă o vastă operă de pictor şi grafician. „Spălătoreasa" s-a vândut în 2005 cu 22,4 milioane de dolari.

Jocheul

Studiu de nud

BAZAR bizar

Popularitatea care sufocă

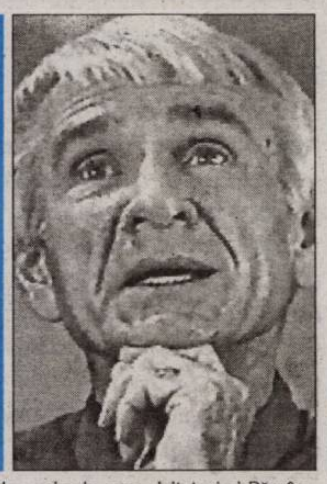

Mulţi oameni pe lumea asta au parte de o ascensiune socială rapidă şi care-i face să simtă brusc „răul de înălţime". Astă s-ar putea traduce prin depăşirea limitelor competenţelor cu care i-a înzestrat natura şi intelectul. Şi atunci consecinţele sunt grave, mai ales când deciziile lor se răsfrâng asupra altora. În acel moment, popularitatea – adică aprecierea venită din partea celor mulţi – începe să fie deranjantă, uneori sufocantă – asta în cazul când bunul simţ şi onoarea îi trag de urechi. Este cazul, aţi ghicit, multor politicieni cocoţaţi pe creste care le ameţesc inteligenţa.

Există şi cazuri speciale de persoane care doresc atât de mult să devină populare, încât uită complet de ridicolul în care se bălăcesc. Astfel, unii consideră că cel mai simplu mod de a deveni cunoscuţi şi respectaţi este să se cocoaţe pe spinarea unor nume deja consacrate. Cel mai hilar şi totodată cel mai alarmant mod este de a se considera urmaşi sau chiar „dubluri" ale lui Iisus Christos. A te impune omenirii drept al doilea Christos este, culmea!, o tentativă care a reuşit în câteva cazuri, chiar în secolul XX.

Unul dintre exemplele năucitoare şi relativ recente este cel al americanului Marshall Applewhite (foto), creatorul fără jenă al cultului (sectei) „Grădina raiului" (în 1972). Şi asta pe când avea 41 de ani (fiind născut în 1931), deci era un om în plină maturitate a gândirii. Acest Applewhite s-a născut într-o familie de preot presbiterian, în Texas. Dar această apartenenţă nu avea să conteze în cariera sa „spirituală". Ceea ce la determinat să caute cu orice preţ popularitatea a fost căderea într-un anonimat deranjant pentru orgoliile sale imense. A dorit şi a urmat o carieră muzicală (în calitate de corist), şi-a întemeiat o familie fericită, dar a fost eliberat din armată pe uşa din dos. Depresia a început să-l roadă şi s-a internat de bună voie într-un spital psihiatric. Acolo a întâlnit-o pe asistenta medicală Bonnie Nettles, cea care l-a convins (foarte repede) că aude voci prin care vizitatori ai Pământului din alte galaxii îi cer să părăsească planeta-mamă căci se apropie... Armagedonnul. Din acel moment, Applewhite a fost sigur că el este salvatorul terrienilor, că are „facilităţi astrale" şi, în fine, că este Iisus Christos reîncarnat. Doar cineva trebuia să preia funcţia de lider al unei mişcări de eliberare. Forţele răului lucrau febril şi trebuia întreprins ceva. Aşa s-a născut cultul „Poarta raiului", iar din 1975 şi până în 1997 adepţii s-au tot înmulţit sub conducerea celui de-al doilea Christ...

Latura cea mai tristă a acestui gen de popularitate este că se găsesc creduli care ajung să venereze astfel de impostori care, la rândul lor, cred în ce spun. Cultul „Poarta raiului" a făcut turnee de adeziune prin mai toată America şi prin Canada. La un moment dat, sora Nettles a fost arestată pentru furt de carduri, dar ce mai conta. Numărul adepţilor creştea şi salvarea se apropia, cu toate că Nettles a murit de cancer în 1985. Cu toţii credeau că evacuarea Pământului e unica soluţie. Cum? Applewhite i-a convins că binevoitoarea cometă Hale-Bopp (descoperită în 1995 şi care trebuia să treacă pe lângă Terra) poartă o navă cosmică cu care vor evada din această lume impură... Cultul avea reşedinţa în California, la un conac demn de invidiat. Numai că ceea ce s-a întâmplat în realitate a fost halucinant. Şeful sectei n-a mai avut răbdare să vină cometa şi a ordonat sinuciderea în masă. Applewhite a dat startul şi apoi peste o sută de persoane i-au urmat exemplu. Doi membri au evadat şi au dat presei mai multe documente despre activitatea „Porţii raiului". Se alesese praful (cosmic?) din popularitatea lui Marshall Applewhite.

Regele divertismentului

Industria spectacolului trebuia să aibă un început. Aşa cum în multe domenii au existat genii care şi-au depăşit epoca prin invenţiile şi iniţiativele lor, tot aşa în zona divertismentului a existat un om de excepţie: Phineas Taylor Barnum (1810-1891). Acest american a devenit emblema spectacolelor de varietăţi, a circului, a farselor de largă audienţă şi a muzeelor de curiozităţi. De numele său se leagă multe premiere mondiale în ceea ce priveşte „petrecerea inteligentă a timpului liber", cum obişnuia el însuşi să spună.

Annie Jones, femeia cu barbă din circul Barnum

Mic afacerist încă din adolescenţă, Barnum a reuşit să editeze primul său ziar la numai 19 ani. Era un om cu dragoste de carte, dar şi cu iniţiative năstrusnice, care să ajungă la sufletului publicului. Cu banii câştigaţi din presă, el se gândeşte să pună în practică o idee care-l măcina din copilărie: curiozităţile lumii să fie expuse într-un fel de spectacol de varietăţi. Şi aşa reuşeşte să înfiinţeze, în premieră mondială, „Marele Teatru ştiinţific şi Muzical". Cu mintea sa isteaţă, Barnum a cules bizarerii precum „oameni-sirenă din Fiji", „Cel mai scund pitic din lume" (era vorba de „Generalul Tom Degeţelul, un pitic de patru ani care fuma şi făcea tot felul de năzbâtii), femeile cu barbă (nu era o farsă) şi celebra farsă cu aşa-zisul Gigant din Cardiff (sau omul de trei metri pietrificat, făcut de un sculptor şi cumpărat de Barnum) şi alte „glume" care atrăgeau peste 400 de mii de oameni pe an. Mintea strălucitoare a acestui om care investea cu frenezie pentru distracţie a creat şi primul muzeu de ceară şi primul mare acvariu cu peşti exotici. Lumea se bulucea să vadă ce trăznăi mai pune la cale acest neobosit căutător de divertisment.

P.T. Barnum a avut şi o mare slăbiciune sufletească: cântăreaţa Jenny Lind. Celebră în Anglia, el a chemat-o la spectacolele sale pentru uluitoarea sumă de o mie de dolari pe seară, timp de 150 de seri! Era un curaj nebun şi totuşi Barnum n-a dat faliment, dimpotrivă, soarta i-a răsplătit curajul nebunesc. Nici la bătrâneţe nu s-a potolit. Barnum a creat un circ extraordinar, în care numerele de dresaj cu feline se împleteau cu prezentarea umoristică a curiozităţilor umane de tot felul. şi aceeaşi minte brici a mai inventat Şi sistemul de turnee cu propriul tren amenajat pentru circ, din cauza drumurilor proaste de atunci. Era vremea războiului civil şi americanii simţeau o mare nevoie de distracţie. Aşa a ajuns P.T. Barnum multimilionar şi filantropist. A înfiinţat un spital şi a ţinut conferinţe contra alcoolismului. În 1872 se ajunsese să se spună, pe bună dreptate, că Barnum a creat „cel mai mare spectacol al lumii". A murit în plină glorie, în 1891.

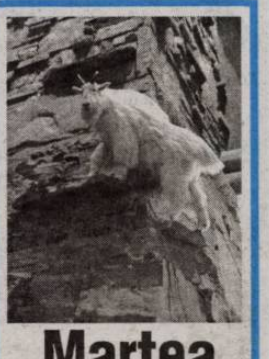

„Marţea, avalanşa vine de sus"

Martin Scott locuia cu soţia într-o cabană din Munţii Stâncoşi (SUA). Avându-se la cuţite cu nevasta, şi-a zis s-o omoare inteligent. A asigurat casa şi a provocat o avalanşă care s-o spulbere, împreună cu femeia îndrăcită. A mişcat nişte stânci năvalnice şi şi-a făcut praf reşedinţa, într-o dimineaţă veselă de marţi. Cotrobăind printre dărâmături, Martin şi-a găsit consoarta bine mersi în pivniţa în care ţineau alimente. Ea l-a îmbrăţişat drăgăstoasă, fericită că a supravieţuit dezastrului. Au încasat poliţa şi Martin a înţeles că avalanşa fără somnifere în cafeaua nevestei e o simplă adiere montană.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Știați că...

...romanul în versuri *Evgheni Oneghin*, de poetul, romancierul și dramaturgul rus Alexandr Serghevici Pușkin (1799-1837), a

fost prima lucrare din literatura rusă care a avut drept subiect societatea contemporană a unui autor? A deschis drumul romanului realist rus din secolul XIX.

...gazul natural a fost descoperit în Iran în anii 6000-2000 î.Hr., fără a fi folosit? Primii care au făcut-o au fost chinezii în jurul anilor 900 î.Hr.

...cea mai mare insulă fluvială din lume este Bananal, dintre brațele fluviului Araguaio, afluent al

fluviului Tocantis? Se află în Brazilia centrală și are o suprafață de circa 25.000 kmp.

...prin areic se înțelege o regiune secetoasă? Aceasta nu are râuri permanente.

...autorul celebrei cantonete „Funiculi-Funicula" este compozitorul italian Luigi Denza (1846-1922)? A compus 600 asemenea piese.

...cel mai înalt munte din Antarctica este Winson? Are 5140 metri.

...primul navigator care a descoperit Oceanul Pacific a fost spaniolul Vasco Nuñez de Balboa (c. 1475-1517)? Evenimentul s-a petrecut în 1513.

Știați că...

Izmir

orașul lui Homer

Cel de al treilea oraș ca mărime al Turciei, Izmir, este așezat pe țărmurile golfului cu același nume. Locul pe care se ridică orașul, a fost locuit încă din anii 3000 î.Hr., așa cum au demonstrat cercetările arheologice din apropiere de Bayrakli. Numele originar al așezării era Swamaurna ceea ce însemna „Locul Mamei Sfinte". În vechea Lydie acest nume a fost schimbat în Smyrna. Mica așezare de pe malul Mării Egee a crescut considerabil după ce – conform tradiției – s-au stabilit aici o serie de luptători întorși din Războiul Troian.

Săpăturile de la Bayrakli au dezvelit locuințe tip megaron într-un oraș înconjurat de ziduri din cărămidă arsă la soare. Legendele spun chiar că Homer, cel mai mare poet și filozof al lumii antice, a trăit pe aceste locuri fiind considerat o figură deosebit de luminoasă a Izmirului.

În jurul anilor 600 î.Hr. vechiul oraș era condus de regele lydan Alyttes. A devenit mai întâi dependent de Sardes (capitala regatului) apoi a fost cucerit de perși, urmați de macedoneni. În timpul erei macedonene a început urbanizarea la poalele dealurilor Pagos și, în timpul domniei lui Lysimachos, a fost înconjurat de ziduri. Orașul a intrat apoi pe rând sub hegemonia lui Seleucus, a cetăților Pergamum și Roma și a suferit mari avarii în timpul cutremurului din 178 d.Hr.

Reconstruit cu ajutorul împăratului roman Marcus Aurelius a intrat, din secolul al V-lea sub stăpânire bizantină. În această perioadă pe locul templului închinat Zeiței-Mamă a fost ridicată o biserică bizantină, distrusă în timpul invaziei arabe din secolul al VII-lea.

În 1390 întreaga suprafață de la malul mării anexată Imperiului Ottoman și Izmirul a devenit un important centru comercial. La 15 mai 1919 a fost ocupat de greci, dar, în urma Tratatului de la Lausanne a revenit Turciei.

Cea mai importantă secțiune arheologică vizibilă în Izmir este Agora, din districtul Namazgah, datând din secolul al II-lea î.Hr. Din nefericire războiul și cutremurele de pământ au distrus acest loc în mare parte, dar câteva porticuri evocă încă strălucirea de odinioară.

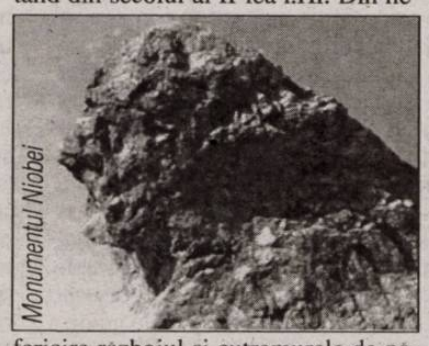

Monumentul Niobei

Alături se văd frumos aliniate mormintele unui vechi cimitir musulman. În nordul Agorei se înalță o bazilică bizantină, cu două etaje și, din loc în loc, poți vedea resturi ale apeductelor, aducând apă în oraș din cel mai apropiat estuar. Se știe că în antichitate existau o mulțime de temple și clădiri aliniate de la poalele dealurilor Kadifecale spre portul din zilele noastre. Strabon vorbea despre ele ca despre construcții elegante, alcătuind străzi împodobite cu pergole și coloane. Urme ale vechiului drum există încă în parcul din districtul Eșrefpașa. Din vechiul teatru și din stadionul orașului nu se mai vede însă aproape nimic, timpul transformându-le în ruine greu de identificat. Există însă câteva piese ale acestor edificii expuse la Muzeul de Arheologie din Parcul de Cultură al orașului. Tot aici poți vedea o serie de alte obiecte și opere de artă antică, găsite în orașele ioniene din Anatolia și din alte regiuni ale țării.

În apropierea acestui muzeu se află Muzeul de Etnografie și, ceva mai departe, Muzeul Agriculturii, Muzeul Sănătății și Galeria de Artă, toate în interiorul aceluiași parc. Muzeul Atatürk se află în districtul Gündoğdu iar Băile Artemis, faimoase pentru apele lor curative, în Tepecik. Apeductele Kizilçullu, moscheele Hisar, Şadirvan și Kemeralti sunt adevărate opere de artă care atrag vizitatorii încântați și de climatul blând și izvoarele termale. Deasupra orașului se ridică fortăreața Kadifekale, „de catifea", construită de Alexandru cel Mare pe dealul cu același nume. Ea a fost însă distrusă de vreme și nu au mai rămas decât zidurile de apărare, construite de turci.

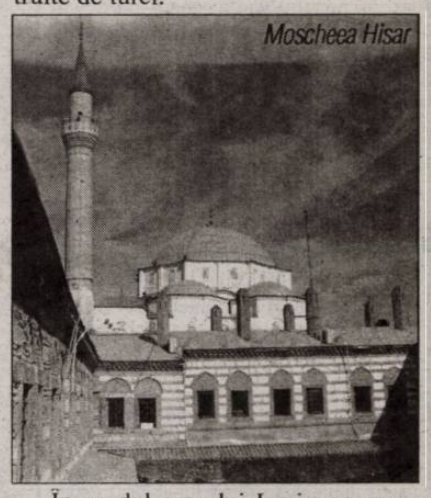

Moscheea Hisar

În nordul orașului Izmir, pe muntele Spil, se află faimosul monument de piatră al Niobei sau al femeii plângând. Golful Izmir este un important adăpost pentru vapoare și un port natural, sporind frumusețea unui oraș în care o mulțime de civilizații mai noi și mai vechi s-au împletit creând un tot armonios.

Golful Izmir

Casă din Câmpina

Folosind materiale de bună calitate și meșteri iscusiți, arhitecții noștri au reușit, în prima jumătate a secolului trecut, să construiască și case particulare în care specificul național respiră fără ostentație, ca o dovadă de bun gust.
Dovadă această casă din Câmpina, operă a arhitectului Ion Boceanu.

Simboluri ale umanității

Feriga

Această plantă ierboasă atât de răspândită în pădurile noastre este încărcată de o serie de semnificații, toate legate de aflarea unor taine. Atât frunzele cât și rizomul ei aveau o largă întrebuințare în medicina populară și de multe ori aceste întrebuințări erau vecine cu magia.

Copiii bolnavi de „rău" sau „răutatea copiilor" și celor cuprinși de „ceas rău" li se făcea baie în fiertură de rizom și pernele lor erau umplute cu frunze uscate culese în iunie și iulie. Tot din frunze de feriga se făceau, trei zile la rând, băi pentru copiii care nu mergeau în picioare.

Fetele nemăritate scoteau la lumină rizomul plantei pentru a-și afla ursitul. Dacă era simplu însemna că mai aveau de așteptat, dacă era bifurcat însemna că se vor căsători destul de repede.

În multe locuri exista convingerea că într-o anumită noapte, diferită de la o regiune la alta, feriga face flori albe, strălucitoare, care se scutură la cântatul cocoșilor. Nu puteau fi văzute de oricine, dar, cei care reușeau acest lucru aveau noroc în casă, în dragoste, în negustorie.

În ținutul Sucevei se credea că feriga înflorește de Anul Nou și cine o vede astfel va avea un câștig important, poate va găsi chiar o comoară.

În ținutul Dornelor se spunea că înflorește în noaptea spre Sânziene, iar cel care o vede nu numai că va avea noroc de bani ci „va cunoaște și voința și gândurile oamenilor".

Pagină realizată de
IRINA STOICA

„Angajăm degustători de bere”

Vă arde buza după o halbă cu bere rece? Nu e prea dificil să vă satisfaceți o asemenea poftă, dar lucrurile se cam complică dacă nu aveți o slujbă. Totuși, dacă vă aflați în Anglia, puteți chiar să fiți plătit pentru a savura (în cunoștință de cauză!) plăcerea unei beri. Este vorba despre un plan lansat recent de Australia Meridională, de recrutare de diverși lucrători cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani, pentru „meserii” neobișnuite, cum ar fi acelea de degustător de bere sau de vânător de koala.

De altfel, ocupațiile propuse acoperă o arie mult mai vastă, însă la fel de insolită. Există în Australia posturi de strângători de excremente de cangur, decoratori pentru adăposturi de pinguini, analizatori de personalitate pentru rechini sau membru al juriilor pentru concursurile Miss Plajă. Aceste ocupații ieșite din comun ar vrea, în intenția declarată a guvernului Australiei Meridionale, să pună în echilibru perfect munca și relaxarea. A fost aleasă Anglia pentru această campanie de recrutare, deoarece aici ar trăi oamenii cei mai îngrijorați de locul lor de muncă. Mă rog, pesemne că încă nu au auzit de țara noastră. Oricum, inițiativa australienilor e cât se poate de rezonabilă, cel puțin din cele reieșite din spusele unui agent de recrutare: „Cei care vor să muncească au de ales: să-și ia una dintre slujbele cunoscute ori să facă ceva ce nu pot face nicăieri altundeva, trăind totodată o experiență pe care o vor povesti mai târziu nepoților.” N-ar fi deloc rău s-o încercăm, nu-i așa, chiar dacă la noi dăinuie o „meserie” mereu la mare preț: aceea de tăietor de frunză la câini! *(T.M.)*

Un mire curajos

Un cuplu proaspăt căsătorit din orașul Lacrosse, statul american Wisconsin, a avut parte de o experiență de neuitat, chiar în ziua nunții, experiență ce i-a dovedit o dată în plus fericitei mirese, dacă mai era nevoie, că a făcut alegerea perfectă. Pe când Adam Hatfield, în vârstă de 28 ani, și soția lui, Julie, cu un an mai mică, pozau, alături de invitați, într-un parc din oraș, s-au auzit țipetele unui bărbat, care tocmai sărise în apa lacului din apropiere. Fără să stea pe gânduri, Hatfield și fotograful Russ Konrad și-au dat jos costumele de petrecere și au sărit în apă, unde bărbatul ce țipase mai devreme se chinuia să țină la suprafață o fetiță. Hatfield s-a ocupat de bărbat, Kondrad de fetiță, astfel încât aceștia au putut fi salvați. Ulterior, s-a aflat că fata era nepoțica bătrânului și, într-un moment de neatenție, se dezechilibrase și căzuse de pe pod, în apa adâncă a lacului. Desigur că după ce și-au uscat hainele, cei doi salvați au fost invitați să ciocnească un pahar cu tinerii căsătoriți, bunicul unul de șampanie iar nepoțica, de doar câțiva anișori, unul cu suc... *(G.T.)*

Vânătoare cu vulpi

Autoritățile chineze au antrenat sute de vulpi argintii de crescătorie pentru a vâna șobolanii din preriile din Xinjiang care s-au înmulțit exponențial în condiții de secetă, făcând ravagii în culturi (pe o suprafață de 5,5 milioane de hectare). Xinjiang e o regiune renumită pentru creșterea vulpilor argintii a căror blană e extrem de căutată în întreaga lume.

În 2004, au fost cumpărate 20 de vulpi argintii care au fost crescute într-un parc natural îngrădit, numărul lor ajungând în prezent la aproape 300, acestea bucurându-se de un vast habitat natural. Animalele au fost antrenate de zeci de dresori pentru a le mobiliza în acțiunea de exterminare a șobolanilor. Vulpile s-au dovedit a fi excelenți prădători, un exemplar ucigând peste 20 de șobolani pe zi. În câteva luni, în unele regiuni, numărul rozătoarelor a scăzut cu 70%.

În alte părți ale provinciei, autoritățile au recurs la lupi sau la vulturi pentru a limita proliferarea șobolanilor. *(D.M.)*

Decizie anti-transpirație

Administratorii unuia dintre cele mai renumite parcuri de distracții din Marea Britanie, Thorpe Park, au luat decizia să interzică turiștilor care le trec pragul să mai țină mâinile ridicate spre cer în timp ce se dau în montagne-russe, după ce mai mulți vizitatori s-au plâns de mirosul groaznic de transpirație resimțit în timp ce se aflau la bordul mașinăriei.

Noua regulă va fi aplicată chiar de această săptămână în parcul din orașul Chertsey, comitatul Surrey, și cei ce se vor urca în montagne-russe vor fi atenționați chiar de o plăcuță că nu au voie să stea cu brațele în sus. „Cel puțin în această perioadă, când se înregistrează temperaturi ridicate este totuși o decizie necesară. În ultima vreme temperaturile au depășit 30 grade și pe de altă parte, aparatele noastre sunt într-adevăr înspăimântătoare și oamenii au tendința să transpire nu doar din pricina căldurii ci și de frică. De pildă, avem o rachetă în care turiștii sunt propulsați la o înălțime de 80 metri în doar două secunde, cu viteze de peste 150 km/oră. Ar fi imposibil să nu transpire. Dar nu este nici o plăcere să urci în carusel și să simți miros de transpirație, deci ne rugăm clienții să țină totuși brațele în jos spre a nu răspândi mirosul de sudoare. Oamenii vin aici să se simtă bine, nu să aibă senzații odorifice neplăcute”, spune directorul Thorpe Park, Mike Vallis. *(G.T.)*

Trenul, în zodia racului

Gara Zürich

Gara Milano

Pare o adevărată stupizenie să spui că trenurile merg, în mod absolut normal, înainte. Adică pe ruta prestabilită pentru fiecare. Ei, bine, nu e chiar așa: uneori, lucrurile pot lua o întorsătură neașteptată, exact cu... 180 de grade. Așa s-a întâmplat recent în vestul Europei cu două trenuri internaționale, care i-au dus pe călători aiurea, pe coclaurii bătrânului continent. Cele două garnituri au fost victimele unei erori de schimbare a „acelor”, lucru petrecut pe teritoriul Franței, la Lyon. Acolo, pur și simplu s-au inversat două destinații diferite, pe același traseu, astfel că trenul care trebuia dirijat către orașul elvețian Zürich a fost trimis la Milano, iar cel pentru Milano, către Zürich.

Evident, eroarea a fost reperată și îndreptată, astfel că pasagerii ajunși în Elveția au fost imediat „reexpediați” spre Italia, iar cei din a doua garnitură-rac au fost returnați la Lyon, de unde au ajuns la Geneva și, în sfârșit, la Zürich. Totul s-a petrecut cu o întârziere de circa 4 ore pentru fiecare călător. Ceea ce, dacă ne gândim la sistemul nostru feroviar, unde regula o constituie întârzierile masive, reprezintă un fel de mizilic. Cât despre miile de scuze ale francezilor, față de cele ale ceferiștilor noștri, ce să mai vorbim... *(T. M.)*

Frigider sau bombă?

Kathy Cullingworth, o gospodină de 55 ani din orașul britanic West Yorkshire, a fost trezită, într-o dimineață de august, de o bubuitură teribilă, care a făcut ca geamurile casei să se transforme instantaneu în țăndări. Cum zgomotul venise dinspre bucătărie, femeia a fost convinsă că se produsese o scurgere de gaze și s-a apropiat cu inima strânsă de ușa încăperii, rămasă ca prin farmec aproape intactă. Dar nu aragazul fusese vinovat de explozie, ci... frigiderul! „M-am simțit zdruncinată din pat ca de un cutremur și am dat buzna în bucătărie. Anthony, fiul meu, a venit și el, la fel de speriat. Nu ne-a venit să credem când am văzut frigiderul sfârtecat de explozie și am priceput că de la el pornise totul. Peste tot erau fiare răsucite și resturi de mâncare, catapultate pe toți pereții.” Pompierii, sosiți în grabă, n-au avut ce face altceva decât să examineze resturile, dar nu au putut oferi o explicație pentru cele întâmplate. „Ofițerul care îi coordona mi-a declarat că în peste 30 de ani de carieră nu mai văzuse vreodată așa ceva. Bine că nu a fost nimeni rănit, frigiderul era în garanție și cu siguranță vom primi altul iar casa este asigurată. Bine, nu și împotriva exploziilor de asemenea natură, dar cred că cei de la firma de asigurări vor înțelege situația”, face femeia haz de necaz. *(G.T.)*

OSCAR, motanul cleptoman

Abia trecut de respectabila vârstă (pentru cotoi) de 13 ani, lui Oscar i s-a înfundat. Și asta, din cauza unor oameni la care se aștepta cel mai puțin să-i facă rău: stăpânii săi, cărora în nenumărate rânduri le făcuse cadourile cele mai neobișnuite.

Peter și Birgitt Weismantel locuiesc în vecinătatea orașului Southampton, din sudul Angliei. Într-o dimineață, cei doi soți pensionari au găsit în fața ușii o pereche de – pardon! – chiloți de damă. La început s-au mirat, însă au aflat repede „sursa” insolitelor cadouri, după ce au primit și câteva șosete, mănuși pentru grădinărit și alte asemenea mărunțișuri, care totuși nu făceau parte din garderoba lor. Iar povestea se repeta zilnic, cu o frecvență din ce în ce mai mare, astfel că stăpânii generosului Oscar s-au îngrijorat serios. Nu au căutat prea mult, până să afle că motanul lor se aproviziona de prin vecini, speculând cu precădere locurile unde se aflau rufe spălate și puse la uscat în grădină.

De la bunele sale intenții i s-a tras până la urmă necazul bunului cotoi. Exasperați de furtișagurile care-i puneau într-o postură incomodă, soții Weismantel și-au reclamat odorul la poliție! Cu inimile strânse, desigur, căci adoptaseră patrupedul cu blana roșcată înainte de Crăciunul precedent și ajunseseră foarte atașați reciproc, sentiment care știau că la Oscar se traducea și prin efortul deosebit, de a le aduce acasă tot soiul de „surprize”. Totuși, odată identificat neașteptatul infractor, și locuitorii cartierului au dormit mai liniștiți. De-acum, știau că dacă se trezesc cu șosetele desperecheate ori – Doamne, ferește! – fără desuurile proaspăt spălate, de vină nu era vreun răufăcător, ci un năstrușnic motan, chiar foarte bine intenționat. (T.M.)

Hugh Grant

romantic şi la 50 de ani

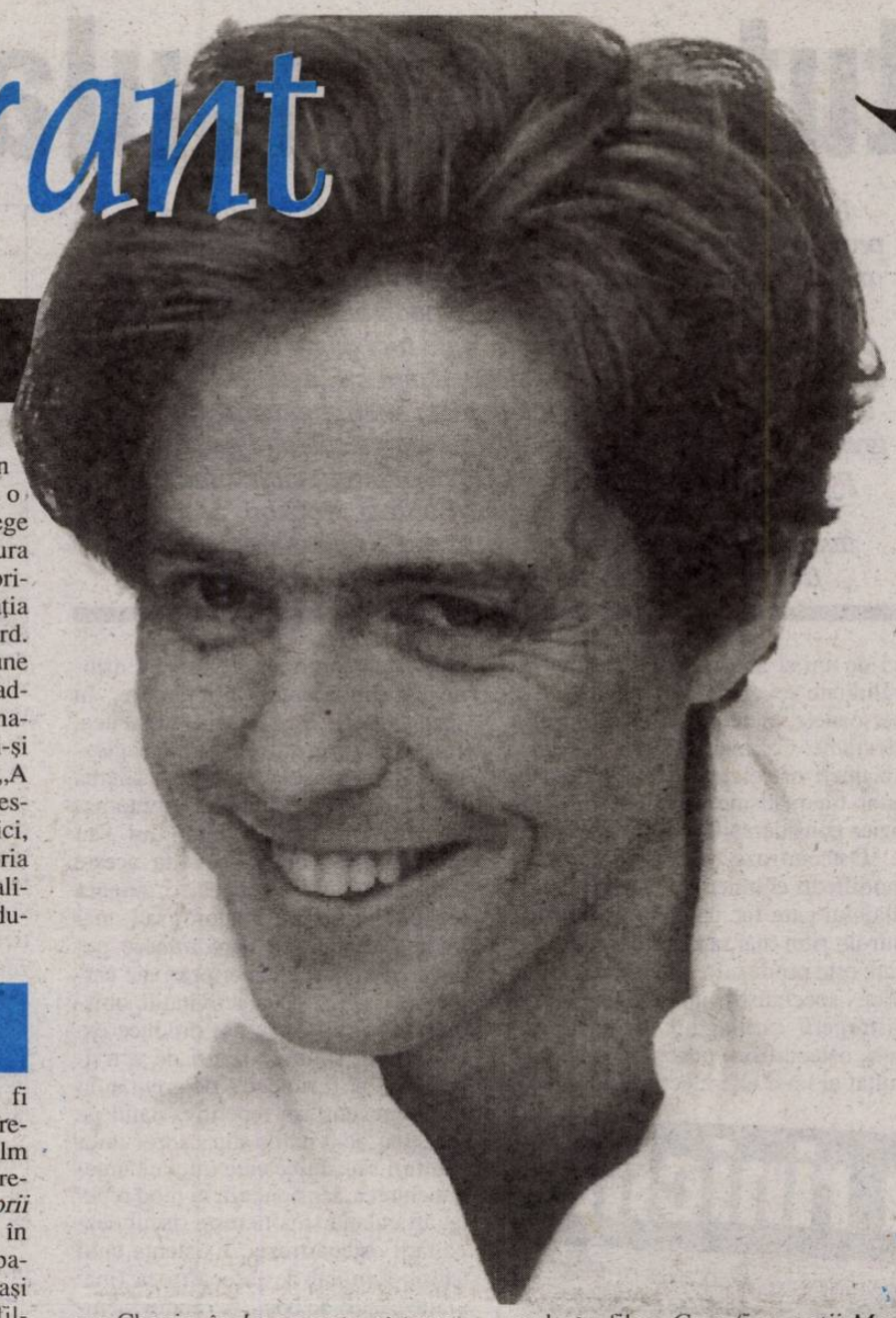

Există, în lumea celei de-a şaptea arte, actori cu fizic de efebi, pe care publicul nu vrea sau pur şi simplu nu şi-i poate închipui bătrâni. Unii mor în floarea vârstei, ca Rudolph Valentino sau James Dean, alţii se retrag în plină glorie, preferând să lase cinefililor imaginea lor de cuceritori infailibili, precum Eroll Flynn, în vreme ce alţii pur şi simplu nu vor să îmbătrânească: sărbătoritul nostru, Hugh Grant, care astăzi împlineşte rotunda vârstă de 50 de ani, este unul dintre ei...

Frumos, deştept şi bogat

Provenit dintr-o familie cu rădăcini străvechi, „o panoplie întreagă de războinici, aventurieri şi aristocraţi anglo-scoţieni", cum spune genealogistul Antony Adolph, Hugh Grant a văzut lumina zilei pe 9 septembrie 1960 la Londra, ca fiu al Fynvolei Susan şi a căpitanului James Murray Grant. Ambii părinţi – tatăl talentat pictor, mama profesoară de latină şi franceză – i-au insuflat micului Hugh pasiunea pentru artă, iar din partea tatălui, adolescentul a moştenit un hobby specific aristocraţiei: vânătoarea – în liceu îşi petrecea vacanţele vânând, alături de părintele lui. Jucător talentat de rugby şi fotbal, Hugh a fost şi un elev eminent, a cărui cultură generală l-a recomandat să facă parte din echipa de „Ştii şi câştigi" a liceului Latymer, din Hammersmith. În 1979, a câştigat o bursă Galsworthy la New College din Oxford, unde va studia literatura engleză şi în acelaşi an va juca în prima sa peliculă, produsă de Fundaţia pentru Film a Universităţii Oxford. Talentul şi înfăţişarea lui de june prim l-au recomandat pentru a fi admis ca membru în Societatea Dramatică a prestigioasei universităţi şi-şi va face debutul pe scenă cu a „A douăsprezecea noapte" de Shakespeare. Nemulţumit de rolurile mici, el şi-a format, cu doi prieteni, propria trupă de comedie, iar parodiile realizate vor atrage curând atenţia producătorilor de la BBC.

De la „Luna amară" la „Notting Hill"

Primul său rol important va fi drama *Maurice,* care-i va aduce premiul de debut la Festivalul de Film de la Veneţia, în 1987. Va da apoi replica lui Anthony Hopkins, în *Zorii* (1988) şi va fi lordul Byron în popularul serial de televiziune spaniol *Remando Al Viento*, în acelaşi an. În 1992 are şansă să apară în filmul lui Polanski, *Luna amară,* în rolul unui turist englez căsătorit, care se simte atras de hedonismul unui cuplu bizar – o superbă franţuzoaică şi soţul ei american, paraplegic. Filmul a declanşat, ca mai toate producţiile lui Polanski, un imens scandal, fiind considerat de critică „o operă anti-romantică de cruzime şi obsesii sexuale". Vâlva creată în jurul său a făcut ca alte roluri din aceeaşi perioadă, precum cel din *Rămăşiţele zilei* sau Chopin, în *Impromptu,* să treacă aproape neobservate. Atunci când a citit scenariul de la *Patru nunţi şi o înmormântare,* în 1992, Grant a avut revelaţia că acesta va fi filmul vieţii lui. Şi într-adevăr, pelicula a avut un succes imens, devenind cel mai bine vândut film britanic de până atunci, cu încasări de peste 244 milioane dolari şi transformându-l pe chipeşul Hugh, peste noapte, într-un star internaţional. Filmul a fost nominalizat la Oscar şi i-a adus lui Grant un Glob de Aur şi un premiu BAFTA pentru cel mai bun actor în rol principal. Dar următoarea lui comedie, *Nouă luni*, regizată de Chris Columbus, deşi un mare succes de public, a fost aspru forfecată de critici. Ruşinea a fost spălată în acelaşi an, 1995, de prezenţa lui pe afişul premiatu-lui cu Oscar, *Raţiune şi sensibilitate*, unde i-a dat replica Emmei Thompson. Întâlnirea cu Julia Roberts, în *Not-ting Hill* (1999) va cimenta reputaţia lui de „băiat bun al cinematografului britanic" şi va stabili un nou record de vânzări, depăşindu-l pe cel precedent, reuşit, cum aminteam, de *Patru nunţi şi o înmormântare:* 363 milioane de dolari profit!

Afemeiat, în film şi-n viaţă...

În 2001, rolul fermecătorului afemeiat Daniel Cleaver din *Jurnalul lui Bridget Jones* le va face şi pe fetele dintr-o nouă generaţie să suspine după de acum maturul Hugh Grant – care, deşi trecut de 40 de ani păstra acelaşi surâs angelic. Următoarele comedii romantice în care va juca - *Dragoste cu preaviz* sau *Pur şi simplu dragoste* se vor dovedi la fel de profitabile – 200, respectiv 246 milioane dolari încasări. Din păcate, ultimul său film, *Ce-o fi cu soţii Morgan?*, în care o are ca parteneră pe Sarah Jessica Parker, a fost un eşec comercial, în vreme ce criticii pur şi simplu l-au desfiinţat!

Faptul nu l-a descurajat pe Grant, care oricum considera că „vedetismul" la care ajunsese era doar o fază trecătoare în viaţa lui. De altfel, el recunoştea că devenise actor din pură întâmplare şi că, personal, consideră că a dat deja tot ce putea pe altarul celei de-a şaptea arte. Asta în vreme ce criticii nu ezită să-i condamne pe regizori fiindcă nu i-au exploatat din plin potenţialul, făcându-l să se limiteze la roluri în comedii romantice, care s-au bucurat, ce-i drept, de un uriaş succes la public. Totuşi, imaginea de romantic, care l-a consacrat în galeria actorilor britanici, a avut de suferit în 1995, când Grant a fost surprins pe o stradă din Los Angeles în timp ce se „bucura" de serviciile unei prostituate de culoare. Arestat de poliţie, el şi-a recunoscut vina şi se părea că prietena lui, superba Elizabeth Hurley, de care se îndrăgostise încă din 1988, în timpul filmărilor la *Remando al Viento*, l-a iertat. Dar lovitură de teatru: în 2000 cei doi şi-au anunţat despărţirea oficială. În 2004, Hugh Grant a început să aibă o relaţie cu Jemima Khan, dar nici aceasta nu va dura, destrămându-se în februarie 2007. De atunci, actorul n-a avut decât legături efemere şi se pare că nu va renunţa prea curând la statutul de burlac...

PORTRET

Discretă, talentată, cu o voce remarcabilă, *Paula Seling* are un statut special în inima fanilor săi. Născută la Baia Mare, pe

25 decembrie 1978, a început să studieze pianul la Şcoala Populară de Artă din oraşul natal apoi a cântat în corul şcolii timp de 10 ani.

A studiat canto şi a absolvit Şcoala Superioară de Jurnalistică din Bucureşti (probabil că va fi un bun realizator de emisiuni). Nu este o prezenţă „agresivă". Când apare, cu siguranţă, are ceva de spus. A cântat alături de nume sonore ale muzicii internaţionale. Să-i amintim pe Al Bano, Chick Corea (1998), Michael Bolton (2007), Beyonce (2007), iar în 1997 a avut un recital în deschiderea concertului susţinut în România de marea doamnă a muzicii folk, Joan Baez. Tot în acelaşi an a obţinut Trofeul Mamaia la festivalul de muzică uşoară şi i-a apărut primul album. Este o solistă cu voce aparte dar şi compozitoare.

Este căsătorită din 2005 şi a deschis propria casă de producţie împreună cu soţul şi fratele său. *Paula Seling* a reuşit în 2010 să obţină locul 3 la Eurovizion (Oslo), împreună cu Ovi demonstrând că are calităţi vocale excepţionale. Nu-i plac mondenităţile şi, ca atare, le evită. Are o doză mare de sensibilitate şi simplitate şi trăieşte departe de lumea zbuciumată a cancanurilor. *Paula Seling* ne încântă la fiecare sfârşit de an cu foarte frumoase concerte de colinde, aducându-ne aminte că suntem în prag de sărbători.

Considerată una dintre cele mai bune voci în peisajul muzicii noastre uşoare, *Paula Seling* nu-şi trădează talentul. *(N.F.)*

Paula Seling

PRIN GAURĂ CHEII

Catherine Zeta-Jones, nemulţumită de doctori

Să nu vă imaginaţi că doar la noi pacienţii se plâng de profesionalismul medicilor: până şi în Statele Unite se întâmplă ca doctorii să dea chix, şi chiar şi vedetele o pot păţi. Catherine Zeta-Jones, soţia lui Michael Douglas, s-a declarat indignată de incompetenţa medicilor, care n-au reuşit să depisteze la timp cancerul de gât de care suferă aceasta, deşi actorul se plângea de

multă vreme de dureri de gât şi de urechi. „Am fost furioasă din cauza faptului că deşi a făcut o mulţime de investigaţii nu i s-a găsit nimic. Atunci când am fost anunţaţi că are o tumoră de mărimea unei alune, sub limbă, nu am fost foarte surprinsă, pentru că mă temeam că ar putea fi vorba de ceva grav". Într-o recentă apariţie televizată, la emisiunea lui David Letterman, Michael Douglas a declarat că situaţia este destul de gravă, întrucât cancerul a fost depistat în stadiul IV şi s-a extins deja în corp. El s-a declarat însă optimist faţă de şansele de a învinge boala: „O privesc ca pe o boală curabilă. Este o luptă. Voi învinge!", a declarat el.

Halle Berry şi-a dus fetiţa la „căluşei"

Aflată la Londra, unde participă la turnarea unui nou thriller, actriţa americană Halle Berry a profitat de o binevenită pauză pentru a admira, alături de fetiţa ei, Nahla, frumuseţile capitalei britanice. După ce au aplaudat schimbarea gărzii regale la Palatul Buckingham şi au admirat şi alte monumente arhitectonice faimoase, cele două s-au oprit să facă o tură în London Eye, uriaşa roată de la înălţimea căreia se poate zări tot oraşul. Alături de bona fetiţei de doi ani şi de alţi câţiva prieteni, Halle s-a urcat în roa-

tă, cumpărând însă şi celelalte locuri, care au rămas goale, pentru ca actriţa să se poată bucura de privelişte fără a fi deranjată de turişti sau paparazzi prea curioşi. Fostul soţ al lui Halle, Gabriel Aubry, de care actriţa s-a separat în aprilie şi care este tatăl simpaticei Nahla s-a aflat de asemenea la Londra, dar nu a participat la escapada „fetelor"...

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Senectutea articulaţiilor

Da, de obicei vârsta înaintată este invocată în legătură cu problemele grave şi dureroase ale mobilităţii articulaţiilor, dar măcar pentru a preveni cât de cât neplăcerile de la bătrâneţe, când lucrurile devin aproape iremediabile, e bine să ţinem seamă de ele încă din tinereţe, care nici ea nu este scutită de asemenea suferinţe. Dar să zicem acum că „aveţi o vârstă", că aţi făcut un drum lung până la piaţă şi aţi mai cărat şi sacoşe grele, iar în drum spre casă auziţi cum vă scârţâie genunchii şi poate chiar vă şi dor. După ce vă odihniţi, simptomele se ameliorează sau chiar dispar. Cel mai probabil, aceasta înseamnă că suferiţi de osteoartroză – una dintre cele mai frecvente maladii care afectează aparatul locomotor.

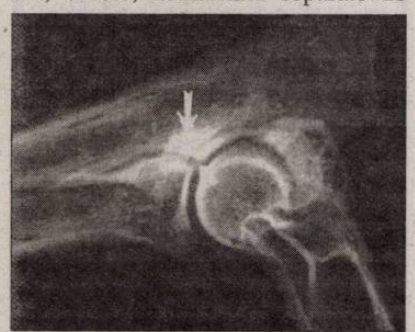

Nu e deloc un motiv de liniştire, însă e bine de ştiut că aproximativ 15% din populaţia lumii suferă de afecţiuni locomotorii. Acestea sunt caracteristice organelor care participă la mişcare. Osteoartroza este o afecţiune în cadrul căreia cartilajul care protejează şi învelește suprafeţele articulare se deteriorează odată cu trecerea timpului. În cele din urmă, oasele, nemaifiind separate de cartilaj, se freacă unele de altele, ducând la lezarea ţesutului şi a osului dedesubt, determinând apariţia simptomelor articulare dureroase ale osteoartrozei. Boala afectează adesea articulaţiile coloanei vertebrale, degetelor de la mână, şoldului, genunchilor sau gleznelor. Osteoartroza de la nivelul genunchiului se soldează cu invaliditate în 10 % din cazuri apărute la vârsta de peste 55 de ani şi 25 % din acestea au invaliditate severă. De menţionat că şi persoanele tinere pot suferi de această afecţiune. Cel mai frecvent, la oamenii tineri osteoartroza este secundară unor traumatisme articulare, eforturi fizice considerabile (sportivi) etc.

Osteoartroza este rezultatul unor modificări chimice de la nivelul cartilajului care fac ca el să se distrugă într-un ritm mai rapid decât ritmul în care este produs. În majoritatea cazurilor, specialiştii nu cunosc cauza distrugerii cartilajului. În unele cazuri, osteoartroza poate apărea ca rezultat al unei alte afecţiuni (traumă). Greutatea corporală excesivă tensionează suplimentar articulaţiile, în special cele care susţin greutatea, cum ar fi genunchii, şoldurile şi gleznele. Studiile arată faptul că scăderea în greutate poate diminua simptomele osteoartrozei genunchiului sau probabilitatea de a dezvolta aceste simptome. De asemenea, o singură leziune articulară majoră sau mai multe leziuni articulare minore pot duce cu timpul la deteriorări ale cartilajului. Chiar dacă activităţile obişnuite de zi cu zi nu pot produce osteoartroza, anumite tipuri de activităţi, cum ar fi ridicarea de greutăţi în mod frecvent sau repetitiv, statul pe vine sau activităţile din cadrul unor sporturi sau slujbe care implică îngenunchierea, tensionează în mod repetat articulaţia şi pot creşte riscul dezvoltării osteoartrozei. Existenţa unui istoric familial de osteoartroză (mai multe cazuri de boală în rândul membrilor aceleiaşi familii) poate influenţa procesele chimice de la nivelul cartilajului.

Simptome şi tratamente

Printre simptomele osteoartritei se numără: ● durerea, în special la nivelul şoldurilor, genunchilor sau gleznelor şi uneori la nivelul coloanei vertebrale. Durerea este în strânsă relaţie cu activitatea desfăşurată în articulaţia respectivă şi este mai puternică la sfârşitul zilei sau după perioade de activitate. Pe măsură ce boala avansează, durerea apare chiar şi în repaus; ● rigiditate în articulaţie (amorţeală, înţepenire), care durează mai puţin de o oră după perioade de inactivitate, cum ar fi dimineaţa la trezire sau după repaus prelungit. Odată cu reluarea mişcărilor în articulaţia bolnavă, rigiditatea se ameliorează sau chiar dispare; ● limitarea mişcărilor în articulaţie; ● deformări articulare (în special în stadiile tardive ale bolii); ● cracmente articulare („scârţâituri" sau pocnituri), însoţite adesea de durere. Osteoartroza este o maladie lent progresivă, deşi evoluţia ei este greu de anticipat. În unele cazuri, ea se stabilizează pentru o perioadă de câţiva ani sau chiar intră în perioade de remisie. Pe măsură ce osteoartroza devine din ce în ce mai severă, simptomele pot presupune o pierdere totală a funcţiei articulaţiilor afectate.

Nu ezitaţi să vă adresaţi specialistului în cazul apariţiei simptomelor. În cazul osteoartrozei moderate sau severe, simptomele pot fi tratate câţiva ani cu ajutorul unui program care include: ◆ medicamente, cum ar fi antiinflamatoarele nesteroidiene şi chiar steroidiene (aplicate local); ◆ exerciţiu fizic limitat pentru menţinerea mobilităţii articulare; ◆ scăderea în greutate, în cazul pacienţilor obezi; ◆ protejarea articulaţiilor de leziuni şi de traumatisme; ◆ schimbarea activităţilor zilnice, pentru a reduce stresul suplimentar la nivel articular; ◆ fizioterapie sau terapie ocupaţională. Dacă durerea şi rigiditatea din osteoartroză nu se ameliorează sau chiar se agravează, medicul poate recomanda instituirea unui tratament, cum ar fi: ■ injecţii intraarticulare cu corticosteroizi; ■ injecţii cu acid hialuronic; ■ fizioterapie şi analgezice. De asemenea, nu uitaţi de măsurile de profilaxie a recăderilor bolii, pe durata remisiunilor: evitarea răcelilor, a eforturilor fizice considerabile, a traumatismelor, pierderea în greutate etc.

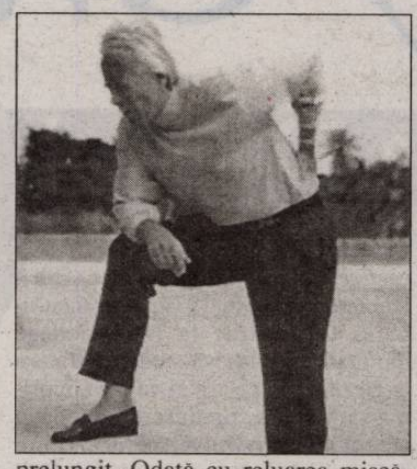

Atenţie la rinichi!

Filtru important al organismului nostru, rinichii necesită şi ei o atenţie aparte, întrucât afectarea funcţiei lor poate duce la afecţiuni foarte grave ce pot cauza chiar şi moartea. Frecvent, insuficienţa renală cronică este recunoscută într-un stadiu foarte avansat al evoluţiei bolii renale (deoarece boala renală cronică evoluează deseori fără simptome), când tratamentul administrat are eficienţă redusă ori este inutil. Tratamentul maladiilor renale cronice este deseori îndelungat, costisitor, nu este lipsit de efecte adverse foarte serioase şi în mai multe cazuri doar stopează pentru un timp evoluţia bolii, dar nu o lichidează. În acest context, prevenirea bolilor

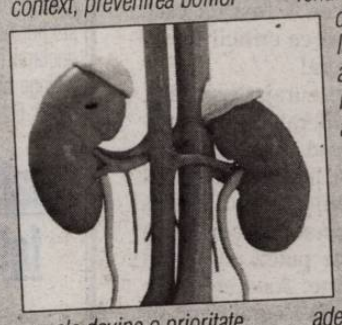

renale devine o prioritate.

Prevenirea bolilor cronice de rinichi prevede evitarea suprarăcelilor şi a infecţiilor de genul pneumoniilor, gripei, anginei etc., evitarea supraefortului fizic şi a intoxicaţiilor cu diferite substanţe chimice şi medicamentoase, renunţarea la deprinderile dăunătoare, în special la fumat şi la consumul abuziv de alcool, respectarea regimului alimentar cu limitarea lichidului şi a sării de bucătărie (mai ales la persoane cu edeme sau hipertensive). Totodată, un rol important îl are tratamentul adecvat al maladiilor de sistem, metabolice cu potenţial de dezvoltare a afecţiunilor renale: lupus eritematos de sistem, vasculitele sistemice, diabet zaharat, hipertensiune arterială, bolile autoimune.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Alergii la copiii mici

Nu există o anume categorie de vârstă care să fie predispusă la alergii, dar atunci când vorbim despre copiii mici, cu care comunicarea pe teme de sănătate este imposibilă, diagnosticarea corectă devine cu atât mai dificilă. Simptomele caracteristice sunt: nas încărcat, strănut, ochi înlăcrimaţi, mâncărime, tuse, dar se poate ajunge şi la simptome respiratorii, tegumentare (de pildă, eczemele) sau digestive (e cazul alergiilor produse de anumite alimente).

Alergiile nazale sunt generate, cel mai frecvent, de următorii factori: ■ mucegaiul (ciuperci) care apare în locuri pline de umezeală, precum baia, pivniţa, dar şi în locuinţele cu igrasie; ■ animalele (părul pisicilor, al câinilor şi al altor animale cu blană); ■ polenul provenit de la flori, fân sau copacii înfloriţi. Nu puţini sunt copiii alergici la puful din perne sau la anumite materiale din care se confecţionează lenjeria de pat şi, chiar dacă între specialişti părerile sunt împărţite, fumul de ţigară inhalat în mod pasiv ori impregnat în pereţii camerelor unde fumează cei mari reprezintă, de asemenea, un alergen redutabil (şi) pentru copii. În legătură cu factorul genetic, e bine de ştiut că nu afecţiunea în sine, ci tendinţa de a fi alergic poate fi moştenită de copilul care are cel puţin un părinte alergic (probabilitate de 50-75%). Este nevoie de o muncă de detectiv foarte atentă, iar câteodată şi de anumite teste medicale, pentru a şti cu siguranţă cauza unei alergii. Unul dintre indici poate fi momentul când au loc crizele alergice. De obicei, alergiile la mucegai se dezvoltă în urma unei perioade ploioase şi pot fi greu de diferenţiat de răceli. Alergiile la animale deseori duc la congestii (nas încărcat) de dimineaţă, pe parcursul unui an întreg. Alergiile la polen sunt foarte comune primăvara, vara şi toamna.

Sugarii au multe tulburări digestive, dar, de fapt, majoritatea acestora sunt cauzate de insuficienta maturizare şi nu de alergie. Copiii care sunt într-adevăr alergici prezintă simptomele clasice de alergie şi provin din familii în care mai există cazuri similare. Alimentarea naturală la sân este ideală pentru sugarii din familii în care s-au înregistrat şi alte cazuri de alergie. Dacă însă copilul e alimentat de la început la biberon, medicul va recomanda schimbarea preparatului de lapte comercial folosit pentru sugari. Pentru a stabili prezenţa unei alergii, după ce trece episodul acut, se recomandă folosirea unor cantităţi mici de lapte să vedeţi dacă simptomatologia reapare. După vârsta de 2 ani, aproape toţi copiii sunt capabili să bea fără probleme lapte de vacă în mod regulat.

Alergia la diverse mâncăruri apare imediat după consumul unui aliment. Este provocată de sistemul imunitar la scurt timp după ingerarea respectivei mâncări şi poate să se manifeste destul de sever. Alergia la mâncare apare, în special, la copii mici şi bebeluşi. De obicei, există şi alte persoane în familie cu aceeaşi problemă. Reacţia este rapidă şi durează între 30 de minute şi 2 ore. Pielea din jurul gurii se înroşeşte şi devine iritată. Din fericire, doar câteva alimente pot să provoace această alergie, însă unele dintre ele sunt frecvent folosite: alunele, laptele de vacă, ouăle, şi rareori peştele, soia şi făina. Copiii scapă de această problemă după ce cresc. Totuşi, alergiile la peşte şi la alune dispar în puţine cazuri.

Pagini realizate de
TEODOR MIHNEA

Remedii naturale

Nucul şi castanul

Doi venerabili reprezentanţi ai arborilor din zonele temperate au fructe nu numai foarte gustoase şi frecvent folosite în diverse preparate, ci utile şi în prevenirea ori tratarea unor afecţiuni mai mult sau mai puţin grave. Pe lângă fructul ca atare, şi alte părţi ale plantei se folosesc de sute de ani, de medicina populară.

Nucul creşte în toate zonele ţării noastre, iar în scopuri medicinale propriu-zise se utilizează frunzele. Sunt astringente, uşor hipotensive, au efect hipoglicemiant, antialergic, antiinflamator, dezinfectant urinar, antidiareic, antiseptic gastrointestinal. *Intern*, se foloseşte infuzia preparată dintr-o linguriţă de frunze la 200 mililitri de apă clocotită; se beau două ceaiuri pe zi (mai concentrată – 20 grame de plantă la 200 mililitri de apă clocotită, se iau treipatru linguri pe zi). *Extern*, se foloseşte infuzia din 15 grame de frunze la 200 mililitri de apă clocotită. Se face gargară, în afecţiuni ale gâtului şi în stomatite; se pun comprese, în boli de ochi. Decoct pentru băi: se fierb 100 grame de frunze în 3-4 litri de apă, timp de 15 minute, lichidul se amestecă cu apă de baie, la 37 de grade Celsius, se stă în baie 15-20 de minute. Alifie pentru vindecarea rănilor: se macerează 15 grame de frunze mărunţite, în 100 grame de ulei de floarea-soarelui, la temperatura camerei. După şapte zile, vasul se pune pe baia de apă în fierbere şi se lasă timp de trei ore. Se strecoară lichidul prin tifon sau prin pânză, i se adaugă 15 grame de ceară de albine şi se pune din nou pe baia de apă, timp de 30 de minute. Se ia de pe foc şi se amestecă până la răcire.

Castanul comestibil: de la acesta se foloseşte fructul, care este bogat în amidon şi în ulei. Este energetic (mare valoare calorică – 200 de calorii la 100 grame), calmant gastric, remineralizant recomandat convalescenţilor, copiilor, în asteniile fizice şi psihice, în predispoziţiile familiale la varice, că antiseptic. Se consumă fructul copt şi bine prăjit, dar este contraindicat în cazul diabeticilor şi al persoanelor cu obezitate.

Castanul sălbatic este şi el răspândit în toate zonele ţării, de la el folosindu-se, de asemenea, fructele. Extractele din castanele sălbatice au proprietăţi flebotonice moderate, antiinflamatoare (diminuând fragilitatea capilarelor). Sunt indicate în afecţiunile hemoroidale, în varice şi în flebite. Preparatele respective se folosesc numai sub forma unor produse precum tincturile şi extractul moale.

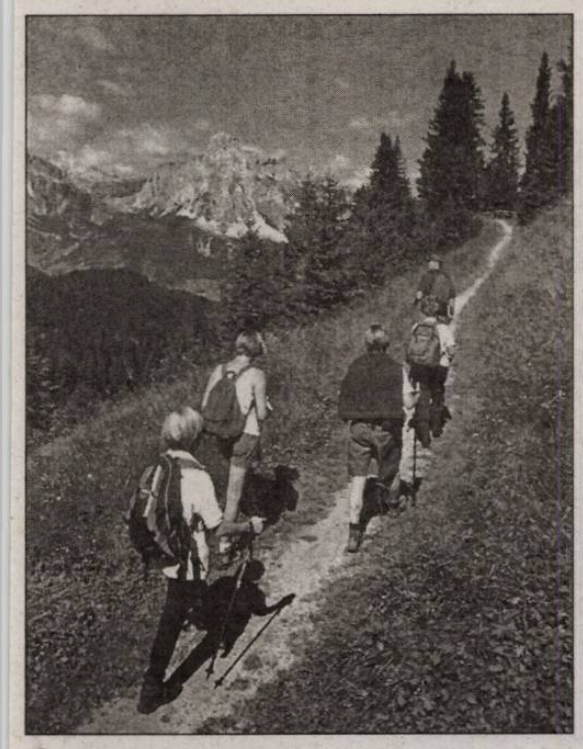

Să „reinventăm” MERSUL PE JOS!

Vorbim despre o așa-zisă viteză de evoluție a omenirii, despre un dinamism din ce în ce mai sporit, însă în realitate referirea se face la „mașinizarea”, la robotizarea omului, pentru că individul uman în sine a devenit tot mai sedentar și e chiar stimulat la acest mod de viață devastator, dacă nu chiar sinucigaș. De aceea, e bine să ne amintim – nu din când în când, ci în fiecare clipă, de imensele binefaceri ale mișcării. Să zicem, chiar „limitată” la atât de utilul, totuși, mers pe jos. O nouă pledoarie în acest sens, cu argumentele solide de rigoare și cu o suită de recomandări practice, vă prezentăm în continuare.

Activitatea fizică este bună pentru oricine, pentru că sportul reduce numărul factorilor de risc privind afecțiunile cardiovasculare. Alături de dietă, exercițiile fizice îndeplinesc un rol valoros în tratarea multor maladii. Ce este de făcut însă, dacă sănătatea sau timpul nu vă permit un program fizic intens? Optați pentru o activitate „de cruțare”, dar foarte eficientă – mersul pe jos. Studiile medicale sugerează că oamenii care merg pe jos în mod constant sunt mai puțin bolnavi decât persoanele care duc un mod de viață sedentar. Plimbările de 30 de minute efectuate de 5 ori pe săptămână asigură minimul necesar pentru un trai sănătos. În aceste 30 de minute se ard caloriile și se optimizează funcțiile metabolismului, precum răspunsul organismului la insulină. Pare o afirmație îndrăzneață, dar ar fi totuși cazul să ne gândim că o treime din populația globului suferă de obezitate. Plimbările nu doar eliberează de stres, care poate agrava o boală, dar totodată stimulează sistemul imunitar și lupta organismului împotriva bolilor. De pildă, o plimbare de 45 de minute ajută la creșterea activității unor anumite celule imunitare cu aproximativ 57 la sută. Este de la sine înțeles de ce, doar prin mișcare, se pune în circulație sânge suplimentar, care alimentează o serie de celule „pasive”. Activitatea celulară revine la normal la 3 ore după o plimbare.

De ce pe jos, când am mașină?

Plimbarea în aer liber aduce beneficii întregului organism, pentru că: – reglează nivelul glucozei; – micșorează tensiunea arterială; – păstrează flexibilitatea articulațiilor; – întărește mușchii și oasele; – reduce grăsimile depuse în jurul organelor; – ajută la eliberarea endorfinelor (așa-numiții „hormoni ai fericirii”). Și nu doar atât. Mersul pe jos este ideal pentru sănătatea inimii. Aproximativ 30 de minute de mers pe jos pe zi scad posibilitățile de apariție a unor afecțiuni care dau metabolismul peste cap. O astfel de plimbare vă ferește de afecțiuni ale inimii, de diabet, infarct miocardic și atacuri cerebrale. Mersul pe jos scade cu până la 11 la sută riscul de a vă confrunta cu aceste boli. Mai mult: doar câteva ore pe săptămână de mers pe jos reduc semnificativ riscul de a face cancer mamar. O plimbare în aer liber vă ajută să ardeți grăsimile, care sunt în strânsă legătură cu nivelul de estrogen (hormon feminin) din organism.

O plimbare scurtă făcută seara garantează un somn liniștit și odihnitor, facilitând oxigenarea țesuturilor. În plus, mersul pe jos seara stimulează secreția de serotonină, care vă face să vă simțiți mai bine și să fiți mai relaxați. În timpul mersului, temperatura corpului este crescută de pulsul mai alert. Creierul va realiza acest lucru și mai târziu va reduce temperatura organismului, iar dumneavoastră veți adormi mai repede. Evitați însă să vă plimbați cu mai puțin de 2 ore înainte de culcare. Plimbările pot feri de depresii, anxietate și stres – 30 de minute de mers pe jos vă vor face să vă simțiți mai bine atunci când treceți printr-o perioadă mai dificilă. Motivul este că, în timpul mersului, organismul secretă mai mulți „hormoni ai fericirii”. Astfel, moralul va fi ridicat și starea generală se va îmbunătăți.

Civilizație în... doze mici

Nu ne referim nicidecum la ceea ce înseamnă a fi un om civilizat, ci la utilizarea multiplelor facilități și tentații ale civilizației actuale. Plimbările zilnice împiedică depunerea grăsimilor, mai ales dacă sunteți o persoană sedentară. Jumătate de oră de plimbare de 3 ori pe săptămână vă va ține mintea activă, mai ales dacă sunteți în compania unor prieteni. Creierul se va oxigena și va funcționa mai bine. Veți preveni astfel boli precum Alzheimer și Parkinson. Mersul pe jos întărește oasele. În timpul unei plimbări, 95 la sută dintre mușchii corpului sunt activați. Ei acționează asupra oaselor și le ajută să se întărească. Astfel, puteți preveni efectele negative ale osteoporozei, o boală în care oasele pierd calciul, devenind fragile și subțiri. În dependență de vârsta pe care o aveți, este bine să găsiți o activitate care să vi se potrivească. Dacă sunteți cardiac, desigur, efortul fizic intens va dăuna, în schimb o plimbare lentă, de 20-30 de minute, chiar și o dată la două zile, este mai mult decât binevenită. Dacă doriți să creșteți în activitatea fizică, schimbarea obiceiurilor devine un factor important. Pentru realizarea acestui lucru vă puteți inspira din următoarele recomandări: – substituiți liftul cu scările; – dacă aveți de parcurs distanțe scurte, optați pentru mersul pe jos sau pe bicicletă; – ridicați-vă în picioare pentru a deconecta televizorul, renunțați la telecomandă; – ascultați muzică în timp ce faceți treburile gospodărești, prin această metodă sarcinile par mult mai ușor de îndeplinit, mai ales dacă (nu zâmbiți ironic!) sunt însoțite de câțiva pași de dans.

Gândiți-vă la graficul de activitate zilnică. În ce alt domeniu ați putea deveni mai activ fără să depuneți mari eforturi? Este recomandabil să vă mobilizați la început asupra activităților ușor de îndeplinit în orice moment al zilei. Începeți cu plimbările, din moment ce aceste activități solicită minimul de echipament. Răsfățați-vă cu plimbările de 5 minute în primele zile și alocați zilnic minute în plus, până când ajungeți la plimbările de jumătate de oră. Nu este neapărată nevoie să vă plimbați 30 de minute fără întrerupere – câte 5 sau 10 minute la intervale de câteva ore pot aduce nenumărate beneficii, fiind simplu de integrat în rutina zilnică. Dacă vi se pare mai puțin complicat, puteți opta pentru plimbări a câte 60 de minute, de 3 ori pe săptămână. Beneficiile rămân neschimbate, puteți fi siguri de acest lucru.

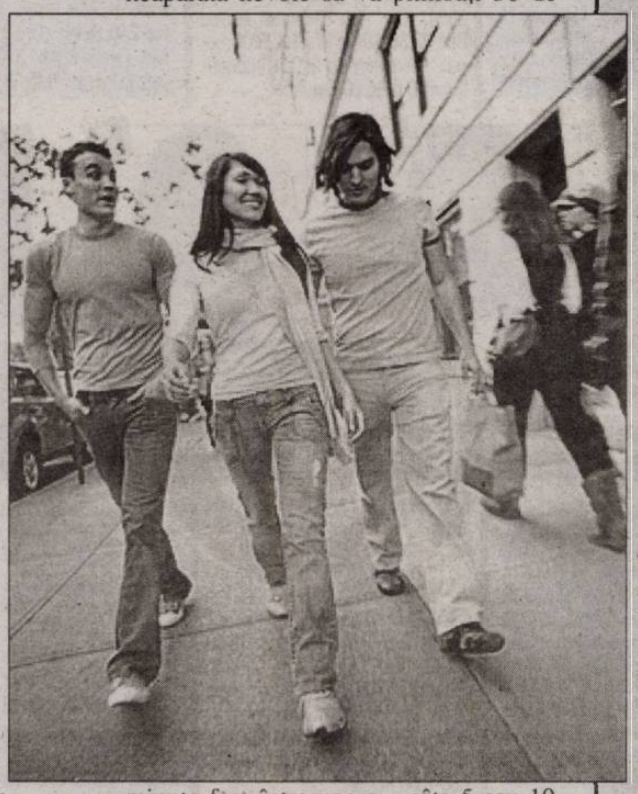

SFATURI de ieri, astăzi

Așa cum arătam într-un număr anterior al „Magazin”-ului, atunci când vorbim despre reguli de bază pentru păstrarea sănătății, aproape nimic nu pare învechit. Vă prezentăm în continuare câteva sfaturi, așa cum apăreau ele în presa (și în limbajul) de acum peste un veac și jumătate, însă izbitor de actuale, și pentru noi.

◆ „Cine vrea la bătrânețe să doarmă moale și să-și odihnească mădularele, acela în tinerețe să întrebuințeze așternut tare. Nimic nu strică mai mult învârtoșelii trupului, decât așternutul moale, mai ales pe perne. Așternutul trebuie adesea scos la soare, bătut cu o vargă și scuturat bine. Așternutul murdar se numește cu temei cuib al boalelor...”

◆ „Precum pentru pâine este mai bună făina decât păsatul, așa și pentru stomac sînt mai bune bucățelele bine mestecate decât numai pisate și rupte. Pentru aceia morarii trupului (dinții, n.n.) trebuie ținuți în bună cinste, ca să nu ne lase la bătrânețe, căci cine mestecă bine acela și mistuie bine...”

◆ „Cea mai mare nenorocire la bătrâni este pedeapsa vederilor. De aceea ochii din pruncie trebuie păstrați, spălându-i dimineața și seara cu apă curată și rece...”

◆ „Trupul și sufletul (psihicul, n.n.) stau pururea într-o împrumutată lucrare laolaltă, pentru că atârnă prea mult unul de altul. Cine dară vrea să fie sănătos, acela să îngrijească ca în trupul lui sănătos să locuiască și un suflet nepătat. Cea mai rea a sufletului boală este neodihna conștiinței, căci aceasta roade la puterile trupului...”

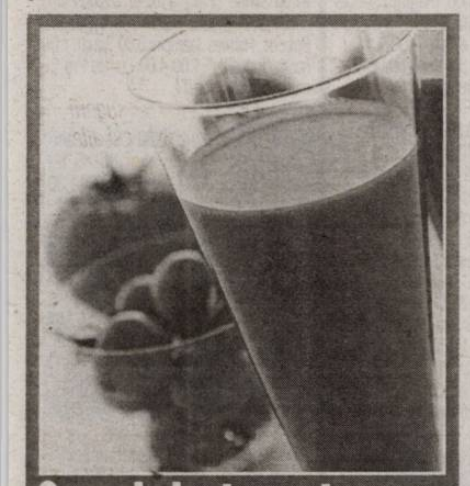

Sucul de tomate, amicul pancreasului

Nu numai pentru că ne aflăm în sezonul tomatelor, vom preciza una dintre importantele calități terapeutice ale acestei legume atât de răspândite și de savuroase. Sucul proaspăt de tomate stimulează secreția sucului gastric și pancreatic, are proprietatea de a micșora vâscozitatea sângelui și, drept urmare, realizează o reducere a riscului de tromboză și de ateroscleroză, ca și a afecțiunilor vasculare. Având o valoare nutritivă redusă, este indicat și în curele de slăbire. Se consumă imediat după preparare. În cazuri extreme, se poate consuma în maximum 24 de ore, păstrat însă la frigider.

Vița-de-vie un remediu complex

De la vița-de-vie nu numai strugurii sunt cei care pot ajuta la îmbunătățirea și la menținerea sănătății, ci practic întreaga plantă: sâmburii fructului, frunzele și chiar seva scursă primăvara din corzile proaspăt tăiate.

Menționăm mai întâi proprietățile plantei: energizant, remineralizant, antitoxic și descongestionant hepatic, diuretic, laxativ, colagog. Datorită acestor însușiri, vița-de-vie este indicată în: anemii, convalescență, demineralizare, surmenaj, artritism, reumatism, gută, litiază, obezitate, intoxicații, stări febrile, nefrite, azotemie, edeme, tulburări digestive, constipație, enterită, dermatoze, varice sau hemoroizi.

Ca mod de folosire, consumul fructului crud se situează în prim-plan (se știe că același fruct poate fi consumat și conservat sub o formă specială, aceea de stafide). Se recomandă cure de 1-2 kilograme de struguri pe zi sau 700-1500 mililitri de suc (must, nu vin!), situație în care acesta acționează preponderent ca diuretic, laxativ și eliminator al acidului uric, fiind recomandat persoanelor cu constipație, litiază biliară și urinară, artrită, dispepsie, intoxicații cronice, hemoroizi. Pentru pacienții cu obezitate, este indicată o cură exclusiv cu struguri – cel puțin 1 kilogram pe zi. Mustul are calități diuretice și laxative. Din sâmburii de struguri se extrage un ulei recomandat în dietetica hiperco-lesterolemicilor, precum și în unele stadii ale afecțiunilor cardiovasculare. Contra litiazelor biliare și urinare, dar și a calculilor, se va folosi zilnic câte o linguriță din seva de primăvară (așa-numitele „lacrimi” ale viței-de-vie), care – datorită proprietăților sale cicatrizante – se utilizează și în cazul plăgilor (se pun comprese cu sevă) sau, de asemenea, în colir, împotriva oftalmiilor.

Și frunzele de viță-de-vie sunt utile sănătății noastre și nu doar consumate sub forma savuroasă a învelișului pentru sarmale!

Din timpuri străvechi, ele sunt utilizate datorită conținutului lor bogat în vitamina C, în tanini (regăsiți și în anumite sortimente de vinuri) și în antociani. Antocianii sunt substanțe apreciate în mod particular pentru efectul lor pozitiv asupra vaselor capilare, deoarece sunt responsabile de producerea efectului natural al vitaminei P în organism. Frunzele de viță-de-vie, din care se face infuzie sau decoct, exercită un efect tonic major asupra circulației venoase. În consecință, ele sunt recomandate în caz de varice sau de crize hemoroidale și, de asemenea, persoanelor care suferă de fragilitate a vaselor capilare și care nu de puține ori devin victime ale hematoamelor, din motive minore. Totodată, de acest tratament sută la sută natural pot beneficia și persoanele ale căror vase de sânge se sparg foarte ușor, provocând hemoragii poate minore, limitate, însă categoric neplăcute.

LUNI - 13 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Ca la carte (r) 12.15 Zile și nopți 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.45 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Kronika 17.00 Doc.: „Animale extraordinare" 17.30 Doc.: „Goana după bani" 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Serial: „Tess" 22.10 Serial: „30 Rock" 23.00 Serial: „CSI – Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.50-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Toate pânzele sus II: Misterele mărilor" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Serviți, vă rog! (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Operațiunea de salvare: Punctul limită" (SUA, 2006). Cu: Mark Dacascos, Theresa Randle 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului" 0.00-6.00 Reluări.

Fx

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Honey" (r) 13.00 Observator 14.00 Film: „Abuz de putere" (SUA, 1997). Cu: Linda Doucett, Harry Hamlin 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Comanda la mine 22.30 Observator 23.30 Un Show Păcătos 1.00 Serial: „Familia Bundy" 2.00 Observator (r) 3.00 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film: „Matrimoniale" (r) 11.30 Imobiliare blitz 12.00 Autoforum 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „În spatele camerelor de filmat" (r) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cine știe... Câștigă! 20.30 Întâlnire pe întuneric 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Mama (SUA, 1996). Cu: Lisa Kudrow 1.00-6.30 Reluări.

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povestiri adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povestiri de noapte 23.30 Serial: „India" 0.30 Povestiri adevărate (r) 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-4.00 Reluări 4.45 Serial: „Călătorie mexicană".

TVR 2

7.00 Serial: „Cercul vieții" 7.55 Învinge apele! 8.10 Film: „În Imea lui Aladin" (r) 9.50 Poate nu știai 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.15 Atlas (r) 11.50 Descoperă românii 12.00 Telejurnal 12.45 Ferma (r) 13.45 Teleshopping 14.30 e Forum 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial: „Cercul vieții" (r) 17.00 Serial: „Tandem de șoc" 18.15 Învinge apele! 18.30 Doc.: „Viața cu sânge rece" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Lege și ordine" 21.00 Arena leilor 22.00 Ora de știri 23.10 Replay 0.45 Serial: „Atmosferă fierbinte" 1.40-5.25 Reluări.

PRO CINEMA

8.00-8.30 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Zoom în 10 14.30 Serial: „Celebritate" 14.45-16.15 Reluări 17.15 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.45 Film „Moromeții" (r) 19.00 Serial: „10 produse sau mai puțin" (ultimul ep.) 20.00 Serial: „Aproape de adevăr" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Vârcolacii" (SUA, 1992). Cu: Brian Krause 0.00 Serial: „Dinastia Tudorilor" 1.00 Film: „Trupa de Fast Food" (coprod., 2006) 2.30-4.00 Reluări 4.30 Apropo Tv.

MARȚI - 14 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Restaurare (r) 12.00 Iubiri dincolo de ecran 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.45 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Rom european (r) 16.00 Kronika 17.00 Atunci și acum (r) 18.00 Viața și banii (r) 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.45 Fotbal: Manchester United – Glasgow Rangers 23.50 Studio fotbal UEFA Champions League 0.15 Telejurnal 0.30 Serial: Fotbal UEFA Champions League – rezumatul zilei 2.00-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Om sărac, om bogat" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Serviți, vă rog! (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Serviți, vă rog! (r) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Asasinul din Bangkok" (SUA, 2008). Cu: Nicolas Cage, Shahkrit Yamnarm 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului"" 0.00-6.00 Reluări.

Fx

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Crima din restaurant" (SUA, 1998) 13.00 Observator 14.00 Comanda la mine (r) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Plasă de stele 22.30 Observator 23.30 Un Show Păcătos 1.00 Serial: „Familia Bundy" 2.00 Observator (r) 3.00 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces Direct (r).

PRIMA TV

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film: „Povestea Ivanei Trump" (SUA, 1996). Cu: Ivana Trump 11.30 Căminul de 5 stele (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.30 Film (r) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Îmblânzirea scorpiei (r) 21.30 Focus Monden 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Adâncimile" (SUA, 2005). Cu: Lucas Black, Peter Coyote 1.00-6.30 Reluări.

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povestiri adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povestiri de noapte 23.30 Serial: „India" (sfârșitul serialului) 0.30 Povestiri adevărate (r) 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-4.00 Reluări 4.45 Serial: „Călătorie mexicană".

TVR 2

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela se întoarce" 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.15 Dococumentar (r) 11.45 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumat 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Între cer și pământ (r) 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Tandem de șoc" 18.15 Învinge apele! 18.30 Doc.: „Viața cu sânge rece" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Lege și ordine" 21.00 D'ale lu' Mitică 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Dragoste și furie" (coprod., 1998). Cu: Greta Scacchi 0.55 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumat 1.10-5.25 Reluări.

PRO CINEMA

8.00-9.00 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Serial: „Celebritate" 14.30-16.00 Reluări 16.30 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.00 Serial (r) 18.00 Film: „Viață sub bisturiu" 19.00 Serial: „Iubiri în cheia sol" 20.00 Serial: „Aproape de adevăr" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Filiera corsicană" (Franța, 2004). Cu: Jean Reno, Christian Clavier 0.00 Serial: „Dinastia Tudorilor" 1.00 Film: „O noapte bună" (SUA, 2007). Cu: Penelope Cruz, Gwyneth Paltrow 2.30-4.00 Reluări 4.30 Apropo Tv.

MIERCURI - 15 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15-13.55 Reluări 14.00 Telejurnal 14.45 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Conviețuiri 17.00 Generația contra (r) 17.55 Eu, tu, noi 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.05 Studio fotbal UEFA Champions League 21.40 Fotbal: CFR Cluj – FC Basel 23.50 Studio fotbal UEFA Champions League 0.15 Telejurnal 0.30 Fotbal UEFA Champions League 1.50-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Dragoste cu bucluc" (SUA, 1982) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Comoara din Damasc" (partea a II-a) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Celularul" (SUA, 2004). Cu: Kim Basinger, Jessica Biel 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Aventuri în lumea întunericului" 0.00-6.00 Reluări.

Fx

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Manuscrisul ucigaș" (SUA, 1971) 13.00 Observator 14.00 Doc.: „Fetele Bond sunt eterne" 14.30 Plasă de stele (r) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Te pui cu blondele? 22.30 Observator 23.30 Un Show Păcătos 1.00 Face the Pro 2.00 Serial: „La birou" 2.30 Serial: „Familia Bundy" 3.00 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film: „Adâncimile" (r) 11.30 Cu lumea-n cap (r) 12.00 Levintza prezintă (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „Tânăra vrăjitoare" (SUA, 1997) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăzniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cronica căcotașilor 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Se rezolvă... amigo" (Spania, 1972). Cu: Cu: Bud Spencer 1.30-5.00 Reluări.

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povestiri adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povestiri de noapte 23.30 Serial: „7 păcate" (ep.1) 0.30 Povestiri adevărate (r) 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-3.15 Reluări 4.00 Serial: „Călătorie mexicană".

TVR 2

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela se întoarce" 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.15 Doc.: „Viața cu sânge rece" (r) 11.45 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumatul zilei 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Zon@ IT (r) 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial: „Cercul vieții" (r) 17.00 Serial: „Tandem de șoc" 18.30 Doc.: „Aromânii" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Lege și ordine" 21.00 Bazar 21.30 Bugetul meu 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Fetele lui Gregory" (M. Britanie, 1999). Cu: John Gordon Sinclair 3.35 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumatul zilei 1.25-5.25 Reluări.

PRO CINEMA

7.00-8.30 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Celebritate" 14.45 Serial (r) 15.45 Serial: „Viață sub bisturiu" 16.45 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.15 Film: „Giganți și vrăjitori" (Mexic, 2003) 19.00 Serial: „Iubiri în cheia sol" 20.00 Serial: „Tinerii muschetari" 21.00 Serial: „Poză la minut" 22.00 Film: „Mary Reilly" (SUA, 1996). Cu: Julia Roberts, John Malcovich 0.15 Serial: „Dinastia Tudorilor" 1.15-3.45 Reluări 4.15 Apropo Tv.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI - 16 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Fotbal UEFA Champions League (r) 12.55 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.45 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Interes general (r) 18.00 Tragerile Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 și Noroc 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „O altă viață" (SUA, 2004). Cu: Kevin Spacey, Kate Bosworth 23.10 Serial: „CSI-Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.50-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Comoara din Damasc" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Știu ce-am văzut" (Canada, 2006) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Poseidon" (SUA, 2006). Cu: Josh Lucas 22.00 Fotbal: Liverpool – Steaua 0.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului" 1.00-6.00 Reluări.

Fx

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Crimă în stil clasic" (SUA, 1976) 13.00 Observator 14.00 Doc.: „Fetele Bond sunt eterne" 14.30 Te pui cu blondele? (r) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Film: „Viteză maximă" (SUA, 2002). Cu: Antonio Sabato Jr. 23.30 Un Show Păcătos 1.00 Serial: „Familia Bundy" 2.00 Observator (r) 3.00 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film (r) 11.30 Casa: construcție și design (r) 12.00 Focus monden (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „Atlantida" (SUA, 1991, partea I) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Îmblânzirea scorpiei 21.30 Focus Monden 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Justiție oarbă" (SUA, 2000) 1.00-6.30 Reluări.

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Serial (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povestiri adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povestiri de noapte 23.30 Serial: „7 păcate" 0.30 Povestiri adevărate (r) 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-4.00 Reluări 4.00 Serial: „Călătorie Mexicană".

TVR 2

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela se întoarce" 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.15 Documentar (r) 11.45 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumatul zilei 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Chip și asemănare (r) 15.00 Împreună în Europa! 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Tadem de șoc" 18.30 Doc.: „Aromânii" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Lege și ordine" 21.00 Imaginea succesului 21.30 Dincolo de hartă 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Minciuni" (SUA, 1997). Cu: Kevin Bacon 1.00 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumatul zilei 1.15-5.25 Reluări.

PRO CINEMA

8.00-9.00 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.30 Serial: „Celebritate" 14.45 Serial (r) 15.45 Serial: „Poză la minut" (r) 16.15 Serial: „Un bărbat bun la toate" 16.45 Film: „Casa Ninei" (Franța, 2005). Cu: Agnes Jaoui, Sarah Adler 19.00 Serial: „Iubiri în cheia sol" 20.00 Serial: „Tinerii muschetari" 21.00 Serial: „Poză la minut" 22.00 Film: „Dușman de moarte" (SUA, 1997). Cu: Eric Roberts, Hannes Jaenicke 0.00 Serial: „Dinastia Tudorilor" 1.00-4.00 Lumea Pro Cinema 4.30 Apropo Tv.

VINERI - 17 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.15 Doc.: „Palatele lumii" 9.45 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Ochiul magic (r) 11.45 Înainte și după (r) 12.00 Tenis: România – Ecuador 18.00 Vizor monden 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Jack Hunter și comoara pierdută din Ugarit" (SUA, 2008, partea I). Cu: Ivan Sergei, Joanne Kelly 23.00 Serial: „CSI – Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.45 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.35-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Știu ce-am văzut" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Păcatele trecutului" (Canada 2004, partea I). Cu: Sophia Loren 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Planeta maimuțelor" (SUA, 2001). Cu: Mark Wahlberg 23.00 Film: „Între viață și moarte" (SUA, 2007) 0.45 Film: „Armata dragonilor" (SUA, 2008) 2.15-6.00 Reluări.

Fx

6.00 Observator 8.00 Liber la vacanță 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Pericol de explozie" (SUA, 1971) 13.00 Observator 14.00 Film: „Maiorul Payne" (SUA, 1995). Cu: Nick Castle 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Fotbal: Craiova – Rapid 22.30 Film: „Corbul: Orașul îngerilor" (SUA 1996). Cu: Vincent Perez 0.30 Film: „Rămâi cu noi" (SUA, 2005) 2.30 Film: „Mulțumesc, dr. Rey" (Franța, 2002) 4.00 Serial: „Secrete în Paradis".

PRIMA TV

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film (r) 11.30 Îmblânzirea scorpiei (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Sport, dietă și o vedetă (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Fularul de la Kiss FM (r) 14.15 Film: „Atlantida" (partea a II-a) 16.30 Focus Monden 17.00 Incognito (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Miss fata de la țară 22.00 Fermier. Caut nevastă (r) 23.30 Film: „K-Pax" (SUA, 2001). Cu: Kevin Spacey 0.30 Film: „Acasă, în inima mea" (SUA, 2000). Cu: Natalie Portman 2.30-5.00 Reluări.

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povestiri adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Predestinați" (sfârșitul serialului) 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Serial: „7 păcate" 0.30 Povestiri adevărate 1.30 Serial: „Luna fermecată" 2.30-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Din culisele modei" (ep.1).

TVR 2

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela se întoarce" 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.15 Doc.: „Aromânii" (r) 11.45 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumatul zilei 12.00 Telejurnal 12.45 Doi care doinesc (r) 13.15 Zestrea românilor (r) 13.45 Teleshopping 14.30 Utopia 15.00 Împreună în Europa! 16.00 Gimnastică 18.30 Doc.: „Aromânii" 19.00 Puterea legii 19.30 Șansă și nesansă 20.30 Pescar hoinar 21.00 Doc.: „Vrăjitoriile lui Jamie Oliver" 21.30 Lex et Honor 22.00 Ora de știri 23.10 Doc.: „Arme, trafic și rațiuni de stat" 0.00 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumatul zilei 0.20 Film: „Exodus" (partea a II-a) 2.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA

7.15-8.15 Reluări 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.30 Serial: „Celebritate" 14.45 Serial (r) 15.45 Serial: „Poză la minut" (r) 16.45 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.15 Film: „Ce-ar fi dacă...?" (Franța, 2008) 19.00 Serial: „Iubiri în cheia sol" 20.00 Film: „Vacanță în Las Vegas" (Franța, 2007) 22.00 Film: „Jean de la Fontaine" (Franța, 2007) 0.00 Serial: „Lege și fărădelege" 1.00-3.15 Reluări.

SÂMBĂTĂ - 18 septembrie

TVR 1

7.00 Pro patria 7.25 Cântecul amintirii... amintirile cântecului (r) 7.55 Semne (r) 8.25 Spectacolul lumii 9.00 Arca lui Noe (r) 9.40 Desene animate 10.35 Serial: „Hannah Montana" 11.30 Zile și nopți 12.00 Tenis: România – Ecuador 14.00 Telejurnal 14.20 Vedeta familiei (r) 15.10 Film: „Ticăloșii" (SUA, 1988) 17.05 Film: „Charlot brutar" (SUA, 1914) 17.35 Teleenciclopedia 18.30 Tezaur folcloric (r) 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Jack Hunter și comoara pierdută din Ugarit" (partea a II-a) 23.00 Serial: „Familia Simpson" 0.00-0.30 Reluări 1.10 Film: „În zi sfântă" (SUA, 2002). Cu: Brian Burns, Vincent Rubino 2.50-6.00 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Ce se întâmplă, doctore? 10.45 Frumusețe pe muchie de cuțit (r) 12.00 Promotor (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Film: „Vrăjitoarea cea bună" (Canada, 2008) 15.00 Film: „Bogus" (SUA, 1996) 17.00 Film: „Allan Quatermain și misterul orașului de aur" (SUA, 1987). Cu: Sharon Stone 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Parteneri neobișnuiți" (SUA, 2003) 22.30 Film: „Războiul stelelor: Atacul clonelor" (SUA, 2002) 1.30-6.00 Reluări.

Fx

6.00 Observator 9.00 Film (r) 11.00 Film: „Valeții muschetarilor" (Franța, 1974) 13.00 Observator 13.15 Serial: „Maddie și David" 14.00 Film: „Uriașul: Întâlnire de neuitat" (SUA, 1994) 16.00 Observator 16.40 Serial: „Mr. Bean" 17.00 Film: „Hercule și amazoanele" (SUA, 1994) 19.00 Observator 20.30 Film: „Gladiatorul" (SUA, 2000). Cu: Russell Crowe 23.45 Film: „Despre dragoste și alte aiureli" (SUA, 2006) 1.30 Film: „Domnul Bloom" (SUA, 2003) 3.30 Film (r) 5.00 Desene animate.

PRIMA TV

7.00 Cu lumea-n cap (r) 7.30 Teleshopping 8.00 Film (r) 10.00 Teleshopping 10.30 Autoforum 11.00 Imobiliare blitz 11.30 Sport, dietă și o vedetă 12.00 Căminul de 5 stele 13.00 S.O.S. – salvați-mi casa 14.00 Film: „Acasă, în inima mea" (r) 16.15 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Cotele de Monte Cristo" (SUA, 2002). Cu: James Caviezel 22.30 Film: „Cizme deochiate" (SUA, 2005) 0.30-3.30 Reluări 4.30 Film: „Orange country" (SUA, 2002).

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-12.30 Reluări 13.30 Serial: „Povești la o cafea" (ep.1) 12.15 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Christina Show cu actorii din „Predestinați" 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Film: „În pielea altuia" (coprod., 2006). Cu: Samaire Armstrong 22.30 Serial: „7 păcate" 0.30 Serial: „Trădarea" 2.15 Film (r) 4.00 Serial: „Din culisele modei" 5.00 Serial (r).

TVR 2

7.00 Popasuri folclorice (r) 8.00 ABC... De ce? 9.00 Atenție... copii 9.35 Liber pe contrasens 10.30 Zon@ IT 11.00 Bugetul meu (r) 11.30 Între cer și pământ 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.35 D'ale lu' Mitică (r) 13.30 Zestrea românilor 14.00 Gimnastică 16.00 Lumea de aproape 16.30 Imaginea succesului (r) 17.00 Fotbal 17.30 Raliul „Drumul mătăsii" – rezumatul zilei 17.50 Serial: „Doctor Who" 19.00 Cu toate pânzele sus 19.35 Serial: „Toate pânzele sus" 20.30 Doc.: „Tânăr, caut nevastă" 21.00 Serial: „Călători din preistorie" 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Patimi ascunse" (Franța, 1995) 0.55-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

7.00-9.00 Reluări 10.45 Descoperă România 11.15 Serial (r) 12.15 Serial: „Celebritate" 12.30 Entertainment News 13.30 Film: „Vacanță în Las Vegas" (r) 15.30 Doc.: „Din culisele Hollywood-ului" 16.00 Serial: „Huff" 17.00 Film: „Stejar, extremă urgență" (România, 1974). Cu: Constantin Diplan, Irina Petrescu 19.00 Serial: „Spitalul de urgență" 20.00 Film: „Houdini" (SUA, 1998). Cu: Johnathon Schaech, Paul Sorvino 22.00 Film: „Femeia visurilor" (România, 2005) 0.30 Serial: „Se caută un Rocky" 1.30-4.15 Reluări.

DUMINICĂ - 19 septembrie

TVR 1

7.10 Universul credinței 9.00 Ca la carte 9.50 Desene animate 10.40 Viața satului 13.00 Agenda politică 14.00 Telejurnal 12.00 Tenis: România – Ecuador (două meciuri la simplu) 18.10 Nemuritorii anilor '60 18.45 Circ: Cirque du Soleil – Kooza (partea a II-a) 19.25 Tragerile Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 și Noroc 19.40 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Jack Hunter și comoara pierdută din Ugarit" (ultima parte) 22.25 Film: „Ecks contra Sever" (SUA, 2002). Cu: Antonio Banderas, Lucy Liu 0.35-5.55 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 După 20 de ani 11.00 Film: „Bogus" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Serial: „Toate pânzele sus III: Întâlnire în Atlantic" 14.45 Film: „Allan Quatermain și misterul orașului de aur" (r) 16.30 Film: „Războiul stelelor: Atacul clonelor" (r) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Omul păianjen" (SUA, 2002). Cu: Tobey Maguire, Willem Dafoe 23.00 Film: „Dimineți de oțel" (SUA 1987). Cu: Patrick Swayze, Lisa Niemi 1.00-6.00 Reluări.

Fx

7.00 Observator 9.00 Film: „Extemporal la dirigenție" (România, 1987) 11.00 Film (r) 13.00 Observator 13.15 Serial: „Maddie și David" 14.00 Film: „Jefuitorii de bănci" (SUA, 1985) 16.00 Observator 16.40 Serial: „Benny Hill" 17.00 Film: „Trei bărbați și o fetiță" (SUA, 1990) 19.00 Observator 20.00 Film: „Praf și pulbere: Dreptate pe cont propriu" (SUA, 2007) 22.00 SuperBingo Metropolis 1.00 Film: „Oh de la Ohio" (SUA, 2006) 3.00-3.45 Reluări.

PRIMA TV

7.00 Camera de râs 7.30 Teleshopping 8.00 Film: „Orange country" (r) 9.30 Casa: construcție și design 10.00 Teleshopping 10.30 Cu lumea-n cap 11.00 SOS: Salvați-mi casa (r) 12.00 Levintza prezintă 12.30 Fularul de la Kiss FM (r) 13.00 Incognito (r) 14.00 Miss fata de la țară (r) 15.30 Cronica căcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Schimb de mame 22.00 Film: „În spatele camerelor de filmat" (SUA, 1986). Cu: Michael Shannon, Bonnie Bedelia 0.00-6.30 Reluări.

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.00 Teleshopping 8.15-11.15 Reluări 12.15 Teleshopping 12.30 Serial (r) 13.30 Serial: „Povești la o cafea" 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Film: „Doi burlaci și-o... blondă" (SUA, 2008). Cu: Dane Cook, Kate Hudson 22.45 Serial: „7 păcate" 23.45 Serial: „Trădarea" 2.15 Film (r) 4.00 Serial: „Din culisele modei" 5.00 Serial (r).

TVR 2

7.00 Popasuri folclorice (r) 8.00 Natură și aventură 8.30 Dincolo de hartă (r) 9.00 Motomagia 9.30 Un zâ

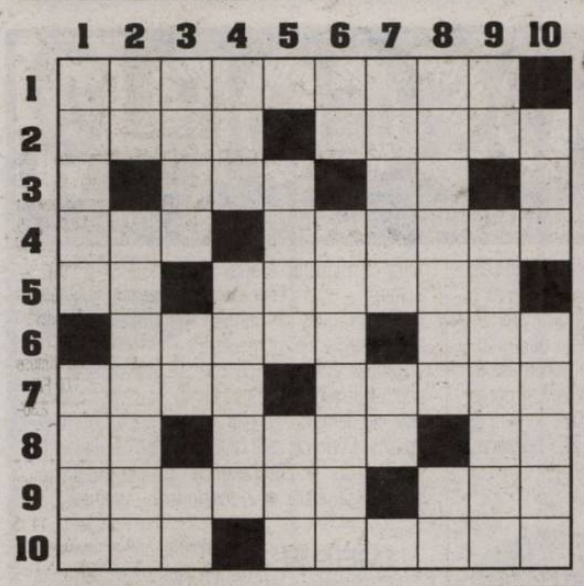

Uniunea Europeană

ORIZONTAL: 1) Instituție de marcă a Uniunii Europene cu rol în procesul bugetar și cel legislativ, precum și în numirea comisiei europene. 2) Oraș olandez în care se află sediul tribunalului penal internațional – Simbol reprezentând popoarele Europei aflat pe steagul Uniunii Europene. 3) Prescurtare a zonei de interes extracomunitare Asia, Caraibe, Pacific – Primii agenți! 4) Persoană supusă la muncă forțată, acțiune interzisă în Uniunea Europeană prin „Carta drepturilor fundamentale ale omului" – Evaluare periodică a activității țărilor candidate de către comisia europeană. 5) 13 europeni! – Cel căruia i se încalcă dreptul la un nivel de trai ridicat, precum și alte drepturi ca: dreptul la dezvoltare, sănătate etc. (fem. sing.). 6) Ministrul de interne român, provenit dintr-o țară care a semnat tratatul de aderare la Uniunea Europeană în 2005 – În acest loc. 7) Comisar european originar din Finlanda (Olli) – Fostă prințesă a Marii Britanii care s-a implicat în probleme umanitare. 8) Acquis! – Pas în Anglia – Estonia și Grecia. 9) Om aflat sub protecția „Înaltului Comisariat pentru Refugiați" sau „Oficiul Internațional pentru Migrație", persoană din afara Uniunii Europene – Sfoară. 10) Element vital – Domeniul agricol a adus amatorilor de muncă bine plătită în Uniunea Europeană și acest tip de angajare (sing.).

VERTICAL: 1) Proiect conceput de Uniunea Europeană pentru a sprijini Ungaria și Polonia, aplicat începând din 1989, pentru reconstrucția celor două țări și extins apoi și în celelalte țări candidate la aderarea U.E. – Element de distincție între două ființe umane pe bază nativă și care este nul în spațiul Uniunii Europene. 2) Acord de asociere – Fără judecată. 3) Regia generală de apă București – Luxemburg și Helsinki – 16 riscuri! 4) Atracție turistică în Veneția – „Egalitatea de..." este un proiect susținut de Uniunea Europeană pentru combaterea discriminării (fem. sing.). 5) Margine electorală – Identic. 6) Mandelson și Spilda – Români aflați la granița Uniunii Europene. 7) Perioade de implementare a programelor europene în țările candidate (sing.) – În Cipru! 8) Verb aplicat aspiranților la integrare și care înseamnă o acceptare inițială a unei țări de către Uniunea Europeană – La porțile aderării! 9) Turcia și Letonia – Urlete. 10) Regiune din Europa care a fost inclusă într-un program de reintegrare economică, socială și politică în Uniunea Europeană o dată cu începerea procesului de aderare a țărilor din zonă în 1998 (neart.) – Atletă campioană (Monica). *(Petrina Ristea – București)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

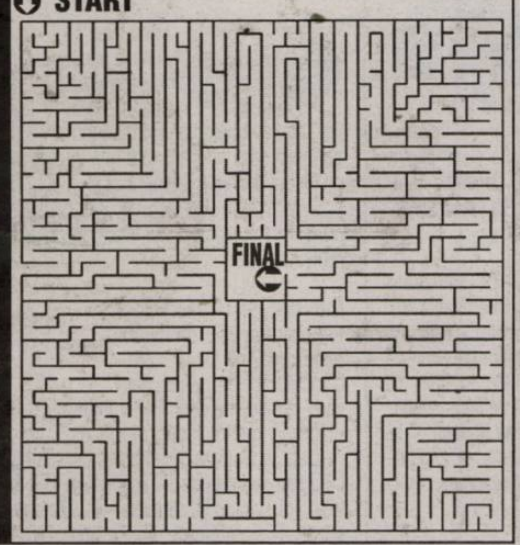

Dezlegarea careului „SPECTACOL DE OPERĂ"

MOZART – MIMI – AR – NOAPTE – N – HALA – RU – RPC – L – I – BARBIER – ELENA – IA – NE – RA – ESA – LEIT – REGINA – STI – AGER – TUTTE – MI – ETERN – NR – ORASE – IERTA – REVANSE – LIU.

CRONICA TV

Remember

Medic, profesor universitar, doctor în filozofie, lingvist, om politic (controversat) și de televiziune, George Pruteanu a fost unul dintre rarele personaje intelectuale (mediatizate) sclipitoare. Avea cultură, vervă, rigoare, limbaj plastic, bine dozate în discursurile, opiniile sale, dar și ca-

rismă. Prezența sa se transforma de fiecare dată într-un spectacol cultural dar mai ales lingvistic.

George Pruteanu nu mai e printre noi din 2008. Și, așa cum se întâmplă în multe cazuri, posturile TV îi ignoră pe oamenii de cultură care nu mai sunt printre noi. Vă amintiți, desigur, emisiunile de excelență ale lui Iosif Sava, de care ne e dor, și pe care nu le mai revedem. De George Pruteanu și-a adus aminte Antena 2 (Dincolo de aparențe), care a reluat miercuri, 1 septembrie, un interviu pe care Florentina Fântânaru i l-a luat eminentului profesor cu doi ani în urmă. Un eșantion care ne-a reapropiat de un maestru al elocinței.

Fals, fals, fals...

E de neînțeles cum un regizor cu o experiență atât de îndelungată și de

complexă – e vorba despre Sergiu Nicolaescu – nu-și dă seama cât de neverosimil, cât de penibil se exprimă personajele din filmul său „Orient Express" (și nu numai), difuzat sâmbătă, 4 septembrie, pe Pro Cinema. Aproape toți actorii, unul și unul, își „interpretează" rolul de parcă ar citi textul: crispat, fals, strident uneori, fără nuanțe, creând în același timp o distanță stânjenitoare, din punct de vedere al comunicării, cu celelalte personaje, de parcă ar monologa și nu dialoga. Un viciu care sare în ochi ca un bloc-turn, dar pe care Sergiu Nicolaescu nu l-a sesizat. Păcat, altfel, filmul său s-ar fi înscris în categoria filmelor de artă remarcabile din cinematografia noastră. *(Dorin Măran)*

ANCHETA săptămânii

Realizată de **DORIN MĂRAN**

Îți poți găs... jumătatea într...

Barurile sunt, în general, frecventate de clienți cu un evident confort financiar, captivați de viața mondenă. Tineri, sau mai puțin tineri (dintre care nu lipsesc turiștii străini), mai mult sau mai puțin frivoli, atrași de mirajul atmosferei și nu în ultimul rând de fetele frumoase dispuse să flirteze.

◆ Nu, pentru că un bărbat care încearcă să agațe o tânără într-un bar, e ori un „profesionist", ori e în stare de ebrietate. Bineînțeles că în primul caz procedează cu tact, îți spune că e prima oară când i s-a întâmplat etc. etc. Indiferent cum arată, cum se poartă, nu i-aș da nici o șansă. L-aș refuza politicos și i-aș ura succes în altă parte. *(Mălina Iordăchescu, 24 ani)*

◆ Dacă e o persoană serioasă, prezentabilă, s-ar putea să fie cu noroc. Dar pentru asta, trebuie să se întâmple ceva: să răstorn din greșeală paharul cu bere, să-mi cadă de pe speteaza scaunului un șal, poșeta etc. și să sară firesc în ajutorul meu. Atunci s-ar putea încropi o discuție, finalizată cu invitația sau autoinvitația de a se așeza la masa mea, dar asta în cazul în care sunt cu prietenii și nu cu vreun iubit. Ce ar putea să se întâmple nu se știe, s-ar putea să ne placem, să ne revedem sau să încheiem episodul acolo, la masă. Într-o perspectivă ideală am putea rămâne împreună mult și bine dar pentru asta e nevoie de o monitorizare atentă, de parcurgerea unor etape etc. *(Andrea Cora Melinescu, 26 ani)*

◆ Barurile sunt locuri de agățat, în care apar în general fete ușoare care așteaptă să fie agățate. În special de străini Si... pentr... ele ar put... celui care o abor... *Neacșu, 36 ani)*

◆ Se întâmplă rar când pornești la agățat. O idilă, da, dar mai mult e puțin probabil. Dar să nu ne împotmolim în prejudecăți. Poți agăța oriunde: pe stradă, în metrou, totul e să apară scânteia și fata să-i acorde o șansă celui care o abordează. *(Mihaela Păduraru, 22 ani)*

Verificați-vă cunoștințele

Nunta

1. Ce se înțelege, de obicei, prin nuntă?
2. Cum se numea zeul grec al căsătoriei, conducător al cortegiilor nupțiale și al cântecelor de nuntă?
3. Ce prozator român a scris romanul existențial „Nuntă în cer"?
4. Ce pictor flamand (1610-1690) a pictat tabloul „Nuntă"?
5. Ce compozitor rus a compus muzica baletului „Nunta"?
6. Ce prozator român a scris romanul „Nunta cu garoafe mov"?
7. Cine a realizat, în 1990, filmul american „Nunta lui Betsy" (Betsy's wedding)?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) În tradițiile creștine diavolul este spiritul ceresc care se împotrivește lui Dumnezeu și-l ispitește pe om la păcat. Este spiritul suprem al răului. 2) În miturile folclorice creștine diavolul este înfățișat cu față și trup cvasiumane, de culoare neagră, coadă, coarne, copite și gheare. 3) În tradițiile folclorice și religioase diavolul are aripi de liliac în vreme ce îngerii au aripi de fluture. 4) Simfonia programatică „Faust" a fost compusă de Franz Liszt (1811-1886). 5) Romanul „Diavolul și domnișoara Prym" a fost scris de Paulo Coelho. 6) Tabloul „Cavalerul, moartea și diavolul" este semnat de Albrecht Dürer. 7) Filmul „Diavolul în rochie albastră" a fost realizat de regizorul Carl Franklin.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Zboruri și zburători am primit:

- ***7 răspunsuri corecte:*** *Florentina Gorea*, Toplița; *Elena Ispas*, Piatra Neamț; *Mioara Popa*, Iași; *Ing. Ion Ciocșan*, Pucioasa; *Gheorghe Enache*, Galați; *Ing. Ion Cozma*, Adjud; *Prof. Marin Ștefan*, Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch*, București. De asemenea, domnul profesor *Ioan-Mircea Coroliuc* a răspuns perfect la întrebările care nu erau formulate de domnia-sa.
- ***6 răspunsuri corecte:*** *Corina Simion*, Sibiu; *Claudia Dima*, Arad; *Mihai Dinu*, Ploiești; *George Vasile*, Ploiești; *Ionel Vasilescu*, Brăila și *Cristian Zamfirescu*, București.
- ***5 răspunsuri corecte:*** *Daniela Nicolae*, Iași; *Rodica Cizmaru*, Arad; *Monica Vlad*, Timișoara; *Maria Georgescu*, Ploiești; *Maria Popa*, Cluj-Napoca; *Viorica Ionescu*, București; *Ion Mircea*, Pitești și *Radu-Andrei Ciobanu*, București.

R.L. Dan, Petrila. Vom încerca să vă răspundem când vom avea documentația necesară. *(Irina Stoica)*

Comorile noastre

ERIC LAUR
– Sibiu

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 35

6	3	1	8	4	2	5	7	9
9	8	5	7	6	3	4	1	2
4	7	2	9	5	1	3	8	6
7	5	4	1	3	9	2	6	8
2	9	3	6	8	4	1	5	7
1	6	8	5	2	7	9	4	3
8	4	9	2	1	6	7	3	5
3	2	6	4	7	5	8	9	1
5	1	7	3	9	8	6	2	4

UMOR

Bulă pleacă în excursie cu Bubulina.

– Dragul meu, peisajul ăsta mă lasă mută.

– Perfect, campăm aici!

Dialog între chelner și un client, într-un restaurant:

– Ospătar, ăsta-i ceai sau cafea, că miroase a petrosin?

– Dacă miroase a petrosin, e cu siguranță ceai. Cafeaua noastră miroase a terebentină.

– Tăticule, ție ți s-a îndeplinit vreo dorință din copilărie?

– Sigur că da! Toată lumea mă trăgea de păr și visam să fiu chel...

PROBLEMA DE AZI:
Negrul mută și câștigă

ȘAH

Polvin – Krejcik, 1954

DEZLEGARE:

1... Dh2! 2. Rh2 Cg4 3. Rh1 Th3 4. gh3 Th2 mat.

GHEORGHE POPESCU
maestru F.I.D.E.

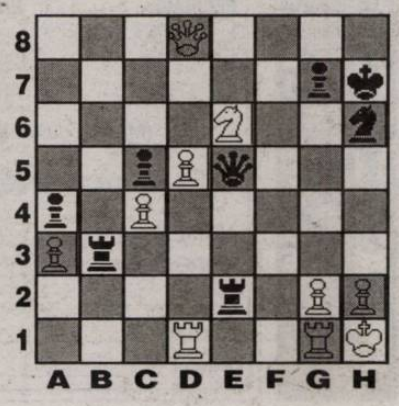

magazin

Ce spun astrele

...Chalex așteaptă ...a revistei ...care doresc ...inele

...ă

...cu ...ctiv.

...o multitu- ...rice ale existen- ...intrauterine, făcând ana- ...ize de detaliu cu principale- ...le evenimente cosmice care s-au produs în cele 35-38 de săptămâni, de la fecundarea ovulului și până la nașterea nativului, și am căutat să găsesc acea „cheie de boltă" care să oglindească influențele trăirii intrauterine (prin stările mamei care în mod inevitabil sunt transmise direct fătului), cel puțin în zona afecțiunilor fiziologico-patologice cărora nativul respectiv va trebui să le facă față. Pentru a înțelege acest „miracol cosmic" am să prezint, succint, cele mai importante momente ale etapelor de viață și dezvoltare intrauterină.

La 14 zile: „sufletul uman" intră în corpul fătului. **La 2-3 săptămâni**: se dezvoltă posibile defecte fizice (cocoașă, lipsă falange), boli incurabile sau handicapuri (vizuale, auditive, etc). **La 4 săptămâni**: se formează urechea internă, ficatul, rinichii și tubul digestiv; prind contur ochii, organele feței (nas, gură, urechi) și sistemul circulator. La **5-6 săptămâni**: se formează sistemul nervos (primele legături neuronice); se disting cavitățile gurii, nasului și urechilor; se dezvoltă toracele și abdomenul; degetele de la mâini și picioare încep să se delimiteze. **La 7 săptămâni**: apare primul os, clavicula, și articulațiile; se formează structurile faciale. **La 8 săptămâni**: apar degetele de la brațe și de la picioare, genunchii și încheieturile; se disting mugurii dinților și ai limbii; prind contur organele sexuale. **La 9-10 săptămâni**: crește semnificativ numărul de sinapse neuronice. **La 11 săptămâni**: începe să crească părul de pe cap, perișorii corporali și unghiile. **La 12-13 săptămâni**: sistemul circulator și inima se dezvoltă în continuare; sistemul nervos, ficatul și plămânii sunt complet dezvoltate; oasele scheletului sunt parțial formate; se formează organele genitale externe și începe să se elimine urină netoxică. **La 14-15 săptămâni**: se învață trăsăturile de bază ale ...mbii în care vorbesc pă- ...nții; se formează și se dezvoltă organele pentru gust și miros. **La 16-17 săptămâni**: se formează organele de simț (auz, văz); **La 18 săptămâni**: se definitivează organele de digestie și gustul. **La 19 săptămâni**: se formează reflexele musculare ale pleoapelor, palmelor, picioarelor și a înghițitului. **La 20-21 săptămâni**: se formează globii oculari, irisul, genele și sprâncenele; sistemul nervos se maturizează. **La 22-23 săptămâni**: se dezvoltă mușchii și articulațiile. **La 24-25 săptămâni**: se dezvoltă și definitivează plămânii și fosele nazale pentru respirație; se deschid ochii (se dezlipesc pleoapele). **La 26-27 săptămâni**: se dezvoltă complet urechea internă; se deschid complet ochii; se perfecționează organele de simț; se formează personalitatea. **La 28-29 săptămâni**: cordonul ombilical este gata de a fi secționat; se poate face cezariană sau se produce spontan nașterea prematură (la șapte luni). **La 30-31 săptămâni**: fătul este gata format.

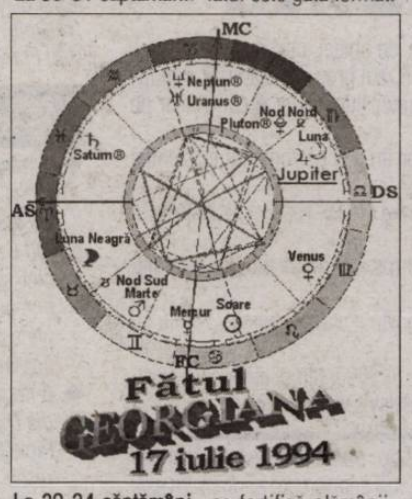

La 32-34 săptămâni: se fortifică plămânii. **La 35-38 săptămâni**: naștere naturală.

Analizând principalele evenimente cosmice care au avut loc în perioada de dezvoltare ca făt a Georgianei, am constatat că în perioada (16-22) iulie 1994 Jupiter, „Marele Benefic", cea mai mare planetă a Sistemului nostru Solar, a suferit un impact major din partea unei comete (Haley-Bopp), impact care se va repeta în 2066.

Studiind toate astrogramele din perioada respectivă, am constatat că acestea corespund momentului dezvoltării intrauterine a fătului Georgiana la vârsta de cca 1-2 săptămâni. Ori, acest „stop cadru" al dezvoltării fătului corespunde etapei în care **„se dezvoltă posibile defecte fizice** (lipsă falange, cocoașă, etc), **boli incurabile sau handicapuri** (vizuale, auditive, etc)". Pe de altă parte, Jupiter afectat induce: lipsă totală de prevedere și de cumpătare; excese de tot felul (mai ales de natură culinară); posibilă ruinare

MARIA – BUCUREȘTI

„Sunt mama unei fetițe, Georgiana, născută la data de 08 martie 1995, orele 02h30', în București. În acea zi cu mare încărcătură festiv-emoțională (a fost singurul an când nu am făcut mucenici), am crezut că sunt cea mai fericită mamă de pe pământ, Georgiana având la naștere 4,600 kg. Dar, odată cu trecerea timpului, s-au adâncit tot mai mult grijile și necazurile unei mame care vedea pe zi ce trece cum copilul ei are o dezvoltare anormală (bulimie), fiind diagnosticată cu o boală grea: diabet juvenil insulino-dependent. Mă întreb care este cauza? Să fi făcut eu ceva în perioada de sarcină care să fi grevat decisiv asupra vieții de zi cu zi a Georgianei?"

a sănătății datorită unui regim alimentar hipercaloric; lăcomie nemăsurată (pantagruelică); dezvăluie o judecată care influențează în rău propriul destin; aduce în plan existențial dezvoltarea anormală (creștere excesivă în înălțime, greutate și predispune la bulimie).

Studiind cele două astrograme alăturate, veți constata că la momentul impactului Jupiter-Haley configurația cerului dezvăluia că pe semnul de Apă al Scorpionului se producea conjuncția Lună-Jupiter, un aspect caracteristic nativilor care au predispoziții bulimice (Jupiter – care indică o creștere excesivă și Luna – care indică o acumulare de țesut adipos) iar această conjuncție este în opoziție cu Luna Neagră (element de destin). In plus, Careul în „T" Saturn-Marte-Venus indică existența unui impact cosmic la nivelul Sistemului nostru Solar (ciocnire a două corpuri cerești, respectiv Jupiter cu cometa Haley-Bopp). Opoziția Pluton-Nod Lunar Sud („Pedeapsa în viață") relevă o dezvoltare ireversibilă (se spune că majoritatea copiilor care au la naștere peste 4 kg sunt predispuși la diabet). Astrograma natală a Georgianei pune în evidență afecțiunea de care va suferi Georgiana (diabet juvenil insulino-dependent), astfel că relația de conjuncție Lună-Jupiter din momentul impactului Jupiter-Haley s-a „metamorfozat" în opoziția Lună-Jupiter, cu Luna în casa a VI-a, casa indicațiilor fiziopatologice și Jupiter în casa a XII-a, casa suferințelor iar cuadratura Venus-Marte în opoziția Venus-Marte. Și în această astrogramă Luna Neagră este prezentă chiar în casa a VI-a, casa afecțiunilor, în conjuncție cu Luna și în opoziție cu Jupiter.

Acestea sunt „motivele" pentru care Georgiana este obligată să îndure supliciul unei boli grele și nicidecum această afecțiune nu este ca urmare a unor trăiri ale dumneavoastră în timpul dezvoltării intrauterine a fiicei.

Pagină realizată de astrologul
CHALEX

HOROSCOP

CONFIGURAȚIA SĂPTĂMÂNII 13 – 19 SEPTEMBRIE 2010

BERBEC 20-21 martie – 19-20-21 aprilie

Începeți săptămâna sub cele mai faste auspicii, pe fondul aspectului de mare beneficitate materială dintre Lună și Jupiter. Aspectul aduce oferte generoase în planul trăirilor diurne; mare popularitate și noroc în tot ce se întreprinde; reușită afectivă, fericire și plasamente financiare inspirate. ● *Zile benefice:* luni, marți și miercuri. ● *Zile tensionate:* vineri și sâmbătă. ● *Zi destinică (nativli decanului I):* joi.

TAUR 19-20-21 aprilie – 20-21-22 mai

Pe fondul tranzitelor diurne disonante ale dubletului Venus-Marte transmise Soarelui dumneavoastră natal începeți săptămâna destul de șovăielnic și cu o mare încărcătură energetică negativă. Treptat, cerul astral se degajează iar zilele benefice vor arăta „fața luminoasă" a eventualelor realizări diurne. ● *Zile benefice:* joi, vineri și sâmbătă. ● *Zile tensionate:* luni și duminică.

GEMENI 20-21-22 mai – 21-22 iunie

Peste tranzitul malefic al Lunii prin semnul opus (Săgetător) se suprapun alte două elemente disonante, astfel că zilele de marți și miercuri vor avea o încărcătură energetico-emoțională care poate să conducă la luarea unor decizii mai puțin inspirate, mai ales că Mercur va bulversa gândirea. ● *Zile benefice:* sâmbătă și duminică. ● *Zi tensionată:* miercuri. ● *Zi fatidică (nativii decanului I):* marți.

RAC 21-22 iunie – 22-23 iulie

„Raza de lumină" (luni) este în măsură de a vă da încredere în forțele proprii dar este bine să folosiți fastitatea acestei zile și să nu luați decizii majore în zilele din partea a doua a săptămânii pentru că opoziția Lună-Nod Lunar Sud poate să vină cu impactul său de maleficitate destinică. ● *Zi benefică:* luni. ● *Zile tensionate:* vineri și sâmbătă. ● *Zi destinică (nativii decanului I):* joi.

LEU 22-23 iulie – 22-23-24 august

Nu va bazați pe influxurile zilelor din extremitățile intervalului pentru că ele vă vor pune în față multe alternative contradictorii menite a conduce, în final, la luarea unor decizii pripite și lipsite de consistență, mai ales că nici Marte nu va „asista impasibil" la luarea deciziilor, ea inducând tensiune. ● *Zile benefice:* marți și miercuri. ● *Zile tensionate:* luni, sâmbătă și duminică.

FECIOARĂ 22-23-24 august – 22-23 septembrie

Un amalgam de aspecte benefice și malefice vor genera trăiri în așa numiții „dinți de ferăstrău". Partea benefică o reprezintă intrarea planetei Mercur în semnul dumneavoastră (domiciliu), astfel că se deschid mari oportunități de analiză rapidă a direcțiilor de acțiune și de luare a deciziilor corecte. ● *Zile benefice:* luni, joi, vineri și sâmbătă. ● *Zi tensionată:* miercuri. ● *Zi fatidică (nativii decanului I):* marți.

BALANȚĂ 22-23 septembrie – 22-23-24 octombrie

Pe fondul unor contradicții benefic-malefic, induse de relațiile Lunii cu Marte și Saturn, și a influenței de natură destinică indusă de Nodul Lunar Sud, apar o serie de influxuri faste grație chiar celor două planete „dure", Marte și Saturn, care au tranzite ce potențează și favorizează acțiunile. ● *Zile benefice:* marți, miercuri, sâmbătă și duminică. ● *Zi tensionată:* vineri. ● *Zi destinică (nativii decanului I):* joi.

SCORPION 22-23-24 octombrie – 21-22-23 noiembrie

Intrarea planetei Marte în semnul dumneavoastră (miercuri) vă va conferi acea energie atât de necesară acțiunilor curajoase pe care le veți demara (începute, de regulă, în mare taină), mai ales că Marte este cel de-al doilea patron al semnului dumneavoastră. Perioada este fastă, astfel că rezultatele nu vor întârzia. ● *Zile benefice:* luni, miercuri, joi, vineri și sâmbătă. ● *Zi tensionată:* duminică.

SĂGETĂTOR 21-22-23 noiembrie – 21-22 decembrie

Din păcate, traversarea semnului dumneavoastră de către Lună nu vă va aduce acel „plus de inspirație" pentru că exact în acele zile (marți și miercuri) au loc și alte aspecte care vor genera o acută stare de surescitare, de neșansă și chiar de ghinion (marți, în ziua fatidică), astfel că se impune mult tact. ● *Zile benefice:* luni, sâmbătă și duminică. ● *Zi tensionată:* miercuri. ● *Zi fatidică (nativii decanului I):* marți.

CAPRICORN 21-22 decembrie – 20-21 ianuarie

Este o săptămână destul de controversată în trăiri diametral opuse. Pe de o parte ieșirea planetei Pluton din retrogradație va aduce cu sine multe oportunități de materializare a acțiunilor cu impact de lungă durată, iar pe de altă parte, relațiile Lunii cu Jupiter si Saturn vă va zădărnici șansele. ● *Zile benefice:* luni, marți și vineri. ● *Zile tensionate:* miercuri și sâmbătă. ● *Zi destinică (nativii decanului I):* joi.

VĂRSĂTOR 20-21 ianuarie – 18-19 februarie

Daca aveți tăria de a vă abține la demararea de acțiuni de anvergură în prima zi a săptămânii, aveți toate motivele să vă considerați un nativ norocos pentru că perioada care va urma va fi una în care influxurile de natură benefică vă vor favoriza planurile îndrăznețe pe care le veți face. ● *Zile benefice:* marți, miercuri, sâmbătă și duminică. ● *Zi tensionată:* luni.

PEȘTI 18-19 februarie – 20-21 martie

Este bine să nu reacționați impulsurilor de moment pentru că perioada este caracterizată de multe „capcane astrale" de care se fac vinovate două dintre planetele „grele", Jupiter și Uranus. Zona de acțiune fastă se situează în intervalul joi-sâmbătă, astfel că o recomand pentru a acționa. ● *Zile benefice:* luni, joi, vineri și sâmbătă. ● *Zile tensionate:* miercuri și duminică. ● *Zi fatidică (nativii decanului I):* marți.

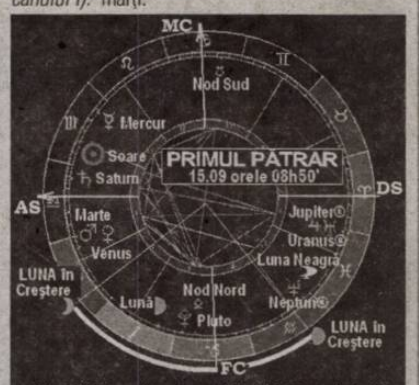

MERCUR iese din retrogradație (13.09, orele 0.18)
PLUTO iese din retrogradație (14.09, orele 1.13)
MARTE intră în SCORPION (15.09, orele 1.17)
Faza PRIMULUI PĂTRAR (15.09, orele 8.50)
(Cuadratură: SOARE în Fecioară, LUNĂ în Săgetător)
Conjuncție JUPITER®-URANUS® (19.09, orele 4.07)
Periplul Lunii: SCORPION-VĂRSĂTOR

DIALOG

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Litoralul românesc, un nou Eldorado eolian! ■ Specialiștii în arome ■ Cine a fost adevăratul Hitler? ■ Monștri și mumii în Țara Soarelui-Răsare ■ Palatul din Buhara ■ Sfaturi practice pentru a vă păstra sănătatea inimii ■ Medicina tradițională chineză – în ajutorul bolnavilor de cancer ■ Regizorii și nebunia lor creatoare

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon:
0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____, cod _____, județul _____.

Abonați-vă la magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poștale pricinuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.

Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimițând, pe adresa redacției (Ionescu Simion, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701), un plic, cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (140$ sau 100 euro, un abonament pe un an, 70$ sau 50 euro, un abonament pe șase luni).

CUPON MANDAT POȘTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Județul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ștampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POȘTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. „MAGAZIN" S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....

Sigiliu control mandate
POȘTA ROMÂNĂ RO
Verificator, ...
INDICAȚII SPECIALE .....
Nr. mandat poștal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre și litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ștampila cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE
0722625622

Biblioteca Județeană MUREȘ

SERIE NOUĂ - 1005 ● ANUL LIII ● 16 SEPTEMBRIE 2010 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 37 (2755)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ **Conştiinţa noastră e un judecător ce nu dă greş atâta timp cât nu am ucis-o.**
H. de Balzac

■ **Nu ştiu sigur cine a descoperit apa – dar sunt destul de sigur că nu un peşte.**
Marshall McCluhan

Spectacolul cunoaşterii

Încarcerarea
DIOXIDULUI DE CARBON

Femina club

Pentru părinţi
Învăţaţi-i să fie generoşi!

Dosarele frumuseţii
Ten strălucitor

Istorii uitate

Cine a fost adevăratul
HITLER?

Consultaţii fără plată

Sfaturi practice pentru a vă păstra
SĂNĂTATEA INIMII

SFORĂITUL
învins cu electrozi!

Unul dintre cele mai des auzite motive de nemulţumire ale soţilor şi soţiilor se referă la faptul că partenerul de viaţă sforăie noaptea. Un sforăit moderat nu ar fi o problemă, întrucât el reprezintă o chestiune fiziologică, accentuată odată cu înaintarea în vârstă. Dar se întâmplă uneori ca sforăitul să fie mai puternic decât motorul unui tractor, făcând imposibil somnul nu doar pentru cel sau cea cu care „sforăiciosul" împarte patul, ci şi pentru vecini. Mai grav e faptul că adesea, sforăitul este doar un simptom al apneei, o suferinţă care, netratată, poate deveni extrem de gravă. O invenţie de ultimă oră ar putea da, apreciază specialiştii, „lovitura fatală" sforăitului...

Inamicul din somn

La ora actuală, milioane de oameni suferă de apnee, căile lor aeriene fiind blocate, în mai mică sau mai mare măsură, pe timpul somnului. Studiind problema, oamenii de ştiinţă au ajuns la concluzia că apneea este provocată de relaxarea muşchilor din zona gâtului, muşchi care, în stare de veghe, menţin deschise căile aeriene.

Ca urmare, ţesuturile musculare obturează trecerea aerului, declanşând apneea. Atunci când obturarea este incompletă, se produce sforăitul, dar atunci când orificiul respirator se blochează complet apare apneea şi respiraţia subiecţilor se poate opri până la 10 secunde. Această lipsă de aer alarmează creierul, care transmite un semnal ce determină muşchii să se contracte brusc şi să deschidă traheea, permiţând reluarea respiraţiei şi uneori declanşând trezirea din somn. Dar, după ce subiectul adoarme iarăşi, procesul se reia, ciclul putându-se repeta de sute de ori pe noapte, ruinând somnul. Netratată, apneea duce la boli cardiace, infarct şi hipertensiune, dar şi la depresie.

Peter Eastwood

La ora actuală pentru combaterea apneei se foloseşte un dispozitiv numit CPAP (continuous positive airway pressure), de fapt o mască aplicată peste gură şi nas care trimite în mod continuu un flux de aer în gât, pentru a menţine căile aeriene deschise. Dar, deşi asemenea dispozitive pot fi eficiente, până la 40% dintre oamenii care le poartă le consideră extrem de disconfortabile.

Dispozitivul reduce la jumătate numărul episoadelor de apnee

La ei s-au gândit specialiştii firmei americane Apnex atunci când au inventat o nouă metodă care, susţin ei, va pune capăt definitiv coşmarului sforăitului şi implicit apneei. Tratamentul vizează nervul hipoglosal, care controlează un muşchi al limbii numit genioglossus – muşchiul care colapsează pe perioada apneei. Stimulat, cu ajutorul unor impulsuri electrice, nervul hipoglosal întăreşte muşchiul menţionat, stopând colapsul.

Sistemul, implantat în condiţii de anestezie generală, constă într-un neurostimulator de mărimea unui card, senzori care analizează permanent nivelul respiraţiei şi o sondă de stimulare. În cursul unei proceduri chirurgicale ce durează două ore, neurostimulatorul este implantat sub clavicula, iar sonda de stimulare ajunge, pe sub piele, până la nervul hipoglosal, sub oasele maxilarului.

Senzorii, de asemenea ataşaţi la neurostimulator, sunt implantaţi sub piele, în zona pieptului, pentru a monitoriza permanent respiraţia pacientului, astfel încât impulsurile electrice să fie trimise la nerv în mod corespunzător, în funcţie de cerinţe. Sistemul poate fi oprit pe timpul zilei, printr-o simplă apăsare pe buton. Primele rezultate au fost mai mult decât încurajatoare: la trei luni de la implant, la cei 12 voluntari aleşi pentru studiu s-a remarcat o scădere cu 56% a numărul de episoade apneice pe timpul nopţii, pacienţii ţinând aparatele în funcţiune între 6 şi 8 ore. „Acest lucru demonstrează beneficiile potenţiale pe care sistemul le aduce pacienţilor care nu tolerează CPAP", spune Peter Eastwood, de la Institutul Australian pentru Tulburări ale Somnului, unde aparatul a fost testat.

DRAGOSTEA MATERNĂ
i-a făcut pe oameni inteligenţi

Oamenii şi alte primate pot mulţumi mamelor pentru că au un nivel de inteligenţă superior oricăror altor fiinţe de pe Terra, această ocrotire maternă fiind responsabilă de evoluţia mamiferelor cu creier mare. Până acum se credea că dezvoltarea unui creier mare a depins mai ales de un metabolism rapid. Dar studii recente par să crediteze îngrijirea mai îndelungată a puilor ca fiind responsabilă de dezvoltarea creierelor lor, de vreme ce animale precum cangurii, ai căror pui se dezvoltă în marsupiu şi nu în pântecul matern, au creiere de dimensiuni relativ egale cu ale altor mamifere, în ciuda unui metabolism mai lent. Creierele marsupialelor cresc mai încet şi se dezvoltă mai ales după naştere, în marsupiu, în vreme ce creierele mamiferelor cu placentă cresc rapid, în pântece.

Primatele, precum cimpanzeii şi oamenii, beneficiază de ambele tipuri de grijă părintească. Ele petrec o perioadă îndelungată în uter, după care, o perioadă şi mai lungă sunt îngrijite de mamele lor. „Nu doar metabolismul superior este responsabil de dezvoltarea creierului, la primate, ci mai ales grija maternă. Creierul maimuţelor mari şi al omului creşte rapid în perioada de gestaţie, ca şi al altor mamifere cu placentă, dar se dezvoltă la fel de semnificativ şi după naştere, când primatele beneficiază de o perioadă de îngrijire maternă îndelungată", precizează unul dintre autorii descoperirii, dr. Anjali Goswami, de la University College din Londra.

TV
■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

5 948427 000065 37

SUDOKU
jocul săptămânii: 37

3	2	9	6	5	8	4	1	7
6	1	4	3	9	7	8	5	2
5	8	7	4	2	1	9	3	6
1	4	6	9	8	3	2	7	5
8	3	2	7	6	5	1	9	4
7	9	5	2	1	4	3	6	8
4	5	1	8	7	9	6	2	3
9	6	8	5	3	2	7	4	1
2	7	3	1	4	6	5	8	9

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ

Specialiştii în arome

„Parfumul este o bijuterie invizibilă, dar de neuitat. Parfumul prezice venirea unei femei şi răsună după plecarea ei."

COCO CHANEL

Puţini dintre noi ştiu cum este creat şi structurat un parfum. Are parfumul o ...inimă? În industria de parfumuri se susţine că acesta este viu. Aroma caracteristică fiecărui parfum e supranumită „inima" lui. Ea poate conţine nuanţe calde, florale, care încep să se simtă după abia 20 de minute de la pulverizare şi pot persista aproape o oră. Parfumul este ultimul detaliu dintr-o toaletă elegantă şi stilată.

Miresme complexe

Dacă oamenii recunosc doar patru gusturi de bază – dulce, acru, amar şi sărat –, ei bine, mucoasa olfactivă este mult mai dezvoltată. Ea are aproximativ 350 de receptori olfactivi diferiţi. Se presupune că numai moleculele specifice de arome pot fi identificate de aceşti receptori care stimulează senzaţia în creier. Aromele puternice şi complexe activeaza simultan un număr destul de mare de receptori, în acest timp amplificându-se multitudinea de mirosuri perceptibile. Ştiţi câte miresme poate distinge un nas fin? Peste 10.000!!!

Parfumurile sintetice la întrecere cu cele naturale

Secole de-a rândul, creatorii de parfumuri au fost nevoiţi să se folosească exclusiv de componente naturale, multe dintre ele găsindu-se foarte rar. Cercetările în domeniu au trezit mult interes altfel că s-a trecut la parfumurile sintetice odată cu fabricarea vaniliei (1874) şi a moscului (1888). Din 1930 Badische Anilin und Soda Fabrik (BASF) a început să producă parfumuri cu alcool feniletilic, o substanţă identic-naturală din uleiul de trandafir cu miros de lemn de trandafir şi petale de trandafir.

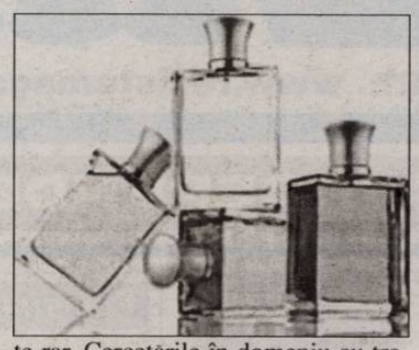

Anii au trecut, cercetările în această direcţie au continuat şi, prin anul 1960, aceeaşi companie a adoptat ca bază pentru producţia de vitamine şi arome chimice *citralul.* Un compus cu aromă plăcută de lămâie şi cu deosebite calităţi antimicrobiene. Imediat a fost folosit în industria producătoare de parfumuri, în sintetizarea vitaminei A, a ionului şi methylionononului, cu scopul de a fortifica uleiul natural de lămâie şi chiar pentru a masca mirosul fumului. În prezent, pe plan mondial există aproximativ 3000 de arome produse pe cale sintetică.

Citralul sintetic, echivalentul corespondenţilor naturali?

Aproape toate cremele, detergenţii, şampoanele aflate pe piaţă, pentru a căpăta un miros plăcut, necesită cantităţi reduse de compuşi aromatici fini. Unul dintre aceştia este *citralul.* Pentru că întotdeauna oamenii vor avea nevoie de produse pentru baie sau pentru spălat, producătorii citralului (BASF din Germania) s-au gândit să intensifice cercetările astfel că s-a ajuns ca pe lângă aromele din familia citralului să fie create şi altele, cum ar fi, de exemplu, *oxidul de trandafir,* o componentă a aromei de trandafir utilizat şi ca „intensificator de aromă".

Citralul sintetic nu redă doar mireasma de citrice. Prin unele modificări aduse structurii moleculare, cercetătorii de la BASF au obţinut miresme florale (linalolul, care miroase a lavandă şi geraniolul, care miroase a trandafir).

„Aceste miresme florale au structuri moleculare foarte asemănătoare. Toate trei au structură identică, formată din zece atomi de carbon, şi, ca o caracteristică specială, un atom de oxigen. Diferenţa majoră este reprezentată de poziţia exactă şi de tipul de legătură ale oxigenului" avea să explice doctorul Klaus Ebel, manager de cercetare în cadrul BASF.

Din punct de vedere chimic, aceste arome reprezintă exact echivalentul corespondenţilor naturali. Nici cel mai fin nas nu poate detecta diferenţa dintre cel natural şi cel sintetic. Aromele sintetice, identice cu cele naturale au avantajul că se vor putea produce în cantităţi necesare pentru industria de parfumuri la un preţ acceptabil.

Şi totuşi, specialiştii în arome îşi folosesc nasul la maxim pentru fiecare amestec de ingrediente parfumate înainte de a fi trimise pe piaţă.

Până la urmă, după cum afirmă chiar Alfred ten Haaf, specialist în evaluare senzorială din cadrul Laboratorului analitic central al BASF, nici o analiză gaz-cromatografică din lume nu se poate compara cu rafinamentul nasului uman.

N. FLORIA

LITORALUL ROMÂNESC

un nou Eldorado eolian!

Aflat în exil pe ţărmul Mării Negre în urmă cu 2000 de ani, poetul roman Ovidiu, s-a confruntat, fără îndoială, cu vânturile puternice care suflau la frontierele orientale ale Imperiului Roman. Un fenomen atmosferic ce continuă şi azi, mai ales în zonele aflate la zeci de kilometri în largul mării.

O mare parte din litoralul Mării Negre e arid, impropriu pentru culturi, sărăcind populaţia din zonă, un alt motiv al scăderii nivelului de trai fiind abandonarea pescuitului, întrucât în Marea Neagră, în ultimii zeci de ani, stocurile de peşte s-au redus drastic. Prin anii 60-70 era suficient să arunci o lansetă cu fir pe care erau legate 10-15 ace cu momeli, şi să aduci la mal la fiecare drill, 8-10 chefali în greutate de până la 1 kg. Azi, de pe mal, aştepţi o zi întreagă cu câteva lansete aruncate în mare ca să prinzi 2-3 chefali puţin mai mari decât palma.

Vânturile puternice ar putea să-i favorizeze pe aceşti dezmoşteniţi ai soartei. Din noiembrie 2008, compania cehă CE 2 a început să instaleze la Fântânele cel mai mare parc eolian terestru din Europa. O mană cerească pentru locuitorii care şi-au pus terenurile la dispoziţie primind între 1800-3000 de euro pe an. Până acum s-a ajuns la instalarea unui număr de 115 eoliene ce urmează să fie racordate la o reţea electrică românească.

Cea de-a doua etapă va fi finalizată în 2011, cu instalarea a încă 120 de turbine eoliene, în total, având o putere de 600 megawaţi, adică echivalentul unui reactor al centralei nucleare de la Cernavodă. Intenţia cehilor este aceea de a asigura 10% din energia „verde" a României, cu o investiţie de 1,1 miliarde de euro.

Din păcate, suntem în mare întârziere în materie de producţie de energie „verde", România făcând investiţii minore în acest domeniu. Angajamentele luate în faţa Comisiei Europene sunt promiţătoare dacă vor fi puse în practică. Oricum ele se referă la anul 2020 când, teoretic, producţia de energie alternativă se va alinia la obiectivele UE.

DORIN MĂRAN

Natalitatea după C.I.A.

Deşi populaţia lumii se află în creştere vertiginoasă, totuşi în ţările dezvoltate natalitatea e în scădere, exceptând mediile sărace şi mai puţin educate. Este denatalitatea o tragedie? – se întreabă specialişti din diverse domenii legate de acest fenomen. Nu e chiar sigur, se explică într-un text publicat de o revistă canadiană, care s-a inspirat din date raportate de faimoasa C.I.A., aceasta invitând la relativizarea cifrelor demografice. În realitate, toate ţările bogate – cu excepţia Noii Zeelande şi a Israelului – se situează sub „linia roşie" care indică fecunditatea şi garantează reînnoirea populaţiei (naşterea în medie a 2,1 copii pentru fiecare femeie). De pildă, în Quebec indicele este de numai 1,4, adică apropiat de cel al Germaniei, Rusiei, Spaniei, Italiei şi Japoniei, dar depăşind cu 70% numărul de copii concepuţi de chinezii din Hong-Kong.

În ceea ce priveşte îmbătrânirea populaţiei, acelaşi serviciu, C.I.A., arată că în Quebec se înregistrează 154 de naşteri la 100 de decese, unul dintre cele mai bune raporturi din lumea industrializată. În Suedia, echilibrul e perfect (100 de naşteri la 100 de decese); în Germania, apare un raport negativ (76 de naşteri la 100 de decese), ca şi în Rusia (68 de naşteri la 100 de decese). Concluzia nu pare a fi una roz, privind viitorul omenirii şi al calităţii populaţiilor umane, iar cursul evenimentelor pe plan mondial adânceşte acest impas din care nu există căi facile de ieşire. Vă veţi fi întrebând însă de ce C.I.A. este preocupată atât de mult de problema demografică. Interesul este oarecum firesc: de toate componentele fenomenului depinde strategia de securitate a oricărei ţări, sau mai precis însăşi supravieţuirea acesteia şi, prin extrapolare, însuşi viitorul planetei noastre.

TEODOR MIHNEA

Să vorbim corect!

Era să...

Am auzit multe persoane spunând: *„Eram* să cad (să alunec, să merg acolo... etc.)".

Greşeala constă în folosirea incorectă a verbului „a fi". În exemplul nostru verbul *a fi* este folosit ca impersonal cu sensul „a se întâmpla", „a fi gata să se întâmple", şi este urmat de o propoziţie subiectivă.

Formularea corectă este *„Era* să cad" sau, dacă vrem o exprimare mai „stufoasă" şi ţinem la formele personale ale verbului, putem spune: „Eram obosit şi gata să cad". *(I.S.)*

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Gabriel Tudor, Irina Stoica, N. Floria, Ionel Cojocaru

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Gabriel Tudor
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 021.317.89.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66

GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef

DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art. 205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Automobile „alcoolice”

Faimosul whisky este cel mai bun prieten al automobiliştilor! Nu e nici glumă, nici paradox: oamenii de ştiinţă – de unde altundeva, dacă nu chiar din Scoţia, patria acestei băuturi vestite în întreaga lume – au pus la punct un biocarburant fabricat pe bază de derivaţi ai alcoolului lor naţional. Ei afirmă că autovehiculele obişnuite rulează astfel cu mai multă eficacitate decât în cazul folosirii etanolului. Doi ani au lucrat cercetătorii de la Universitatea Napier din Edinbnurgh, pentru a obţine acest biocarburant care ar putea umple rezervoarele maşinilor, fie în amestec cu benzină sau cu motorină, fie simplu. Produsul are la bază reziduuri de la distilarea whisky-ului, fiind obţinut printr-un vechi procedeu de fabricare a butanolului şi a acetonei, din zahăr fermentat. Realizatorii lui văd în acesta şi un răspuns la criticile îndreptate împotriva etanolului, un biocarburant pe bază de porumb şi mare consumator de energie.

„În timp ce unele firme din sectorul energetic cultivă cereale cu singurul scop de a obţine biocarburant, noi studiem materiale excedentare, cum sunt derivaţii whisky-ului.” – explică cercetătorii scoţieni. „Este o opţiune orientată prioritar către dezvoltarea durabilă şi care s-ar putea dovedi o nouă sursă de venituri pentru una dintre principalele industrii ale Scoţiei.” De remarcat că exporturile mondiale de whisky scoţian au atins anul trecut nivelul-record de 3,8 miliarde de euro. În ultimii zece ani, vânzările de scotch au cunoscut un veritabil „boom”, fiind mai mari cu circa 45%!

TEODOR MIHNEA

Încarcerarea DIOXIDULUI DE CARBON

Captarea, stocarea şi transportul prin gazoducte a dioxidului de carbon emis de marile unităţi industriale spre situri în care urmează să fie injectat în stare cvasi-lichidă, în subsol, a devenit o problemă mondială acută. Soluţiile avansate de specialişti sunt realiste, dar nu lipsite de puncte nevralgice.

Captarea şi stocarea acestui gaz la scară mondială ar trebui să evite în următorii zeci de ani răspândirea unor cantităţi uriaşe de dioxid de carbon în atmosferă şi să reducă astfel impactul asupra încălzirii climei şi al acidificării oceanelor.

Utilizarea tehnologiilor la scară mare e o problemă care vizează viitorul. Acum, doar patru mari proiecte finalizate există în lume, în Norvegia, Algeria şi SUA, instalaţiile respective stocând fiecare peste 1 milion de tone de dioxid de carbon pe an. Prea puţin, dar astfel de instalaţii cu capacităţi sporite de captare, de stocare, de separare a dioxidului de carbon de alte gaze, vor invada în următorii zeci de ani Terra. Agenţia Internaţională de Energie preconizează realizarea până în 2050 a peste 3000 de instalaţii în diferite ţări ale lumii, care să capteze 10 miliarde de tone de bioxid de carbon, costurile fiind de peste 1000 de miliarde de dolari.

Există ecologişti care consideră aceste proiecte ambiţioase ca fiind „ipocrite” întrucât favorizează menţinerea şi creşterea consumurilor de energii fosile, dar demersurile lor sunt minimalizate. Pe de altă parte se consideră că e nevoie de construcţia a aproximativ 1000 de astfel de instalaţii până în 2015 pentru a se evita încălzirea climei.

SUA au prevăzut o investiţie de peste 2 miliarde de dolari pentru finalizarea instalaţiilor care să stocheze până în 2015, 1300 miliarde de tone de dioxid de carbon. O altă mare putere a lumii, China, şi-a propus să stocheze 1900 miliarde de tone pe an, dar după anul 2050.

Întrebarea e dacă există suficiente capacităţi de stocare (transportul este ieftin ca şi injectarea gazului în subsol). O parte din cheltuieli vor fi suportate de sectorul industrial responsabil de emisiile masive ale gazului (cheltuieli legate de captare, stocare, de evaluarea mediului în care vor fi depozitate gazele, de instalarea de seismografe pentru detectarea seismelor, de captatori care să facă diverse măsurători ale apei din subsol etc.).

Rezultatul scontat: reducerea cu 50% a emisiilor de bioxid de carbon.

Securitate infailibilă?

Nicidecum. Gazele injectate în subsol pot ieşi la suprafaţă, dar riscul e minim. Accidente de acest gen au avut loc în Camerun, de pildă, în cazul surselor naturale de CO_2, emisiile de pe fundul lacului Nyos ucigând peste 1000 de persoane în 1986. (Un conţinut de 5% de CO_2 din aer are efecte letale.)

Structurile subsolurilor din siturile de stocare vizate sunt din gresie, carbonaţi, piatră ponce poroasă, umplută cu apă şi nicidecum structuri stâncoase. Sau straturi geologice saline şi acvifere. Deasupra acestor straturi geologice trebuie să existe un strat gros de argilă impermeabilă. Pentru a preîntâmpina deformarea acestui strat vor fi amplasate în subsol captatori de presiune şi de seismicitate care să sesizeze orice fisură.

Lucrurile se pot însă complica. Gazul dizolvat în apă o acidifică, aceasta devenind reactivă, atacând rocile şi argila în timp. În aceste condiţii timpul de stocare devine limitat. Pe de altă parte, injectarea poate elibera impurităţi, precum metalele grele din roci, afectând sănătatea mediului terestru.

O altă problemă, deloc neglijabilă se referă la reacţiile opiniei publice. În Franţa, de pildă, prezentarea „moderată” a proiectelor a atras adeziunea unui procent de 57% din populaţia chestionată. După ce au fost prezentate riscurile, procentul a scăzut la 37%. Unele ţări, precum Germania, Ţările de Jos au renunţat parţial la astfel de proiecte, altele sunt în curs de reevaluare (opoziţiile pot fi globale sau locale). Se poate ajunge însă la compromisuri, optându-se pentru zone defavorizate fără să se neglijeze compensaţiile pentru populaţiile respective.

Artă rupestră în Apuseni

Reprezentări de rinoceri, cai, schiţate parcă de mâna unui artist plastic modern, au fost descoperite recent în peştera Caliboaia, în Munţii Apuseni. E prima oară când astfel de desene

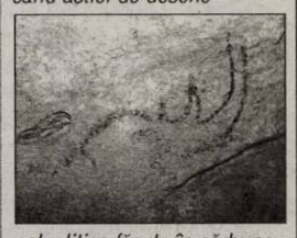

paleolitice făcute în cărbune au fost identificate în Europa Orientală. Experţii de la UNESCO s-au deplasat în grabă la faţa locului, însoţiţi de arheologi români, pentru a studia aceste opere care, după primele datări, au fost estimate la 35.000 de ani vechime.

Un adevărat miracol spaţial

După un zbor haotic, sonda spaţială japoneză Hayabusa a căzut recent în deşertul australian. A fost recuperată o capsulă conţinând praf (prelevat probabil de pe asteroidul Itokawa). Dacă acest lucru se confirmă, ar fi pentru prima oară când se aduce pe Pământ un eşantion de asteroid.

Lansată în 9 mai 2003, sonda urma să întâlnească asteroidul în septembrie 2005, să efectueze două aterizări, să instaleze pe suprafaţa sa un mic robot (Minerva), care să facă prelevări de eşantioane şi să revină în 2007 pe Pământ. Dar în 2005, sonda a fost afectată de câteva defecţiuni,

prima tentativă de aterizare pe asteroid eşuând. Cea de-a doua a reuşit, sonda rămânând pe suprafaţa acestuia 30 de minute, dar fără să funcţioneze la toţi parametri. Pe de altă parte, robotul nu a reuşit să colecteze corect eşantioane.

În 2006, japonezii îi modifică traiectoria profitând de o aliniere favorabilă cu Terra pentru a-i asigura returul, în condiţiile în care sonda era deteriorată, ceea ce însemna însă prelungirea zborului cu 3 ani. Lucrurile se complică în 2009 când sonda pierde un motor. Astronomii japonezi o credeau pierdută în spaţiu pentru totdeauna. În cele din urmă, aceasta a ajuns pe Terra aducând cu ea presupusul praf colectat de pe asteroid, aflat sub observaţia specialiştilor.

Misiunea a permis colectarea unui mare număr de date ştiinţifice, realizarea de fotografii de înaltă rezoluţie ale asteroidului şi testarea modului de propulsie ionic în misiunile de lungă durată.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

TUBERCULOZA *înainte de sosirea conchistadorilor*

Războinic irochez

Descoperirea unor semne de tuberculoză în cazul unor copii irochezi din secolul X, atestă faptul că această maladie era răspândită în America înainte de venirea primilor europeni pe acest continent.

Se ştia că tuberculoza a apărut pe teritoriul american după debarcarea englezilor la sfârşitul secolului XV. Un grup de cercetători francezi a descoperit la Toronto, un osuar precolumbian dintr-un vechi sit irochez datând din secolul X. Studiul craniilor a scos în evidenţă urme ale tuberculozei (leziuni specifice meningitelor tuberculoase cronice) în special în cazul unor copii care ar fi fost victime ale unei endemii de tuberculoză, aceştia fiind mai vulnerabili decât adulţii.

Ce anume ar fi provocat acest fenomen? Modul lor de viaţă? Promiscuitatea? Fumul cuptoarelor? Faptul că foarte multe familii locuiau în case cu o singură încăpere lungă în timpul iernilor severe, ceea ce ar fi facilitat transmiterea aeriană a infecţiei bacteriene? Sau, probabil, fumatul în exces.

Tuberculoza a afectat omul dintotdeauna, bacteria existând în urmă cu 3 milioane de ani... După contactul cu europenii, populaţiile amerindiene au fost distruse în mare parte de viruşi transmişi de europeni, precum cei ai gripei sau ai variolei.

Video-supraveghere hi-tech

Camerele video instalate în diverse locuri (în bănci, intersecţii, pe autostrăzi, în faţa instituţiilor publice, a proprietăţilor private etc.) înregistrează non-stop tot ce se întâmplă în raza lor. În cazuri speciale, monitoarele sunt supravegheate, operatorii fiind atenţi la orice mişcări, gesturi suspecte ale unor indivizi sau la orice situaţii create ce trezesc bănuieli. În cazul în care imaginile nu sunt supravegheate şi se întâmplă evenimente suspecte, violenţe, delicte etc. sau diverse incidente ce pot constitui probe în instanţă, derularea imaginilor luate cu mai mult timp în urmă şi identificarea situaţiilor, persoanelor implicate, presupune vizionarea unui număr foarte mare de imagini (poate ajunge de ordinul milioanelor).

Experţii unei societăţi din Nisa (Franţa) au încercat să simplifice lucrurile bazându-se pe un algoritm ce oferă o sinteză a scenelor, situaţiilor filmate, susceptibile de a fi suspecte, şi a celor anormale, având ca „protagonişti” oameni, animale, maşini etc. din care operatorii şi experţii pot extrage, într-un timp relativ, scurt imaginile care-i interesează.

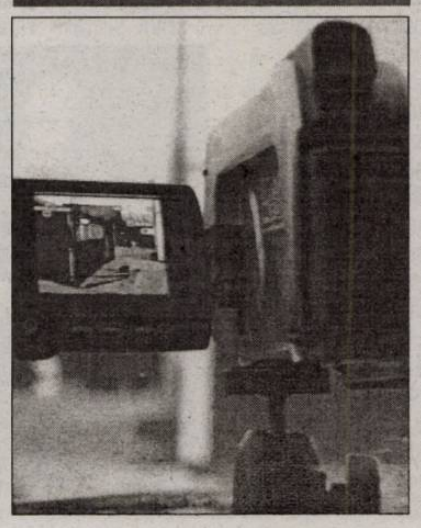

Programul de calculator mai poate recunoaşte figurile unor persoane date în urmărire generală, poate identifica proprietarul unui autovehicul după numărul de înmatriculare al acestuia sau detecta un colet abandonat etc.

Roma, o istorie scandaloasă

(Urmare din numărul trecut)

Se pare că Hadrian se afla la Antiohia atunci când oraşul a fost zguduit de unul dintre cele mai puternice seisme ale epocii antice, undeva în luna decembrie a anului 115. Ca şi împăratul Traian, el a scăpat însă nevătămat din dezastrul care a făcut numeroase victime. Salvarea liderului roman, pusă de acesta pe seama unui miracol divin, i-a întărit convingerea că acţiunea sa împotriva parţilor va fi încununată de succes, aşa că armata a pornit mai departe, spre Tigru şi Eufrat. În timp ce romanii se umpleau de glorie în Mesopotamia, dând lovituri mortale parţilor, în Orient, în urma lor, izbucneau însă revolte sângeroase, dintre care cea mai puternică a fost cea a comunităţilor evreieşti. Pe acele vremuri nimeni nu vorbea de anti-semitism sau de Holocaust, dar romanii îi urau pe evrei şi se temeau de ei, din cauza fanatismului lor religios. Ei nu uitaseră cât de mult îi dăduseră de furcă vitejii rebeli evrei lui Vespasian şi fiului lui Titus, în urmă cu câteva decenii, aşa că nu-i de mirare că

Codoş, de dragul tronului

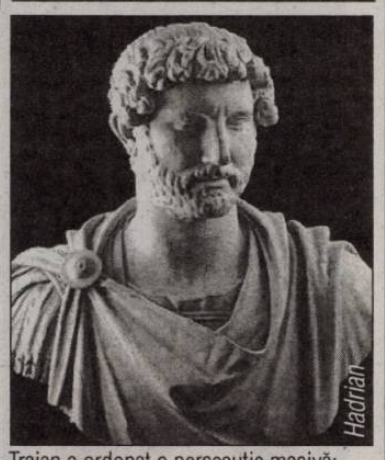

Traian a ordonat o persecuţie masivă: Lusius Quietus, fidelul său general, i-a masacrat în masă pe evreii din Mesopotamia. Ca tacâmul să fie complet, s-a primit vestea că şi în Dacia izbucnise o puternică revoltă. Traian, deşi deja bolnav, a acţionat rapid. L-a lăsat pe Hadrian în Siria, ca guvernator şi a vrut să înceapă o altă expediţie. Pe atunci era deja clar că împăratul se afla cu un picior în groapă şi au început intrigile pentru ocuparea tronului. Hadrian era privit de mulţi ca succesor de drept, însă Traian, ca şi odinioară Alexandru, idolul său, s-a ferit să facă o nominalizare certă. Şi apoi, el era înconjurat de generali pricepuţi, care ar fi putut înfrunta situaţia de criză cu mai mult succes decât filosoful Hadrian. Rolul decisiv în hotărârea învingătorului l-a avut însă Plotina, soţia lui Traian, care avea de mult faţă de Hadrian, precum am spus, o simpatie ce depăşea dragostea firească a unei mătuşi pentru nepotul ei. Pentru a-şi asigura favorurile împăratului care, deşi bătrân şi bolnav nu renunţase la pasiunea lui pentru băieţandrii, Hadrian a acţionat ca un codoş. Potrivit Historiei Augusta, Hadrian i-ar fi mituit pe liberţii lui Traian şi cultivă pasiunea acestuia pentru tineri chipeşi, cu care el însuşi avusese legături trupeşti.

(Continuare în numărul viitor)

Cine a fost ADEVĂRATUL HITLER?

Propaganda nazistă l-a prezentat pe Adolf Hitler ca fiind, în timpul Primului Război Mondial, un caporal ce şi-a riscat frecvent viaţa, săvârşind acte de mare eroism şi fiind chiar grav rănit, în timp ce lupta în linia întâi. Cercetări recente dovedesc însă că această imagine este cu totul falsă, întrucât viitorul dictator german a fost mai curând un furier neimplicat în luptele propriu-zise şi urât, din această cauză, de camarazii săi combatanţi.

Dr. Thomas Weber, profesor de istorie modernă la Universitatea Aberdeen a descoperit în arhive, în urma unor minuţioase căutări, scrisori până acum necunoscute, aparţinând unor foşti camarazi de regiment ai lui Hitler. Rândurile acestora dezvăluie o imagine total diferită decât cea acceptată până acum inclusiv de istoricii moderni, imagine în care unitatea lui Hitler, Regimentul List, era prezentat ca o echipă unită de camarazi, al cărei suflet era cel ce avea să devină liderul Germaniei. „Porc de cancelarie" îl numeau ceilalţi soldaţi, acuzându-l că în loc să lupte, stătea la câţiva kilometri de front, protejându-se. Acuzele erau însoţite şi de ironii, dispreţuitul caporal fiind ridiculizat de camarazi, care susţineau că acesta ar fi putut muri de foame într-o fabrică de conserve, incapabil să deschidă o cutie cu baioneta armei. Spre deosebire de figura strălucitoare şi carismatică, relevată de istoriografia oficială, noile date relevă un Hitler singuratic, introvertit, o figură ştearsă şi apatică, neavând nimic din atitudinea vulcanică a politicianului de mai târziu. Ceilalţi soldaţi îl numeau „artistul" sau „pictorul", titulatură ce avea, în mod evident, o nuanţă peiorativă, întrucât Hitler nu-şi petrecea timpul liber alături de ei, când, trăncănind verzi şi uscate sau scriind acasă, ci prefera să stea singur şi să picteze ori să citească lucrări politice. Un alt motiv pentru care nimeni nu-l putea suferi era atitudinea lui deosebit de slugarnică faţă de superiori.

Mitul fals, întreţinut de propaganda nazistă

„Opinia acceptată până acum era că Hitler ar fi avut în război periculoasa misiune de curier pe linia frontului, funcţie în care-şi punea constant viaţa în pericol. Dar am descoperit că rolul lui era de fapt de a distribui mesaje între cartierul general al regimentului său şi cartierele generale ale altor unităţi, ceea ce înseamnă că el se afla mai mereu în spatele frontului, la câţiva kilometri de prima linie. Biografiile precedente s-au bazat exclusiv pe materialele de propagandă, furnizate de însuşi Hitler sau fabricate de nazişti. Cum el a fost doar un simplu soldat, în Primul Război Mondial, găsirea de informaţii referitoare la Hitler nu a fost o sarcină uşoară, iar biografii săi nu au săpat suficient de mult ca să afle adevărul. Mitul lui Hitler, văzut ca un soldat brav, în mijlocul unor camarazi care-l idolatrizau pentru curajul lui, a fost folosit de partidul nazist încă de la început, pentru a-şi atrage simpatizanţi. S-a mers până acolo încât ediţiile consecutive ale unor cărţi de memorii, semnate de foştii camarazi ai lui Hitler erau modificate de la an la an, spre a reflecta linia oficială", susţine Weber. În Arhivele de Război Bavareze el a descoperit scrisori şi documente pe care nu le-a analizat nimeni, în ultimele nouă decenii. În alte arhive, istoricul a găsit scrisori nepublicate şi a dat de urma unor camarazi de război evrei ai lui Hitler.

Crucea de Fier, primită „pe pile"

În cartea „Adevăratul Hitler", Weber a folosit surse necunoscute până acum, care-l pun pe dictatorul nazist într-o postură total defavorabilă. „Trebuie făcută diferenţa între curierii regimentali şi cei de companie. Primii, dintre care a făcut parte şi Hitler, aveau o viaţă uşoară şi confortabilă, în vreme ce ultimii se aflau permanent sub ameninţarea gloanţelor inamice. S-a făcut o confuzie până acum, considerându-se că Hitler ar fi fost curier de companie, când el de fapt a fost curier de regiment. Scrisorile unui alt curier de regiment, Alois Schnelldorfer, confirmă faptul că aceşti soldaţi erau favorizaţi. „Trebuie să stau într-un fotoliu şi să răspund la telefon. După ce ies din schimb mă tolănesc la umbra unui castan şi beau un litru de bere", scria acesta părinţilor săi. Cât despre decorarea lui Hitler cu faimoasa „Cruce de Fier Clasa I", Weber este convins că aceasta nu s-ar fi datorat actelor lui de vitejie – inexistente, de altfel, în contextul amintit – ci faptului că era un personaj servil şi se dădea bine pe lângă ofiţerii care făceau recomandările. Ironia sorţii face ca omul care a propus decorarea lui să fi fost un evreu, adjutantul Hugo Guttmann. În 1937, când el a fost întemniţat de Gestapo, prietenia cu Hitler l-a salvat de la o moarte sigură şi Guttmann a fost ajutat apoi de un alt camarad din Regimentul List să fugă în America. Ura, atât de clamată, a lui Hitler faţă de evrei, nu a apărut în timpul războiului, întrucât atunci el avea camarazi şi prieteni evrei, ci mai târziu, în perioada revoluţiilor comuniste din Germania şi a crizei economice cu care s-a confruntat Republica de la Weimar.

JACK SPINTECĂTORUL: caz inventat?

Potrivit unei cărţi publicate recent în Marea Britanie, faimosul criminal în serie Jack Spintecătorul ar fi fost doar o „gogoriţă" inventată de ziariştii de acum mai bine de un veac, pentru a pune cap la cap o serie de crime ce nu aveau de fapt legătură între ele, într-o încercare abilă de a-şi vinde mai bine publicaţiile. Uciderea a cinci prostituate, în cartierul londonez East End, în 1888, a dus la numărate teorii privind identitatea „autenticului" Jack Spintecătorul. Dar acum, istoricul dr. Andrew Cook pretinde că toate aceste teorii sunt false, întrucât crimele au avut autori diferiţi. În lucrarea sa „Jack Spintecătorul: caz rezolvat", el susţine că faimoasa scrisoare semnată „Jack Spintecătorul" a fost de fapt un fals realizat de ziarişti, care au reuşit astfel să-şi sporească simţitor tirajul, oferind publicului un caz senzaţional, dar inventat. Cook afirmă că Mary Nichols, Catherine Eddowes, Mary Kelly, Elizabeth Stride şi Annie Chapman nu au fost ucise de aceeaşi persoană, iar celelalte şase femei atacate, în Whitechapel, de asemenea au fost victimele unor răufăcători diferiţi.

De altfel, încă din perioada respectivă mai mulţi medici legişti şi ofiţeri de poliţie şi-au exprimat dubiile că aceste crime ar fi opera unui singur autor. Clark identifică şi ziarul care a declanşat isteria „Jack Spintecătorul": The Star, o publicaţie abia lansată şi prima care a susţinut existenţa unui asasin unic. În plus, ziarul a publicat presupusa scrisoare din partea lui Jack Spintecătorul într-un moment când vânzările sale scăzuseră simţitor şi publicul părea să-şi fi pierdut interesul pentru crimele din East End. Grafologul Elaine Quigley este chiar de părere că autorul real al scrisorii este Frederick Best, reporter la Star, al cărui scris coincide cu cel al presupusului „Jack Spintecătorul".

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Astăzi în istorie

16 septembrie 1745

S-a născut mareşalul Kutuzov

Unul dintre cei mai redutabili militari ruşi Mihail Ilarionovici Golenişcev-Kutuzov s-a născut la Sankt Petersburg şi a intrat încă din adolescenţă în rândurile armatei ruse, în calitate de cadet, în 1760. Aflat în serviciul activ în Polonia (1764-1769) şi împotriva turcilor (1770-1774), el şi-a pierdut un ochi în bătălie, petrecându-şi convalescenţa într-o lungă călătorie în centrul şi vestul Europei.

În 1784 a fost numit general-maior, iar în 1787 guvernator general al Crimeei. A servit sub Suvorov, al cărui discipol fidel a devenit, în războiul ruso-turc din 1787-1792, după care a servit, succesiv, ca ambasador la Istanbul, guvernator-general al Finlandei, comandant al trupelor de cadeţi din Sankt Petersburg, ambasador la Berlin şi guvernator general de Sankt Petersburg.

Favorit al ţarului Pavel I, el a căzut în dizgraţie după venirea pe tron a unui nou suveran, Alexandru I, căruia însă i-a rămas fidel. El l-a avertizat pe ţar să refuze lupta de la Austerlitz, încheiată cu un dezastru pentru coaliţia anti-napoleoniană, dar a luptat cu curaj, fiind rănit. Între 1806 şi 1811 a fost guvernator al Lituaniei şi Ucrainei, după care a primit comanda armatei ruse în conflictul cu turcii din 1812, obţinând o strălucită victorie, concretizată prin alipirea Basarabiei la Imperiul Ţarist. Momentul său de glorie l-a constituit însă Războiul Patriotic, contra lui Napoleon.

După bătălia indecisă de la Borodino, în septembrie 1812, el a decis să abandoneze Moscova, ducând o campanie de hărţuire care în cele din urmă a dat roade, uriaşa armată a lui Napoleon fiind nevoită să se retragă, învinsă. Numit mareşal şi cneaz de Smolensk, bătrânul soldat, bolnav şi epuizat de excesul de alcool, nu şi-a putut savura prea mult triumful, decedând pe 28 aprilie 1813.

Argumente privind originea extraterestră a OZN-urilor

Ufologul britanic Nigel Watson scria recent, privitor la ipoteza originii extraterestre a fenomenului OZN că „marea problemă cu acest mod de a pune problema este că extratereştrii ar putea face de fapt orice ne-am putea imagina şi chiar mai mult...”

În consecinţă activităţile lor se găsesc [din punctul nostru de vedere] pe un tărâm al magiei şi al sacrului. Aceasta înseamnă că ştiinţa sau cercetarea umană nu vor descoperi niciodată dacă ei există sau nu; am putea cel mult să întrezărim unele activităţi ale nepământenilor, dar nu este exclus nici că alergăm doar după o «himeră extraterestră» generată de imaginaţia noastră înfierbântată şi de credinţa fermă că nu suntem singuri în Univers.

Ufologul francez Patrick Gross, de regulă destul de sceptic, comenta într-o scrisoare din primavara anului 2010 că unele dintre aceste afirmaţii ar putea fi adevărate. El face următorul calcul: sunt cel puţin 250 miliarde de stele doar în Galaxia noastră; Universul are o vârstă de circa 14 miliarde de ani. Soarele are vreo 4,5 miliarde de ani, dar în preajma noastră sunt alte stele, de acelaşi tip cu Soarele dar mult mai bătrâne. Au fost descoperite sute de „exoplanete” din care am înţeles că nici Pământul nu este unic. Ştiinţa a demonstrat că bacteriile pot rezista în meteoriţi şi pot „infecta” orice loc propice din Univers. Iar peste tot cauze asemănătoare ne aşteptăm să producă efecte asemănătoare...

Ar fi deci un accident miraculos dacă am fi singura ori prima civilizaţie din Cosmos – adaugă Gross – alte civilizaţii ar putea fi chiar şi cu 6 miliarde de ani mai bătrâne decât noi, cu tot ce poate să implice un astfel de avans. Dar chiar dacă ar fi doar un miliard, sau doar un milion de ani... Chiar şi asta ar fi suficient ca ei să ne surclaseze în toate privinţele. Prin urmare extratereştrii – dacă acceptăm că există – pot face, figurativ vorbind, „orice”. Gross îşi permite să presupună că unele dintre primele civilizaţii „reuşite” trebuie să fi realizat probabil un soi de „colonizare” a întregii noastre galaxii, încă de acum multe miliarde de ani, controlând apoi atent locurile în care se puteau naşte ulterior alte civilizaţii. Este foarte posibil ca pentru noi să fie imposibil să percepem ce anume fac ei şi încă şi mai puţin să ne imaginăm ce ar fi capabili să facă. Prin urmare cei ce au urmărit acest raţionament vor fi de acord că e o prostie să ne închipuim că dacă există extratereştri ei sunt doar un pic mai avansaţi decât noi, sau că n-ar dori să călătorească prin Univers, sau că noi am fi chiar în măsură să percepem şi să înţelegem ce fac ei, cum anume şi de ce.

Comentând afirmaţia lui Watson că „ştiinţa ori cercetarea omenească nu vor fi niciodată capabile să descopere dacă ei există sau nu”, Gross este de altă părere. În primul rând el s-ar feri de expresii în care se foloseşte „niciodată” sau „totdeauna”, în special atunci când se fac speculaţii sau profeţii. Chiar şi cei înrolaţi în proiectele SETI ar putea descoperi ceva. Sau chiar extratereştrii ar putea decide la un moment dat să se manifeste într-o manieră lipsită de echivoc, faţă de care nimeni să nu poată spune că au fost nişte lanterne chinezeşti sau vreo farsă. Extratereştrii au probabil puterea de a fi chiar acum în jurul nostru, imperceptibili pentru simţurile şi aparatura noastră, „insondabili” din cauza superiorităţii tehnice sau a „strănietăţii intelectuale” aflată dincolo de capacităţile noastre de înţelegere. Dar şi această situaţie s-ar putea schimba. Ştiinţa ar putea găsi resturi, urme etc. din care să deducem că e cineva în preajmă.

Faptul că Watson spune că am putea alerga după o „himeră extraterestră” generată de imaginaţia noastră – spune Gross – nu reprezintă o alternativă la „întrezărirea unor activităţi ale nepământenilor”. Deja zi de zi tot mai mulţi oameni iau lanternele chinezeşti ori formaţiunile din lanuri drept manifestări extraterestre. Faptul că ei se înşală nu înseamnă automat că nu există extratereştri, undeva sau chiar aici lângă noi.

Gross polemizează şi cu cei care se îndoiesc că ştiinţa e capabilă să ne conducă la dovedirea ipotezei extraterestre. Fapt este – spune el – că dacă metoda ştiinţifică are şi limite, până la ora actuală nimeni n-a reuşit să propună ceva mai bun şi mai sigur.

DAN D. FARCAŞ

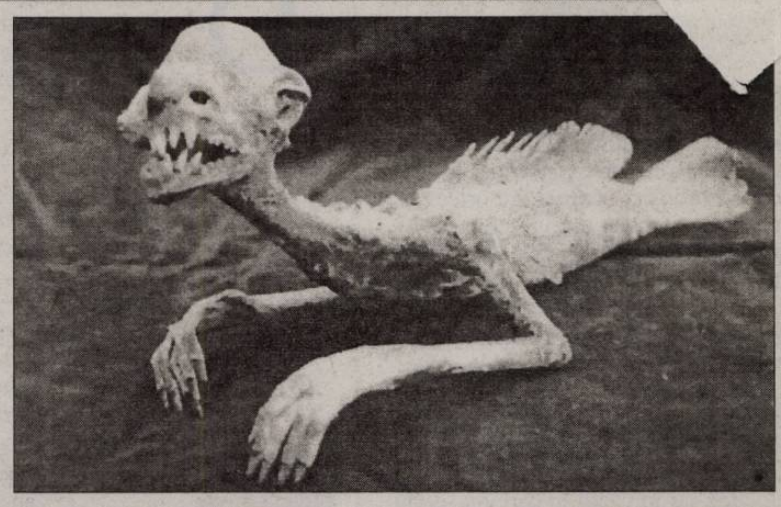

MONŞTRI ŞI MUMII

în Ţara Soarelui-Răsare

Muzeele şi templele budiste ale Japoniei adăpostesc relicve pe care firile sensibile ar fi bine să evite să le privească. Este vorba despre o serie întreagă de monştri bizari, considerate a fi rămăşiţele unor demoni, sirene sau creaturi din folclorul nipon, numite kappa, tengu sau raij; pe lângă ele există însă şi trupuri perfect mumificate ale unor călugări, consideraţi sfinţi, care au reuşit să atingă iluminarea, astfel încât trupurile lor au scăpat de putreziciunea firească pentru orice muritor.

Demonii, obiecte sacre!

Pentru occidentali, la care bisericile sunt locaşuri de cult unde nici nu e bine să aduci vorba despre Necuratul, nicidecum să-l găzduieşti, ar putea părea şocant faptul că în templele budiste din Japonia se află trupuri mumificate, atribuite demonilor (oni). Logica, explică preoţii budişti, este că astfel demonii sunt înlănţuiţi aici şi nu pot pleca afară, spre a face rău celor vii. De pildă templul Zengyoji din oraşul Kanazawa, păstrează capul mumificat al unui demon cu trei feţe. Legenda spune că un preot local ar fi descoperit mumia într-o cameră subterană a templului, în urmă cu trei sute de ani. O altă misterioasă mumie de demon poate fi văzută la templul Daijoin din oraşul Usa. Se spune că odinioară, demonul a fost trimis să-i facă rău unui prinţ dar, prin procedee magice, acesta a reuşit să-l ucidă şi i-a păstrat cadavrul mumificat. Acesta şi-a schimbat de câteva ori stăpânul înainte de a ajunge în posesia călugărilor de la templul Daijoin, în 1925. După ce mai mulţi monahi de aici s-au îmbolnăvit, s-a răspândit zvonul că mumia ar fi blestemată. Totuşi, după ce a fost plasată într-o anumită încăpere din templu, călugării s-au vindecat iar mumia demonului n-a mai fost scoasă de acolo, fiind chiar venerată ca un obiect sacru.

Sirenele, fabricate în atelier

În perioada Edo, adică în secolul 18-19, în Japonia erau la mare căutare mumiile de sirene, atracţii obişnuite la carnavalele populare numite misemono. De-a lungul timpului, practica mumificării acestor legendare creaturi – în opinia savanţilor moderni doar nişte falsuri ingenios alcătuite – a devenit o adevărată artă; mai ales pescarii erau capabili să realizeze sirene, folosind partea inferioară a corpului de peşte şi capul, corpul şi mâinile unor maimuţe. Astfel de struţo-cămile se află la ora actuală în multe muzee şi temple japoneze, unele datând de sute de ani. „Înrudite” cu sirenele sunt creaturile numite kappa, un fel de zeităţi ale râurilor, la confecţionarea cărora erau folosite nu doar corpuri de peşti ci şi capete de bufniţă sau ace de pisică de mare! De asemenea, ele erau prezentate la carnavalurile populare, stârnind uimirea şi teama privitorilor. Una dintre cele mai faimoase se află acum la Matsuura. Este vorba de o kappa descoperită, în urmă cu jumătate de secol de un tâmplar local, în podul casei părinteşti, când omul a vrut să repare acoperişul. Astăzi, mumia este venerată ca o zeiţă şi i se aduc chiar ofrande.

Drumul spre iluminare

În Japonia există şi zeci de mumii ale unor călugări din secta Shugendo, din nordul ţării. Credinţa lor era că renunţarea la orice bunuri şi plăceri pământeşti le va aduce mântuirea şi de aceea nu doar că ţineau post negru şi se privau de orice confort, dar se şi auto-torturau, pentru a atinge iluminarea. Practica este veche de peste un mileniu şi a fost pusă la punct de un călugăr pe nume Kuukai. Existau trei etape în procesul care ducea în cele din urmă la mumificare, una mai aspră decât precedenta ei. Era un proces îndelungat, durând peste zece ani, rezultatul unei complete şi uimitoare renunţări la sine. Timp de o mie de zile, călugărul mânca doar nuci şi alune, adunate din preajma templului. Munci fizice grele erau impuse, pentru a topi grăsimile corporale, ceea ce ar fi dus la o mumificare perfectă. A doua etapă, tot de o mie de zile, era şi mai restrictivă: practicanţii nu mâncau decât scoarţă de copac şi rădăcini, devenind în cele din urmă schelete ambulante şi scăzând considerabil cantitatea de lichide corporale, până la nivele considerate, de către medicina modernă, incompatabile cu viaţa. În fine, călugării trebuia să bea apoi un ceai toxic, care provoca o deshidratare masivă, eliminând şi mai mult apa din organism; otrăvurile puternice pe care acest ceai le conţinea ar fi ucis orice vierme sau insectă ce ar fi încercat să devoreze trupul călugărului, după moarte. În fine, călugărul, ajuns o mână de oase acoperite de piele, era îngropat de viu într-o nişă de piatră, suficient de mare pentru a adăposti un om în poziţia lotusului. Intrarea era apoi zidită, fiind lăsat doar un orificiu, cu o tijă de bambus, pentru a permite intrarea aerului. În fiecare zi, călugărul suna dintr-un clopoţel, spre a-i vesti pe cei de afară că încă mai trăieşte. Când clinchetul nu se mai auzea, tubul era scos şi mormântul zidit complet. Aceste acţiuni extreme duceau la o mumificare pentru care preoţii respectivi erau imediat categorisiţi drept „iluminaţi”. Foarte puţini reuşeau însă să parcurgă acest calvar până la capăt. Interzisă în secolul 19, practica a continuat să fie utilizată în secret până în urmă cu câteva decenii.

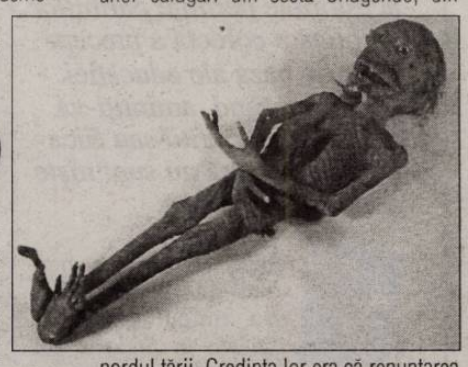

GABRIEL TUDOR

112 – „CASA DIAVOLULUI”

13 noiembrie 1974, un cartier din Amityville, Long Island, nu departe de New York. Tânărul Ronald DeFeo *(foto)*, de 24 de ani, a comis un cumplit măcel, ucigându-şi ambii părinţi, pe cele două surori şi pe cei doi fraţi ai săi. În faţa judecătorilor, criminalul avea să susţină cu toată convingerea că tot ce înfăptuise în casa de pe Ocean Avenue 112 fusese „comandat” de voci necunoscute. A fost însă declarat responsabil pentru oribila faptă şi condamnat la câte 25 de ani de închisoare pentru fiecare dintre cele şase acuzaţii care i se aduseseră. După sângerosul episod, uriaşa clădire a fost pusă în vânzare pentru un preţ mai degrabă simbolic, dar şi aşa, cumpărătorii au întârziat să apară. Totuşi, după mai bine de un an, patronul unei companii prospere, George Lutz, a hotărât împreună cu soţia sa, Kathy, că aceea era casa visurilor lor. În consecinţă, pe 18 decembrie 1975, ei se mutau pe Ocean Avenue 112, împreună cu cei trei copii. Prima măsură de precauţie a soţilor Lutz a fost să cheme un preot, pentru a binecuvânta noua lor reşedinţă. Acesta avea să declare mai târziu că, în timpul slujbei, a auzit o voce înfricoşătoare venită de nicăieri, care le poruncea: „Plecaţi de-aici!” Era doar începutul unei lungi serii de evenimente bizare.

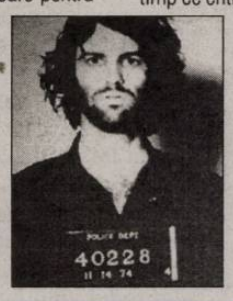

Prima terorizată de demoni a fost Kathy, care se simţea deseori înlănţuită de braţe invizibile, în timp ce entităţi înfricoşătoare încercau să o posede, fără ca ea să poată schiţa cel mai mic gest de apărare. Puţin mai târziu, îi apăreau pe piele pete roşii, ca şi cum ar fi fost rănită cu fier încins. Nici soţul ei, George, nu a scăpat de coşmaruri. El a auzit o fanfară nevăzută defilând în pas de marş prin casă şi a găsit apoi mesele, scaunele şi o canapea zvârlite spre pereţi, ca pentru a face loc cohortei demonice.

Picătura care a umplut paharul a căzut într-o noapte din ianuarie 1976. George, care nu putea adormi, a dorit să bea un pahar cu apă, dar când s-a întors spre Kathy, a constatat că aceasta nu se mai afla lângă el. Şi-a ridicat atunci privirea şi a zărit-o plutind în aer. Disperat, a tras de mâneca bluzei ei, moment în care femeia a căpătat chipul plin de ură al unei bătrâne hidoase. Era prea mult pentru ei. Pe 14 ianuarie, au părăsit casa blestemată, ceea ce însă nu a însemnat şi sfârşitul coşmarului. În tradiţia locală, s-a păstrat ideea că diavolul a rămas nu numai la adresa fatidică, ci şi în împrejurimi, bântuind locurile respective.

Realitate sau ficţiune maladivă? – s-au întrebat mulţi specialişti sau nespecialişti în parapsihologie, după terifiantele evenimente. O anchetă care a durat aproape 20 de ani a ajuns la concluzia că povestea era „în mare parte imaginară”. Preotul care ar fi binecuvântat casa a declarat că, de fapt, el nu intrase în interior, iar lucrătorii din zonă nu-şi aminteau să fi participat la repararea presupuselor stricăciuni produse de entităţile malefice. În plus, s-a stabilit că nu existase nicio cădere de zăpadă în noaptea în care s-ar fi găsit urmele de saboţi, iar avocatul lui DeFeo a afirmat că el îi ajutase pe soţii Lutz să-şi „fabrice” povestea. Totuşi, membrii altei echipe de cercetători ai cazului au declarat fără echivoc că au fost agresaţi în diverse moduri de entităţi care i-au determinat să părăsească în grabă „casa diavolului”. Ei au considerat că răul asociat clădirii era anterior multiplei crime din 1974. Proprietatea, fostă cândva azil pentru amerindienii bolnavi şi muribunzi, rămăsese infestată de suferinţa cu care se delectează de obicei spiritele neomeneşti.

TEODOR MIHNEA

E bine de ştiut

Astmul bronşic

Întorşi din concediu putem avea dificultăţi în adaptarea la domiciliu, mai ales dacă locuinţa a stat multă vreme închisă, neaerisită. Cei mai expuşi sunt bolnavii de astm bronşic, pentru care orice încăpere neaerisită este un chin. Şi aceasta pentru că spasmele arteriolelor pulmonare sunt frecvente, plămânii nu primesc cantitatea de aer necesară şi apar crize de sufocare, anxietate, senzaţia morţii iminente. Lipsa de aer în limita necesară duce la cianozare, plămânul este blocat pentru că nu are loc schimbul de aer proaspăt şi expirarea de CO_2. Aceasta duce la sufocare, iar în cazul în care nu se iau urgent măsuri, se poate ajunge la un prognostic grav. Poluarea ce sufocă aşezările umane constituie un factor favorizant, o sursă de îmbolnăvire şi pentru alte afecţiuni.

Bolnavul face eforturi ce duc la ruperea arteriolelor în a expira aerul pulmonar încărcat cu gaze. Expectoraţia, tusea cu spumă roz, cu sânge este semn de urgenţă şi se intervine cu traheotomie, care va permite să reducem presiunea cu care se apasă asupra plămânului.

Se administrează calmante, se fac injecţii, se administrează oxigen, la nevoie se face respiraţie artificială. Se duce bolnavul urgent la terapie intensivă, plămânul artificial salvându-i viaţa.

În alte situaţii, urmare a eforturilor se poate rupe parenchimul şi se ajunge la formarea de caverne, la distrucţii pulmonare care favorizează cancerul pulmonar.

Câteva sfaturi înţelepte: beţi cu măsură, fumaţi, dacă nu vă puteţi abţine, cel mult 5 ţigări pe zi, faceţi excursii şi cure în staţiuni cu saline de unde să vă întoarceţi refăcuţi din punct de vedere pulmonar şi chiar reconfortaţi, cu încredere în viaţă, în tratament.

Dacă aveţi crize nocturne sau diurne căutaţi să staţi „în capul oaselor", să vă aşezaţi pe canapea, pe fotoliu şi să aveţi la îndemână un inhalator care vă uşurează respiraţia. Vă ajută la respiraţie şi un vas cu apă proaspătă care umidifică aerul din cameră.

Prezenţa unei flori, a unui arbust care reţine CO_2 eliberând în cameră oxigen este binevenită. Apoi consultaţi medicul alergolog, cât şi pe cel pneumoftiziolog care vă sunt de folos.

Nu luaţi în derâdere statisticile: un om din 250 îşi poate pierde viaţa dacă se expune factorilor agresivi ai poluării. O casă cu o mică grădină, chiar şi un balcon cu multe flori vă poate salva.

Dr. VALERIU MANTA

IDEI
demne de luat în seamă

Dacă dintr-un spaţiu redus, având anterior altă destinaţie, intenţionaţi să amenajaţi un apartament, mic dar funcţional, puteţi valorifica unele dintre ideile pe care vi le sugerăm.

În primul rând, cuvintele de ordine vor fi mobilă modulată.

Biblioteca din camera de zi va fi realizată din două părţi: una principală care înglobează şi canapeaua extensibilă şi o alta, o mică coloană, uşor retrasă într-o nişă preexistentă.

Biroul cu calculatorul va fi o mobilă „nomadă", pe rotile, ce se va muta în locurile unde aveţi chef să lucraţi la un moment dat. Un parchet exotic, compus din lamele de lungimi variabile, prin culoare va da o notă de căldură spaţiului ambiental.

Pentru părinţi

Învăţaţi-i să fie generoşi!

Chiar dacă cei mici sunt extrem de diferiţi, au de bună seamă şi trăsături comune, ne reamintesc psihopedagogii. Cunoaşterea acestora le permite părinţilor o aplicare corectă a preceptelor de bază ale educaţiei. În primul rând, amintiţi-vă cât mai des că fiul sau fiica dumneavoastră nu sunt nişte adulţi în miniatură.

Trebuie să ştiţi că, neavând dezvoltată noţiunea timpului, copilul trăieşte în prezent. De asemenea, nu percepe ceea ce adulţilor li se par noţiuni banale: dormitul, activitatea profesională, necesitatea unei hrane diversificate pentru a acumula toate elementele necesare organismului. În schimb el poate fi convins fără efort că sub pătuţul lui se ascunde un... balaur.

Pentru a-şi cunoaşte bine copilul, spun specialiştii, părinţii trebuie să-l observe cu atenţie. În acest fel se pot evita erori mari, ca de exemplu să-i pretindeţi copilului mai mult decât poate da.

Surprinzător poate pentru unii, specialiştii spun că multe dintre dificultăţile cu care se confruntă părinţii în educarea copiilor, sunt identice cu cele întâlnite şi de generaţiile anterioare.

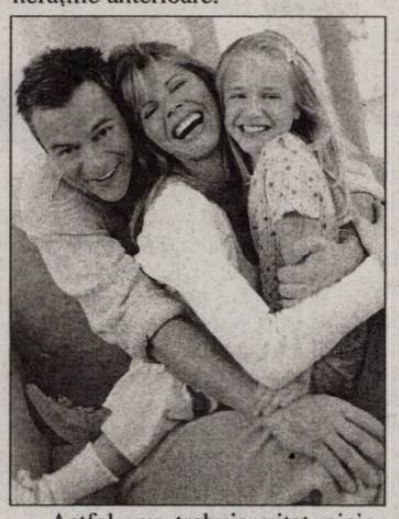

Astfel, nu trebuie uitat niciodată faptul că un copil doreşte să fie iubit. Atâta doar că maniera în care îşi exprimă această nevoie, în mod inconştient şi stângaci, conduce uneori la o reacţie inversă. Exemplul celebru îl reprezintă dorinţa fratelui mai mare de a fi la fel de alintat ca micuţul frăţior de câteva săptămâni. Pentru a fi cât mai convingător, „cel mare" plânge noaptea, imitându-şi frăţiorul, împrumută biberonul acestuia, deşi el a trecut de vârsta biberonului etc. Rezultatul? Tentativele de a redeveni foarte important pentru mama sa sunt sortite eşecului, nereuşind decât să o enerveze peste măsură. De fapt, vinovaţi pentru această situaţie sunt părinţii care nu înţeleg ce se ascunde în spatele comportamentului aparent şi uită să-şi împartă în mod egal dragostea.

■ Mai trebuie ştiut faptul că orice copil are nevoie să i se repete unele lucruri. O lecţie de educaţie „predată" la trei ani va fi uitată, dacă în situaţii asemănătoare nu se va repeta. El îşi aminteşte cu uşurinţă un DVD, un serial TV văzut la vârste extrem de fragede, dar uită lecţiile de pedagogie. Aşa încât fiţi înţelegători şi nu disperaţi dacă trebuie să-i spuneţi copilului de sute de ori să se spele pe dinţi, să-şi facă toate lecţiile înainte de joacă, să facă ordine în camera sa... De fapt, trebuie să repetaţi până ce aceste obişnuinţe devin deprinderi curente.

■ Nu ignoraţi faptul că orice copil are tendinţa de a-şi testa părinţii. Câte mame nu povestesc exasperate că repetă de sute de ori „ridică-ţi şosetele!", fără ca fiul sau fiica să execute „comanda". De ce? Pentru că acest lucru o înfurie foarte tare pe mama. Copilul a descoperit butonul pe care trebuie să apese pentru a o manipula şi nu vrea să se priveze de această plăcere. De fapt, o face pentru a şti cum reacţionează un adult în astfel de situaţii.

Dacă un copil face câteva lucruri care nu le plac adulţilor, nu trebuie să vă enervaţi sistematic. Dacă veţi proceda aşa, există mari şanse ca micuţul să-şi continue jocul.

Egocentrismul unui copil nu trebuie confundat cu egoismul. Orice copil se consideră îndreptăţit să capteze interesul şi iubirea celor din jur. Cu vârsta, el va înţelege că trebuie să coboare de pe tronul imaginar pe care se instalase, că este la fel de important ca toţi ceilalţi din jurul lui.

Părinţii mai trebuie să-şi amintească faptul că generozitatea şi altruismul nu sunt înnăscute. Ele sunt rodul unui lung exerciţiu.

Dosarele frumuseţii

Ten strălucitor

Chiar dacă în această vară soarele a atentat excesiv la frumuseţea pielii dumneavoastră, aveţi la îndemână o mulţime de soluţii pentru a-i anihila efectele. Măştile cu fructe, unele tratamente, creme hidratante, uleiuri esenţiale din levănţică sau citrice, inegalabilul ulei de măsline sau mierea reprezintă aliaţi fideli ai unui ten frumos, catifelat, strălucitor.

◆ Complet naturală, mierea reprezintă un element activ care posedă virtuţi hidratante şi regeneratoare la nivel celular. Bogată în săruri minerale, vitamine şi aminoacizi, mierea hrăneşte şi tonifică pielea îmbunătăţindu-i textura. Este motivul care o face extrem de eficientă în măştile pe care le aplicaţi pe faţă şi gât.

◆ Fructele proaspete dau o strălucire aparte pielii. Măştile cu piersici, struguri, pepene galben, dar şi kiwi sau portocale stimulează regenerarea celulară şi activează procesul de fabricare a substanţelor care fixează apa în epidermă.

◆ Bogate în oligoelemente, sărurile marine sunt benefice pentru toate tipurile de piele. Având proprietăţi de exfoliere şi catifelare a pielii, aceste mici cristale regenerează epiderma în profunzime. Se folosesc frecvent în gomajele corporale şi în băile relaxante, cu efect benefic şi în cazul „picioarelor grele".

Gastronomice

Bame cu carne

600 g carne, 1 kg bame, o lingură unt, o ceaşcă de borş, o lingură bulion sau 4 roşii, 1 pahar vin.

Se taie carnea în bucăţi. Se prăjesc în cratiţă cu o lingură de unt. Se amestecă din când în când ca să nu se ardă. Când începe să se rumenească, se pune sare şi puţină apă caldă. Se lasă să fiarbă. Între timp se curăţă bamele de codiţă, se opăresc cu borş sau cu oţet îndoit cu apă. Se clătesc apoi în mai multe ape reci. Se scurg bine. Se pun în cratiţa cu carne numai când aceasta este aproape fiartă. Se adaugă sare, bulion sau roşii tăiate în două şi fără seminţe. Când sunt aproape gata, se adaugă un pahar de vin şi se dau la cuptor.

Zacuscă de somn

1,5 kg somn, 100 g făină, 200 ml ulei, câteva boabe de ienibahar, 2 foi de dafin, 1 morcov, 100 g măsline, 6 roşii, 150 g arpagic, o ceapă, 2 lămâi, 100 ml vin alb, 10 boabe de piper, sare, piper măcinat.

Peştele se curăţă, se spală, se taie în felii de 2 cm grosime, se sărează şi se lasă 30 minute. Se dau prin făina amestecată cu puţin piper măcinat şi se prăjesc în ulei încins până ce devin aurii. Roşiile se fierb cu puţină sare, se adaugă ceapa tocată mărunt şi apoi se trec prin sită. Într-un vas se pune morcovul ras, sosul de roşii, arpagicul ce a fost mai înainte rumenit puţin, măslinele, ienibaharul, piperul boabe, foile de dafin, feliuţe de lămâie şi peştele prăjit. Deasupra se toarnă vinul amestecat cu apă, atât cât să acopere puţin peştele. Se lasă să fiarbă acoperit până când zeama a scăzut. Se amestecă restul de ulei cu zeama de la o lămâie şi se toarnă deasupra. Se pune vasul în cuptor pentru 30 de minute.

Găluşte cu prune

Aluatul: ***400 g cartofi, 100 g făină, o linguriţă ulei, 1/2 linguriţă sare, 1/2 linguriţă zahăr. Prune, 200 g pesmet, unt, zahăr.***

Se fierb cartofii în coajă şi, după ce sunt gata, se curăţă şi se dau prin maşina de tocat. Se face un aluat din cartofi, făină, ulei, sare şi zahăr. Se pun toate pe masă şi se frământă până se face un aluat ceva mai moale ca aluatul de tăiţei. Din el se face un sul gros de 2-3 degete, din care se taie bucăţele de 1 cm grosime. Acestea se întind cu mâna şi în fiecare se îmbracă o prună după ce i s-a scos sâmburele şi s-a adăugat puţin zahăr în miez. Se rotunjesc între palme. Când sunt toate gata, se fierb în apă clocotită, puţin sărată, dar la foc mic ca să nu se spargă. Se scurg. Se rumeneşte pesmetul cu unt într-o tigaie, se pun găluştele, se dau în acest pesmet şi se ţin până se usucă. Se aşază pe farfurie şi se servesc cu zahăr pisat.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Un declin inexplicabil

Civilizaţia pacifistă din Valea Indusului, înfloritoare, bazată pe un comerţ internaţional extins şi foarte bine organizat, începe să se destrame după anul 1800 î.Ch. ratând, din motive parţial cunoscute, un viitor strălucit.

Odată trecute porţile cetăţii Harappa, călătorul e impresionat de organizarea urbană, necunoscută celorlalte civilizaţii şi a curăţeniei exemplare. Fiecare locuinţă dispune de o baie, de latrine, de un sistem de evacuare a apelor reziduale şi, în unele cazuri, de puţuri. Una dintre casele descoperite era dotată cu un sistem de încălzire prin duşumea! O adevărată obsesie pentru igienă şi confort. O civilizaţie preocupată de progresele tehnologice, de comerţ, de urbanism riguros organizat, nu însă şi de construcţia palatelor, a monumentelor, a templelor sau construirii unei armate.

Peceţi descoperite în Valea Indusului

Un model de civilizaţie urbană cu totul original, diferit de ce al Mesopotamiei sau al Egiptului, în vârful căreia se afla o putere centralizată şi autoritară, fără ambiţii de cucerire a noi teritorii, preocupată în special de dezvoltarea şi extinderea comerţului şi de a răspunde exigenţelor negustorilor. O societate ierarhizată în clase sociale, sugerată de mărimea caselor şi de podoabele descoperite, mai mult sau mai puţin sofisticate, purtate de femei.

Cât priveşte religia, aceasta a lăsat doar câteva urme: statuete reprezentând zeiţe sau arbori sacri şi un bărbat cu mai multe capete, aflat în poziţie de yoga, un „proto-shiva" în care specialiştii văd un precursor al religiei hinduse.

Absenţa monumentelor şi mai ales a templelor recomadă, în esenţă, o societate materialistă. E greu de imaginat faptul că această primă parte a civilizaţiei indiene nu a prefigurat o ţară foarte bogată în zei şi fenomene religioase, în care, peste câteva secole, aveau să apară Veda, Buddha şi hinduismul. Din păcate, nu s-au găsit inscripţii, texte care să vorbească despre preocupările şi istoria locuitorilor.

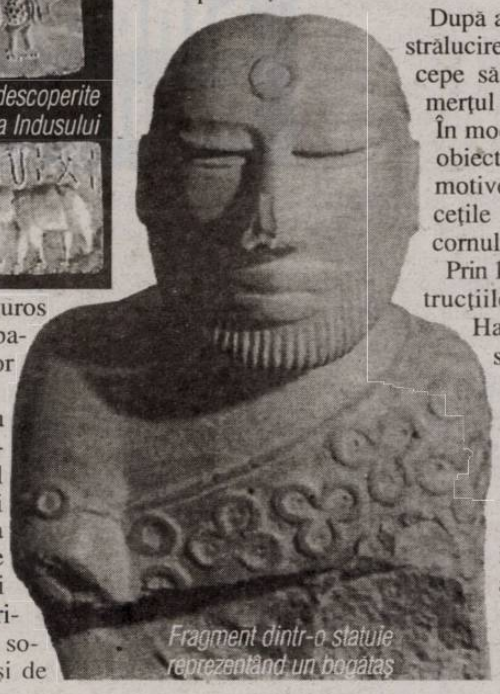

Fragment dintr-o statuie reprezentând un bogătaş

După anul 1800 î.Ch., strălucirea oraşelor începe să apună iar comerţul să se restrângă. În mod ciudat, dispar obiectele din lut cu motive rituale şi peceţile cu efigia unicornului.

Prin 1300 î.Ch., construcţiile din cetatea Harappa nu mai sunt întreţinute. Oraşul-cetate Harappa devine suprapopulat, dezorganizat, haotic, puterile publice fiind incapabile, fără armată, să-l ţină sub control. În această epocă frământată de sărăcie şi conflicte locale, în numeroase comunităţi apar lăstarii culturii vedice.

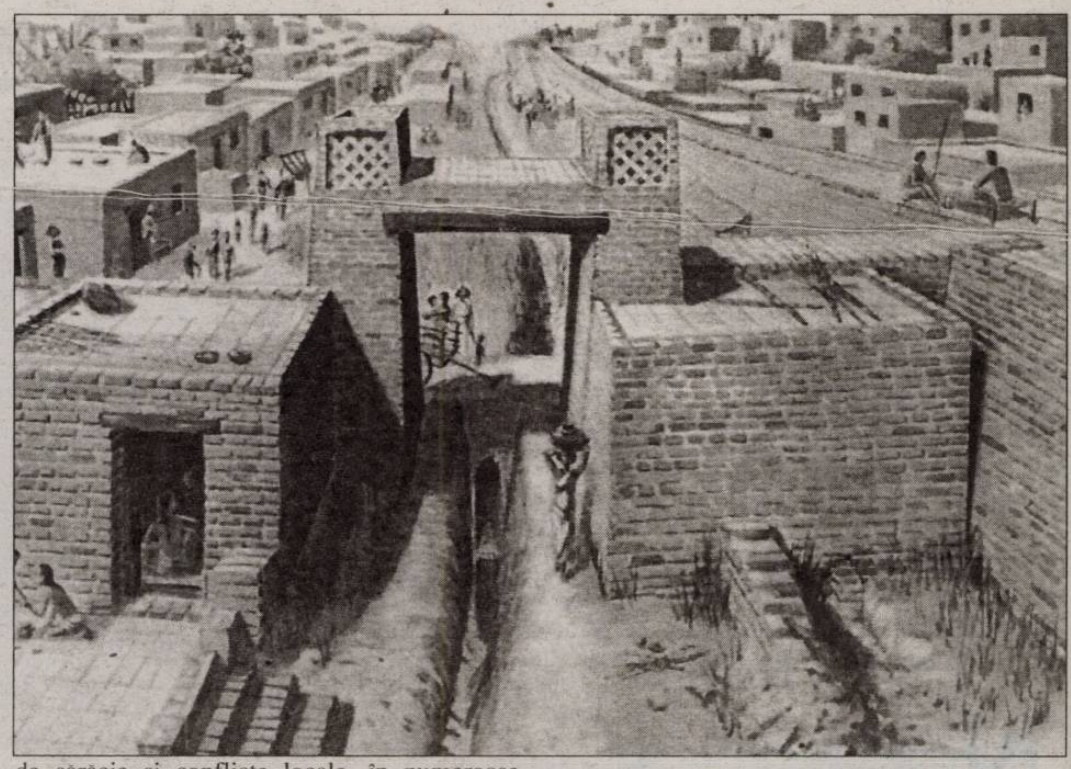

Multă vreme istoricii au încercat să explice declinul civilizaţiei din Valea Indusului prin invazia nomazilor arieni. Cercetările recente au scos în evidenţă cauze mai puţin dramatice dar care sunt departe de a fi cu totul edificatoare. În special, încălzirea climei, împuţinarea culturilor agricole, exodul ţăranilor spre vest, în Câmpia Gangelui, unde apar noi oraşe.

Civilizaţia din Valea Indusului va dispărea, încetul cu încetul, în următoarele trei secole.

DORIN MĂRAN

Figurine din teracotă

Drumeţii şi popasuri

Rezervaţia naturală CHEILE RÂMEŢULUI

Rezervaţia este formată din calcare masive. În vest predomină conglomerate, gresii, marne, iar în est bazaltele mezozoice.

În cuprinsul rezervaţiei predomină circulaţia apelor subterane, cu excepţia pârâului Mănăstirii care străbate Cheile Râmeţului şi care adună în apele sale pe cele ale Brădeştilor şi Pravului dar şi a altor pâraie mai mici. Vizitarea cheilor nu este la îndemâna oricărui turist. Este nevoie de antrenament şi de multă experienţă. Unul din traseele mai accesibile este denumit „Brâna caprei". Acesta străbate cheile pe o cărare suspendată la 100 m deasupra apei, dar care oferă peisaje mirifice celor ce se încumetă la un drum atât de... înalt. Durata călătoriei prin cheî durează cam două ore.

Un popas în satul Cheia este binevenit după un aşa traseu. Cei bine antrenaţi şi dornici de-a lua în piept natura, pot pleca pe marcajul cu cruce albastră ce duce spre Huda lui Papară şi Sălciua. Distanţa se poate parcurge în 5-6 ore. Dacă urmăriţi marcajul albastru, după trei ore ajungeţi la Intregalde. Ceea ce impresionează orice turist care vizitează Cheile Râmeţului este portalul de la intrare, abrupturile calcaroase impresionante, marmitele, care uneori au o adâncime de 2 m, grotele şi peşterile din versanţii calcaroşi. Fiind locuri mai greu de vizitat, încă se poate admira acea „operă" frumoasă a naturii. Unde omul nu intervine, echilibrul locurilor se păstrează mai bine.

Marele interes ştiinţific acordat *Cheilor Râmeţului* se datorează şi numeroaselor specii de plante rare întâlnite aici: tisa, priboiul, papucul doamnei etc. *Rezervaţia Cheile Râmeţului* trebuie să rămână aşa cum este. Construirea de vile în imediata apropiere a rezervaţiei, dar şi culegerea de plante rare nu face altceva decât să strice frumuseţea sălbatică a acestor locuri.

N. FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Biserica Sfânta Treime - Siret

Construită din piatră brută, după unele cercetări între anii 1354-1358, Biserica Sfânta Treime – Siret este una dintre cele mai vechi construcţii de acest fel şi una dintre cele mai valoroase. Se crede că a funcţionat ca paraclis al Curţii Domneşti şi, prin elementele sale de compoziţie, anunţă apariţia monumentelor din vremea lui Ştefan cel Mare.

Oraşul Siret este el însuşi unul dintre cele mai vechi oraşe din Moldova, prima atestare datând din 1840, dinaintea „descălecatului" lui Dragoş Vodă.

Tradiţia îl consideră ctitor al locaşului pe Sas Voievod, dar cercetări ulterioare ajung la concluzia că biserica a fost construită mai târziu, între 1374-1391 de către Petru I Muşat. Acesta era urmaşul lui Laţcu Voievod, care îmbrăţişase confesiunea catolică, iar ctitoria de la Siret putea fi considerată ca o revanşă a ortodoxiei şi un protest faţă de pretenţiile poloneze.

Biserica a suferit multe transformări de-a lungul anilor, dar este primul monument construit după planul triconc în Moldova, prototipul din care s-a dezvoltat stilul moldovenesc de mai târziu. Locaşul este alătuit din două încăperi dreptunghiulare: un pronaos scurt şi un naos mai lung, încadrat de două abside laterale şi de altar, toate de formă semicirculară.

În perimetrul faţadelor de piatră s-a folosit, cu funcţii decorative, cărămidă arsă şi cea smălţuită, exteriorul fiind înconjurat de un brâu discontinuu. Tot în exterior pereţii din dreptul absidelor laterale şi al altarului sunt împodobiţi cu firide lungi iar ferestrele şi registrul superior expun decoraţii interesante, alcătuite din cărămizi, cruciuliţe şi discuri. Atât ceramica folosită în arhitectul Horia Teodoru, acesta reuşind să redea locaşului aspectul său iniţial. Acum au fost salvate de degradare vechile strane, iar golurile din ceramica de pe faţadă, goluri lăsate de trecerea timpului, au

scop ornamental cât şi planul bisericii amintesc de bisericile munteneşti.

Iconostasul bisericii a fost lucrat în 1841 de negustorul Panait Goraş. Acoperişul este construit în patru ape şi se sprijină pe o cornişă de cărămidă aparentă. A fost iniţial de şindrilă, dar în 1890 este înlocuit cu unul de ţiglă.

Biserica suferise reparaţii şi în 1873, înainte de această înlocuire, dar cele mai importante restaurări sunt făcute între 1937-1940 de către fost completate cu ornamente de teracotă.

Biserica se mândreşte şi cu o lespede funerară de o sobră eleganţă, decorată cu motive de factură orientală şi gotică. Biserica domnească, Sfânta Treime din Siret evocă începuturile unei istorii plină de încordări şi lupte dar şi o măiestrie unică a constructorilor vremii.

IRINA STOICA

Geniul răpus de coşmaruri

Oricât de valoroase şi de căutate ar fi capodoperele lui Francisco Goya, nu cred că aş putea accepta ca vreuna din lucrările sale să-mi decoreze un perete al odăii. Deznădejdea, macabrul şi întunericul din spiritul uman sunt atât de obsesive în ciclurile principale ale acestui romantic cu ochi de filosof pesimist, încât m-ar indispune. Deprimarea şi ironia neagră sunt caracteristicile unui geniu al picturii spaniole, care a făcut puntea spirituală între Velázquez şi Picasso.

Născut la Fuendetodos (Aragon), în 1746, Goya intră ucenic într-un atelier de pictură la 14 ani, în Zaragoza. Lucrările sale emoţionează şi aprecierile nu

Francisco Goya - autoportret

mai contenesc. Pe atunci era dedicat temelor religioase şi portretisticii. Nimeni nu bănuia câtă sensibilitate exista în spiritul acestui pictor care va fi de două ori respins la admiterea la Academia regală de arte frumoase – al cărei director va deveni peste ani. Cu toatea acestea, recunoaşterea talentului său este pusă în evidenţă de bursele obţinute pentru studii în Italia (la Roma şi Parma).

Întors în Spania, se căsătoreşte cu Josefa (fiica mentorului său) şi ajunge cunoscut în cercurile regale. Primeşte comenzi pentru palate din Madrid şi Escorial şi pentru catedrale. Totodată, personajele înaltei societăţi îi comandă permanent portrete. Devine protejatul Ducelui de Osuna şi apoi pictorul regelui. Goya ar fi trebuit să fie generos cu imortalizarea marilor nobili, însă din operele sale se desprinde un uşor dispreţ faţă de vanităţile şi mediocritatea acestor personaje. Maestrul nu-şi poate stăpâni ironia faţă de cei cu „sânge albastru", deşi era plătit cu sume exorbitante.

Anul 1792 aduce primele semne ale deprimării artistului. O boală necunoscută (probabil un virus) îi provoacă surzenia şi maestrul pătrunde treptat într-o lume întunecată, din care pictorul nu poate vedea decât o realitate animată de vicii, prostie şi ameninţarea morţii. Aşa se face că în 1799 apare primul său ciclu de gravuri intitulat „Capricii" (80 la număr). Cel care poartă numărul 43 este celebra lucrare „Somnul raţiunii naşte monştri". Aceasta va fi emblema tuturor operelor sale ulterioare. Angoasa şi tulburările psihice ale pictorului vor contribui decisiv la atmosfera macabră şi sarcastică cu care şi-a epatat contemporanii. De altfel, soarta n-a fost deloc binevoitoare cu el. Invadarea Spaniei de către Napoleon (pe care-l credea un spirit evoluat, ataşat Revoluţiei Franceze) a fost o cruntă dezamăgire şi maestrul dedică dezastrului din ţara sa ciclul „Ororile războiului". Artistul patriot îşi impresionează publicul prin seria de lucrări care demască violenţa. Pe lângă starea de nesiguranţă şi haos din ţara sa, o altă lovitură îi atacă puternic psihicul: îi moare soţia (1812).

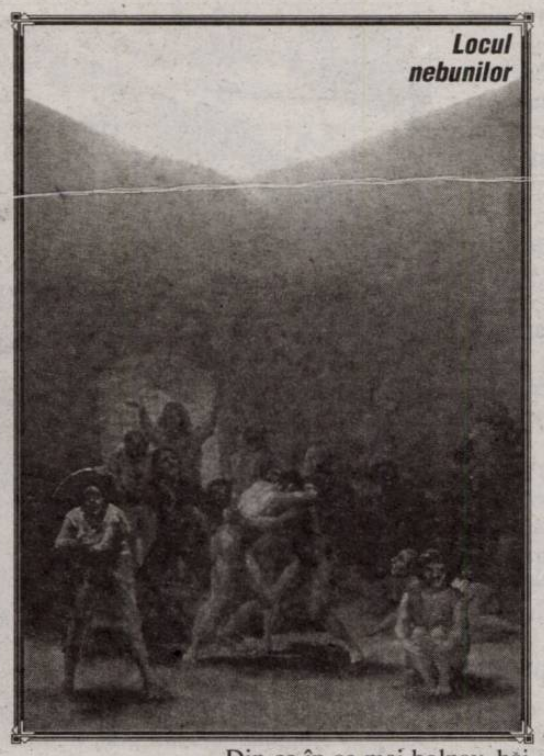

Locul nebunilor

Din ce în ce mai bolnav, hăituit de viziuni sordide şi stări de dezechilibru psihic, maestrul se retrage în Franţa. Lucrează însă frenetic şi dă la iveală ultimul ciclu al pesimistului incurabil: „Seria neagră". Din această lucrare se desprinde capodopera „Saturn devorându-şi copiii", o aluzie şi la conflictele interne din Spania. Şi totuşi, deosebim şi o rază de lumină în creaţia sa. Este vorba despre enigmaticul „duet" de picturi Maja, dezbrăcată şi îmbrăcată (1800 şi 1803). Ca şi Mona Lisa, femeia este greu de identificat, poate că era vorba despre iubirea lui trecătoare pentru ducesa de Alba...

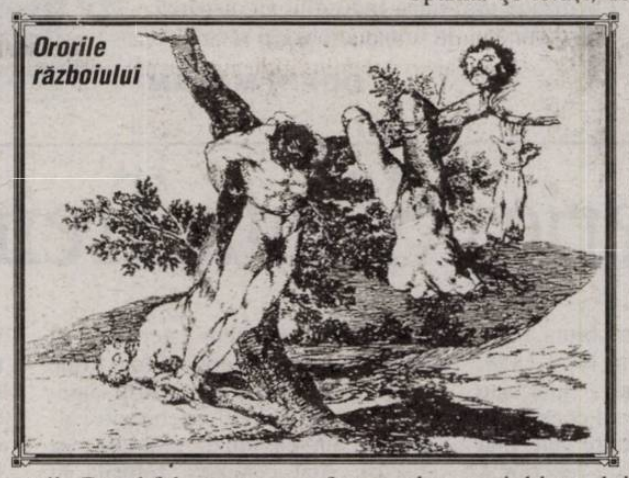

Ororile războiului

Conştientizându-şi propria condiţie umană precară, fizică şi psihică, Goya se retrage într-o singurătate profundă şi moare la Bordeaux, la optzeci şi doi de ani.

BAZAR bizar

Sindromul impostorului

Deşi ştim cu toţii ce este impostura, termenul de „sindromul impostorii" este unul relativ nou (a fost lansat în 1978) şi are o denumire derutantă. Şi asta pentru că mutaţiile sociale şi psihologice ale secolului XX au condus la o deviaţie psihiatrică foarte bizară. Există persoane pentru care succesele în carieră sunt rodul mai mult al întâmplării decât al propriilor merite. Pare absurd, dar în conştiinţa celor loviţi de sindromul impostorii nu e loc prea mult de stimă de sine. Ei consideră că aprecierile celor din jur sunt exagerate şi nemeritate...

Pare greu de crezut că există astfel de oameni care nu-şi dau seama de valoarea lor. Pe de altă parte, parcă pentru a compensa sindromul impostorii, cercetătorii în psihologie au definit „efectul Dunning-Kruger", pe care îl au persoanele care nu pot crede că sunt incompetente, cu toate că rezultatele muncii lor sunt mediocre. Pentru a clarifica, pe scurt, în ce împrejurări se naşte sindromul impostorii, cercetătorii dau exemplul absolvenţilor de studii superioare care sunt numiţi foarte repede în posturi importante (corupţia este exclusă din această ecuaţie socială). Numai că statisticile arată că peste 75 la sută dintre aceştia îşi onorează funcţiile cu brio.

Revenind la impostorii autentici, adică la cei care se dau drept altcineva în scopuri materiale (de regulă), sociologii îi clasifică în impostori de rând (cei care comit găinării lesne de depistat), impostori aristocratici (cei care preiau fraudulos titluri nobiliare şi pretind şi drepturile respective) şi impostori academici (care falsifică diplome universitare sau emit teorii năucitoare îmbrăcate îm haine ştiinţifice). Unul dintre cei mai hilari impostori ai secolului XX a fost francezul Pierre Plantard (1920-2000), care a pretins că este ultimul urmaş al dinastiei Merovingienilor (străveche familie nobiliară a francilor, care a apărut pe la mijlocul secolului IV d.Ch.). Plantard a avut grijă să planteze documente

Anna Anderson a pretins că este marea ducesă Anastasia, fiica ţarului Nicolae II

false chiar în Biblioteca naţională franceză şi apoi, după câţia ani, s-a prefăcut că le descoperă. Prioria (stăreţia) Sionului înfiinţată de el a fost depistată ca fiind o impostură cu pretenţii.

Poate că principalele caracteristici ale impostorilor sunt tupeul nemăsurat şi o inteligenţă infracţională „alunecoasă". Un caz actual din Spania ne demonstrează că aceşti oameni pot fi şi foarte perseverenţi. Astfel, spaniolul Eugenio Lascorz (1886-1952) şi-a falsificat actele, încercând să dovedească faptul că este urmaşul familiei de conţi Lascaris, din secolul XI. Îndrăzneala sa a mers atât de departe, încât a falsificat şi actele părinţilor, după ce le-a sustras din arhive. Şi-a confecţionat un arbore genealogic de sânge albastru, în care a trecut şi înrudirea cu familia regală grecească a Comnenilor. Apoi, folosindu-se de poziţia sa de magistrat, a făcut acte „generoase" şi copiilor săi. În consecinţă, în Spania de astăzi există o familie care continuă să susţină că este urmaşa prinţului Eugenio, duce de Atena, şi are pretenţii nobiliare. Dar tentativele în justiţie au eşuat până acum, deşi în actele de identitate sunt mari nobili.

Impostorii academici sunt răspândiţi în toată lumea, dar în SUA sunt cei mai mulţi datorită numeroaselor universităţi şi colegii unde ţinuta „savanţilor" contează foarte mult şi mai puţin ce fac propriu-zis. De altfel, unul dintre avantajele impostorilor este că au de-a face cu oameni de bună credinţă, care nu devin bănuitori decât în faţa flagrantului. Şi să nu uităm că pilele şi spaga sunt unelte care favorizează impostura.

Un elefant de bancnote

Fără nici o glumă, putem spune că al mai mare tun al spargerilor de bănci a costat statul brazilian un elefant de bani. Băieţii dibaci (vreo zece la număr) au cărat printr-un tunel de 78 de metri 3,5 tone de bancnote braziliene (reali), valorând peste 94 de milioane de dolari SUA. S-a lucrat inteligent şi curat, astfel încât după cinci luni de travaliu au intrat în camera seifului central al băncii din Fortaleza duminică dimineaţa, pentru a avea timp să evacueze cinci containere pline cu bancnote de câte 50 de reali.

Banda a închiriat o casă cam la 80 de metri de bancă şi a săpat pe sub două blocuri un tunel de 70 de centimetri diametru, la patru metri adâncime. Hoţii au pus şine de lemn şi plastic, iar pământul îl evacuau cu dubiţa, căci înfiinţaseră o firmă de grădinărit, aşa că nimic nu era suspect. Membri erau matematicieni şi ingineri, aşa că din punct de vedere tehnic erau la cote înalte. Nici măcar peretele de 1,1 metri grosime al camerei tezaurului, căptuşit cu oţel, nu le-a pus probleme. Locuinţa a fost apoi dată cu vopsea-spray, aşa că poliţia n-a găsit nici o amprentă.

Poliţia a pornit urmărirea după o firmă de închiriat maşini. O asemenea cantitate de bani nu putea trece neobservată. Dar ghionionul spărgătorilor a venit abia după lovitură. Unul dintre ei a fost răpit la pont, recompensa plătită, dar n-a fost eliberat, ci ucis. Aşa s-a ajuns la ideea că firma de securitate a băncii avea un complice. O altă urmă a fost luată de la o firmă care închiria avioane, căci băieţii voiseră să plece din Brazilia, dar în zadar. Apoi s-a mai găsit o cartelă de telefon pierdută în tunel şi mergând pe urma ei au fost descoperiţi 200 de mii de dolari îngropaţi lângă o casă... Cu toate arestările şi anchetele care au durat aproape 20 de ani (1987-2007), nu s-au recuperat decât 9 milioane de dolari din cele 94 de milioane.

Din întâmplare au mai fost descoperite 400 de mii de dolari în rezervorul unui camion. Nu s-a aflat niciodată cine a fost creierul acestei spargeri atât de bine gândite, care ştia şi că banii erau neînseriaţi şi nemarcaţi. Acea bancă din Fortaleza făcea trierea naţională a bancnotelor, pentru retragere din circulaţie.

Premiul Nobel pentru un român

Puţini cunosc faptul că medicul Ioan Moraru (născut la 8 septembrie 1927, decedat la 20 decembrie 1989) a fost laureat al Premiului Nobel pentru Pace în 1985. El a făcut parte din conducerea organizaţiei „International Physicians for the Prevention of Nuclear War". Numai că în acei ani, cel care se lupta din greu pentru acest prestigios premiu era chiar Nicolae Ceauşescu, care ajunsese să se creadă un erou mondial. Din păcate, puţine publicaţii au anunţat, după 1989, acest succes strălucitor. Învălmăşelile din acea perioadă erau mai importante. Însă despre dr. Ioan Moraru (foto) se poate citi pe Enciclopedia României online. El este membru post-mortem al Academiei Române.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Știați că...

...„Bălțărețul" este un vânt local, cald și umed? Escaladează Munții Făgăraș dinspre Muntenia spre Depresiunea Făgărașului.

...Lacul Assal se află la 183 metri sub nivelul

mării? Este situat în Depresiunea Afar, Djibuti, Africa de Est.

...cel mai lung fiord din lume este Baker din Chile? Are o lungime de 1260 km.

...după opinia unor cercetători cămilele au apărut cu aproximativ

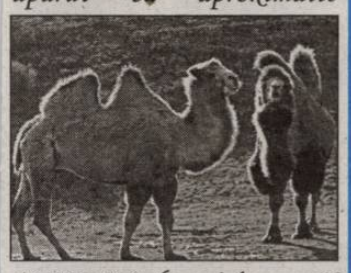

40.000.000 de ani în urmă? Au fost prezente mai întâi în America de Nord.

...în arhipelagul Țara de Foc se află cel mai sudic parc național? Este vorba de Nahuel Huapi, la 55 grade latitudine sudică, de pe Insula Grande din Argentina.

...părul lamei este folosit pentru fibră? Se taie,

în general, o dată la doi ani.

...primul loc din lume în ceea ce privește numărul de elefanți îl deține Uganda? Este urmată de Republica Centrafricană.

...cea mai mare colecție de cactuși din lume se află în orașul Hungtington

din statul California, SUA? Are o suprafață de 4 hectare și conține 25.000 de specii.

Știați că...

Palatul din Buhara

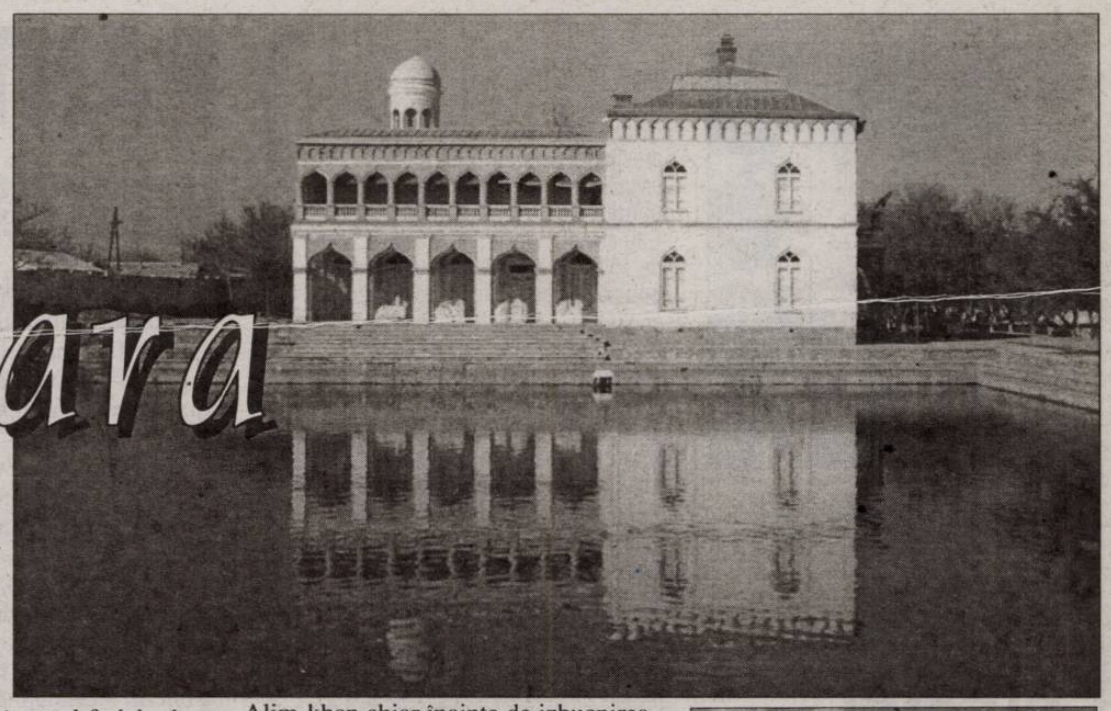

Renumit pentru covoarele sale, orașul Buhara din Uzbekistan, așezat pe râul Amu-Daria, important centru economic și cultural medieval, a fost succesiv capitala statului condus de dinastia Șeibanizilor în secolul al XVI-lea, apoi a Emiratului de Buhara, între 1747-1920, a Republicii Populare Sovietice Buhara între 1920-1924, fiind apoi absorbită de Republica Sovietică Socialistă Uzbeką. Minunatele clădiri istorice din centru au fost incluse în 1993 în Patrimoniul Universal UNESCO.

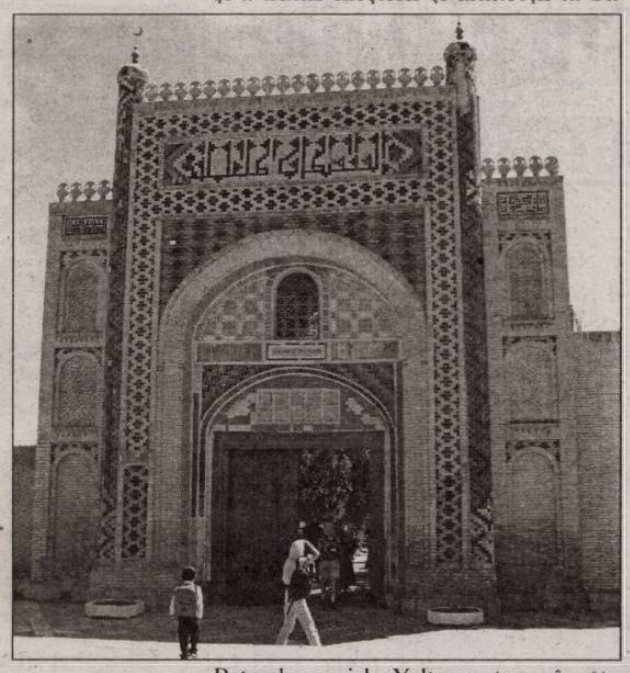

Vechiul oras fusese secole în șir considerat unul dintre cele mai importante centre comerciale ale Asiei, aflându-se la unul dintre capetele faimosului „drum al mătăsii". Cu toate că importanța lui a scăzut în secolul al XIX-lea, există încă multe monumente arhitectonice care atestă rolul său economic și faima de odinioară.

Unul dintre aceste monumente este „Palatul de Vară al Emirului Buharei". Cu toate că a fost construit mult după acele perioade glorioase, respectiv în anii 1890, el menține mult din vechiul stil local pentru a putea fi considerat un exemplu de felul în care conducătorii Buharei își înălțau palatele. În limba persană palatul se numea „Casa Lunii și a Stelei", denumirile orientale fiind renumite pentru rezonanța lor poetică.

Înălțat de emirul Ahadhan, la circa patru kilometri în afara cetății propriu-zise, combină în mod fericit elementele tradiționale islamice cu cele ale arhitecturii rusești. De fapt emirul și-a trimis meșterii și arhitecții la St. Petersburg și la Yalta pentru a învăța metodele constructorilor de acolo și pentru a le înțelege stilul.

Palatul, așa cum îl vedem noi astăzi este acătuit din două părți distincte, dar pentru că nu a ținut cont de anumite rigori pare mai degrabă un amestec ciudat.

Construcția primei părți, cea a lui Ahadhan (Abdul-Aklad-khan) a început în 1892. A fost ridicată în stilul tradițional, folosit pentru clădirile particulare ale Buharei, dar la o scară mai largă, asociindu-se trei construcții cu unu și două etaje. Cea de a doua parte a palatului a fost ridicată de Sayid-Alim-khan chiar înainte de izbucnirea Primului Război Mondial.

Noul palat este mare, cu o mulțime de pavilioane, incluzând săli de recepție, de distracție, camere de locuit, haremul, depozite de alimente, o grădină zoologică și o mulțime de căsuțe așezate în jurul parcului împodobit cu pajiști înverzite și copaci impunători. Intrarea în parc se face printr-o poartă asemănătoare unui arc de triumf, decorată cu modele abstracte din mozaic. Una dintre atracțiile parcului îl constituie bazinul mare, umbrit de arbori, construit între 1917-1918. Se spune că ultimul emir petrecea mult timp într-un pavilion alăturat, privind femeile haremului care se jucau în apă. Uneori arunca în bazin un măr și cea care îl prindea își petrecea noaptea cu el.

O scară largă, cu trepte foarte puțin înalte, conducea spre o aripă cu două etaje a palatului, ridicată într-un ușor excentric stil victorian-islamic. Parterul acesteia a fost conceput ca o reședință de țară victoriană, cu ferestre largi terminate în arc și coloane în-

tre ele, o galerie cu arcade de deasupra și din nou ferestre înalte cu aceleași capete în arc.

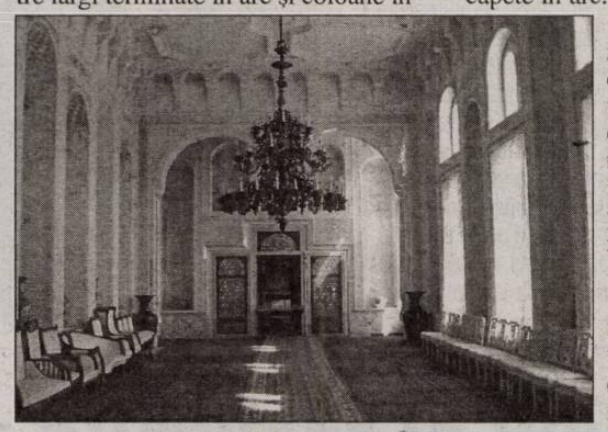

Cea mai frumoasă cameră din Palatul Nou este „Sala Albă" la care pentru decorațiile strălucitoare de stuc ale plafonului și pereților, a lucrat vreme de doi ani o echipă condusă de Usto Shirin Murdov din Buhara.

Astăzi, „Palatul de Vară al Emirului" este inclus în circuitul turistic, și oferă o oază de răcoare și liniște în praful și arșița verii.

Colegiu piteștean

Una dintre clădirile emblematice ale orașului Pitești este Colegiul I.C. Brătianu. Operă a arhitectului C. Al. Băicoianu (1859-1929) clădirea cu parter și etaj a fost realizată între 1897-1899 în stil neoromânesc.

Simboluri ale umanității

Șacalul

Este adesea considerat prevestitor de moarte din cauza faptului că se învârtește în jurul cimitirelor. În Egiptul antic, zeul morților, Anubis, era înfățișat cu cap de șacal. Animalul respectiv este însă interpretat de unii cercetători drept o corcitură între câine și lup, împrumutând uneori chiar caractere umane. Culoarea lui neagră din cele mai multe reprezentări este culoarea rășinii de îmbălsămare, deci un simbol al continuării vieții și după moartea trupului.

În diferite iconografii șacalul este păzitorul divin al drumului ce duce spre împărăția morților.

Inteligent și viclean, joacă în fabule rolul vulpii din poveștile apusene.

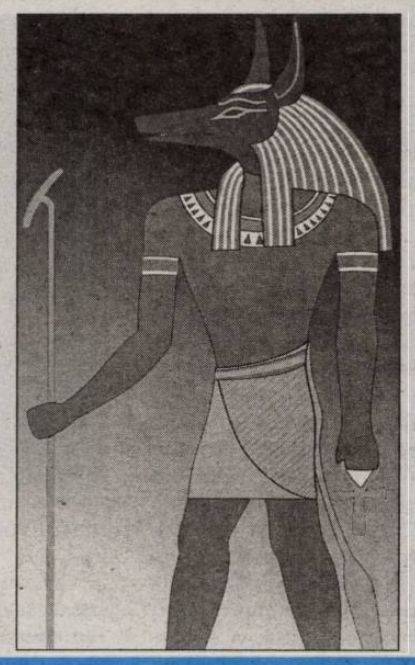

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Spiderman, din nou arestat

Celebrul cățărător francez, Alain Robert, în vârstă de 48 de ani, pasionat de escaladarea celor mai înalți zgârie-nori din lume, a fost arestat, la Sydney, după ce a escaladat cele 57 de etaje ale zgârie-norului Lumière Building. Polițiștii l-au așteptat pe terasa blocului, înalt de 151 metri, și i-au pus cătușele, întrucât escaladările de acest gen constituie un delict: violare de proprietate și expunerea la un pericol mortal. A fost pus ulterior în libertate, pe cauțiune, dar chemat în judecată, fiind pasibil de o amendă zdravănă. Nici o problemă pentru Alain, obișnuit cu arestările și amenzile, care are nenumărați fani, gata oricând să-i plătească amenzile. Recidivistul Alain Robert are la activ peste 80 de escalade de acest gen, în palmaresul său figurând Empire State Building, Turnul Eiffel sau Opera din Sydney (primul imobil l-a escaladat la vârsta de 12 ani!). *(D.M.)*

PANTALONII, interzișI duminica

Locuitorii de sex masculin de pe minusculul arhipeleag Fiji vor fi obligați să poarte un șort tradițional, în locul mai modernilor pantaloni, spre a nu ofensa divinitatea. Decizia a fost luată de puternica Biserică Metodistă din insula Bua.

Șortul, numit sulu, face parte din garderoba tradițională a localnicilor și el a fost reintrodus pentru ca tinerii, atrași mai degrabă de blugi și bermude, să cunoască și să respecte semnificația zilei sfinte de odihnă. De asemenea, duminica familiile nu vor avea dreptul să călătorească în mijloace de transport motorizate și nici nu vor putea munci – chiar și întinsul rufelor la uscat este cu desăvârșire interzis.

„Interdicțiile sunt menite să aducă noroc insulei și să arate că noi respectăm ziua de odihnă a Domnului. În ultima vreme, nenorocirile s-au abătut asupra noastră și asta numai din cauză că nu am respectat

poruncile lui Dumnezeu și am muncit duminica. Nimeni nu va mai călători cu mașina în această zi, pentru că nici strămoșii noștri nu aveau mașini și totuși asta nu-i împiedica să se deplaseze. De la această regulă vor fi scutiți doar oamenii bolnavi, care au urgentă nevoie de ajutorul medicilor", a declarat primarul satului Galoa, Josef Baleinasiga, unul dintre cei mai aprigi susținători ai proiectului. *(G.T.)*

Muzeul cremvurștilor

Dacă există pe lume mii de muzee, dedicate celor mai năstrușnice domenii de activitate și obiecte, de la peruci la bijuterii din scoici, de ce să nu existe și un muzeu al crenvurștiilor? Un asemenea stabiliment nu putea să fie înființat decât în patria delicioaselor produse de carmangerie, Germania. Aici, la Berlin, turiștii pot trece pragul ineditului muzeu unde, pentru 18 euro li se va vorbi despre originile și semnificațiile culturale ale acestui produs național nemțesc. Desigur, nu lipsesc nici degustările organizate periodic de diverse firme producătoare și, pe lângă exponatele prezentate în vitrine curioșii pot vedea și rețete originale, vechi de sute de ani, pentru fabricarea crenvurștilor, și chiar pot comanda crenvurști preparați după aceste rețete. Autoritățile din capitala Germaniei se așteaptă ca anual, muzeul să atragă peste 350.000 turiști. Probabil că în curând vizavi de el se va deschide și un muzeu al berii, că una fără alta nu se poate... *(G.T.)*

Hotel pentru pisicile aristocratice

Un cuplu britanic a încercat să speculeze sensibilitatea posesorilor de pisici cu venituri mai mult decât confortabile, publicând pe Internet un anunț prin care oferea servicii de lux pufoaselor feline, în timpul vacanțelor. Cei doi soți au închiriat un mic hotel în Hertfordshire, pe care l-au reamenajat și utilat, printre altele, cu un sistem audio (în valoare de 5.000 de lire sterline!), prin care se difuzează jazz și muzică clasică, pentru a asigura liniștea interioară a pisicilor. Meniul asigurat de bucătari experimentați cuprinde, în special, diverse preparate din somon și pește alb. Pentru a-i convinge pe proprietarii aflați în vacanță, în croaziere sau pe insule exotice, că pisicile lor se simt cât se poate de confortabil și că beneficiază de un tratament de lux, cei doi întreprinzători le trimit imagini pe Internet sau scrisori cu fotografii. *(D.M.)*

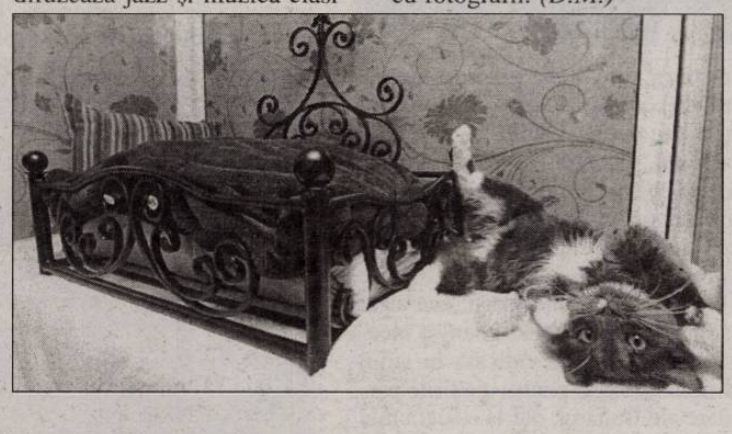

Bunicuța de cursă lungă

Curajul apare deseori la cine nu te-aștepți. Iar vârsta mai mult sau mai puțin înaintată nu reprezintă niciodată un impediment în a arăta că omul are resurse nelimitate, persoanele temerare neezitând niciodată să-și demonstreze calitățile. Este și cazul unei bunicuțe din Australia, devenită cea mai vârstnică femeie din lume care a traversat înot Marea Mânecii.

Sue Oldham a realizat această performanță remarcabilă la vârsta de 64 de ani. Pentru a stabili uimitorul record, ea a plecat de pe coasta engleză și a ajuns pe teritoriul francez după exact 17 ore și 31 de minute. Trebuie însă spus că venerabila recordmenă s-a antrenat serios înainte de cursă, pentru a fi sigură că meritele nu-i vor fi anulate de realizări anterioare, ale altor femei trecute de prima tinerețe. La final, ea a declarat pentru ziariști: „Nu veți ști poate niciodată cu ce situații neprevăzute v-ați putea întâlni, fiindcă în zonă apar curenții și mareele care vă pot purta spre destinații necunoscute. Dar eu nu voi abandona niciodată o cursă!" *(T.M.)*

Detectivul și farfuriile zburătoare

Mari belele au mai adus așa-numitele farfurii zburătoare, în lumea oamenilor cu picioarele pe Pământ! Și încă nu s-au potolit. Iar dacă la mijloc își mai vâră codița și paranormalul, atunci babilonia-i ca și gata. Astfel, în anul 1990, un detectiv extralucid (paranormal, parapsiholog sau cum vreți să-i mai spuneți) a fost interogat de poliția britanică, din cauza unui vis, conform căruia o bază a Royal Air Force (RAF) ar fi urmat să fie supusă unui atac cu bombe. În mai 1990, bărbatul prevenise Forțele Aeriene Regale că una dintre instalațiile sale din Londra avea să fie atacată. Mediumul a fost eliberat, după interogatoriul polițiștilor de la RAF, dar o lună mai târziu, o bombă ascunsă într-un rucsac a explodat în incinta bazei Stanmore, din nordul capitalei engleze. Nimeni nu a fost rănit, iar la vremea respectivă atacul a fost atribuit

unor membri ai IRA (Armata Republicană Irlandeză).

În anul 1995, un jurnalist de la o revistă dedicată fenomenului OZN a dorit să-i ia un interviu detectivului paranormal, vrând să scrie un articol despre rolul acestor oameni deosebiți în anchetele criminaliștilor. Pentru aceasta, a abordat Ministerul Apărării, în legătură cu incidentul Stanmore.

Grație informațiilor primite, ziaristul a reușit să dea de urmele mediumului și a aflat că, după ce vorbise despre visul său, acesta fusese reținut sub pază, până când incredibila sa premoniție se adeverise. Într-o declarație pentru respectiva publicație, responsabilii Apărării au confirmat acest lucru, dar au refuzat să ofere detalii despre incident: „Confirmăm că X (numele detectivului este acoperit cu o bandă neagră) a fost invitat la baza Stanmore înaintea atacului cu bombă din 1990, dar în nici un caz nu e vorba despre o arestare."

Așa că, în tot acest amestec dè paranormal, bizar și ozenologie, oficialii britanici au mai pus și ei o cărămidă în impenetrabilul zid al ocultării unor fenomene și evenimente de care, la un moment dat, ar putea depinde soarta foarte multor oameni. *(T.M.)*

Ursilor le place pizza

Turiști inconștienți, care lasă resturi de mâncare aiurea, în zonele populate de urși, se găsesc nu doar la noi în Bucegi, ci și pe alte meridiane. De pildă, în statul american Colorado, unde un bărbat din orășelul montan Larimer County a avut, într-o seară, chef să mănânce o pizza, împreună cu soția sa. Glenn Wells a comandat două delicioase preparate și, după ce au împărțit una „la botul calului", mai precis spus al motocicletei, fiindcă bărbatul de 44 de ani e proprietarul unei impozante motociclete Harley Davidson, au lăsat resturile în portbagajul acesteia și au plecat acasă, unde au servit a doua pizza în fața televizorului. La un moment dat însă, au auzit zgomote afară și au ieșit să vadă despre ce e vorba. Nu mică i-a fost surpriza lui Wells să vadă că o ursoaică uriașă, însoțită de doi pui, lovește puternic cu labele în portbagajul motocicletei, animalele fiind probabil atrase de mirosul resturilor de pizza. „Am țipat la ursoaică și în cele din urmă s-a îndepărtat și a dispărut în pădure. Nu credeam că urșii pot avea un miros atât de fin, încât să simtă mirosul de pizza tocmai din pădure!", spune americanul. O lipsă de informare care-l va face să scoată din buzunar cel puțin 3000 de dolari pentru reparația motocicletei. *(G.T.)*

Regizorii şi nebunia lor creatoare

Artiştii sunt, prin firea lucrurilor, firi excentrice, cu idei şi atitudini diferite de ale oamenilor simpli, motiv pentru care mulţi îi consideră „genii neînţelese". Faptul e valabil nu doar pentru pictori, sculptori sau scriitori, ci şi pentru slujitorii celei de-a şaptea arte. Şi dacă despre isprăvile actorilor şi actriţelor ştim absolut tot, prin intermediul paparazzilor, nu acelaşi lucru se poate spune despre cei aflaţi dincoace de obiectivul camerei de filmat – regizorii. Faptul că ei nu se expun în public nu înseamnă însă că n-au şi ei ciudăţeniile lor...

Akira Kurosawa

Perfecţionist desăvârşit, regizorul japonez a fost supranumit „Tenno" – împăratul, pentru modul său dictatorial de a-şi duce la îndeplinire proiectele. Pentru a atinge efectul dorit, el a apelat adesea la metode şocante, ca de pildă în filmul *Rashomon* unde, pentru ca picăturile de ploaie să fie vizibile în cadru, el a amestecat apă cu cerneală şi a pulverizat mixtura prin intermediul unor furtunuri. În *Tronul Sângelui* (1957), o transpunere japoneză a dramei shakespeariene Macbeth, pentru mai mult realism el a cerut unor arcaşi profesionişti să tragă asupra personajului principal cu săgeţi reale, existând pericolul ca acesta să fie ucis. În *Ran* (1985), el a cerut realizarea unui uriaş castel-butaforie, pe pantele Muntelui Fuji, care a fost apoi incendiat şi a ars până la temelii, pentru o singură scenă de film. O altă idee trăsnită a lui Kurosawa era de a-şi alege, cu totul întâmplător, un actor din distribuţie şi de a-l insulta. Astfel, considera el, ceilalţi actori erau motivaţi să joace cât mai bine, de teama de a nu fi şi ei înjuraţi!

Lars Von Trier

Filmele sale sunt renumite pentru imaginile şocante, inclusiv pentru scenele explicite de sex, iar actorii care vor să evolueze sub bagheta lui Von Trier ştiu că trebuie să lase acasă orice urmă de ruşine. În ciuda acestui fapt, însă, regizorul danez este un catolic fervent, convertirea la religie

venind în urma unui moment foarte dificil din viaţa lui. Teama obsesivă de zborul cu avionul a făcut ca majoritatea filmelor sale să fie turnate în Danemarca sau Suedia, chiar dacă acţiunea lor se desfăşoară peste Atlantic. Când filmele sale au premiera la Cannes, Von Trier se scoală din noapte, se suie la volan şi conduce fără întrerupere, până în Franţa!

Orson Welles

Cariera acestui titan al cinematografiei americane a fost pusă în primejdie încă de la primul film, *Cetăţeanul Kane,* o biografie neromanţată a celui mai mare mogul mediatic al Americii interbelice, William Randolph Hearst. Acesta a încercat să interzică difuzarea filmului, dar scandalul izbucnit l-a determinat să bată în retragere. Dar influenţa lui colosală a făcut ca Welles, considerat un „copil teribil" al cinematografului american, să nu mai primească finanţare pentru a filma în Statele Unite. Cei ce au lucrat cu Welles îl descriu

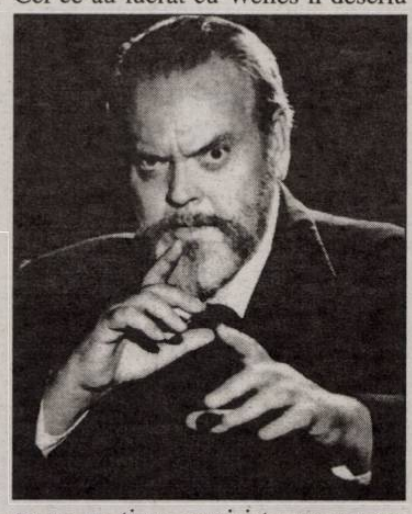

ca pe un tiran narcisist care nu suporta să fie contrazis, chiar şi atunci când ştia că nu are dreptate.

Stanley Kubrick

Un alt regizor cu care actorilor le era aproape imposibil să lucreze, dar din al cărui geniu s-au născut filme precum *2001 – O odisee spaţială, Portocala mecanică, Shining* sau *Spartacus* a fost Stanley Kubrick. Deşi în viaţa reală era un om foarte cumsecade, pe platourile de filmare se transforma într-un monstru. Lipsa lui

de respect faţă de actori era totală; nu-i lăuda niciodată, pentru performanţele lor, în schimb îi critica şi chiar îi jignea atunci când i se părea că nu joacă la întreaga lor capacitate. Kirk Douglas, care a evoluat sub bagheta lui Kubrick în *Spartacus,* îşi amintea acea perioadă ca pe un coşmar. Ego-ul supradimensionat al regizorului, faptul că nu accepta nici un compromis şi considera că întotdeauna viziunea sa artistică este superioară convingerilor celor din jurul său au făcut tuturor actorilor cu care a colaborat zile fripte. În timpul filmărilor la *Shining,* nemulţumit de o scenă, a dispus repetarea ei de 148 de ori, record mondial încă neegalat!

John Ford

Singurul om care a câştigat de patru ori Oscarul pentru regie, John Ford a fost şi unul dintre cei mai „tăcăniţi" şi în acelaşi timp mai dur regizor – este şi singura persoană care a reuşit să-l facă pe John Wayne să

plângă! Dar Ford cerea imposibilul nu doar de la actori, ci şi de la el însuşi. Primind permisiunea de a filma invazia Aliaţilor în Normandia, în iunie 1944, el s-a implicat cu atâta pasiune încât a fost rănit de un glonţ inamic, fără însă să se oprească din filmat. Mai târziu va repeta scena de bravură în timpul bătăliei din Pacific, contra japonezilor, când de asemenea va fi împuşcat şi rănit grav. Firea lui ciudată îi contraria pe artişti, dar Ford avea o gură spurcată şi un suflet de aur. Atunci când fost actor al studiourilor Universal i-a solicitat un sprijin financiar, pentru soţia lui care urma să fie operată, regizorul l-a făcut mai întâi cu ou şi cu oţet pentru că cerşeşte, după care i-a completat cecul solicitat, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat...

Werner Herzog

Tot pasiunea de-a dreptul nebunească pentru meserie îl caracterizează şi pe regizorul Werner Herzog. Aventurier înnăscut, el a călătorit şi a filmat în toată lumea, din Grecia în Sahara şi Antarctica, din Africa în Australia. Şi date fiind peripeţiile prin care a trecut, este un miracol că se mai află în viaţă. În timpul filmărilor la *Aguirre,* în Amazonia, el i-a obligat pe membrii echipei sale să trăiască în condiţii primitive, pentru a intra mai bine în pielea personajelor. În *Fitzcarraldo,* el a pus în pericol vieţile a sute de figuranţi, cerându-le să tragă un vas cu abur, de 300 tone, pe panta unui munte, cablurile putându-se rupe în orice moment. În anii '80, a fost la un pas de a fi ucis de erupţia unui vulcan, pe care o voia surprinsă cât mai de aproape. În două dintre cele mai cunoscute filme ale lui, *Enigma lui Kaspar Hauser* şi *Stroszek,* Herzog l-a distribuit în

rolul principal pe Bruno Schleinstein, un muzician autodidact care şi-a petrecut aproape întreaga viaţă în azile psihiatrice!

Dar cea mai ciudată relaţie a avut-o Herzog cu actorul lui fetiş, Klaus Kinski, cu care s-a luat de numeroase ori la bătaie, în timpul filmărilor, fapt care nu i-a împiedicat pe cei doi să se declare „prieteni la cataramă".

PORTRET

Anastasia Lazariuc

O artistă ce vine din Basarabia. Cântă cu sufletul şi inima. E sentimentală şi lirică. A colaborat cu marii poeţi ai Barasabiei (Grigore Vieru, L. Lari), dar şi cu renumiţi compozitori români (M. Dragomir, T. Popa, E. Mihaescu), aducându-ne în scenă cântece melodioase, sensibile care au făcut-o cunoscută nu numai în România ci şi în Belgia, Germania, Bulgaria.

S-a stabilit în România în anul 1992 împreună cu cei doi copii (o fată şi un băiat). I-a fost greu, a vrut să renunţe la muzică dar chemarea era prea mare încât, de fiecare dată, a revenit cu mai multă dragoste pentru cântec. Piesele care au adus-o în prim planul muzicii uşoare au fost „Seară albastră", „Mama", „Până la lacrimi mi-e dragă viaţa" şi „Maria". Nu-i vorbă, şi alte piese sunt frumoase.

Anastasia Lazariuc este o prezenţă deosebită. La cei 57 de ani (s-a născut pe 6 iulie 1953 la Băcioi, Republica Moldova) poate concura cu multe dintre vedetele de astăzi care nu depăşesc 25 de ani. Este o femeie împlinită. Are 11 albume editate şi e mândră că este iubită atât de publicul român cât şi cel de la Chişinău. „Succesul meu a fost atât de mare încât îl simţeam ca pe o povară. Îmi era frică. Credeam că n-am să-l pot duce. Dar mi-am dat seama că nu pot trăi fără muzică", recunoştea într-un interviu artista.

Anastasia Lazariuc cântă cu patimă pentru cei cu inimile „frânte" de iubire, pentru cei cu sufletul înrourat de dragoste dar şi pentru cei melancolici. O voce caldă, o prezenţă agreabilă. *(N. Floria)*

PRIN GAURA CHEII

Angelina Jolie a ajuns un schelet!

Deşi la fel de frumoasă ca întotdeauna, Angelia Jolie pare, zi după zi, tot mai slabă. Instantaneele surprinse de jurnalişti în timpul vizitei întreprinse de actriţă în Pakistan, unde a vizitat taberele de sinistraţi şi s-a întâlnit cu oficialităţi locale, sunt de-a dreptul şocante: Angelina a ajuns aproape scheletică, fiind efectiv piele şi os! Soţia lui

Brad Pitt şi-a luat în serios rolul de Ambasadoare a Bunăvoinţei, din partea ONU, şi a efectuat o vizită în Pakistan, pentru a atrage atenţia asupra problemelor grave cu care se confruntă milioanele de refugiaţi, lăsaţi fără adăpost de inundaţiile fără precedent ce au afectat acest stat asiatic. Jolie a respectat obiceiul local, îmbrăcând, peste veşmintele occidentale, o tunică lungă până la glezne şi purtând pe cap o basma. Dar nici măcar acest camuflaj n-a putut ascunde faptul că silueta sa este tot mai fragilă, generând astfel noi comentarii legate de o eventuală anorexie de care vedeta ar suferi. Ori poate, spun cârcotaşii, a vrut să fie în ton cu muritorii de foame din Pakistan...

Clint Eastwood, întotdeauna cu picioarele pe pământ

Într-unul dintre rarele interviuri acordate presei, veteranul Clint Eastwood a mărturisit că în anii '60-'70 a primit oferte de a juca rolurile unor personaje ca James Bond sau Superman, dar le-a refuzat fiindcă, spune el „întotdeauna am vrut să dau viaţă unor personaje rupte din realitate, oameni cu picioarele pe pământ şi nu supereroi care fac tot felul de lucruri imposibile". El a mărturisit că în 1968, producătorii franşizei Bon i-au propus să fie următorul „agent secret 007", după ce Sean Connery renunţase să mai apară în film. Pe atunci, Eastwood era deja cunoscut la Hollywood ca o tânără speranţă, după ce evoluase în seria de „spaghetti-western" a lui Sergio Leone. El a refuzat însă oferta de 1,2 milioane dolari, aşa cum va face şi mai târziu, când preşedintele lui Warner Bros, Frank Wells i-a spus, în cadrul unei discuţii amicale, că şi-ar dori să-l vadă în rolul lui Superman. „Nu mă vedeam în pantalonii ăia strâmţi şi caraghioşi, aşa că l-am sfătuit să caute pe cineva mai potrivit", precizează actorul, în vârstă de 80 de ani.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Sfaturi practice pentru a vă păstra

SĂNĂTATEA INIMII

Numărul celor afectaţi de boli cardiovasculare este într-o continuă creştere. De altfel, cele mai multe decese sunt cauzate în lume de infarct miocardic. Pentru a păstra nealterată sănătatea inimii, este de multe ori suficient să luaţi unele măsuri simple privind dieta zilnică şi nu în ultimul rând să combateţi cu orice preţ sedentarismul.

Privilegiaţi consumul de grăsimi nesaturate

Consumul de grăsimi este indispensabil sănătăţii, însă este foarte important să le alegeţi pe cele bune şi să le evitaţi pe cele care se pot dovedi nocive.

■ Reduceţi aportul de grăsimi de origine animală (unt, brânzeturi grase, carne).

■ Preferaţi grăsimile nesaturate, care conţin acizi graşi esenţiali. Deoarece organismul uman este incapabil să fabrice aceşti acizi, singura sursă rămâne hrana. Deja faimoşii omega 3 şi omega 6 se găsesc din belşug în carnea şi uleiul de peşte, în fructele de mare etc.

Variaţi tipurile de grăsimi din alimentaţie

Alternaţi grăsimile mononesaturate, cum este uleiul de măsline, cu cele polinesaturate, cum este uleiul de floarea-soarelui şi peştele gras, cu

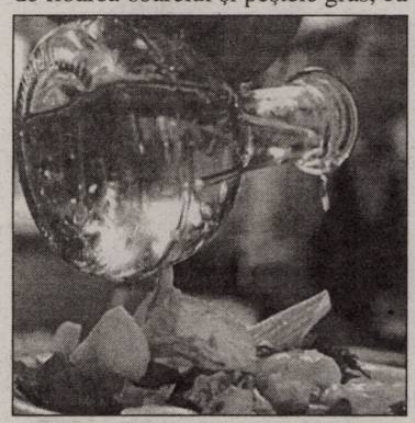

pielea albăstruie provenind din mările reci (macroul).

Renunţaţi la fumat

Fumatul este una dintre principalele cazuri de infarct la persoanele mai tinere de 60 de ani. Frecvenţa cazurilor de moarte subită se măreşte de 10 ori dacă numărul ţigărilor fumate zilnic este mai mare de 15.

Evitaţi stresul

Stresul este un duşman al sănătăţii globale a organismului şi în special al inimii. Nu vă lăsaţi prada acestui adevărat flagel, variind activităţile pe care le practicaţi, reflectând mai mult când trebuie să luaţi o decizie. De asemenea, este foarte important să vă definiţi priorităţile şi să luaţi pauze de fiecare dată când simţiţi că vă cuprinde oboseala.

Scăpaţi de kilogramele în plus

Un studiu efectuat de către unele companii de asigurări de sănătate din SUA pe un lot de cinci milioane de indivizi a dus la concluzia că persoanele care au un exces ponderal de doar 20% au un risc cu 50% mai mare de a cădea victime unui accident cardiac faţă de cele normoponderale.

Mâncaţi legume, fructe şi cereale integrale

Consumul exagerat de grăsimi, de alcool, expunerea la soare favorizează fabricarea radicalilor liberi, ce joacă un rol primordial în grăbirea procesului de îmbătrânire celulară, în special a celor care alcătuiesc vasele şi arterele ce hrănesc inima. O dietă bogată în vitamine, minerale şi fibre este cea mai bună armă contra acestor agenţi de îmbătrânire prematură.

Practicaţi o activitate fizică

Mersul în ritm alert, ciclismul, înotul, în general sporturile de anduranţă ameliorează randamentul muscular, uşurează munca pe care trebuie să o depună inima, fac să scadă nivelul tensiunii arteriale, cresc nivelul colesterolului bun, HDL, care facilitează buna circulaţie sangvină.

Fiţi vigilenţi şi acţionaţi de la primele simptome

◆ Durerile resimţite la nivelul pieptului şi senzaţia de opresiune care revine cu regularitate în timpul efortului, la emoţii puternice etc. pot fi cauzate de o angină pectorală, de aceea trebuie consultat de urgenţă un specialist pentru a confirma sau infirma această suspiciune.

◆ Acţionaţi imediat dacă simţiţi o durere violentă în piept, ca şi cum o gheară imensă v-ar strânge foarte tare în zona inimii, iar simptomele se întind până la nivelul maxilarului şi cuprind braţul stâng. Acesta poate fi debutul unui infarct de miocard, de aceea este foarte important să sunaţi cât mai repede la Urgenţă.

Dieta bunicilor îi poate predispune pe nepoţi bolilor de inimă

Potrivit oamenilor de ştiinţă de la Universitatea Umea din Stockholm, dieta generaţiilor trecute poate influenţa, genetic, starea de sănătate a urmaşilor. Dr. Lars Olof Bygren a ajuns la această concluzie studiind antecedentele medicale a trei generaţii născute în 1890, 1905 şi 1920, în mai multe cătune din nordul ţării. El au făcut o conexiune între calitatea nutriţiei la vârste mici şi în special la băieţi şi predispoziţia, la generaţiile următoare, pentru anumite boli, în special cele cardiovasculare.

Potrivit oamenilor de ştiinţă suedezi, sărăcia bunicilor, care merge mână în mână cu o nutriţie proastă, influenţează însă pozitiv sănătatea nepoţilor, în vreme ce o dietă bogată în calorii îi face pe aceştia victime sigure ale infarctului! „Din datele pe care le-am studiat, împărţind recoltele dintre 1890 şi 1920 în slabe, bune şi abundente, rezultă că aceia care au suferit de foame au transmis urmaşilor o mai bună imunitate faţă de boli, apreciază dr. Bygren. De aceea, nepoţii oamenilor care au trăit în zone sărace şi atinse de secetă se bucură astăzi de o sănătate mai bună decât a celor care nu au dus lipsă de nimic. Practic, din investigaţiile noastre rezultă că riscul acestora din urmă de a suferi de o maladie cardiacă este de patru ori mai ridicat!"

ADMINISTRAREA EXCESIVĂ DE PARACETAMOL

vinovată de apariţia astmului la adolescenţi

Potrivit unui studiu neozeelandez, utilizarea excesivă a paracetamolului ar putea fi vinovată de dezvoltarea unei forme de astm bronşic în adolescenţă. Astfel, chiar şi câteva pastile ale binecunoscutului medicament luate lunar pe perioada adolescenţei ar putea dubla riscul de îmbolnăvire de astm prin comparaţie cu tinerii care nu iau niciodată paracetamol. Cercetătorii au trimis câte trei chestionare la peste

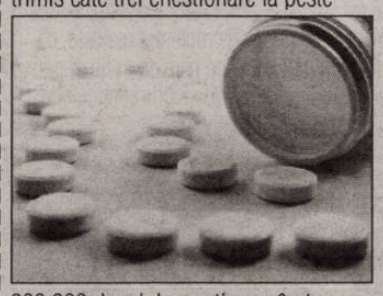

300.000 de adolescenţi, cu vârste cuprinse între 13 şi 14 ani în 113 centre din 50 de ţări diferite. Fiecare tânăr avea obligaţia să-şi evalueze propria utilizare a paracetamolului (niciuna, medie – una în anul precedent, sau frecventă – una în luna precedentă) şi simptomele legate de astm, alergii sau eczeme.

Rezultatul: paracetamolul a fost asociat unei creşteri semnificative a riscurilor de a dezvolta astm, alergii sau eczeme. Astfel, posibilitatea de a face astm este cu 43% mai mare la utilizatorii medii de paracetamol faţă de non-utilizatori şi de 2,5 ori mai mare la adolescenţii care iau regulat medicamentul în discuţie. De asemenea, s-a descoperit o legătură între apariţia rinitei şi conjunctivitei şi administrarea frecventă a paracetamolului.

Până în prezent, nu s-a putut stabili cu certitudine o legătură cauză-efect. Este posibil ca persoanele suferinde de bolile amintite să fi apelat mult mai des la ajutorul paracetamolului decât au declarat.

Remedii naturale

SÂNZIENELE GALBENE

ideale contra afecţiunilor tiroidiene

Planta creşte în fânеţe, în locuri însorite, pe culmi calcaroase din întreaga ţară, dar mai ales în zonele de deal. Are o tulpină zveltă, înaltă de până la un metru, împodobită cu flori mărunte, aurii, dispuse în ciorchini. Mirosul pe care îl emană este asemănător cu cel al mierii. Frunzele sunt foarte înguste şi ascuţite, pufoase pe partea inferioară. Gustul lor este foarte amar, acesta fiind un indiciu al proprietăţilor tonice şi drenante ale plantei.

Părţile aeriene ale plantei se recoltează în timpul înfloritului (mai-august), tăindu-se la 3-5 cm deasupra solului. Se usucă la umbră, în strat subţire.

Reţete de succes

● ***Tinctură.*** Puneţi 20 de linguri de pulbere de sânziene într-un litru de alcool de 50 de grade, îndoit cu apă. Lăsaţi la macerat 14 zile, agitând zilnic vasul, apoi filtraţi. În caz de hernie, luaţi o lingură de tinctură de trei ori pe zi, între mese, vreme de 49 de zile, timp în care ţineţi şi regim alimentar.

Împotriva cistitei şi calculozei renale, luaţi 1-2 linguriţe de tinctură diluate în 100 ml apă de trei ori pe zi.

● ***Macerat.*** Într-un litru de apă puneţi 4-6 linguri rase de pulbere de sânziene. Lăsaţi la macerat la temperatura camerei opt ore. Filtraţi şi consumaţi imediat sau în maximum 10 ore, dacă este ţinut la

frigider, ori 2-4 ore, dacă este ţinut la temperatura camerei. Se recomandă în caz de disfuncţii ale tiroidei, câte trei câni de macerat, băute pe stomacul gol. Tratamentul durează minimum şase luni şi este util atât în tratarea hipo cât şi a hipertiroidiei.

● ***Pulbere.*** Florile uscate se macină fin cu râşniţa de cafea, apoi se cern. În principiu, doza la adulţi este de o linguriţă (circa 15 g) de trei ori pe zi. Pulberea se ţine sub limbă timp de 10-15 minute, apoi se înghite cu puţină apă. La copiii între 2 şi 12 ani doza se înjumătăţeşte, iar la copiii sub 2 ani se reduce la o treime sau chiar la un sfert.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Fibromialgie

Fibromialgia este o afecţiune cronică, ce se manifestă prin durere difuză şi sensibilitate la nivelul muşchilor şi al ţesuturilor moi (tendoane, ligamente), puncte sensibile localizate, tulburări de somn, slăbiciune etc.

Până în prezent, nu se cunosc cu exactitate cauzele care duc la apariţia acestui chinuitor sindrom. Se presupune că fibromialgia este favorizată de o hipersensibilitate a celulelor nervoase din măduva spinării şi creier. Sensibilitatea exagerată este în general determinată de modificările chimice din creier sau măduvă care controlează durerea, persoanele afectate având, în consecinţă, o toleranţă scăzută la durere.

De asemenea, se presupune că la originea afecţiunii ar sta un dezechilibru hormonal al cortizolului şi al hormonului de creştere.

Există de asemenea o serie de factori de risc care predispun

la apariţia afecţiunii. Femeile sunt mai predispuse ca bărbaţii. Preexistenţa unei boli reumatice (artrită reumatoidă), o boală infecţioasă sau chiar o problemă psihiatrică (depresie severă) pot creşte riscul de a dezvolta fibromialgie.

Simptomatologia poate dura de la câteva zile până la câteva luni. Persoanele diagnosticate au perioade asimptomatice şi perioade simptomatice. Puseele cu oboseală şi dureri musculare sau articulare sunt frecvente în special după stres fizic sau psihic. Mulţi oameni cu fibromialgie acuză dureri accentuate la temperaturi scăzute sau umiditate crescută, când nu dorm destul, când sunt obosiţi, stresaţi sau extenuaţi.

Se recomandă consultul de specialitate în cazul în care simptomele se prelungesc mai mult de şase săptămâni, fără o cauză evidentă. Cei mai experimentaţi medici în tratamentul fibromialgiei sunt medicul reumatolog, specialistul în managementul durerii, medicul neurolog etc. De reţinut că boala este dificil de diagnosticat, adesea acest lucru este posibil când se elimină din discuţie alte boli cu simptomatologie similară, prin examene de laborator.

Din păcate, nu există un tratament specific care să ducă la remisia bolii. În general, terapia constă în administrarea de antidepresive, somnifere, antidolorifice etc.

Pagini realizate de
MIHAELA VLAD

REMEDII ALIMENTARE

pentru suferinţe... uşoare

Aşa cum alimentele ne pot îmbolnăvi, tot astfel ne pot şi reda sănătatea. Instaurarea unui regim alimentar care să abunde în legume şi proaspete, corectarea unor greşeli alimentare fac de multe ori mai mult decât o farmacie întreagă!

Răceală

Se manifestă cu dureri de cap, dureri în gât, stare generală proastă, rinoree, dureri ale membrelor inferioare, lăcrimare.

Ardeiul iute este suveran pentru desfundarea nasului, la egalitate cu usturoiul crud şi ceapa, recunoscute pentru efectele antibacterian şi antiviral. De asemenea, supa de găină este o alternativă deloc de neglijat la Paracetamol. Aceasta conţine cisteină, un aminoacid preţios în combaterea bronşitelor şi afecţiunilor respiratorii.

Reţeta noastră

Curăţaţi de coajă cinci căţei de usturoi, zdrobiţi-i şi amestecaţi-i cu cinci linguriţe de zahăr. Turnaţi deasupra puţină apă şi puneţi vasul pe foc, până ce dă în clocot. Acoperiţi pentru cinci minute, apoi strecuraţi zeama. Luaţi câte o linguriţă de mai multe ori pe zi.

Diaree

Se manifestă prin emisia de scaune moi, mai mult de patru pe zi, balonare, disconfort abdominal, uneori febră, vărsături şi deshidratare.

Morcovul este campion în combaterea neplăcutelor simptome, la egalitate cu orezul fiert. Afinele, merele coapte, castanele dulci, fructele de porumbar (sub formă de compot sau de pastă) sunt antidiareici preţioşi. După 1-2 zile de regim sever, se pot consuma şi fructe astringente, proaspete, precum gutuile sau merele.

Dulciurile de orice fel, ouăle, legumele şi fructele crude, laptele dulce, brânzeturile ori carnea grasă sunt de evitat în caz că vă confruntaţi cu diareea, căci pot agrava starea de sănătate.

Reţeta noastră

Fierbeţi 500 g morcovi daţi pe răzătoare timp de o jumătate de oră în puţină apă. Pasaţi-i şi completaţi până la un litru cu apă. Se bea în loc de apă.

Amigdalită

Se manifestă cu inflamarea amigdalelor, înroşirea acestora şi dureri ce iradiază până la urechi şi dinţi. Mai pot apărea febră şi dureri musculare.

Mierea este ideală în tratarea acestei afecţiuni, având efect antibacterian şi calmant dovedit. Simplă sau diluată într-un pahar cu apă şi oţet de mere este remediul perfect. De asemenea, usturoiul, ceapa, ghimbirul şi salvia sunt benefice în tratament.

Reţeta noastră

Fierbeţi o linguriţă de seminţe de ridiche şi o lingură de miere într-o jumătate de ceaşcă de oţet de mere. Adăugaţi apă, pentru ca gustul oţetului să devină suportabil, şi faceţi gargară.

Constipaţie

Se manifestă prin lipsa scaunului mai mult de 48 de ore, dureri abdominale, balonare, flatulenţă.

Prazul este un laxativ remarcabil, ce calmează totodată disconfortul abdominal. Dintre fructe, caisele uscate sub formă de compot, cireşele, vişinele, coacăzele roşii, agrişele, merele şi perele (consumate cu tot cu coajă) acţionează favorabil. Campioane absolute sunt însă prunele, consumate proaspete (10-20 de bucăţi, dimineaţa) sau sub formă de suc (câte un pahar înainte de fiecare masă). Uleiul de măsline (20-50 ml) şi tărâţele de grâu amestecate cu miere pot fi de ajutor.

Grăsimile în exces, carnea roşie, orezul, pâinea albă, bananele sunt de evitat.

Reţeta noastră

Puneţi coaja de la două portocale să se fiarbă în apă timp de 30 de minute. Aruncaţi prima apă. Fierbeţi cojile din nou într-un litru de apă şi adăugaţi două linguri de zahăr. Scoateţi-le din vas, lăsaţi-le pe o farfurioară până a doua zi când le puteţi consuma.

Inflamarea cavităţii nazale

Simptome: guturai puternic, dureri de cap, dureri de urechi, febră, poate avea la origine o gripă nevindecată complet.

Alimente-medicament: fagure de miere, miere, broccoli, iaurt, morcovi, usturoi, nuci, portocale, ardei gras, spanac – pentru stimularea sistemului imunitar – ananas, mere, peşte gras, ghimbir, ceapă – pentru efectul antiinflamator.

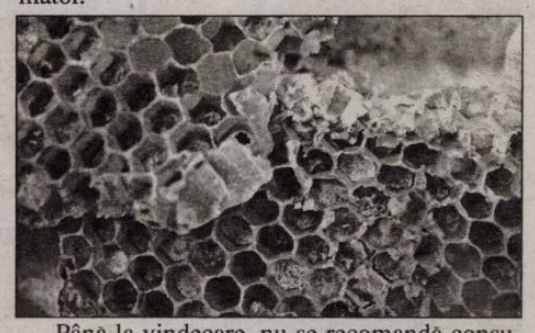

Până la vindecare, nu se recomandă consumul de lapte.

Reţeta noastră

Mestecaţi o bucăţică de fagure cam de doi centimetri timp de 15-20 de minute, apoi o scuipaţi. Repetaţi de 6 ori pe zi, la intervale de o oră. Tratamentul se efectuează o săptămână.

Veniţi de hac arsurilor gastrice

Arsurile şi indigestiile provocate de aciditatea stomacală crescută sunt din ce în ce mai des întâlnite. Cea mai frecventă cauză o reprezintă alimentaţia nesănătoasă, bogată în preparate greu de digerat, pe bază de sosuri grele şi maioneze. Cel mai la îndemână leac pentru a calma binecunoscuta senzaţie de arsură pe esofag este să beţi după masă o ceaşcă de apă fiartă în care aţi dizolvat în prealabil un vârf de cuţit de bicarbonat de sodiu alimentar.

De asemenea, un leac cel puţin la fel de bun obţineţi amestecând un pa-

har cu lapte călduţ cu două linguriţe de magneziu. Beţi întreaga cantitate într-o singură priză, la nevoie. Uneori, deşi vi se va părea paradoxal, aciditatea stomacală se poate trata cu substanţe acide.

Iată, spre exemplificare, o reţetă extrem de eficientă împotriva indigestiilor: amestecaţi două linguriţe de cidru (sau oţet de mere) cu o linguriţă de suc de lămâie şi o linguriţă de suc de cartof. Beţi preparatul dimineaţa, pe stomacul gol. După cinci minute, luaţi micul dejun. Veţi vedea ca nu veţi mai avea nici o problema cu stomacul. Dacă urmaţi această cură periodic, o data pe lună, gradul de aciditate se va regla şi nu veţi mai suferi de arsuri şi indigestii, iar riscul de a dezvolta o gastrită sau un ulcer gatroduodenal se va diminua considerabil.

Medicină tradiţională

Din ofertele muntelui pentru sănătate

Muntele, prin vegetaţia forestieră, oferă multiple surse pentru fortificarea organismului uman. Aerul curat, respirabil şi consumul apei de izvor contribuie la tonifierea organismului uman, în special a aparatului respirator şi digestiv.

O altă ofertă importantă a muntelui pentru sănătatea umană o constituie razele solare care sunt mai puţin caustice decât cele de pe litoral şi asigură un bronz al pielii mai lent şi de durată, fără pericol de insolaţii şi de cancer cutanat.

Cele trei oferte ale muntelui: aer, apă, soare, sunt permanente în toate lunile anului.

O primă ofertă, de primăvară, a muntelui o constituie mugurii de brad (Abies alba) şi de molid (Picea abies), din care se prepară un sirop tonifiant şi în special pentru aparatul respirator.

În lista fructelor existente în zona montană se includ ca mari delicatese fructele de zmeur (Rubus idaeus) şi de mur (Rubus caesius); consumate, ele revigorează organismul prin conţinutul în vitamine, săruri, minerale, zaharuri, acizi şi substanţe proteice. Fructele se pot

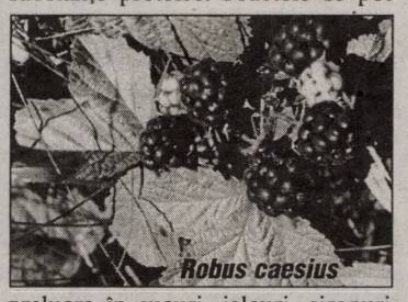

prelucra în sucuri, jeleuri, siropuri alcoolizate etc. şi consumate ulterior, prelungind cura în lunile de iarnă. Din tulpinile şi frunzele de zmeur, inclusiv din fructele uscate, se prepară un ceai aromat cu efecte benefice pentru aparatul digestiv.

Un loc important în lista fructelor oferite de munte îl deţine afi-

nul (Vaccinum myrtillus) de la care se consumă direct fructele coapte sau prelucrate în sucuri, dulceaţă, gem, siropuri alcoolizate (afinata), marmelada. Afinele, prin compoziţia în vitaminele şi sărurile minerale inclusiv în fier, zaharuri şi substanţe proteice, sunt considerate ca polivitamine naturale şi recomandate în stările de anemie, de debilitate şi la persoanele cu deficienţe de vizibilitate nocturnă. Din frunzele şi tulpinile de afin, inclusiv fructele uscate, se prepară un ceai antidiabetic ce contribuie la remedierea indigestiilor şi a insuficienţei biliare.

Scorusul (Sorbus aucuparia) în zona de munte are fructele bogate în vitamine (vitamina C 150-200 mg/100 g), săruri minerale, zaharuri şi în substanţe proteice. Fructele se consumă crude, după 10-15 zile de la recoltare sau prelucrate sub formă de marmeladă, pastă, jeleu iar uscate ca înlocuitor de stafide. Fructele crude sau prelucrate au efecte benefice în funcţiile digestive.

Alunul (Corylus avellana) şi fagul (Fagus silvatica) oferă fructe cu un conţinut consistent în proteine şi lipide. Fructele de fag – jirul – se consumă mai mult după coacere în cuptor, căci consumate crude, în exces, pot determina uşoare tulburări digestive.

De asemenea, muntele oferă numeroase sortimente de ciuperci: zbârciogi (Morchella conica), ciuculeţi (Morchella esculenta) păstrăv de fag (Pleurotus ostreatus), hribi (Boletus edulis, Baereus), gălbiori (Cantharellus cibarius), ghebe (Armillaria melea), ciuperca albă de pădure (Psalliota silvestris) etc.

O altă sursă de hrană umană o constituie şi peştii din apele de munte, cum ar fi păstrăvul (Salmo sp.), lipanul (Thymallus thymallus),

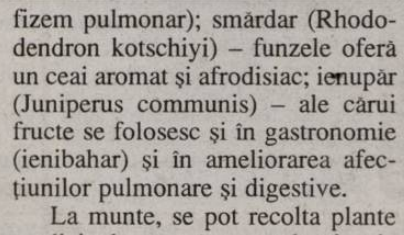

coregonul (Coregonus lavaretus), mreana (Barbus barbus), scobarul (Chondrostoma nasus).

Putem vorbi şi de existenţa plantelor medicinale, unele găsindu-se numai în zona montană, precum: arnica (Arnica montana) – utilizată ca ceaiuri în afecţiuni afecţiuni hepatice şi având efect sedativ; pedicuţa (Lycopodium clavatum) – folosită în combaterea nicotismului, alcoolismului, în remedierea litiazelor renale şi biliare; podbalul (Tussilago farfara) – utilizat în afecţiuni pulmonare (tuse, astm bronşic, em-

fizem pulmonar); smârdar (Rhododendron kotschiyi) – funzele oferă un ceai aromat şi afrodisiac; ienupăr (Juniperus communis) – ale cărui fructe se folosesc şi în gastronomie (ienibahar) şi în ameliorarea afecţiunilor pulmonare şi digestive.

La munte, se pot recolta plante medicinale, care în zona de câmpie şi de deal şi-au încheiat vegetaţia, cum sunt: coada-şoricelului (Achillea millefolium), sunătoare (Hypericum perforatum), traista-ciobanului (Capsella bursa pastoris), pătlagina (Plantago sp.), cimbru (Thymus vulgaris), urzica (Urtica dioica) etc.

Dr. VALERIU NESTEROV

LUNI - 20 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.10 Doc.: „Palatele lumii" 9.40 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Ca la carte (r) 12.15 Zile și nopți (r) 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.50 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Kronika 16.55 Doc.: „Animale extraordinare" 17.30 Doc.: „Goana după bani" 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Serial: „Tess" 22.10 Serial: „30 Rock" 23.00 Serial: „CSI – Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Camera de gardă, 1900..." 1.25-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Ucenicul lui Merlin" (coprod., 2006) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Medalionul" (coprod., 2003). Cu: Jackie Chan, Lee Evans 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului" 0.00-6.00 Reluări.

Favorit

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Jefuitorii de bănci" (r) 13.00 Observator 14.00 Film: „Povestea lui Babe Ruth" (SUA, 1992) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Serial: „Narcisa sălbatică" (ep. pilot + 1) 22.15 Comanda la mine 23.45 Un Show Păcătos 1.00 Serial: „Familia Bundy" 2.00 Observator (r) 2.45 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film: „Moartea unui înger" (r) 11.30 Imobiliare blitz 12.00 Autoforum 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „Mama invizibilă" (SUA, 1996) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cine știe... Câștigă! 20.30 Întâlnire pe întuneric 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Un cuplu ciudat" (SUA, 1998). Cu: Jack Lemmon, Walter Matthau 1.00-6.30 Reluări.

acasa

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.15-12.30 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Povești adevărate – ediție specială 20.30 Serial: „Iubire și onoare" (ep.1) 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povești de noapte 23.30 Serial: „7 păcate" 0.30 Povești adevărate (r) 1.30-3.30 Reluări 4.30 Serial: „Luna fermecată".

TVR 2

7.00 Serial: „Cercul vieții" 7.55 Învinge apele! 8.10 Film: „Soția pilotului" (r) 9.50 Poate nu știai 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.15 Atlas (r) 11.50 Descoperă românii 12.00 Telejurnal 12.45 Ferma (r) 13.45 Teleshopping 14.30 e Forum 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial: „Cercul vieții" (r) 17.00 Serial: „Tandem de șoc" 18.15 Învinge apele! 18.30 Doc.: „Viața cu sânge rece" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Hotel Babylon" (ep.1) 21.00 Arena leilor 22.00 Ora de știri 23.10 Replay 0.30 Serial: „Atmosferă fierbinte" 1.25-5.25 Reluări.

PRO CINEMA

8.00-8.30 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Serial: „Celebritate" 16.00 Serial: „Un bărbat bun la toate" 16.30 Film „Horea" 19.00 Serial: „Iubiri în cheia sol" 20.00 Serial: „Aproape de adevăr" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Urmărire la viteză maximă" (Germania, 2008) 0.00 Serial: „Dinastia Tudorilor" 1.00 Film: „Trupa de Fast Food" (SUA, 2007) 2.30-4.00 Reluări 4.30 Apropo Tv.

MARȚI - 21 septembrie

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.10 Doc.: „Palatele lumii" 9.40 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Restaurare (r) 12.00 Iubiri dincolo de ecran 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.50 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Rom european (r) 16.00 Kronika 17.00 Atunci și acum (r) 18.00 Viața și banii (r) 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Julia" (coprod.). Cu: Annette Bening, Jeremy Irons 23.00 Serial: „CSI-Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 1.15 Serial: „Camera de gardă, 1900..." 1.25-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Om sărac, om bogat" 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Cadillacul roz" (SUA, 1989). Cu: Clint Eastwood 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Legea lui Jacob" (SUA, 2008). Cu: Steven Seagal 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului"" 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Reacție în lanț" (SUA, 2003) 13.00 Observator 14.00 Serial: „Familia Bundy" 14.30 Comanda la mine (r) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 22.00 Serial: „Narcisa sălbatică" 23.00 Observator 23.45 Un Show Păcătos 1.00 Serial: „Familia Bundy" 2.00 Observator (r) 2.45 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces Direct (r).

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film: „Mama invizibilă" (r) 11.30 Căminul de 5 stele (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.30 Film (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Îmblânzirea scorpiei (r) 20.30 Incognito 21.30 Focus Monden 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Avalanșa" (SUA, 1994). Cu: David Hasselhoff 1.00-6.30 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 9.45 Serial (r) 11.15 Serial: „Paradisul blestemat" (ep.1) 12.30 Serial (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Iubire și onoare" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" 22.30 Povești de noapte 23.30 Serial: „7 păcate" 0.30-3.30 Reluări 4.30 Serial: „Luna fermecată".

7.00 Serial: „Cercul vieții" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela se întoarce" 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.15 Documentar (r) 11.45 Vorbe peste timp 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Tandem de șoc" 18.15 Învinge apele! 18.30 Doc.: „Aromânii" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.15 Fotbal de sală: România – Brazilia 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Baroana di Carini" (Italia, 2007, partea I). Cu: Vittoria Puccini 1.05-5.25 Reluări.

8.00-9.00 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.15 Serial: „Celebritate" 16.00 Descoperă România 16.30 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.00 Serial (r) 18.00 Film: „Viață sub bisturiu" (ultimul ep.) 19.00 Serial: „Iubiri în cheia sol" 20.00 Serial: „Aproape de adevăr" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Dragoste murdară" (SUA, 2005) 0.00 Serial: „Dinastia Tudorilor" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Apropo Tv.

MIERCURI - 22 septembrie

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.10 Doc.: „Palatele lumii" 9.40 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15-13.55 Reluări 14.00 Telejurnal 14.50 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Conviețuiri 17.00 Generația contra (r) 17.55 Eu, tu, noi 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.00 Ediție specială 22.00 Învinge apele! 23.00 Serial: „CSI-Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Film (r) 2.00-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Cadillacul roz" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Eroi adolescenți" (SUA, 2004). Cu: Jordan Garrett, Larry Miller, Angela Watson 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Aventuri în lumea întunericului" 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Canonul blestemat" (SUA, 1998) 13.00 Observator 14.00 Serial: „Familia Bundy" 14.30 Plasă de stele (r) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Te pui cu blondele? 22.00 Serial: „Narcisa sălbatică" 23.00 Observator 23.45 Un Show Păcătos 1.00 Face the Pro 2.00 Serial: „La birou" 2.30 Serial: „Familia Bundy" 3.00 Serial: „Secrete în Paradis".

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film: „Avalanșa" (r) 11.30 Cu lumea-n cap (r) 12.00 Levintza prezintă (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „Rapsodia familiei Bloom" (SUA, 1998) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cronica căcotașilor 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Martorii" (SUA, 2002). Cu: Christina Ricci, Kerry Fox 1.00-6.00 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.15-9.45 Reluări (r) 11.15 Serial: „Paradisul blestemat" 12.30 Serial (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Învață să iubești" (SUA, 2009) 22.15 Serial: „7 păcate" 0.15 Povești adevărate (r)1.15 Serial: „Trădarea" 3.30 Film (r) 4.30 Serial: „Luna fermecată".

7.00 Serial: „Fii bărbată, Grace!" (ep.1) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela se întoarce" 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.20 Doc.: „Aromânii" (r) 11.50 Vorbe peste timp 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Zon@ IT (r) 15.00 Împreună în Europa 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Tandem de șoc" 18.30 Doc.: „Aromânii" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Vorbe peste timp 20.15 Fotbal de sală: România – Brazilia 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „O cafea în miez de noapte" (M. Britanie, 2001). Cu: Luke de Woolfson 0.15-5.25 Reluări.

7.00-8.30 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30-13.00 Reluări 14.45 Serial: „Celebritate" 15.30 Serial: „Ruleta destinului" (ep.1) 16.30 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.00 Film: „Tycus, cometa ucigașă" (SUA, 2000) 19.00 Serial: „Iubiri în cheia sol" 20.00 Serial: „Tinerii muschetari" 21.00 Serial: „Poză la minut" 22.00 Film: „Ținta răzbunării" (M. Britanie, 2007) 23.45 Serial: „Dinastia Tudorilor" (ultimul ep.) 0.45-3.30 Reluări 4.00 Apropo Tv.

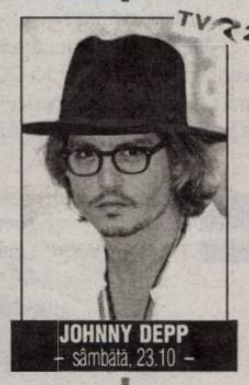

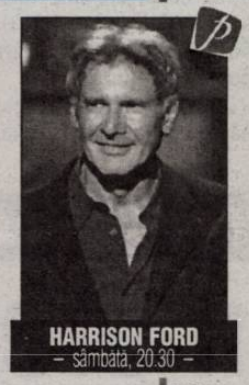

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI - 23 septembrie

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.10 Doc.: „Palatele lumii" 9.40 Doc.: „Chihuly în Atlantis" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Generația contra (r) 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.50 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Interes general (r) 18.00 Tragerile Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 și Noroc 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Ultimul joc" (SUA, 1999). Cu: Kevin Costner, Kelly Preston 23.30 Documentar (r) 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Camera de gardă, 1900..." 1.25-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film: „Eroi adolescenți" (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Un vis spulberat" (SUA, 2006). Cu: Meredith Monroe, Ari Cohen, Michael Woods 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film 22.30 Știrile Pro Tv 23.00 Serial: „Supernatural: Aventuri în lumea întunericului" 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Valsul câinelui alb" (SUA, 1993) 13.00 Observator 14.00 Serial: „Familia Bundy" 14.30 Te pui cu blondele? (r) 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Marele câștigător 22.00 Serial: „Narcisa sălbatică" 23.00 Observator 23.45 Un Show Păcătos 1.00 Serial: „Familia Bundy" 2.00 Observator (r) 3.00 Serial: „Secrete în Paradis" 3.45 Acces direct (r).

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film (r) 11.30 Casa: construcție și design (r) 12.00 Focus monden (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Camera de râs 13.30 Teleshopping 14.00 Film: „Ce a văzut Luna" (Australia, 1990) 16.00 Cireașa de pe tort (r) 17.00 Trăsniții (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Îmblânzirea scorpiei 21.30 Focus Monden 22.15 Trăsniții 23.00 Film: „Momentul" (SUA, 2003) 1.00-6.30 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.15-9.45 Reluări (r) 11.15 Serial: „Paradisul blestemat" 12.30 Serial (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Serial: „Iubire și onoare" 21.30 Serial: „Cealaltă față a Analiei" (r) 22.30 Povești de noapte 23.30 Serial: „7 păcate" 0.30-3.30 Reluări 4.30 Serial: „Luna fermecată".

7.00 Serial: „Fii bărbată, Grace!" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela se întoarce" 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.50 Documentar (r) 12.00 Telejurnal 12.45 Popasuri folclorice 13.45 Teleshopping 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Împreună în Europa! 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Tadem de șoc" 18.30 Doc.: „Aromânii" 19.00 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Hotel Babylon" 21.00 Imaginea succesului 21.30 Dincolo de hartă 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Regula celor 100 de mile" (SUA, 2002). Cu: Jake Weber, Maria Bello 0.50-5.25 Reluări.

8.00-9.00 Reluări 10.15 Teleshopping 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.30 Serial: „Celebritate" 16.15 Serial: „Poză la minut" (r) 17.15 Serial: „Un bărbat bun la toate" 17.45 Film: „Spiritul sărbătorilor" (SUA, 2006) 19.00 Serial: „Iubiri în cheia sol" 20.00 Serial: „Tinerii muschetari" 21.00 Serial: „Poză la minut" 22.00 Film: „Pitonul" (SUA, 2000). Cu: Frayne Rosanoff, Robert Englund 0.15 Serial: „Blade" (ep.1) 1.15-4.30 Lumea Pro Cinema 5.00 Apropo Tv.

VINERI - 24 septembrie

7.00 Telejurnal 7.30 La prima oră 8.00 Desene animate 8.30 La pas 9.10 Doc.: „Palatele lumii" 9.40 Doc.: „Mari evenimente în natură" 10.15 Serial: „Dovadă de iubire" 11.15 Garantat 100% (r) 12.15 Ochiul magic 11.45 Înainte și după (r) 12.50 Serial (r) 14.00 Telejurnal 14.50 Pur și simplu delicios (r) 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Doc.: „Animale extraordinare" 18.00 Vizor monden 18.35 Serial: „Legendele palatului: doctorul Hur Jun" 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Regatul garguilor" (SUA, 2007) 23.00 Serial: „CSI – Crime și investigații" 0.00 Telejurnal 0.15 Serial: „Camera de gardă, 1900..." 1.25-4.15 Reluări 5.05 Serial: „Carabinieri".

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Film (r) 12.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Film: „Păcatele trecutului" (partea a II-a). Cu: Sophia Loren 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Știrile Pro Tv 17.45 Happy Hour 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Misiune: imposibilă III" (SUA, 2001). Cu: Tom Cruise 23.00 Film: „Presidio" (SUA, 1988). Cu: Sean Connery 1.00-6.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 10.00 În gura presei 11.15 Film: „Salvarea vine din adâncuri" (SUA, 2005) 13.00 Observator 14.00 Film: „Cuvânt de onoare" (SUA, 2003). Cu: Don Johnson 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Fotbal 22.30 Film: „Barb Wire" (SUA 1996). Cu: Pamela Anderson 0.30 Film: „N-am chef de nimic" (SUA, 2007) 2.15 Film (r) 4.00 Serial: „Secrete în Paradis" 4.45 Acces direct (r).

7.00 Camera de râs 7.30 Serial (r) 8.00 Galileo 8.20 Sport cu Florentina 8.30 Teleshopping 9.15 Film (r) 11.30 Îmblăzirea scorpiei (r) 12.30 Teleshopping 13.15 Sport, dietă și o vedetă (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Fularul de la Kiss FM (r) 14.30 Film (r) 17.00 Incognito (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Miss fată de la țară 22.00 Film: „Traficantul de arme" (coprod., 1984). Cu: Kevin Costner 0.30 Film: „O dragoste trăsnită" (SUA, 1993). Cu: Johnny Depp 2.30-5.00 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 8.15-9.45 Reluări (r) 11.15 Serial: „Paradisul blestemat" 12.30 Serial (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Marina" 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Film: „Învață să iubești" (SUA, 2009) 22.15 Serial: „7 păcate" 0.15 Povești adevărate (r)1.15 Serial: „Trădarea" 3.30 Film (r) 4.30 Serial: „Luna fermecată".

7.00 Serial: „Fii bărbată, Grace!" 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Arabela se întoarce" 10.00 Telejurnal 10.20 Liber pe contrasens (r) 11.20 Doc.: „Aromânii" (r) 11.50 Vorbe peste timp 12.00 Telejurnal 12.45 Doi care doinesc (r) 13.15 Zestrea românilor (r) 13.45 Teleshopping 14.30 Utopia 15.00 Împreună în Europa! 16.00 Serial (r) 7.00 Serial: „Tadem de șoc" 18.30 Doc.: „Aromânii" 19.00 Puterea legii 19.30 Șansă și nesansă 20.30 Pescar hoinar 21.00 Doc.: „Vrăjitoriile lui Jamie Oliver" 21.30 Lex et Honor 22.00 Ora de știri 23.10 Doc.: „Arme, trafic și rațiuni de stat" 0.10 Film: „Biohazard" (SUA, 2004). Cu: Lorenzo Lamas 1.45-6.15 Reluări.

7.15-8.15 Reluări 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.30 Serial: „Celebritate" 15.45 Serial: „Poză la minut" (r) 16.15 Serial: „Un bărbat bun la toate" 16.45 Film: „Locuri în inimă" (SUA, 1984). Cu: Sally Field, Lindsay Crouse 19.00 Serial: „Războiul de acasă" (ep.1) 20.00 Film: „Haremul englez" (M. Britanie, 2005) 22.00 Film: „Lecții de zbor" (coprod., 2007) 0.15 Serial: „Lege și fărădelege" 1.15-3.00 Reluări.

SÂMBĂTĂ - 25 septembrie

7.00 Pro patria 7.25 Cântecul amintirii... amintirile cântecului (r) 7.55 Semne (r) 8.25 Spectacolul lumii 9.00 Arca lui Noe (r) 9.40 Desene animate 10.35 Serial: „Hannah Montana" 11.30 Zile și nopți 13.00 Profesioniștii... 14.00 Telejurnal 14.20 Vedeta familiei (r) 15.10 Film: „Cei răi" (Franța, 2006) 16.55 Formula 1 – Calificări pentru Marele Premiu al Statului Singapore 18.40 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Gala Crucea Roșie 23.35 Serial: „Familia Simpson" 0.35-5.55 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Ce se întâmplă, doctore? 10.45 Frumusețe pe muchie de cuțit (r) 12.00 Promotor (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Film: „Hook" (SUA, 1991). Cu: Dustin Hoffman, Robin Williams 16.00 Film: „Harry Potter și piatra filosofală" (SUA, 2001). Cu: Daniel Radcliffe 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Războiul stelelor: Răzbunarea Sith" (SUA, 2005). Cu: Ewan Mc Gregor, Natalie Portman 23.45 Film: „Ultima prințesă" (coprod.) 2.00-6.00 Reluări.

7.00 Observator 9.00 Film: „Comoara pierdută" (SUA, 1997) 11.00 Film: „Valetii muschetarilor II" (Franța, 1974) 13.00 Observator 13.15 Serial: „Maddie și David" 14.00 Film: „Uriașul 2: Drumul spre casă" (SUA, 1994) 16.00 Observator 16.40 Serial: „Benny Hill" 17.00 Film: „Hercule în infern" (SUA, 1994) 19.00 Observator 20.30 Film: „Călugăr antiglonț" (SUA, 2003) 22.30 Film: „Asterix la Jocurile Olimpice" (Franța, 2008) 1.30 Film: „Sărută mireasa" (SUA, 2002) 3.00 Film (r).

7.00 Cu lumea-n cap (r) 7.30 Teleshopping 8.00 Desene animate 10.00 Teleshopping 10.30 Autoforum 11.00 Imobiliare blitz 11.30 Sport, dietă și o vedetă 12.00 Căminul de 5 stele 13.00 Incognito (r) 14.00 Film (r) 16.15 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Air force one" (SUA, 1997). Cu: Harrison Ford 22.30 Film: „Trenul condamnaților" (SUA, 2002). Cu: Sean Patrick Flanery, Arnold Vosloo 0.30-4.30 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 9.45 Reluări 11.15 Serial: „Povești la o cafea" 13.30 Film: „Trandafirii sunt pentru cei bogați" (SUA, 1987, partea I) 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Așa vreau eu!" (SUA, 2007). Cu: Diane Keaton, Mandy Moore 22.30 Serial: „7 păcate" 0.30 Povești adevărate (r) 1.30 Serial: „Trădarea" 2.15 Film (r) 4.00 Serial (r) 4.30 Serial: „Luna fermecată".

7.00 Popasuri folclorice (r) 8.00 ABC... De ce? 9.00 Atenție... copii 9.35 Liber pe contrasens 10.30 Zon@ IT 11.00 Bugetul meu (r) 11.30 Între cer și pământ 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.35 D'ale lu' Mitică (r) 13.30 Zestrea românilor 14.00 Gimnastică 16.00 Lumea de aproape 16.30 Imaginea succesului (r) 17.00 Timpul chitarelor 18.00 Serial: „Câini care au schimbat lumea" 19.00 Cu toate pânzele sus 19.35 Serial: „Cu toate pânzele sus" 20.30 Serial (r) 21.00 Fotbal 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Necazurile lui Gilbert Grape" (SUA, 1993). Cu: Johnny Depp, Leonardo Di Caprio 1.15-5.55 Reluări.

7.00-9.00 Reluări 10.45 Descoperă România 11.45 Serial: „Celebritate" 12.00 Entertainment News 13.00 Film (r) 15.15 Doc.: „Din culisele Hollywood-ului" 15.45 Serial: „Huff" 16.45 Film: „Ecaterina Teodoriu" (România, 1979). Cu: Stela Furcovici 19.00 Serial: „Smallville" 20.00 Film: „Odiseu și Insula Cețurilor" (coprod., 2008). Cu: Arnold Vosloo, Steve Bacic 22.00 Film: „Iubire după scenariu" (SUA, 1995) 0.30 Serial: „Se caută un Rocky" (ultimul ep.) 1.00-4.45 Reluări.

DUMINICĂ - 26 septembrie

7.10 Universul credinței 9.00 Ca la carte 9.55 Desene animate 10.50 Spune-mi ce te doare (r) 11.30 Viața satului 13.00 Ultima ediție 14.00 Telejurnal 14.20 Descoperă Europa ta! (r) 14.55 Formula 1 – Marele Premiu al Statului Singapore 17.00 Nemuritorii anilor '60 17.40 Film: „Charlot, o noapte fără somn" (SUA, 1915) 18.10 Circ internațional 19.25 Tragerile Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 și Noroc 19.40 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „EdTV" (SUA, 1990) 23.20 Film: „Mongol" (coprod., 2007) 1.30-5.55 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 După 20 de ani 11.00 Film: „Hook" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Film: „Harry Potter și piatra filosofală" (r) 16.30 Film: „Războiul stelelor: Răzbunarea Sith" (r) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Victime colaterale" (SUA, 2002). Cu: Arnold Schwarzenegger, Elias Koteas, Francesca Neri 22.30 Film: „Emisarul iadului" (SUA 1994). Cu: Chuck Norris, David Robb 0.30-6.00 Reluări.

7.00 Observator 9.00 Film: „Miss Litoral" (România, 1990) 11.00 Film (r) 13.00 Observator 13.15 Marele câștigător (r) 16.00 Observator 16.40 Serial: „Benny Hill" 17.00 Film: „Asterix la Jocurile Olimpice" (r) 19.00 Observator 20.00 Film: „Intangibilul" (SUA, 2004). Cu: Steven Seagal, Matt Schulze 22.00 Super-Bingo Metropolis 1.00 Film: „Aventurile lui Sebastian Cole" (SUA, 1998) 3.00-3.45 Reluări.

7.00 Camera de râs 7.30 Teleshopping 8.00 Mangchi și cristalul misterios 9.30 Casa: construcție și design 10.00 Teleshopping 10.30 Cu lumea-n cap 11.00 Levintza prezintă 11.30 Fularul de la Kiss FM (r) 12.00 Focus monden (r) 12.30 Cine știe... câștigă! (r) 13.30 Miss fata de la țară (r) 15.30 Cronica căcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.00 Focus Sport 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Schimb de mame 22.00 Film: „Partener(a)" (SUA, 2005). Cu: Tom S. Parker, Wendel Meldrum 0.00-6.30 Reluări.

5.30 Serial: „Pe cuvânt de femeie" 9.45 Reluări 11.15 Serial: „Povești la o cafea" 13.30 Film: „Trandafirii sunt pentru cei bogați" (partea a II-a) 15.30 Serial: „Victoria" 16.30 Serial: „Legământul" 17.30 Doamne de poveste 18.30 Serial: „O mare de pasiune" 19.30 Serial: „Săracii tineri bogați" 20.30 Film: „Dragoste cu preaviz" (SUA, 2002). Cu: Sandra Bullock, Hugh Grant 22.30 La naiba, să povestim! 23.30 Serial: „7 păcate" 0.30-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Luna fermecată".

7.00 Popasuri folclorice (r) 8.00 Natură și aventură 8.30 Dincolo de hartă (r) 9.00 Motomagia 9.30 Un zâmbet pe... 4 roți! 10.00 Ferma 11.00 Doi care doinesc 11.30 Pescar hoinar (r) 12.00 Serial: „Ghid de vacanță" 12.35 H... ora prichindeilor 13.35 Film: „Cerul din ochii tăi" (Germania, 2006) 15.15 Poate nu știai 15.30 Doc.: „Vrăjitoriile lui Jamie Oliver" (r) 16.00 Atlas 18.00 Serial: „Câini care au schimbat lumea" 19.00 Campionii 19.35 Videoterapia 20.30 ConturRo 21.00 Gracias Company 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Eu, Peter Sellers" (SUA, 2006) 1.20-5.25 Reluări.

7.15-8.15 Reluări 10.30 Desene animate 11.30 Happy Hour (r) 12.45 Teleshopping 13.00 Teo (r) 14.30 Serial: „Celebritate" 15.45 Serial: „Poză la minut" (r) 16.15 Serial: „Un bărbat bun la toate" 16.45 Film: „Locuri în inimă" (SUA, 1984). Cu: Sally Field, Lindsay Crouse 19.00 Serial: „Războiul de acasă" (ep.1) 20.00 Film: „Haremul englez" (M. Britanie, 2005) 22.00 Film: „Lecții de zbor" (coprod., 2007) 0.15 Serial: „Lege și fărădelege" 1.15-3.00 Reluări.

7.00-9.00 Reluări 10.45 Descoperă România 11.45 Serial: „Celebritate" 12.00 Entertainment News 13.00 Film (r) 15.15 Doc.: „Din culisele Hollywood-ului" 15.45 Serial: „Huff" 16.45 Film: „Ecaterina Teodoriu" (România, 1979). Cu: Stela Furcovici 19.00 Serial: „Smallville" 20.00 Film: „Odiseu și Insula Cețurilor" (coprod., 2008). Cu: Arnold Vosloo, Steve Bacic 22.00 Film: „Iubire după scenariu" (SUA, 1995) 0.30 Serial: „Se caută un Rocky" (ultimul ep.) 1.00-4.45 Reluări.

7.15 Documentar (r) 8.48 Desene animate 9.15 Pro Motor 10.15 Doc.: „Prețul celebrității" 10.45 Zoom în 10 11.00-13.00 Reluări 15.15 Lumea PRO CINEMA 15.45 Serial: „Huff" 16.45 Film: „Dragoste cu bucluc" (SUA, 1982) 19.00 Serial: „Smallville" 20.00 Film: „Maria și marea" (România, 1988) 22.00 Film: „Vampirul din Brooklyn" (SUA, 1995). Cu: Eddie Murphy 0.00 Serial: „CSI Miami" 1.

Urme istorice

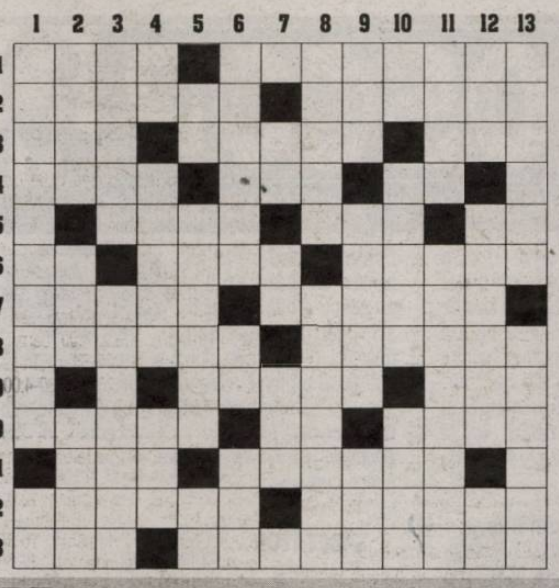

ORIZONTAL: 1) Fost regat danez, constituit şi condus în anul 519 de Hengist, în urma revoltei împotriva invaziei romane – Felul peşterii Coliboaia unde au fost descoperite recent cele mai vechi picturi animaliere din paleolitic întâlnite în întreaga Europă. 2) Ţara din care a pornit religia musulmană înfiinţată de profetul Mahomed – Ţări din Europa ocupate după Al Doilea Război Mondial de Rusia (pl.). 3) Construcţie de piatră care apără rada unui port – A copia – Vas de bucătărie. 4) Macagiu – Gri – Precum. 5) Femei rele – Aici – Florin Tudor. 6) Emblema războinicilor celţi (pl.) – Popor turcic care a înfiinţat un stat în Câmpia Panoniei. 7) Eveniment principal al istoriei României care a avut loc la 1 decembrie 1918 (pl.) – Titlu atribuit împărăteselor Rusiei. 8) Persoană cu idei fixe – Oraş aflat în sud-estul României devenit punct strategic militar în al Doilea Război Mondial. 9) Regiune – National Transfer Format (abr.). 10) Diminutiv de la uşă – Fiinţă raţională, subiectul teoriei evoluţioniste a lui Darwin – Element introdus de profetul Mahomed. 11) Titulatura sub care era cunoscut regele Richard I al Angliei (Richard Inimă de...) – Populaţia care a făcut obiectul unui trafic intens din Africa spre America până la abolirea acesteia în urma războiului dintre America de Nord şi Sud. 12) Provin din luptă – Izbutit. 13) Referitor la păsări – Întăriri.

VERTICAL: 1) Numele atribuit celei mai recente descoperiri a unei urme antropice umane veche de 3,6 milioane de ani, în Etiopia – Zeul Soarelui la egipteni. 2) Întemeietorul primei colonii umane în Groenlanda (... cel roşu) – Populaţie migratoare care a ocupat în secolul I întinse regiuni central europene. 3) Pasăre acvatică de talie mică – Veche populaţie din America de Sud (pl.). 4) Tudor Barbu – Ape curgătoare – Semn distinctiv al înalţilor demnitari otomani. 5) Bluze rustice – Selecţionate – Tudor Panait. 6) Titlu deţinut de mai mulţi faraoni – Cuvânt de împotrivire – Prefix cu sensul de nou. 7) Usturoi rustic – Înaltă tehnologie (abr.) – Primul om. 8) Oraş arab inclus în „Cele şapte minuni ale lumii" – A lua ceva asupra sa. 9) Agenţia Spaţială Europeană (abr.) – Cărucior – Tip. 10) Stelian Tudor – Război între facţiuni aparţinând aceluiaşi stat – Voit. 11) Râu în apropierea căruia a avut loc o ofensivă militară în Primul Război Mondial împotriva Ucrainei – Oraş hunedorean. 12) Tip de asigurare auto – Stat în care a avut loc Revoluţia din 1830, prin care Ludovic Filip I, a fost înscăunat ca monarh – Alifie rustică. 13) Eterată – A găsi. *(Petrina Ristea – Bucureşti)*

Dezlegarea careului „UNIUNEA EUROPEANĂ"
PARLAMENT – HAGA – STELE – A – ACP – AG – S – ROB – RAPORT – ER – SARACA – BLAGA – ICI – REHN – DIANA – AS – STEP – EG – STRAIN – ATA – AER – ZILIER.

PERSPICACITATE

Încercaţi să rezolvaţi labirintul.

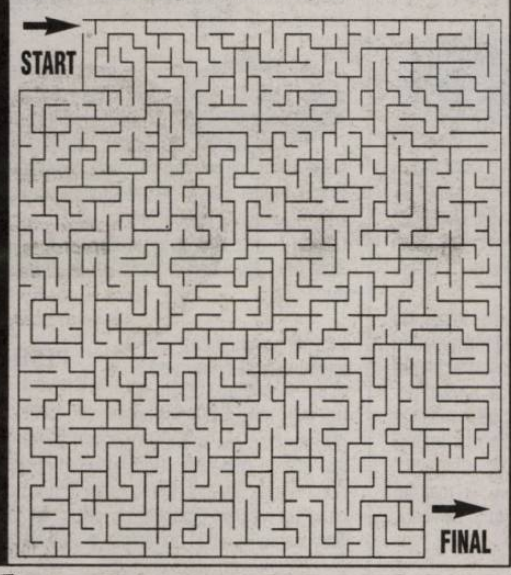

ANCHETA săptămânii

Realizată de **DORIN MĂRAN**

Vrei să trăieşti 100 de ani?

Să trăieşti foarte mult sau să fii nemuritor... Sună frumos, mai ales pentru cei care se bucură de viaţă. Dar, din nefericire, pe măsură ce înaintăm în viaţă, suntem tot mai vulnerabili, mai ales în faţa bolilor. Poate, cine ştie, medicina de mâine ar putea să ne facă să ne simţim tineri până la adânci, adânci bătrâneţi...

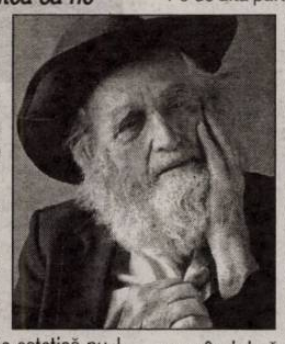

◆ Mi s-a întâmplat de câteva ori, când eram copil şi mai târziu, în adolescenţă, să mi se citească în palmă de câte un „specialist" şi de fiecare dată mi se spunea, printre altele, că o să trăiesc foarte mult. Mă bucuram să aud asta; mi se părea grozav să ai o viaţă lungă. Copil fiind, nu mă gândeam la bătrâneţe ca la ceva rău. Acum, mi se pare absurd să trăiesc mai mult de 75 de ani. 100? Ar fi dramatic. Oricât de sănătos ai trăi (regim alimentar, sport etc.) bolile nu te cruţă şi bătrâneţea devine un chin. Mă uit şi în jurul meu şi mă apucă plânsul de pe acum. *(Ioan Tomescu, 54 ani)*

◆ Aş trăi şi 1000 de ani dacă aş fi sănătoasă şi în putere. Cine nu şi-ar dori? Cred că viaţa e scurtă. (Cei mai în vârstă spun că după 40-45 de ani timpul trece mult mai repede decât în tinereţe. Un punct de vedere psihologic interesant de studiat.) Ideea de a trăi foarte mult poate fi un vis al omenirii, dar asta din momentul în care „tehnologiile antiîmbătrânire vor fi garantate. *(Adela Irina Mateescu, 29 ani)*

◆ Nimeni nu cred că şi-ar dori aşa ceva, chiar dacă s-ar ţine bine pe picioare până la ultima suflare. E greu să te obişnuieşti cu exteriorul degradat, pe care nici o operaţie estetică nu-l mai poate repara şi asta demoralizează. Pe de altă parte, adio dragoste! Dar dacă ai mintea limpede, eşti sănătos (cam greu de crezut) şi ai bani, poţi să te bucuri de viaţă. De călătorii, de un hobby, de cărţi etc. Dar, 100 de ani? Nu e cam mult? *(Tina Vulpescu, 37 ani)*

◆ Aş fi deprimat din multe puncte de vedere. În primul rând, lupta continuă cu bolile care te macină şi cu singurătatea... Pe de altă parte, e deprimant să vezi că rudele, prietenii, chiar şi copiii se sting, cu timpul, şi rămâi izolat într-o lume străină. *(Mihail Bohălţeanu, 40 ani)*

◆ Dacă aş trăi într-o zonă frumoasă, aş fi în putere şi alături de cei dragi, mi-aş dori să trăiesc şi 500 de ani, nu numai 100. Dar când mă gândesc că nu ştie nimeni ce te aşteaptă la senectute parcă nu-mi mai convine. Mă mulţumesc cu gândul să trăiesc atât timp cât mai pot să mă îngrijesc singură şi nu creez probleme celor din jur. În rest, să ne dea Dumnezeu sănătate... *(Gabriela Dionisie, 57 ani)*

Verificaţi-vă cunoştinţele

Călugări şi călugăriţe

1. Ce se înţelege prin călugăr sau călugăriţă?
2. Unde se află, în ţara noastră, mănăstirea „Călugăra" sau „Călugărul"?
3. Ce prozator francez a scris romanul „Călugăriţa"?
4. Din ce ordin face parte insecta carnivoră numită „Călugăriţa"?
5. Ce compozitor francez a compus muzica operei „Călugăriţa însângerată"?
6. Ce pictor francez (1602-1674) a pictat tabloul „Portretul Maicii Angélique" aflat la muzeul Luvru?
7. Cine a realizat, în 1993, coproducţia franco-italiană „Călugăriţa" (Sparrow)?

Răspunsurile pentru numărul trecut *1) De obicei, prin nuntă înţelegem ceremonia şi petrecerea organizată cu prilejul unei căsătorii. 2) Zeul grec al căsătoriei se numea Hymenaios. 3) Romanul „Nuntă în cer" a fost scris de Mircea Eliade (1907-1986). 4) Tabloul „Nuntă" a fost realizat de David Teniers al II-lea. 5) Muzica baletului „Nunta" aparţine lui Igor Fiodorovici Stravinski (1882-1971). 6) Romanul „Nunta cu garoafe" aparţine lui Petre Sălcudeanu. 7) Filmul american „Nunta lui Betsy" a fost realizat de Alan Alda.*

Poşta cititorilor *Pentru întrebările cu tema „Casa" am primit destul de puţine scrisori. Probabil din cauza vacanţei. Publicăm numele celor care ne-au scris urmând ca, dacă vom mai primi şi alte răspunsuri să-i menţionăm pe autorii lor. Aşadar avem:*

- ***7 răspunsuri corecte:*** *Mioara Popa,* Iaşi; *Florentina Gorea,* Topliţa; *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Prof. Ioan-Mircea Coroliuc,* Rădăuţi; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei şi *Mihai Waspusch,* Bucureşti.
- ***6 răspunsuri corecte:*** *Daniela Nicolae,* Iaşi; *Maria Georgescu,* Ploieşti; *Maria Popa,* Cluj-Napoca; *Viorica Ionescu,* Bucureşti; *Matei Bărbulescu,* Iaşi; *Ion Mircea,* Piteşti şi *Cristian Zamfirescu,* Bucureşti.
- ***5 răspunsuri corecte:*** *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu şi *Radu-Andrei Ciobanu,* Bucureşti.

✉ ***Prof. Marin Ştefan,*** *Şimleul Silvaniei.* Vă mulţumim pentru cuvintele frumoase adresate revistei şi rubricii. Am primit materialul dumneavoastră care va apărea în curând. *(Irina Stoica)*

CRONICA TV

Mai apar şi scriitori de valoare pe micul ecran

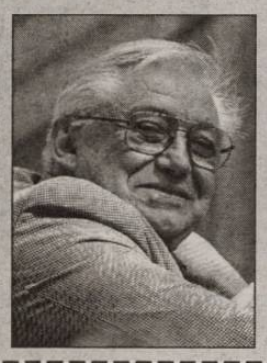

În prim plan, miercuri, 8 septembrie, la TVR Cultural (în reluare), a apărut Nicolae Breban, unul dintre cei mai importanţi prozatori români, cu o operă vastă în care a tratat marile teme existenţiale, abisale, în linia maeştrilor săi Nietzsche, Dostoievski sau Thoman Mann, dar, evident, în formule moderne.

Breban este întotdeauna fascinant în dizertaţiile sale pe teme literare, dar pentru a intra în universul său, pentru a-i înţelege opiniile, e absolut necesar să fi citit câteva dintre cărţile sale (Grobei, Animale bolnave, Don Juan, Drumul la zid etc.). Un scriitor ale cărui cărţi ar îmbogăţi orice bibliotecă a unor pasionaţi de literatură de valoare.

Slalom periculos

Sâmbătă, 11 septembrie, la ştirile de pe Kanal D s-a difuzat o ştire, pe fondul unei realităţi hipercunoscute de bucureşteni, care probabil intrigă. Este vorba despre benzile de acces pentru bicicliştii care au costat sute de mii de euro! şi care limitează drastic spaţiul rezervat trecătorilor (pe unele trotuare acesta este de două ori mai mic decât cel rezervat bicicliştilor) la care se adaugă spaţiul „furat" de maşinile parcate pe trotuar. (Echipa de filmare a monitorizat o rută a bicicliştilor 15 minute, timp în care nu a trecut nici un biciclist.)

Accesul acestora pe trotuar e un stres pentru pietoni, mai ales pentru mamele cu copii mici, cu atât, mai mult cu cât unii tineri circulă în viteză, într-un slalom periculos printre trecători (pe trotuarele nemarcate). O temă ce ar trebui dezbătută în cadrul emisiunilor cu teme sociale. *(Dorin Măran)*

Comorile noastre

ALINA RĂDUCANU
– Râmnicu Vâlcea

Soluţia «SUDOKU» – jocul săptămânii 36

7	9	5	2	6	1	4	3	8
6	3	2	8	9	4	5	1	7
1	4	8	7	3	5	9	2	6
2	5	4	6	1	7	8	9	3
8	1	9	4	5	3	7	6	2
3	6	7	9	2	8	1	5	4
9	8	1	3	7	6	2	4	5
5	7	6	1	4	2	3	8	9
4	2	3	5	8	9	6	7	1

UMOR

☺ Toţi oamenii de ştiinţă jucau pitita în Rai. Se pune Einstein şi începe să numere. Toţi se ascund pe unde găsesc, numai Newton ia o cretă, trasează un pătrat cu latura de 1 m şi se aşază în mijlocul lui. După ce termină de numărat, Einstein se întoarce şi, bineînţeles îl vede pe Newton:

Einstein: – Te-am văzut. Tu eşti Newton.

Newton: – Îmi pare rău, dar nu sunt eu.

Einstein: – Cum adică nu eşti tu? Te cunosc foarte bine. Eşti Newton.

Newton: – la priveşte mai atent. Ce vezi?

Einstein: – Tu în mijlocul unui pătrat cu latura de 1 m.

Newton: – Păi şi ce înseamnă Newton pe metru pătrat?

Einstein: – Pascal.

Newton: – Păi vezi, el e!

☺ O blondă aşteaptă autobuzul în ploaie. Un domn amabil opreşte maşina şi o întreabă:

– Domnişoară pot să vă conduc acasă?

– Desigur, unde locuiţi?

PROBLEMA DE AZI: Albul mută şi câştigă

ŞAH

Tarrasch – Beratende, 1914

DEZLEGARE:
1. NG7 TG7 (1...Dc7 2. Tc5 Dc5 3. Db7 Ra5 4. Ta1 X)
2. Db7 Tb7 3. Tc5 mat.

GHEORGHE POPESCU – maestru F.I.D.E.

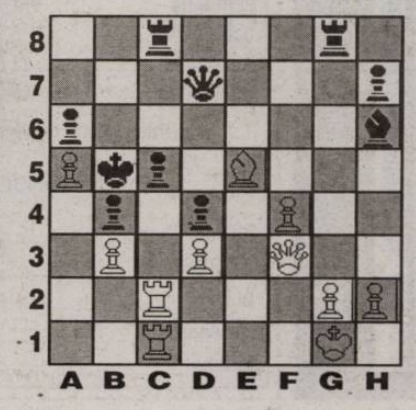

DIALOG ASTROLOGIC

Astrologul Chalex așteaptă pe adresa revistei scrisorile celor care doresc să cunoască tainele astrogramelor

Stimată doamnă Lucreția,

Scrisoarea dumneavoastră îmi permite să prezint cititorilor acestei rubrici ceea ce reprezintă ora și locul nașterii în evoluția și destinul unui nativ, ca și compatibilitatea dintre doi nativi care întemeiază o familie, în funcție de semnele lor zodiacale și de Ascendentele acestora. Datele dumneavoastră de naștere (04 aprilie 1949) sunt identice cu cele ale soției mele. Singurele deosebiri sunt ora de naștere (05h30', la soția mea) și locul nașterii (Muntenia, la soția mea, deci diferențe de latitudine și longitudine).

Spre deosebire de dumneavoastră, mariajul soției mele este unul fast (este nativă Berbec pur iar eu sunt nativ Leu pur), astfel că – până în prezent – avem 43 de ani de căsnicie și doi băieți realizații socio-profesional care și-au definitivat studiile în străinătate (Anglia și Canada), ei fiind actualmente cetățeni canadieni din 1994, cu domiciliul în Vancouver, iar eu și soția frecvenți „pasageri" peste Oceanul Atlantic. Dumneavoastră sunteți o nativă Berbec cu Ascendentul în Rac și aveți planeta Marte în semnul de domiciliu, Berbec. Soțul, defunctul Ștefan, Dumnezeu să-l odihnească, era nativ Rac cu Ascendentul în Rac (nativ Rac pur) și avea în astrogramă conjuncția Lună-Marte, situată în casa a IV-a, casa căminului conjugal. În plus, cei doi „benefici" (Jupiter-„Marele Benefic", era situat în casa a VI-a, casa indicațiilor despre afecțiunile fiziologice; Venus-„Micul Benefic", era situat în casa a XII-a, casa suferințelor și necazurilor) au fost, la naștere, în mișcare retrogradă.

Semnele Berbecului și Racului, sunt situate pe Crucea Cardinală Berbec-Rac-Balanță-Capricorn, astfel că Soarele dumneavoastră și cel al fostului soț au fost permanent în relație disonantă. Conjuncția Lună-Marte din astrograma fostului soț a fost una de o duritate excesivă care a incumbat relații extrem de dure cu persoanele de sex feminin. Pentru a înțelege ce înseamnă o relație dură între Lună și o planetă malefică (reamintesc, Marte face parte din tripticul malefic Marte-Saturn-Pluton) am să vă spun că acest aspect induce: ambiguitate în comportament; predispoziții oscilante (voios sau bosumflat, senin sau încrâncenat, afectuos sau rece și distant); îndrăzneală în acțiuni; insolent în comunicare; imprudențe fizice și materiale; asocieri nefericite; relații de familie tensionate și instabile.

Lucreția – 61 ani, Pocreaca-Iași

„Sunt născută la data de 04 aprilie 1949, orele 10h30', în Pocreaca-Iași. Tatăl meu a murit, într-un incendiu, când aveam patru ani. După o căsnicie de 38 de ani, soțul meu, Ștefan (n. 12 iulie 1948, orele 04h00' în Codaești-Vaslui), a decedat în urma unui stop cardio-respirator la data de 18 martie 2007. A fost un om aspru, poate chiar prea aspru, dar am reușit să trec peste toate necazurile pe care mi le-a pricinuit și să cresc cei patru copii – o fată și trei băieți – pe care îi am. Peste necazurile familiale s-au suprapus cele două intervenții chirurgicale foarte dificile în urma cărora mi s-a extirpat un rinichi. Nici acum, după 38 de ani de căsnicie, nu înțeleg de ce mariajul meu a fost atât de nefericit și care a fost cauza chinurilor mele, eu fiind foarte corectă și muncitoare. Ce-mi puteți spune despre viitor?"

Compatibilitatea Berbec-Rac este relația în care Apa (element caracteristic semnului Racului), „stinge", realmente, Focul (element caracteristic semnului Berbec). Întreaga relație depinde de nativul Rac, de atitudinea acestuia și, mai ales, de cât poate să suporte înainte de a deveni irascibil și agresiv. Nativul Berbec simte nevoia să cucerească, să riște, să exploreze și să acționeze spontan, iar nativul Rac tânjește după stabilitate, după rutină, și va fi terorizat de spiritul aventuros al partenerului. Dacă nativul Berbec vrea să facă un lucru măreț, nativul Rac o să-l întrebe scurt de ce nu se comportă „normal", ca toată lumea. Astfel, nativul Berbec gândește în secret planuri de independență, și nu este exclusă încoltirea ideii de „evadare" din căminul conjugal, pe care este posibil să-l considere o adevărată închisoare.

Nativul Rac nu are ambiții nemăsurate, și nu consideră că ar exista ceva mai important decât rutina și conservatorismul. În măsura în care nativul Berbec reușește să treacă peste capriciile nativului Rac (fire schimbătoare), atunci acesta din urmă îi poate

oferi o viață de familie acceptabilă, chiar împlinită prin numărul mare de descendenți pe care și-i dorește. Din punct de vedere afectiv și sexual, diferențele dintre cei doi sunt evidente. Nativul Rac vrea romantism, mângâieri, șoapte tandre, iar nativul Berbec pur și simplu nu are timp de așa ceva. Este adeptul pasiunii înflăcărate, ardente, care sperie un nativ Rac. Adesea nativul Rac se va simți dezamăgit și numai cu un efort foarte mare un nativ Berbec va reuși să-și satisfacă afectiv partenerul.

Nativului Berbec îi place să flirteze și, din păcate, partenerul Rac nu va tolera așa ceva, astfel că „sămânța" scandalului conjugal poate să încolțească. Emotiv și capricios, nativul Rac ajunge să-l exaspereze pe nativul Berbec care, fire expansivă și independentă explodează instantaneu, astfel că nativul Rac se va închide în carapacea sa și trebuie răbdare (din partea nativului Berbec) să fie scos de acolo. Și cum rezervele de răbdare ale Berbecului sunt limitate... **Relație puțin recomandată.**

Totuși, ce v-a apropiat pe dumneavoastră de Ștefan, din punct de vedere astral? Vă rog să observați că Ascendentul dumneavoastră este același cu cel al decedatului și este situat chiar în semnul său zodiacal. Aceasta este explicația celor aproape 38 de ani de căsnicie petrecuți de o nativă Berbec lângă un nativ Rac! Cred că este de prisos să vă răspund la întrebarea legată de așa zisele „greșeli" care au condus la necazurile dumneavoastră familiale.

În ceea ce privește faptul că dumneavoastră ați rămas orfană de tată la vârsta de 4 ani și că tatăl a dispărut într-un incendiu, mărturie stau planetele Soare și Marte, ambele situate în casa a X-a a dumneavoastră, casa tatălui. Tot acolo se află și Luna Neagră (element de destin) care semnifică decesul unor persoane de sex masculin cu vârste mai mari decât a dumneavoastră, nativi care v-au intersectat și influențat în mod decisiv viața (tatăl și soțul dumneavoastră).

Legătura de rudenie cu cele două persoane este indicată de opozițiile primite de Neptun (situată în casa a IV-a, casa familiei) de la trei planete din casa a X-a, respectiv Soare (bărbați)-Venus (soț)-Marte (tată). Referitor la relațiile dumneavoastră cu cei trei copii: fata (n. 15.03.1971), nativă Pești, a fost mai apropiată de tată; primul băiat (n. 25.09.1975), nativ Balanță, este mai apropiat de dumneavoastră; al doilea băiat (n. 21.02.1980), nativ Pești, a fost mai apropiat de tată; cel de-al treilea băiat (n. 04.07. 1989), nativ Rac, a fost mai apropiat de tată. Rămâne în discuție influența „cordonului de argint" care leagă mama de copiii săi.

Pagină realizată de astrologul
CHALEX

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Nemuritorul Soyuz
- Frica poate fi contagioasă
- Pulsul planetei
- Mâncarea peștelui mâncat de noi
- Cadavre fără odihnă
- Tezaurul din insula stejarilor
- Spirite de vânzare
- Pe urmele armatei pierdute
- Peterhof, o feerie de cascade
- Hipertensiunea, „boala pacientului"
- Leguma noastră de top

HOROSCOP

CONFIGURAȚIA SĂPTĂMÂNII 20 – 26 SEPTEMBRIE 2010

BERBEC 20-21 martie – 19-20-21 aprilie

Zilele de joi și vineri au o puternică încărcătură malefică generată atât de faza de Lună Plină (produsă pe axa Balanță-Berbec) cât și de relația disonantă dintre Lună și Nodul Sud. Situația este cu atât mai complexă cu cât în aceste două zile Luna realizează și o relație dură cu Saturn. ● ***Zile benefice:*** luni și sâmbătă. ● ***Zile tensionate:*** marți și joi. ● ***Zi destinică*** *(nativii decanului I):* vineri.

TAUR 19-20-21 aprilie – 20-21-22 mai

Prezența Lunii în semnul dumneavoastră, duminică, ar trebui să vă aducă foarte multă inventivitate, inițiativă, gânduri bune și inspirație. Partea proastă este că în acea zi Luna realizează două aspecte disonante cu Venus și Marte, astfel că așa cum veți începe săptămâna (destul de rău), așa o veți și încheia. ● ***Zile benefice:*** marți, miercuri și joi. ● ***Zi tensionată:*** luni și duminică.

GEMENI 20-21-22 mai – 21-22 iunie

Se spune că tot ceea ce începe prost, se termină și mai prost! Din fericire, nu este cazul cu influxurile acestei săptămâni care, deși sunt supărătoare în primele trei zile, totuși se vor metamorfoza în patru zile benefice care vă vor aduce în planul trăirilor diurne oportunități ce nu trebuie ratate. ● ***Zile benefice:*** joi, vineri, sâmbătă și duminică. ● ***Zi tensionată:*** miercuri. ● ***Zile fatidice*** *(nativii decanului I):* luni și marți.

RAC 21-22 iunie – 22-23 iulie

Cele trei zile „cuplate malefic" (joi-sâmbătă) au menirea de a indispune și deconcerta, astfel că după două zile extrem de benefice urmează acest adevărat „duș scoțian", de sorginte astrală, care vă va zădărnici unele planuri, inducând tensiuni și o posibilă amenințare de natură destinică. ● ***Zile benefice:*** marți, miercuri și duminică. ● ***Zile tensionate:*** joi și sâmbătă. ● ***Zi destinică*** *(nativii decanului I):* vineri.

LEU 22-23 iulie – 22-23-24 august

Tranzitele diurne transmise Soarelui dumneavoastră natal sunt într-un echilibru perfect, astfel că numai periplul de trei zile al Lunii prin Berbec determină calitatea zilelor acestei săptămâni. Cele mai importante tranzite benefice sunt cele ale „diurnelor" Soare și Jupiter care vă predispun la realizări materiale. ● ***Zile benefice:*** joi, vineri și sâmbătă. ● ***Zile tensionate:*** luni și duminică.

FECIOARĂ 22-23-24 august – 22-23 septembrie

Nu este o săptămână ușoară, din punct de vedere astral! Singura licărire de speranță este situată undeva, la extremitatea intervalului (duminică), dar ea este și cea mai benefică prin cele trei tranzite ale primelor planete personale asupra Soarelui dumneavoastră natal. În rest, vă recomand calm și abținere. ● ***Zi benefică:*** duminică. ● ***Zile tensionate:*** miercuri și joi. ● ***Zile fatidice*** *(nativii decanului I):* luni și marți.

BALANȚĂ 22-23 septembrie – 22-23-24 octombrie

Privite în „oglinda astrelor", trăirile dumneavoastră vor fi opusul celor ale nativilor din semnul anterior, astfel că începeți săptămâna plin de speranță, pentru ca, treptat, pe fondul opoziției Soare-Jupiter, să apară blocajele și crizele. Chiar dacă Soarele diurn intră în semnul dumneavoastră, el, pe moment, este slăbit. ● ***Zi benefică:*** luni. ● ***Zile tensionate:*** joi, sâmbătă și duminică. ● ***Zi destinică*** *(nativii decanului I):* vineri.

SCORPION 22-23-24 octombrie – 21-22-23 noiembrie

Dubletul Venus-Marte (din semnul dumneavoastră) vă va aduce multă satisfacție și realizări în zilele de marți și miercuri, pentru ca în ultima zi a săptămânii să vă indispună profund, astfel că relațiile disonante cu Luna vor transforma duminica într-o zi în care este bine să evitați orice dispută sentimentală. ● ***Zile benefice:*** marți, miercuri și joi. ● ***Zile tensionate:*** luni și duminică.

SĂGETĂTOR 21-22-23 noiembrie – 21-22 decembrie

Cele două zile cu încărcătură fatidică sunt atât de natură mercuriană (cu posibile erori în logică, gândire sau în redactarea înscrisurilor) dar mai ales de natură senzorialo-afectivă sau de inspirație, printr-un comportament în care Luna va fi cea care poate să aducă mari amenințări sexului feminin. ● ***Zile benefice:*** vineri și sâmbătă. ● ***Zi tensionată:*** miercuri. ● ***Zile fatidice*** *(nativii decanului I):* luni și marți.

CAPRICORN 21-22 decembrie – 20-21 ianuarie

Se spune că, de regulă, contrariile se atrag! Este și cazul influxurilor diurne care vor influența trăirile dumneavoastră, asemenea celor din semnul opus, Rac, semn în care tripticul zilelor malefice (joi-sâmbătă) sunt contracarate de cel al zilelor benefice. Șansa nativilor celor două semne este ziua de duminică. ● ***Zile benefice:*** marți, miercuri și duminică. ● ***Zile tensionate:*** joi și sâmbătă. ● ***Zi destinică*** *(nativii decanului I):* vineri.

VĂRSĂTOR 20-21 ianuarie – 18-19 februarie

Cu excepția zilei de duminică (în care este bine să nu intrați în conflict cu persoana iubită), săptămâna se dovedește a fi una benefică. Tripleta de planete diurne Soare-Jupiter-Saturn permite fructificarea șanselor care se vor ivi, fructificare ce poate să cuprindă realizări ireversibile sau de durată. ● ***Zile benefice:*** luni, joi, vineri și sâmbătă. ● ***Zi tensionată:*** duminică.

PEȘTI 18-19 februarie – 20-21 martie

Începeți săptămâna cu o amenințare ce poate avea o mare încărcătură fatidică, mai ales în cazul unor dialoguri aprinse sau a unor înscrisuri legate de bani sau bunuri materiale. Odată trecute cu bine cele două zile de început, totul reintră în normal, astfel că se vor ivi și posibilitățile de câștig. ● ***Zile benefice:*** miercuri, joi și duminică. ● ***Zile fatidice*** *(nativii decanului I):* luni și marți.

Opoziție MERCUR-LUNA NEAGRĂ (20.09, orele 12.00)
Opoziție SOARE-JUPITER® (21.09, orele 14.30)
SOARELE intră în BALANȚĂ (23.09, orele 6.08)
Faza LUNĂ PLINĂ (23.09, orele 12.18)
(Opoziție: SOARE în Balanță, LUNĂ în Berbec)
Cuadratură SOARE-PLUTO (26.09, orele 13.30)
Periplul Lunii: VĂRSĂTOR-TAUR

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon: 0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	5,50 LEI	☐ 4 LUNI	22,00 LEI
☐ 2 LUNI	11,00 LEI	☐ 5 LUNI	27,50 LEI
☐ 3 LUNI	16,50 LEI	☐ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____
ADRESA: str. _____, nr. _____,
bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____,
localitate _____, cod _____,
județul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Abonați-vă la magazin

Cheltuielile poștale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.

Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimițând, pe adresa redacției (Ionescu Simion, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (140$ sau 100 euro, un abonament pe un an, 70$ sau 50 euro, un abonament pe șase luni).

CUPON MANDAT POȘTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Județul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ștampile cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POȘTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....

Sigiliu control mandate
POȘTA ROMÂNĂ RO
Verificator, ...
INDICAȚII SPECIALE .....
Nr. mandat poștal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre și litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ștampile cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAȚII.ABONAMENTE 0722625622

Biblioteca Județeană MUREȘ

SERIE NOUĂ - 1006 ● ANUL LIII ● 23 SEPTEMBRIE 2010 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 38 (2756)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ Te-ai întrebat vreodată, ducând bucata la gură, dacă meriți să o mănânci? Eu nu m-am întrebat. Dar asemenea, mi s-a părut că-n ochii câinelui care se uită la mine, când stau la masă, citesc această întrebare.

Alexandru Vlahuță

Spectacolul cunoașterii

Nemuritorul **SOIUZ**

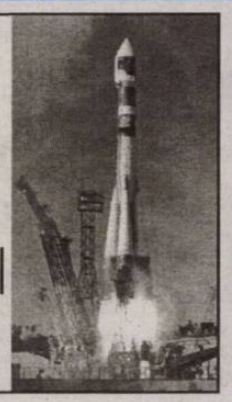

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Încă o dietă... „miraculoasă"

Dosarele frumuseții

7 sfaturi utile

Istorii uitate

CADAVRE fără odihnă

Terapii complementare

LEGUMA NOASTRĂ de top

CANCERUL
sfârşitul jocului?

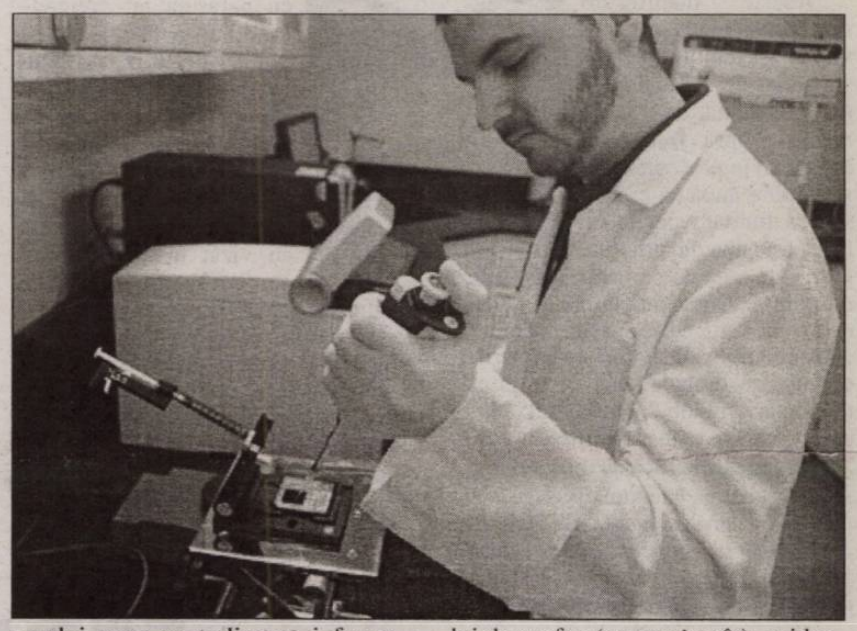

Oamenii de ştiinţă de pretutindeni au ţinut să salute „sfârşitul jocului", în îndelungata bătălie pentru înţelegerea cauzelor cancerului şi a modului cum această boală nimicitoare ar putea fi tratată. În urma unei performanţe remarcabile, comparată, pe bună dreptate, cu descoperirea penicilinei, specialiştii au testat cu succes un medicament care foloseşte informaţia genetică pentru a ataca ţintit tumorile specifice.

Medicamentele anti-cancer vor fi trimise direct la ţintă

Profesorul Mark Stratton, liderul Proiectului pentru Genomul Cancerului spune că s-a atins „un moment extraordinar" în lupta contra bolii canceroase. Cercetătorii speră că noile medicamente care acţionează la nivel genetic, de tip PLX4032, ce tratează cancerul de piele, vor duce la tratamente mai eficiente. „Avem potenţialul de a realiza secvenţierea genomului canceros în mii şi mii de fragmente, pentru a depista toate mutaţiile produse la acest nivel. Am intrat în faza în care vom ajunge să înţelegem pe deplin ce anume determină cancerul", precizează Stratton. Medicamentul PLX4032, testat deja în Marea Britanie, a dovedit o eficienţă deosebită, reducând tumorile cu

Mark Stratton

până la 80%, la pacienţii care prezentau o mutaţie a genei – BRAF – mutaţie considerată responsabilă de declanşarea cancerului de piele. „Se ştie că toate tipurile de cancer sunt rezultatul mutaţiilor la nivelul unor gene individuale, dar procesul de identificare a punctului unde ADN-ul este „ciobit" a făcut progrese importante, în ultimii ani, graţie noilor tehnologii de secvenţiere genetică", explică specialistul britanic. Avantajul medicamentelor care „ţintesc" la nivelul genelor este că ele acţionează doar asupra celulelor mutante, lăsând intacte ţesuturile sănătoase. Doctorii consideră că utilizarea informaţiei genetice va optimiza eficacitatea tratamentelor. Dr. Paul Chapman, de la Centrul Oncologic Sloan-Kettering din New York consideră că „aceasta este începutul medicinei personalizate în tratarea melanomului."

Un tratament fără efecte secundare

Totuşi, savanţii sunt încă departe de a descifra fiecare mutaţie genetică, pentru fiecare formă de cancer. În acest scop a fost înfiinţat Consorţiul Internaţional pentru Genomul Cancerului, care centralizează informaţiile obţinute de la sutele de institute de cercetare a cancerului din întreaga lume. Scopul este de a alcătui un catalog de anomalii genetice, manifestate prin apariţia de tumori, specifice pentru 50 de tipuri de cancer şi de a oferi comunităţii ştiinţifice internaţionale informaţiile disponibile. „Realizarea unor cataloage care să cuprindă toate mutaţiile genetice ce pot determina cancer la om va necesita un volum imens de muncă şi o colaborare strânsă, între savanţii din lumea întreagă. Împărtăşind ideile, resursele şi informaţiile de care dispunem, vom fi capabili să transferăm în practică progresele obţinute, în beneficiul viitoarelor generaţii de pacienţi", consideră Stratton.

Recent, Fundaţia Cancer Research din Marea Britanie a reuşit secvenţierea amprentei genetice a cancerului de prostată şi a adenocarcinomului de esofag (cancer în gât), evidenţiindu-se faptul că până la 10% din totalul cancerelor de prostată au o componentă ereditară. „Speranţa noastră este că acest proiect ne va permite să aflăm mai multe despre biologia bolii, despre modul cum apare şi apoi de a găsi medicamente care să acţioneze focalizat, fără a avea efectele secundare nocive ale actualelor modalităţi de luptă contra cancerului – radioterapia şi chimioterapia", este de părere dr. Fiona Hemsley, de la Fundaţia Cancer Research. Statisticile denotă că în fiecare an peste 7,5 milioane de oameni mor de cancer, iar în 2007, ultimul an de referinţă, 12 noi milioane de cazuri au fost depistate. Viitorul arată, din acest punct de vedere, şi mai sumbru: dacă nu se vor găsi tratamente mai eficiente, în 2050 numărul victimelor va ajunge la 17,5 milioane şi al noilor cazuri la 27 milioane.

TV

■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

5 948427 000065 38

NASA va cultiva legume în spaţiu

Pentru o călătorie spre Marte, ar fi nevoie, spun specialiştii, de trei tone de alimente, o cantitate imensă, având în vedere dimensiunile unei navete spaţiale. De aceea, se ia în calcul posibilitatea ca hrana să fie „crescută" chiar la bordul navetei. NASA a anunţat că testează prototipul unei sere pentru cultivarea legumelor în spaţiul cosmic. Printre plantele ce vor fi cultivate la bordul navetelor spaţiale, de către astronauţii viitorului, se numără lăptucile şi salata, roşiile, ridichiile şi ierburile aromatice. Deja o echipă de la Centrul Spaţial Kennedy ia în calcul implementarea sistemului, construit de Orbital Technologies Corp, o firmă din Wisconsin, la bordul Staţiei Spaţiale Internaţionale. Unitatea, necesitând un consum extrem de redus de electricitate, este dotată cu LED-uri care emit lumină în cantitate ideală pentru creşterea

plantelor. Va fi de fapt o combinaţie de lumini – roşii, albastre şi verzi – iar mediul de cultură va conţine seminţe şi fertilizatori injectaţi în sol la anumite intervale de timp, ca şi apa necesară dezvoltării plantelor. Camera, care are doar 30 pe 40 cm, este pliantă, ceea ce înseamnă că, atunci când seminţele abia încep să crească luminile sunt foarte apropiate de suprafaţa de pământ. Unitatea se măreşte, pe măsură ce plantele încep să crească. În timpul primelor teste, desfăşurate în Arizona, participanţii la studiu au reuşit să cultive trei tipuri de lăptucă, pe care le-au consumat cu mare poftă...

SUDOKU
jocul săptămânii: 38

1	8	5	2	6	4	9	7	3
6	7	3	9	5	1	4	8	2
2	9	4	8	7	3	1	5	6
9	6	8	5	2	7	3	4	1
3	1	7	4	8	9	2	6	5
5	4	2	1	3	6	7	9	8
7	2	1	6	9	5	8	3	4
4	5	9	3	1	8	6	2	7
8	3	6	7	4	2	5	1	9

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Județeană

FRICA
poate fi contagioasă

Sigur, aţi spus de nenumărate ori „mi-e frică". De animale, de apă, de tunet, de singurătate etc. Dar v-aţi întrebat dacă persoanele din jurul nostru simt că ne este frică? Putem, oare, scăpa de teamă? Întrebări la care unii oameni de ştiinţă au încercat să dea răspuns.

Frica este, susţin specialiştii, o emoţie specifică primejdiei sau care percepe primejdia. Fiind o emoţie inconştientă, de cele mai multe ori ne dăm seama cât de frică ne-a fost după ce au trecut evenimentele ce-au provocat-o. Când ţi-e frică de ceva se accelerează bătăile inimii, mâinile tremură şi sunt reci, pielea se face ca de găină iar muşchii se contractă.

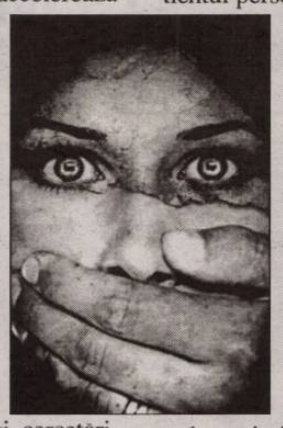

Aceste manifestări sunt strâns legate de activitatea sistemului nervos simpatic, de adrenalină şi nonadrenalină, care acţionează asupra întregului organism în prezenţa fricii şi care ne ajută să evităm sau să limităm pagubele. Frica este una din emoţiile foarte studiate de oamenii de ştiinţă. După îndelungi cercetări, neuro-biologii au ajuns la concluzia că zona implicată în declanşarea fricii este nucleul amigdalian, care se găseşte în interiorul lobului temporal. După ce la animale a fost extirpată această zonă, reacţiile de frică au dispărut însă, s-a constatat că excitarea acestei zone duce la o teamă exagerată. De aici, cercetătorii au tras concluzia că persoanele extrem de fricoase au un nucleu amigdalian mult mai uşor de sensibilizat.

Mirosul fricii este perceput de apropiaţi

Recent o echipă de specialişti de la Universitatea Stony Brook din New York a demonstrat, în urma studiilor efectuate, că senzaţia de frică are un miros perceput de subconştient. Totodată, susţin aceleaşi surse, frica se răspândeşte foarte uşor într-un grup de oameni, datorită unor feromoni unici care sunt percepuţi de subconştientul persoanelor din apropiere, prin simţul mirosului. Cercetările au fost făcute pe două grupuri de voluntari ce trebuiau să execute salturi cu paraşuta iar creierele lor erau scanate de tomografuri performante. După cum declara psihiatrul Simon Wessley de la King's College din Londra, „acum avem în sfârşit o dovadă palpabilă. Experimentele anterioare au vizat metode asemănătoare în care un grup de voluntari viziona filme de groază, iar alt grup mirosea transpiraţia lor, prezentând în final aceleaşi senzaţii de frică. Există un component biologic în cadrul dinamicii relaţiilor sociale umane în care emoţiile puternice devin practic contagioase". Aşadar, când ne este frică, cei din jur miros teama noastră, chiar dacă uneori încercăm să bravăm şi să ne ascundem de ochii lor. Dar, nu numai că o simt prin miros, aceeaşi teamă este şi contagioasă...

Scăpăm de frică printr-o injecţie?

S-ar părea că aşa se va întâmpla, dacă neurologii de la Universitatea San Juan din Portorico vor fi luaţi în serios de lumea medicală. Ei au reuşit să îndepărteze frica de durere in creierul unor şoareci prin simpla injectare a unei substanţe. Aceasta se numeşte „Bdnf" (factor neurotrofic de deviaţie cerebrală) şi joacă un rol important în consolidarea memoriei. Gregory Quirk, şeful echipei de cercetători spunea: „Am descoperit cu surprindere că pentru a le îndepărta şoarecilor frica este suficient să le administrăm factorul „Bdnf" în interiorul cortexului prefrontal". Situată în partea anterioară a creierului, această zonă cerebrală este considerată sediul gândirii raţionale care îşi echilibrează activitatea cu cea a amigdalei, acolo unde, de fapt, frica instinctuală se reglează. Până atunci însă, continuăm să ne fie teamă de multe necunoscute în viaţă dar şi de lucruri mărunte care ar putea să ne strice echilibrul interior.

N. FLORIA

PULSUL planetei

Sfârşitul lumii, peste 200 de ani?

Celebrul astrofizician Stephen Hawking şi-a întărit reputaţia de „proroc" după ce, pe site-ul său de Internet şi-a formulat predicţiile legate de sfârşitul lumii şi de viitorul omenirii. „Cred, spune el, că viitorul semenilor noştri

pe termen lung se va regăsi în spaţiu, pe planete mai mult sau mai puţin ospitaliere. Va fi dificil să se evite o catastrofă planetară de proporţii mai mari sau mai mici în următorii 200 de ani, fără să mai vorbim de ceea ce se poate întâmpla peste o mie sau un milion de ani. Prevăd pericole mari legate de Terra, doar dacă mă uit în spate, în tenebrele istoriei care a fost marcată de catastrofe de proporţii (glaciaţiuni, secetă, impacturi cu asteroizii). Într-un viitor mai îndepărtat frecvenţa acestora va creşte."

Penurie de carne

Experţii apreciază că soluţia pentru a completa necesarul de proteine animale de care vom avea nevoie în viitor este carnea artificială „cultivată". Fără această resursă alimentară asociată cu altele promovate de noi tehnologii, carnea şi produsele derivate vor fi insuficiente, pentru a hrăni cele 9 miliarde de oameni care vor popula Terra în 2050, sute de milioane de persoane putând fi private de acest aliment vital. Şi asta datorită efectelor încălzirii climei şi a penuriei de apă care vor afecta creşterea animalelor. Pe de altă parte,

terenurile cultivabile sunt insuficiente (Bărăganul nostru ar fi o excepţie!). Specialiştii din Rothamsted, cel mai important centru de cercetări agricole din Regatul Unit, consideră că se impune o creştere cu 70% a producţiei de carne în următorii 40 de ani şi asta în condiţiile în care azi, un individ din şapte nu-şi poate asigura necesarul de proteine animale.

O nouă specie de maimuţă

Câţiva cercetători de la Universitatea Naţională din Columbia, care se aflau în pădurea amazoniană, într-o zonă din apropierea graniţei cu Peru, au observat la un moment dat grupuri de maimuţe de mărimea unei pisici, cu o blană de culoare maro deschis, cu pete roşii pe alocuri. Este vorba despre o specie necunoscută a cărei populaţie a fost estimată la aproximativ 250 de indivizi.

Cercetătorii au evitat ani de zile să pătrundă în această zonă din cauza unor rebeli înarmaţi. Cea mai mare parte din animalele din zonă sunt ameninţate ca urmare a extinderii terenurilor agricole. Ministrul Mediului columbian a declarat că va face eforturi pentru a opri tăierile masive de copaci, dând astfel o şansă de perpetuare a faunei.

DORIN MĂRAN

„HILARITATE"

Să vorbim corect!

Ne-am oprit asupra acestui cuvânt cu toate că am mai scris despre el la sugestia cititorului nostru ing. Adrian Paul. Se pare că greşeala a revenit în actualitate, deoarece am auzit-o frecvent pe unele posturi de televiziune.

Când este vorba de ceva care provoacă râsul se spune *„ilar", „ilaritate", „ilariant"* şi nu „hilar" sau „hilaritate".

Cuvântul „hilaritate" nu apare ca formă corectă în dicţionare, iar adjectivul „hilar" are un sens anatomic şi se referă la „hil" (Porţiune la suprafaţa unui organ pe unde pătrund vasele sangvine şi nervii).

Ne vedem obligaţi să-i contrazicem pe cei care susţin că „aşa au învăţat ei". În dicţionarele din 1958 forma corectă pentru cuvântul care ne interesează este tot „ilaritate" (respectiv „ilar", „ilariant"). Probabil că vorbitorii respectivi consideră forma cu „h", mai „cărturărească", mai „subţire" decât cea din dicţionarele care sunt la îndemâna oricui. Pot vorbi cum vor, dar în cercul lor intim, în rest... *(I.S.)*

Mâncarea peştelui
mâncat de noi

Pentru multă lume, peştele reprezintă un deliciu culinar, dar ca hrană pentru om el este şi o sursă majoră de sănătate. Cel puţin, teoretic, deoarece amănuntul depinde foarte mult de ceea ce, la rândul lor, mănâncă peştii pe care îi consumăm. Problemă valabilă, de altfel, pentru toate animalele pe care le folosim drept hrană, fie ele mamifere sau nu. Numai că partea plăcută a lucrurilor se schimbă, atunci când se urmăreşte cu orice preţ obţinerea unei cantităţi cât mai mari de carne, indiferent de compoziţia ei.

Pagubă-n... somoni

Foarte apreciat pentru gust şi pentru calităţile sale nutritive, somonul a ajuns să fie crescut în ferme piscicole, unde însă randamentul pare a fi unul dezastruos: pentru un kilogram produs, trebuie consumate 5 kilograme de peşte pescuit şi transformat în făină şi ulei destinate hrănirii somonului, care e carnivor. În stare sălbatică, unde animalul trebuie să caute şi să-şi câştige hrana cu mult efort, proporţia este de 1 la 7, dar crescătorii se plâng de situaţia amintită. Şi nu pentru că hrana somonului ar produce aşa-zise pagube în populaţia piscicolă, ci pentru propriile lor riscuri şi dezavantaje. Totuşi, cei mai mari consumatori de făină de peşte sunt creveţii de crescătorie, care se dezvoltă dificil în lipsa proteinelor animale. Cu toate eforturile acvacultorilor, cele mai rentabile afaceri în domeniu rămân legate strâns de natură. Astfel, creveţii crescuţi doar cu micro-alge aduse de maree nu au nevoie decât de larve, iar celebrul crap chinezesc este crescut în mod asemănător cu porcul, el fiind hrănit cu resturi menajere şi agricole sau chiar cu dejecţii de la păsări. În mileniul trei aceste metode sunt considerate primitive, dar pe de altă parte trebuie spus că acvacultura modernă depinde foarte mult – oarecum paradoxal – de pescuitul de peşte!

A fi sau a nu fi vegetarieni

Se pune problema foarte serios, pentru dezvoltarea acvaculturii, să se

găsească o modalitate cât mai eficace de hrănire a peştelui de crescătorie. Aceasta, deoarece se consideră că este cea mai bună soluţie pentru a aduce pe mesele noastre proteine animale din acest mediu, comparativ cu pescuitul tradiţional, care deja pune în pericol multe specii. Termenii ecuaţiei sunt însă mult mai complecşi. Apar aici şi psihologia umană, comportamentul peştilor, regulile de sănătate publică, protejarea mediului, numărul aproximativ de consumatori, şi nu în ultimul rând, contează randamentul şi costurile noilor practici. În tot acest joc al schimbărilor de regimuri alimentare, problema principală este aceea de a-i convinge pe carnivorii acvatici pe care ni-i dorim în farfurie să devină vegetarieni! Iar eforturile sunt considerabile, în intenţia de scădere a cantităţii de peşte-furaj folosit în fermele piscicole. Pentru că omul a ajuns la limita la care nu-şi mai poate permite să pescuiască în continuare cu nechibzuinţă, numai pentru a satisface anumite gusturi, mai mult sau mai puţin rafinate. La urma-urmei, viitorul planetei şi deci cel al speciei umane depinde de luciditatea cu care se acţionează deopotrivă în folosul omului şi al tuturor celorlalte specii vii, fie ele animale (acvatice sau nu) ori plante.

TEODOR MIHNEA

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Gabriel Tudor, Irina Stoica, N. Floria, Ionel Cojocaru

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: N. Floria
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 021.317.89.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Nataşa Munteanu
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66

GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef

DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art. 205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: **INTACT S.A.**

Călătorie în timp

Vor putea specialiştii să înţeleagă ce anume a bulversat Groenlanda în urmă cu 140.000 de ani, provocând o încălzire fără precedent? În cadrul celui mai important proiect în acest sens (Neen) se execută un foraj adânc în nord-vestul Groenlandei. Din 2007, s-au extras 1850 metri de

carote glaciare, iar în următoarele luni vor fi extraşi încă 700 metri de carote până la nivelul stratului de roci. Un material bogat în care se află bule de aer vechi de 140.000 de ani. Forajele precedente, care n-au ajuns aproape de adâncimea de 2550 metri, au permis o întoarcere în timp de 123.000 de ani, adică până la ultima perioadă glaciară.

Cu noile date, cercetătorii vor putea studia perioada interglaciară care a precedat-o, o epocă în care temperaturile din Arctica erau de până la 5°C, mai mult decât azi, iar nivelul mării era cu 4-6 metri mai ridicat. Ce a provocat această încălzire?

Se ştie că orbita şi axa de înclinaţie a Pământului erau diferite, dar asta nu explică totul. Ar fi fost posibile o serie de fenomene, o distrugere brutală a calotei principale, o eliberare masivă de metan?

De 5 ani, gheaţa din sud-vestul Groenlandei se află într-o regresie accentuată. E posibil ca episodul din urmă cu 140.000 de ani să se repete? Bulele de aer din carotele prezente şi viitoare ar putea constitui un material de studiu extrem de important, mai ales pentru perfecţionarea modelelor climatice, în scopuri predictive.

Nemuritorul SOIUZ

La sfârşitul anului, mitica rachetă rusă Soiuz urma să se îndrepte spre orbită, înălţându-du-se deasupra luxuriantei jungle guyaneze (lansarea, după ultimele informaţii, va avea loc anul viitor). Istoria spaţială va fi marcată de unul dintre episoadele cele mai emoţionante: o rachetă concepută în plin război rece, care a avut un succes răsunător în imperiul sovietic, va servi interesele comerciale ale Europei de la o bază franceză instalată la Kourou.

Agenţia Europeană Ariane Space dispune acum, pe lângă Ariane 5, o rachetă puternică şi performantă, capabilă să transporte pe orbită o greutate de 6-10,5 tone, şi de celebra rachetă rusească Soiuz. Transportul unei sarcini relativ mici cu Ariane-5, presupune însă costuri nejustificate. Cu Soiuz, o încărcătură de 3 tone, de pildă, reduce substanţial costurile.

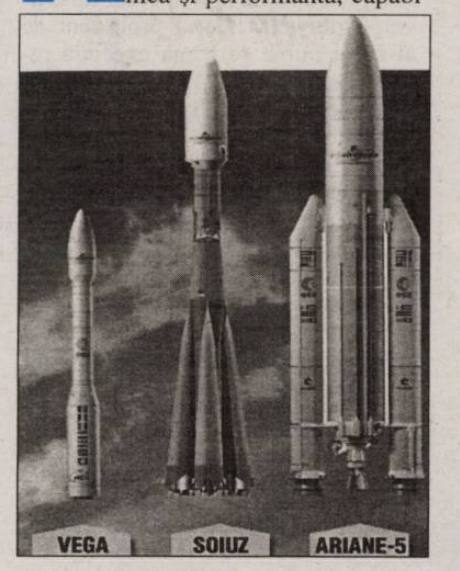

Racheta a suportat până în 1992, 20 de modificări majore, concepute exclusiv de ruşi. Apoi s-a recurs la progresele electronice occidentale, înlocuindu-se sistemul de control electromagnetic cu o versiune numerică.

De ce totuşi la Kourou şi nu în baza istorică din Baikonur (Kazakhstan)? Pentru că baza de lansare europeană din Kourou e situată la doar 5 grade de ecuator, unde Pământul atinge cea mai mare viteză de rotaţie: 465 km/s (cu cât o bază de lansare e mai departe de ecuator, cu atât consumul de energie e mai mare pentru a atinge orbitele) şi pentru că racheta beneficiază de o viteză suplimentară imprimată de cea a rotaţiei Pământului, ceea ce permite economisirea de carburant şi mărirea sarcinii utile a rachetelor. În plus, această poziţie geografică favorizează atingerea cu uşurinţă a tuturor orbitelor, de la cea ecuatorială, până la cele polare.

Unele faze de testare au început, dar după o lungă perioadă de încercări ale constructorilor, ce a debutat în 2005. În primul rând, aceştia s-au izbit în timpul săpăturilor, de blocuri de granit, cu un volum de 250.000 m³, pe care au fost nevoiţi să le sfărâme, să consolideze şi să omogenizeze solul cu diferite materiale.

Până acum Ariane Space a semnat 17 contracte de lansare a sateliţilor în valoare de 1 miliard de euro.

Numarul rachetelor de pe piaţa mondială se află de câţiva ani în regresie. Cele mai performante s-au dovedit a fi Soiuz şi Ariane 5. Delta 4 şi Atlas 5, de fabricaţie americană, au fost retrase de pe piaţă, nefiind rentabile, NASA mizând doar pe noua sa rachetă, Falcon, care a repurtat un prim succes în spaţiu şi pe care societatea producătoare, Spacex, încearcă s-o introducă pe piaţă.

Cronologie absolută

Când au urcat pe tron faraonul Amenhotep I sau generalul Horemheb? Şi ceilalţi suverani? Pentru a afla date de acest gen, specialiştii se bazează pe aşa-numita „cronologie relativă", o estimare făcută în urma studierii unei multitudini de surse arheologice şi istorice din care nu lipsesc fragmentele celebrei liste

a succesiunilor regale egiptene, Egyptiaca, scrisă în limba greacă de preotul Manethon (secolul III î.Ch.).

Lucrurile s-au schimbat între timp. Pentru prima oară, o echipă internaţională de cercetători a stabilit o cronologie „absolută" a Egiptului dinastic (mileniile III şi II î.Ch.) pe baza datărilor cu radiocarbon efectuate asupra unui număr de 211 vestigii egiptene din materie organică: eşantioane de seminţe, textile etc., asociate perioadelor de domnie a faraonilor. Rezultatele le-au confirmat în cea mai mare parte pe cele obţinute prin „cronologia relativă", impunând corectarea datelor eronate.

Buncărul virusilor

În Institutul Naţional de cercetare în informatică şi automatică din Nancy (Franţa) a fost construit un laborator ultrasecurizat, dotat cu o instalaţie unică în Europa, în care sunt studiate programele nocive ale hackerilor. În spatele unei uşi blindate cu recunoaştere biometrică prin amprentă digitală, 50 de oameni de ştiinţă manipulează cei mai periculoşi viruşi care apar pe Internet. Aparatura se compune,

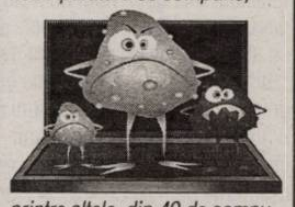

printre altele, din 40 de computere conectate la Internet fără cea mai mică protecţie, care atrag toţi viruşii de pe Web: 1400 de atacuri zilnice, în medie.

Este studiată morfologia funcţională a acestor programe (comportamentul): deschiderea unei conexiuni, trimiterea anormală de mesaje, criptările şi decriptările repetate etc. S-a constatat că cea mai mare parte a viruşilor sunt mutanţi sau hibrizi ai vechilor viruşi. Codurile lor se schimbă, dar morfologia rămâne asemănătoare. Analiza comportamentului ce constituie marea dificultate a cercetării face obiectul conceperii unor programe antivirus cu adevărat performante.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

GENOMURI
puse pe tapet

Decriptarea recentă a genomului a două specii de furnici de către o echipă de cercetători americani a avut loc la 4 ani după cea a genomului albinei. Furnicile sunt insecte extrem de speciale, capacitatea lor de supravieţuire depinzând de activitatea grupului din care fac parte, asemănătoare cu cea a oamenilor. Studiul genomului va constitui un model ideal de cercetare pentru a se vedea dacă epigenetica (ştiinţa care studiază modul în care mediul şi viaţa individului influenţează genele, mai exact, ansamblul modificărilor genetice transmisibile de la o generaţie la alta) influenţează comportamentul şi procesul de îmbătrânire al furnicilor.

Cercetătorii sunt, în special, interesaţi de impactul epigeneticii asupra longevităţii reginelor care trăiesc de 10 ori mai mult decât furnicile lucrătoare, a căror speranţă de viaţă variază de la 3 săptămâni la 1 an. Au fost descoperite, în cazul reginelor, care pot trăi până la 7-10 ani, mai multe proteine legate de longevitate şi mai multe telomeraze, enzime care repară cromozomii, o pistă-cheie de continuare a cercetărilor.

„Incursiune" în NUCLEUL TERREI

Miezul planetei noastre a oferit cercetătorilor de la Laboratorul de geofizică din Grenoble, o parte din secretele comportamentului său, după ce au procedat la modele informatice.

În centrul Terrei la o adâncime de 2900 kilometri se află misteriosul nucleu, un înveliş lichid, în mijlocul căruia se ascunde o sferă din nichel şi fier cristalizate, învelită într-o materie fluidă. Învelişul ar fi perturbat, în opinia cercetătorilor, de mişcări rapide, o dată la 6 ani. O constatare surprinzătoare se referă la faptul că miezul nu se comportă în acelaşi fel sub Indonezia şi în vest, sub America. Cercetătorii au realizat modele informatice ale nucleului şi au ajuns la concluzia că învelişul fluid se comportă ca şi cum ar fi organizat în cilindri care se rotesc, fiecare cu o viteză diferită. Acest contrast produce unde seismice care, o dată la 6 ani, accelerează mişcările din nucleu, care apoi încetinesc, ciclul repetându-se.

Agitaţia miezului planetei influenţează fără îndoială viteza de rotaţie a acesteia schimbând durata zilei. Cu fluctuaţii de mai mult sau mai puţin de 0,2 milisecunde, o dată la 6 ani. S-a mai constatat şi faptul că undele seismice care traversează miezul solid sunt mai rapide de când trec prin dreptul Indoneziei decât prin vest, sub America, datorită structurii diferite a nucleului.

Roma, o istorie scandaloasă

(Urmare din numărul trecut)

Dio Cassius ne spune că, înainte de a primi vestea că fusese proclamat împărat, Hadrian ar fi avut un vis bizar. Se făcea că un foc strălucitor şi puternic venea din cer, străpungându-i gâtul, dinspre stânga spre dreapta, fără însă a-l vătăma în vreun fel, sau a-l speria. A doua zi, mesagerii din tabăra lui Traian i-au adus vestea pe care evident nepotul împăratului o aştepta de mult: războinicul suveran pierise, epuizat de eforturi şi răpus de excese. Aparent, succesiunea s-a făcut lesne, dar tensiunile mocneau şi Hadrian ştia cel mai bine asta. Ştia, cu alte cuvinte, cât datora împărătesei văduve, care smulsese pe patul de moarte lui Traian promisiunea că Hadrian va domni – dacă într-adevăr împăratul muribund chiar îşi dăduse acceptul, pentru că se zvonea că el murise, ca şi Alexandru, fără să scoată o vorbuliţă despre succesorul dorit. În aceste condiţii era evident că nemulţumirile generalilor lui Traian, călîţi în războaie şi care-şi riscaseră viaţa pentru gloria împăratului adorat de trupe,

Trupele romane se retrag din Mesopotamia

Traian

se puteau transforma oricând în rebeliuni. Pericolul unui nou „an al celor patru împăraţi" era cât se poate de real, cu atât mai mult cu cât vestea dispariţiei „zbirului" Traian şi a venirii pe tron a unui filfizon cu barbă şi pasiuni sofistice îi putea încuraja şi pe duşmanii imperiului – în primul rând pe parţi şi pe neamurile germanice – să se răscoale. În aceste condiţii, capul lucid al noii guvernări a fost prefectul Attianus, care s-a arătat gata să-i ucidă pe toţi eventualii pretendenţi care s-ar fi opus alegerii. La doar câteva zile după ce a devenit împărat, Hadrian şi-a arătat intenţiile, determinându-i pe toţi să înţeleagă care vor fi auspiciile guvernării sale: el a dispus retragerea imediată şi totală a legiunilor din Mesopotamia, Asiria şi Armenia Mare, adică exact din regiunile pe care Traian le dorise cu atâta ardoare. Eforturile de ani de zile ale romanilor erau risipite acum, în câteva clipe şi normal, mormăielile nemulţumiţilor n-au lipsit. Retragerea s-a făcut rapid, spre deosebire de retragerile ulterioare ale altor armate, din aceeaşi regiune a Orientului Mijlociu – poate şi pentru că atunci nu se ştia că Irakul are atâta petrol, iar autovehiculele nu se inventaseră încă...

(Continuare în numărul viitor)

CADAVRE fără odihnă

Tradiţiile existente în mai toate religiile lumii prevăd ritualuri funerare elaborate, menite a asigura răposaţilor nu doar iertarea păcatelor, recunoştinţa celor rămaşi în viaţă, mântuirea sufletelor ci şi odihna veşnică a rămăşiţelor trupeşti. Fie că se află în cimitire sau în urne funerare, sub formă de cenuşă, oamenii care au trăit cândva pe acest pământ şi au fost cuprinşi permanent de frământările vieţii îşi află liniştea pentru totdeauna, după moarte. Dar nu de fiecare dată se întâmplă asta, căci din diferite motive unii pământeni ajung să peregrineze chiar şi după moarte. În rândurile ce urmează vă vom prezenta cazurile şocante ale unor oameni – unii dintre ei personalităţi istorice de seamă – care au avut parte, după moarte, de aventuri mai palpitante decât în timpul vieţii...

De la Ramses la Lenin

Un număr de evenimente recente a adus în atenţia presei şi opiniei publice internaţionale chestiunea respectului acordat celor care au plecat din această lume şi care nu şi-au aflat încă odihna veşnică. Mumia faraonului Tuthankhamon, ca şi cea a lui Ramses, au fost scoase din mormintele lor în urmă cu câteva decenii şi de atunci au fost furate, dezmembrate, mutate dintr-un loc în altul, analizate, disecate, fiind expuse în cele din urmă marelui public.

Legendarul Padre Pio a fost canonizat de Papa Ioan Paul al II-lea în anul 2002, deshumat în 2008, când s-a dovedit că trupul lui era aproape intact, şi după ce a fost prezentat timp de un an credincioşilor, îngropat iarăşi, cu mare fast într-o criptă aurită, deşi mulţi au sugerat ca el să rămână expus permanent, într-o raclă de sticlă, pentru a se continua pelerinajul la moaştele sale. La fel de intense sunt şi dezbaterile legate de cadavrul îmbălsămat al lui Vladimir Ilici Lenin, aflat încă în Mausoleul din Piaţa Roşie. Perfect conservat, graţie tehnologiilor moderne aplicate imediat după moartea lui, în 1924, de către savanţii sovietici, trupul neînsufleţit al celui de al cărui nume se leagă ascensiunea mondială a comunismului, este privit zilnic de sute de turişti veniţi să viziteze Kremlinul. În ciuda celor care susţin că Lenin ar trebui să aibă parte totuşi de un mormânt, autorităţile ruse nu vor da curs acestei cereri, cel puţin în viitorul apropiat.

Cea mai macabră judecată

Evul Mediu şi perioada de început a epocii moderne au constituit vremuri tulburi, sângeroase şi pline de acţiuni şocante, chiar macabre pentru omul modern. Scena uneia dintre aceste acţiuni a fost chiar Vaticanul. În anul 891, pe scaunul papal ajunge Formosus, care în doar cinci ani de pontificat reuşeşte să se facă urât de majoritatea clericilor. La moartea sa, a fost succedat de Bonifaciu VI, apoi de Ştefan VI. În ianuarie 897, acest papă a poruncit ca trupul

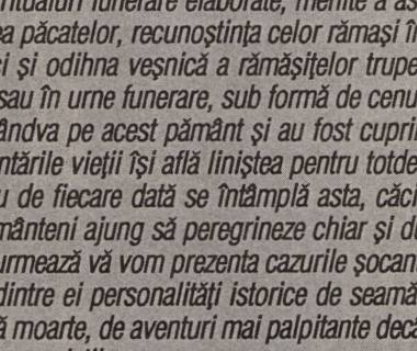

Formosus la proces

Lenin

lui Formosus, inamic personal al său, să fie exhumat şi judecat pentru diverse crime comise împotriva Bisericii. A urmat un proces bizar, în care cadavrul lui Formosus, îmbrăcat în veşminte de Papă şi legat în scaun, a asistat la procedurile judiciare, un diacon adolescent fiind însărcinat să stea în spatele cadavrului şi să răspundă pentru el la întrebările judecătorilor. Procesul a fost dominat de tiradele furioase ale Papei Ştefan, care a jignit, blestemat şi scuipat trupul în putrefacţie. Farsa a continuat şi verdictul final a fost ca fostul suveran pontif să fie dezbrăcat de hainele scumpe şi aruncat într-o groapă comună. După câteva zile, însă, a fost dezgropat şi azvârlit în Tibru, de unde a fost recuperat şi ascuns de un călugăr. „Sinodul Cadavrului", cum a fost cunoscut, a dus la căderea răzbunătorului papă iar urmaşul său, Teodor II a poruncit ca trupul lui Formosus să fie reînhumat la San Pietro, cu onorurile cuvenite. Lucrurile n-au fost prea diferite nici în cazul lui Oliver Cromwell, liderul protestant de al cărui nume se leagă execuţia regelui englez Carol I. La puţin timp după decesul său, trupul lui Cromwell a fost scos din catedrala Westminster şi supus unei execuţii postume, care a avut loc pe 30 ianuarie, data când fusese ucis şi Carol I. Cadavrul său a fost spânzurat la Tyburn iar trupul a fost ulterior dezmembrat şi aruncat într-o groapă, capul retezat fiind înfipt într-o suliţă şi expus lângă catedrală timp de trei ani. Abia în 1960, capul lui Cromwell a fost îngropat în cimitirul abaţiei Cambridge.

Unde se află trupul lui Columb?

La mai bine de patru secole de la moartea lui Cristofor Columb, omul care printr-o intuiţie genială a schimbat cursul istoriei, descoperind Lumea Nouă, în 1492, soarta osemintelor sale rămâne încă învăluită în mister. Oficial, rămăşiţele pământeşti ale „amiralului Mării Ocean", mort în mizerie şi uitat de suveranii cărora le oferise un imperiu, se află într-un sicriu de bronz, în catedrala din Sevila, dar alte surse pretind că faimosul explorator şi-ar fi aflat odihna veşnică de cealaltă parte a Atlanticului, în Republica Dominicană, unul dintre primele pământuri descoperite de el pe continentul american. După cum se ştie, la 30 de ani de la moartea lui Columb, la Valladolid, trupul său a fost dezgropat din pământul mănăstirii La Cartuja şi trimis cu mare fast la Santo Domingo, în insula Haiti. Dar, cum în 1795 Spania a cedat insula Franţei, pentru a nu cădea în mâinile francezilor, sicriul a fost dezgropat în taină şi trimis la Havana. După eliberarea Cubei de sub dominaţia spaniolă, în 1898, sicriul a luat calea Spaniei. Însă mulţi istorici sunt convinşi că osemintele aflate acum în catedrala din Sevilla aparţin altcuiva, pentru că orăşenii din Santo Domingo nu au vrut să-l predea metropolei pe marele Columb, mândria

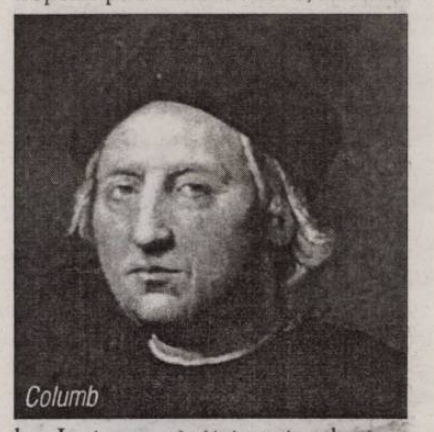

Columb

lor. Ipoteza a căpătat contur după ce în 1977, în timpul unor lucrări de consolidare la catedrala din Santo Domingo, s-a găsit un osuar inscripţionat cu cuvintele „Don Cristobal Colon, ilustrul navigator", sugerând că ar adăposti rămăşiţele pământeşti ale lui Columb.

Copernic, „ereticul iertat"

Timp de 461 de ani, osemintele lui Nicolaus Copernic s-au aflat într-un mormânt nemarcat de sub pardoseala catedralei din Frombork, în nordul Poloniei. Faimosul astronom fusese îngropat aici pentru că activase, ca simplu preot, în eparhia Frombork. Dar în anul 2004, un episcop local ale cărui cercetări în arhive îl făcuseră să creadă că marele savant fusese înhumat în catedrală, i-a convins pe arheologi să întreprindă săpături aici. Au fost scoase la iveală craniul şi oasele unui bărbat de circa 70 de ani – vârsta pe care o avea Copernic

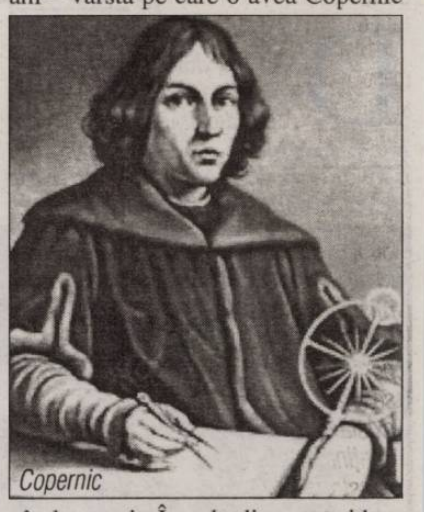

Copernic

când a murit. În cele din urmă, identificarea s-a făcut după compararea testelor ADN efectuate pe un fir de păr găsit într-una din cărţile lui Copernic. S-a dovedit fără echivoc că osemintele îi aparţineau. Rămăşiţele pământeşti ale savantului au fost înhumate, cu onoruri militare, tot în catedrala din Frombork, deasupra mormântului fiind plasată o piatră de granit negru ce poartă pe ea un model al Sistemului Solar.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

23 septembrie 1215

S-a născut Kublai Han

Kublai a fost al cincilea Mare Han al Imperiului Mongol şi întemeietor al dinastiei Yuan din China. Al doilea fiu al lui Tolui şi nepot al lui Genghis Han, el a rămas orfan de tată la 16 ani, fiindu-i încredinţată conducerea provinciei Hebei. Iubitor de cultură, el a făcut o adevărată pasiune pentru civilizaţia chineză şi l-a invitat la curtea sa pe un înţelept chinez, Haiyn, care l-a iniţiat în filosofia budistă, dar şi pe matematicianul chinez Zhao Bi. În 1251, fratele mai mare al lui Kublai, Mongke, a devenit han al Imperiului Mongol, iar Kublai a preluat cârmuirea Chinei.

Bun gospodar şi administrator, el a reuşit să dezvolte agricultura şi comerţul şi în acelaşi timp să câştige admiraţia marilor aristocraţi chinezi, fapt determinant în făurirea ulterioară a dinastiei Yuan. În 1258 fratele lui l-a convocat, pentru o expediţie de pedepsire în provincia Sichian, dar înainte ca războiul să izbucnească, Mongke a murit, iar cel mai mic dintre fraţi, Ariq Boke, s-a proclamat Mare Han, spre nemulţumirea lui Kublai. Adunându-şi suporterii, acesta a organizat şi el un kurultai – conciliu – în 1260, fiind ales Mare Han. A urmat un sângeros război civil, din care Kublai a ieşit învingător, impunându-se ca stăpân absolut peste o mare parte a Asiei. Realizările sale în domeniul administraţiei şi justiţiei au fost remarcabile, hanul bizuindu-se foarte mult pe o pătură numeroasă de funcţionari civili chinezi şi pe liderii militari mongoli, cărora însă le-a îngrădit atribuţiile, de teama izbucnirii unor rebeliuni. Sub regimul său au avut loc primele contacte diplomatice ale Imperiului Mongol cu Europa creştină, dar Kublai s-a bazat în egală măsură pe forţa armelor, cucerind o serie de teritorii în Asia, fără însă a reuşi să ocupe şi Japonia, invazia acestei ţări fiind zădărnicită de legendarul „vânt divin" – kamikadze.

În 1271, Kublai s-a proclamat împărat al Chinei. Moartea, în 1285, a succesorului desemnat la tron, Chingen-Timur, a constituit o lovitură din care nu-şi va reveni şi, nouă ani mai târziu, bolnav de gută şi dezgustat de viaţă, Kublai Han a murit, pe 18 februarie 1294.

Cutremurele produc false OZN-uri

Multe dintre rapoartele de OZN-uri sunt de fapt fenomene naturale încă prea puţin cunoscute. Între acestea excelează luminile nocturne care apar plutind deasupra peisajului în zonele cu activitate seismică.

Realitatea luminilor care însoţesc cutremurele a fost recunoscută de ştiinţă prima dată în urma fotografiilor luate în timpul seriei de cutremure dintre 1965 şi 1967 din zona Matsushiro, oraşul Nagano, Japonia. Mecanismul apariţiei acestor lumini nu este cunoscut. Există numeroase teorii despre cum şi când apar. Una dintre explicaţii implică câmpuri electrice intense, rezultat al piezoelectricităţii. Dar există şi teorii privind sonoluminiscenţa, efectul Corona etc.

Pe 7 mai 2010, a fost publicat în Italia un document ştiinţific sintetizând şapte luni de colectare şi prelucrare a unor mărturii privind fenomene luminoase misterioase manifestate în zona oraşului L'Aquila, capitala regiunii italiene Abruzzo, acolo unde pe 6 aprilie 2009 a avut loc un cutremur devastator, cu 307 morţi şi distrugeri considerabile. Aici au început să fie raportate fenomene luminoase încă cu nouă luni înainte de şocul principal şi au continuat şi după cutremur încă cinci luni. Observaţiile au fost distribuite într-o arie largă, până la 50 de kilometri de Aquila.

Mărturiile studiului au fost colectate, respectând cele mai moderne metode de eşantionare. S-au realizat peste 1200 de interviuri, cu martori provenind din cele 179 tabere pentru sinistraţi ale protecţiei civile italiene, ca şi din şcoli, spitale, mall-uri, cafenele, cluburi. Au fost intervievaţi, între alţii, poliţişti, pompieri, pădurari. În cazul unor informaţii primite la mâna a doua a fost totdeauna căutat şi contactat martorul primar.

Majoritatea mărturiilor se refereau la fenomene luminoase (241 de cazuri). Dar s-au notat şi fenomene secundare: emisii de lichid (162), fisuri în sol (30), emisii calorice, fenomene meteorologice şi sunete neobişnuite (166), perturbări ale comunicaţiilor radio şi telecomunicaţii (84), modificări ale fiziologiei umane sau schimbări în comportamentul animalelor (305). De mare importanţă au fost înregistrările foto sau video.

O parte dintre cauzele unor observaţii au fost identificate şi înlăturate. Astfel, trei martori oculari au văzut flăcări înalte, care s-au dovedit explozii ale unor rezervoare de gaz. Alţii au zărit o sursă extrem de luminoasă pe cer, care s-a stabilit că era planeta Venus. Au fost şi scurtcircuite. S-au alăturat şi evenimente meteorologice precum fulgerele. Mărturiile rămase au fost analizate şi în funcţie de distanţa faţă de epicentru.

Printre fenomene mai frecvente merită menţionate: o lumină difuză, roşietică, având şi nuanţe de portocaliu sau violet, perdele sau arce de lumină galbenă sau roşu închis, de tipul aurorelor, la mare înălţime, observate multe minute în şir, o ceaţă luminoasă galbenă sau roz, imediat înainte şi după şocul principal, lumina fiind mai intensă deasupra vârfurilor muntoase, nori luminoşi, portocalii, roşii, roz şi purpurii (s-a eliminat influenţa luminii Lunii), fulgerări, de dimensiuni variate, timp de o fracţiune de secundă la câteva secunde, în condiţiile în care nu erau nori pe cer. Descărcările electrice, semnalate în jurul momentului şocului principal, erau mai puţin luminoase decât fulgerele şi aveau culoarea albă, verde sau violetă. S-au mai semnalat coloane de lumină verticale sau orizontale, conuri luminoase, ca şi iluminări instantanee fără o formă sau sursă vizibilă (etc.).

Cu câteva luni înainte de şocul principal din 6 aprilie au fost observate în zonă globuri de foc, de pildă galbene sau portocalii, având luminozitatea unor felinare stradale şi diametrul de la câţiva centimetri la un metru. Ele staţionau, uneori zeci de minute, apoi se deplasau cu viteză. Numărul observaţiilor, câteva zeci în total, a fost în creştere până în ajunul cutremurului. Un model asemănător au urmat norii luminoşi şi lumina difuză. Din acest motiv aceste tipuri pot fi considerate, conform autorilor studiului, fenomene premonitorii ale catastrofei. Un localnic, care ştia de mai mult timp de acest tip de manifestări, chiar şi-a evacuat din timp familia, înţelegând că se apropie seismul.

Învăţăturile pe care le putem trage din acest studiu sunt multiple. Pe de o parte cunoaştem mai bine fenomene utile în prevestirea cutremurelor, pe de altă parte înţelegem că multe observaţii raportate ca OZN-uri: sfere luminoase, coloane sau arce de lumină, ar putea să fie de fapt manifestări ale convulsiilor adâncurilor geologice.

DAN D. FARCAŞ

SPIRITE de vânzare

În numeroase religii animiste din Asia – mai ales cele din Indonezia, Thailanda, Malaesia şi Singapore – există credinţa în spirite malefice care pot acţiona asupra oamenilor, pricinuindu-le necazuri sau chiar furându-le sau distrugându-le bunuri. Desigur, asemenea superstiţii apar şi în mitologiile altor popoare, dar ceea ce diferenţiază eposul asiatic e faptul că aceste spirite, numite toyol, pot fi... cumpărate, cu ajutorul vrăjitorilor locali!

Cum să sperii un toyol

Temuţii vrăjitori, bomoh, sunt capabili, cred localnicii, să invoce spiritele copiilor morţi la naştere, folosind magia neagră şi să le ofere doritorilor, în schimbul unei sume de bani. O persoană care deţine un asemenea toyol poate fura lucrurile altor oameni sau face, prin intermediul său, tot felul de rele. Potrivit eresurilor locale, larg răspândite în Asia de Sud-Est, dacă dintr-o casă încep să dispară bani sau bijuterii este certă implicarea unui toyol şi se cere intervenţia vracilor „buni", pentru a exorciza locuinţa respectivă. Un mod eficient de a îndepărta asemenea spirite este plasarea de ace deasupra banilor, pentru că se spune că toyolii s-ar teme să nu se înţepe în acestea. Ori se pot pune bani lângă o oglindă, fiindcă toyolii se tem să-şi vadă propria imagine. De asemenea, se obişnuieşte ca în faţa uşii de la intrarea în case să se pună pietricele colorate sau jucării. Toyolul va fi atras să se joace cu ele şi astfel va uita de furtişagurile pentru care a venit. Unii cercetători susţin că această superstiţie îşi are originea la Mecca, lângă piatra sacră Kaaba – credinţa se referă la epoca preislamică, atunci când arabii obişnuiau să-şi sacrifice copiii şi să-i îngroape în jurul acestui oraş.

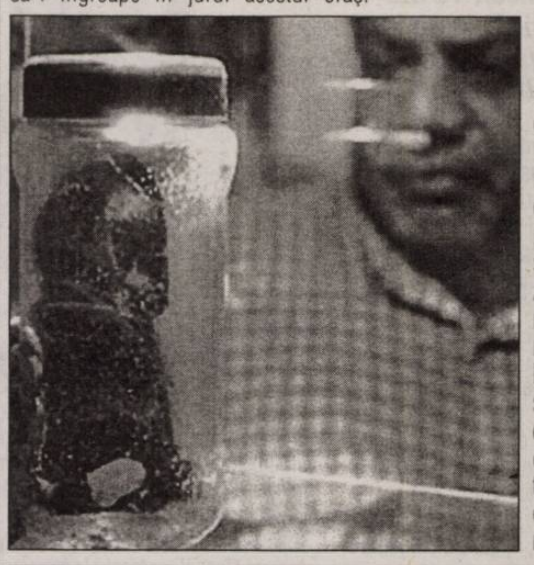

Denumirea chineză pentru toyol este guai zai – însemnând „copil fantomă".

Spirite descarnate sau „omuleţi cenuşii"?

Interesant e faptul că oamenii care pretind că s-ar fi întâlnit cu un asemenea spirit, materializat, îl descriu ca fiind asemenea unui copil nou-născut, cu cap mare, mâini subţiri, aproape scheletice, ochi înceţoşaţi şi piele cenuşie. O descriere care, desigur aţi remarcat, seamănă mult cu a „omuleţilor cenuşii" despre care ufologii afirmă că ar fi de origine extraterestră. Să fie aşadar, aceste „spirite", entităţi non-umane, venite din alte lumi sau alte dimensiuni şi greşit considerate fantome? Asiaticii resping din start o asemenea ipoteză, considerând că de fapt toyolul este un spirit al unui copil avortat sau născut mort. Potrivit credinţelor orientale, familia are grijă de o persoană răposată şi aflată pe lumea cealaltă, scriindu-i numele pe o tăbliţă de lemn. Adesea pe pereţii caselor din Asia veţi putea vedea asemenea tăbliţe, în jurul cărora se amenajează veritabile altare, unde sunt depuse ofrande pentru sufletele celor morţi. Similar procedează şi „posesorul" unui toyol. El îi scrie numele pe o tăbliţă de lemn şi îl „hrăneşte" zilnic cu câteva picături de sânge, tăindu-se la deget, dar îi oferă şi dulciuri şi jucării, căci să nu uităm, este vorba despre spiritul unui copil, care trebuie distrat cum se cuvine! În Filipine, toyolii sunt hrăniţi cu sânge de cocoş.

O moştenire de preţ

Numeroasele comunităţi locale care cred în existenţa toyolilor se tem de aceştia, considerându-i responsabili de mici furturi, sabotaje, distrugeri, dar spun că ei nu pot comite crime. O persoană care se îmbogăţeşte peste noapte este imediat bănuită că ar fi apelat la toyoli, spre a sustrage bijuterii şi bani de la alţi oameni şi adesea cade victimă răzbunării celorlalţi săteni – au avut loc asemenea cazuri chiar şi în ultimii ani, dovedind persistenţa acestei bizare superstiţii. De obicei, toyolii sunt ţinuţi închişi într-un vas de pământ, pus în pivniţă sau într-un alt loc întunecat şi nu se apelează la ei decât în caz de nevoie. Ce se întâmplă la sfârşitul „contractului" dintre posesor şi toyol pare incert. Unii vraci susţin că tăbliţa şi vasul de pământ, sunt îngropate într-un mormânt, cu ritualul cuvenit, pentru a lăsa spiritul să se liniştească. Alţii preferă să le arunce în mare. Dar există poveşti despre toyoli care au fost transmişi în sânul aceleiaşi familii, ca o moştenire de preţ, de-a lungul mai multor generaţii. Asta înseamnă că, atunci când cineva intră în posesia unui toyol nu doar că va trăi alături de el o viaţă întreagă, dar şi că îl va lăsa mai departe fiilor şi nepoţilor săi.

GABRIEL TUDOR

Tezaurul din Insula Stejarilor

De peste 200 de ani, măruntaiele Insulei Stejarilor (Oak Island) din Noua Scoţie sunt răscolite cu utilajele cele mai performante, în căutarea unui misterios tezaur. Această căutare febrilă a dus până acum la moartea a şase persoane. Cel mai bizar este faptul că se ştie unde se află comoara, dar nu există nici cea mai vagă idee despre ce conţine ea sau cine anume a putut să construiască un sistem de capcane uluitor de sofisticat, cel mai ingenios aflat vreodată pe o asemenea insulă.

În 1795, un adolescent pe nume Daniel McGinnis vâna potârnichi pe insula nelocuită, când a găsit un scripete atârnat de ramura unui stejar. Exact dedesubt, a observat o adâncitură în sol, ca şi cum cineva ar fi acoperit o groapă. Imediat s-a gândit la o comoară ascunsă de piraţi şi şi-a anunţat doi prieteni în legătură cu descoperirea sa. Au început să sape şi, la câteva picioare adâncime, au găsit un strat de dale de piatră, iar mai jos, la trei metri, un alt strat, alcătuit din bârne de stejar. Mai jos, la şase metri, alt strat de bârne, la nouă metri un altul, iar dedesubt argilă şi piatră. Era totuşi prea mult pentru cei trei tineri, aşa că au abandonat săpăturile. Abia în 1804 au fost reluate lucrările, de data aceasta de către o companie cu lucrători experimentaţi.

Prima descoperire interesantă: o dală enormă de piatră, având pe verso o inscripţie într-o limbă indescifrabilă. A fost dată deoparte şi s-au continuat săpăturile. La 33 de metri, lucrătorii s-au oprit pentru a înnopta, însă a doua zi au avut surpriza să constate că puţul se umpluse pe trei sferturi cu apă. De unde venise şi de ce nu cursese mai devreme? Nimeni nu putea să explice. În primăvara următoare, s-a săpat un al doilea puţ, în ideea de a căuta comoara „pe dedesubt", schimbând direcţia către puţul principal, la 37 de metri, dar de data aceasta apa a izbucnit cu putere şi lucrătorii au reuşit cu greu să scape nevătămaţi.

Lucrările au fost reluate în 1849, dar nu s-a mai săpat, ci s-au făcut foraje, pentru a se şti clar ce se afla la capătul misteriosului puţ. Primele rezultate au confirmat cele mai nebune speranţe: după depăşirea a 110 picioare, sonda a „muşcat" 10 centimetri de lemn (capacul unei lăzi?), apoi un depozit de metal, scoţând la suprafaţă trei zale dintr-un lanţ de aur. Convinşi că truda lor nu era zadarnică, în vara lui 1850 lucrătorii au săpat un alt puţ. Când au ajuns la 36 de metri, catastrofă: în mai puţin de 20 de minute, şi acest puţ s-a umplut, la acelaşi nivel. Doar după ce un muncitor a avut ideea să guste apa, constatând că e sărată, s-a înţeles că puţul era legat de mare. S-a găsit apoi o fisură la vreo sută de metri depărtare, prin care apa mării pătrundea la reflux, printr-un strat de nisip. Nisip care a fost îndepărtat, descoperindu-se o lucrare stupefiantă: pe 45 de metri plaja era artificială, nisipul fiind acoperit cu un strat compact de bolovani şi pietriş, între care se tasaseră alge şi fibre de nuci de cocos. Apoi, totul fusese acoperit din nou cu nisip, camuflându-se astfel un adevărat burete uriaş. Şi nu era totul: cinci conducte subterane de scurgere, acoperite cu bolovani masivi şi pietre plate, duceau la intrarea într-un tunel. În timpul fluxului, apa se infiltra prin conducte, apoi prin tunel, către puţul comorii. Totul acţiona ca o capcană perfectă. Dar unde erau constructorii, stăpânii fabuloasei averi niciodată văzute ori măcar genialii ingineri care concepuseră capcana de apă? Se estimase că lucrarea deloc uşoară ar fi mobilizat peste 100 de lucrători pe durata a cel puţin şase luni, însă în zonă nu au existat niciodată relatări, amintiri sau măcar legende despre vreo activitate deosebită efectuată pe insula pustie. Nicio urmă, nicăieri!

De la mijlocul secolului al XIX-lea până în prezent, peste zece companii au încercat să recupereze tezaurul de pe misterioasa Insulă a Stejarilor. Toate lucrările au fost zădărnicite de inundaţiile subterane. În 1897, s-au forat cinci puţuri de-a lungul tunelului aductor de apă marină către puţul comorii, apoi au fost dinamitate. Şi, pentru prima dată după 90 de ani, apa a fost pompată cu succes. La 50 de metri, sonda a trebuit să pătrundă printr-un strat de 17,5 centimetri de ciment. Dedesubt, 10 centimetri de lemn, apoi un metru de metal, apoi din nou lemn şi ciment!

Întrebări, uluire, speranţe, totuşi după alte săptămâni de lucru o revărsare de noroi a astupat şi puţul principal, iar acţionarii lucrării s-au recunoscut învinşi. Nici succesorii lor nu au avut mai mult succes. Stejarii au dispărut. În plus, nimeni nu mai ştie exact unde se află puţul principal şi în continuare nu există nici cea mai mică bănuială în legătură cu constructorii infernalei ascunzători. Săpăturile continuă însă şi astăzi.

TEODOR MIHNEA

E bine de ştiut

A venit toamna...

Grăbită să-şi facă loc în viaţa şi cămara noastră a venit toamna, care se luptă cu temperaturile verii şi ne aşterne un anotimp cu frunze care cad, cu must şi brumărel. Dumneavoastră nu trebuie să uitaţi că odată cu venirea toamnei aveţi de făcut schimbări în casă, trebuie să vă îngrijiţi sănătatea. Temperaturile mici, curentul de aer ce se strecoară între uşă şi geam, îmbrăcămintea adecvată sunt câteva din grijile pe care le avem.

Reveniţi din concediu ar fi bine să faceţi o vizită la medicul de familie care va recomanda analize, aparent banale, dar atât de binevenite.

Pentru cei suferinzi de boli pulmonare se recomandă un examen MRF, un consult la doctorul pneumoftiziolog, grijă pentru felul cum se îmbracă şi încălţăminte de toamnă. În cazul unei răceli, aceasta va fi tratată cu seriozitate. Se dau ceaiuri calde, se recomandă uneori repaus la pat, se consultă medicul de familie şi pneumoftiziologul care poate recomanda o radiografie pulmonară.

Pacientul va primi, pe lângă o alimentaţie bogată în legume şi fructe şi tratament medicamentos. O răceală poate declanşa unele boli pulmonare latente care, în concediu, au trecut neobservate sau ale căror simptome au fost pasagere.

Pe cât posibil, izolaţi bolnavul într-o cameră luminoasă, aerisită, care să asigure un volum de aer suficient. Puneţi un vas mare cu apă în cameră şi, la intervale de timp schimbaţi apa din acesta. Patul va fi curat. Puneţi una, două perne suplimentare, ca bolnavul să stea cât mai comod. Lăsaţi deschis geamul pentru a pătrunde aer proaspăt, iar în cazul zonelor cu praf, folosiţi aerul condiţionat.

Unele boli pot da complicaţii, motiv pentru care se recomandă să duceţi bolnavul la un consult complementar şi să daţi medicaţia în funcţie de evoluţia bolii. Căutaţi să asiguraţi în cameră condiţii pentru a uşura respiraţia pacientului. De asemenea, încercaţi să aveţi o atitudine optimistă. cu mijloace simple, respectând sfatul medicului. Astfel, puteţi trece rapiud peste episoadele mai puţin agreabile ale toamnei.

Dr. VALERIU MANTA

Indiscreţii

După douăzeci de ani

– Pentru o zi a uitat că a cântat iubirea, în sute de şlagăre, întregii planete. La 66 de ani, fără muzică şi fără public, Julio Iglesias i-a promis iubire şi fidelitate ex-manechinului olandez Miranda (44 de ani). Ceremonia nu va schimba nimic, el va continua să cânte „Je n'ai pas changé". După douăzeci de ani de iubire, cei doi au decis să se căsătorească. Martori le-au fost cei cinci copii ai lor. „Acum celebrăm douăzeci de ani de emoţii, de profundă admiraţie, de multe şi frumoase lucruri. Douăzeci de ani pe care aş fi gata să-i retrăiesc la fel", mărturisea mirele...

Pentru dumneavoastră, doamnă

Încă o dietă... „miraculoasă"

Nici o zi fără amănunte despre „cea mai eficientă" dietă de slăbit... Cam aşa ar trebui să sune un eventual slogan inspirat de sutele de diete ce ne pigmentează existenţa. Aşa încât, vă oferim, fără prea multe comentarii, încă o dietă cu care, în 7 zile puteţi slăbi 4 kg.

Dacă soluţiile anterioare v-au dezechilibrat organismul, l-au privat de elementele nutritive esenţiale, sau la scurt timp aţi redobândit kilogramele pierdute, şi câteva peste de această dată dr. Arnaud Cocaul, nutriţionist, cu argumente ştiinţifice solide, demonstrează eficienţa maximă a dietei sale.

Reţeta miraculoasă imaginată de specialistul francez în obezitate asociază alimente „anti-balonare", exerciţiul fizic şi o manieră mai sănătoasă de a lua masa. Simplu, dar surprinzător de eficient. Iată argumentele. Cele mai multe femei, când se îngraşă simt o senzaţie de îngroşare la nivelul taliei şi pântecului, sau, în general, în jumătatea inferioară a corpului.

Acest lucru este legat direct de ceea ce mănâncă. Prea multe grăsimi, prea multe dulciuri, mai puţin efort fizic, prea mult sedentarism şi kilogramele încep să se depună. Dacă, în plus, se abuzează de unele alimente (de exemplu, pâine albă, cruditâţi, fructe verzi, legume – spanac, ţelină, varză) senzaţia de „umflare" este cvasiinstantanee. Dar, în afara alimentaţiei, stresul întreţine

starea respectivă, pentru că tranzitul intestinal este încetinit. Stresul cronic provoacă un flux constant de cortizol, un hormon care stimulează insulina, care, la rândul ei, încurajează stocarea de grăsimi, în mod special în abdomen. Mai mult, explică dr. Arnaud Cocaul, persoanele stresate mănâncă repede, fără efort de masticaţie şi înghit aer în timpul mesei. Rezultatul acestor greşeli nu întârzie: apar balonări dureroase. Dar, dacă se respectă unele reguli, se poate obţine rapid un pântec plat şi, implicit, se pierd în câteva zile până la 4 kg.

Trebuie supravegheat conţinutul meniurilor şi trebuie schimbată atitudinea faţă de momentele de luat masa. Mesele trebuie luate cu regularitate, într-un climat calm şi cu respectarea celebrului îndemn din copilărie de a „mesteca bine".

- Formaţi-vă reflexul de a mesteca fiecare „îmbucătură" de zece ori înainte de a o înghiţi.
- Suprimaţi dulciurile care conţin edulcoraţi care nu sunt asimilaţi în întregime de intestin şi provoacă, în consecinţă, balonări.
- Renunţaţi la apele minerale care au un conţinut concentrat de săruri minerale.
- Consumaţi pâine integrală care este mai puţin iritantă pentru mucoasele fragile. Dacă nu puteţi renunţa la pâinea albă, consumaţi-o prăjită.
- Mâncaţi zilnic iaurt, excelent „reglor" al florei intestinale.

Pentru a şti cât de rapid sau lent trebuie să deprindeţi igiena unei vieţi mai sănătoase, specialistul francez vă oferă un element cheie, indicator important în cazul obezităţii. Astfel, măsuraţi-vă talia fixând un centimetru de croitorie la nivelul ombilicului şi al scobiturii spatelui, în dreptul celei de-a 5-a vertebre lombare. Această dimensiune dă o indicaţie despre masa de grăsime situată la nivelul abdomenului, dar şi în jurul viscerelor. Dacă circumferinţa măsurată depăşeşte 88 cm la femei, şi 100 cm la bărbaţi, trebuie să luaţi urgent măsuri să slăbiţi, consultând, evident, medicul.

În mod constant se spune că în cadrul unui program de slăbit exerciţiul fizic este foarte important. „Mişcarea, explică dr. Cocaul, ajută la arderea şi înlăturarea grăsimii care se aşază în centura abdominală. De asemenea, este un bun antidot împotriva stresului. Câteva abdomene şi câteva exerciţii de respiraţie sunt suficiente şi dau garanţia reuşitei dietei de slăbit. Totuşi, în privinţa mişcării, mersul pe jos rămâne cel mai bun aliat pentru că solicită activ segmentul muşchilor abdominali. Fixaţi-vă ca obiectiv 10.000 de paşi pe zi. Şi nu uitaţi: o linie fină a trupului se obţine mergând în pas alert şi respirând corect".

Alte principii ale reţetei de slăbit a nutriţionistului francez dr. Arnaud Cocaul şi meniul concret al celor şapte zile, săptămâna viitoare.

Dosarele frumuseţii

7 SFATURI UTILE

Este un adevăr axiomatic acela că de multe ori, deprinderile simple, menite să asigure o corectă îngrijire a tenului valorează mai mult decât cele mai sofisticate şi scumpe produse cosmetice.

1. Chiar dacă sunteţi grăbită sau obosită, nu uitaţi că demachierea trebuie făcută cu grijă, dimineaţa şi seara.
2. Femeile care au trecut de 35 de ani ar trebui să facă săptămânal un masaj facial cu cremă antiiritantă. Aceasta protejează epiderma şi îi stimulează regenerarea, conferind tenului suplete, prospeţime şi catifelare.
3. Indiferent de vârstă, săptămânal se aplică o mască de tărâţe şi o lingură de lapte, cu care se masează uşor faţa. Este un gomaj excelent prin care se înlătură celulele moarte şi se accelerează circulaţia sangvină.

4. Pentru relaxarea şi calmarea tenurilor iritate, obosite şi deshidratate se recomandă o mască din extract de tei, muşeţel, aloe vera, ulei de gălbenele, vitamina E şi ceară de albine.
5. Pentru ten se mai pot folosi, cu rezultate excelente, argilă şi miere, iar pentru corp, uleiul de măsline, care face minuni.
6. Femeilor aflate la premenopauză şi menopauză li se recomandă să folosească cremă cu phytohormoni sau bioflavonoide.
7. Crema de zi şi cea de noapte trebuie folosite corect. Prima este hidratantă, cealaltă, are în formulă predominant vitamine.

Gastronomice

Găluşte de cartofi pentru supă

250 g cartofi, 1 ou, o lingură făină, o lingură unt, sare, piper.

Se fierb cartofii, se curăţă de coajă şi se trec prin maşina de tocat sau prin răzătoare. Se freacă untul, se adaugă oul, făina, sare, puţin piper şi se amestecă bine cu cartofii. Se formează găluştele cu mâna, se dau uşor prin făină, se pun la fiert în apă clocotită. În aproximativ 10 minute sunt gata. Se scurg, se pun în castron, iar deasupra se toarnă supa.

Sos maioneză cu tarhon

2 gălbenuşuri, o linguriţă muştar, 200 ml ulei, 1/2 linguriţă oţet, o linguriţă tarhon tocat, 1 castravete mic în oţet.

Se face o maioneză cu muştar, adăugând, dacă este necesar, ceva mai mult ulei, ca să fie foarte legat. Când este gata, se adaugă frunze de tarhon, precum şi un castravete în oţet, tocat mărunt.

Pilaf cu dovlecei

3 dovlecei mijlocii, o ceaşcă orez, o ceapă, 2 linguri ulei, sare, mărar tocat, 2 cesti cu apă.

Pentru sos: 500 g roşii, o linguriţă zahăr, o linguriţă făină, o frunză de ţelină, sare.

Se curăţă dovleceii şi ceapa, se taie şi se rumenesc cu puţin ulei. Orezul se alege şi se spală. Se aşaza într-o cratiţă orezul şi dovleceii, împreună cu uleiul în care au fost prăjiţi, se adaugă apă, două cesti la o ceaşcă de orez. Se potriveşte de sare. Se pune verdeaţă, se acoperă, se lasă să fiarbă la cuptor, la foc mic, o jumătate de oră. Este gata când bobul de orez se striveşte uşor între degete. Se serveşte cu sos de roşii pregătit din roşii fierte cu sare, zahăr, făină şi o frunză de ţelină.

Chiftele de cartofi copţi

500 g cartofi, o felie pâine, 2 linguri făină, 2 ouă, o linguriţă verdeaţă tocată, o lingură pesmet.

Se coc cartofii. Se rup în două, se scobesc, iar miezul se freacă bine cu o felie de pâine înmuiată în lapte şi stoarsă. Se adaugă sare, piper, o lingură rasă de făină, gălbenuşurile, pătrunjel verde şi la sfârşit cele două albuşuri bătute spumă. Se fac chifteluţe rotunde, se dau prin făină, ou şi pesmet şi se prăjesc în ulei.

Chec cu rahat

2 ouă, 280 g făină, 200 g zahăr, 150 ml ulei, 150 ml lapte, 1/2 linguriţă bicarbonat, 4-5 bucăţi rahat, ½ pahar nuci amestecate cu stafide, coajă de portocale, unt pentru uns forma.

Se freacă ouăle cu zahărul până ce volumul creşte simţitor. Se adaugă treptat uleiul şi laptele, bicarbonatul proaspăt cernut şi făina, iar la sfârşit nuca şi stafidele. Se unge forma cu unt şi se presară făină. Se toarnă o parte din compoziţie, se aşază bucăţile de rahat, se toarnă restul de compoziţie. Se coace o oră, la foc mic.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pe urmele armatei pierdute

Încă din Antichitate, unele armate au dispărut fără urmă, distruse de inamici sau în evenimente neașteptate, cum ar fi, de pildă, cea a regelui persan Cambise.

Deșertul libian a restituit în toamna anului trecut rămășițele celebrei armate, care a pornit în cucerirea Egiptului prin anul 525 î.Ch. Cel puțin așa afirmă doi exploratori italieni care și-au publicat recent studiile legate de această descoperire și de cei 10 ani de explorări.

Cel dintâi, care s-a referit la expediția celor 50.000 de soldați trimiși de rege împotriva puterii din oaza Si-

Element de harnașament

nah din Egipt, care nu recunoștea suveranitatea sa în această țară, a fost istoricul grec Herodot (484-425 î.Ch.). Misiunea armatei a fost aceea de a reduce sclavia amonienilor și de a distrge oracolul lui Zeus. O armată de care nu s-a mai auzit ulterior. Herodot presupune că ar fi fost îngropată de nisip, în urma unei furtuni vi-

olente. Această incredibilă dispariție a dat naștere în scurtă vreme unuia dintre cele mai fabuloase mituri ale Antichității.

De câteva secole, arheologi amatori și profesioniști au pornit în nenumărate expediții în căutarea urmelor armatei lui Cambise. Toate cercetările au fost zadarnice, speranțele legate de identificarea urmelor acestei armate fiind spulberate. Din 1996,

Fragment dintr-o stelă persană

cei doi arheologi italieni, frații Castiglioni, au început să exploreze deșertul, urmând o rută de-a lungul oazelor, spre nord, până în Siuah.

În timpul expediției armatei persane, aceste oaze, în mare parte bine fortificate, se aflau sub ocupație egipteană, fiind periculoase așadar pentru perși. Pentru a le cuceri, ar fi fost nevoie de lupte inutile care s-ar fi soldat cu importante pierderi umane. Este posibil ca perșii să fi ocolit aceste oaze, alegând un drum prin deșert, pe o distanță de 1300 de kilo-

metri. Un drum lung pe care nu l-ar fi putut parcurge fără a găsi surse de apă care s-ar fi aflat spre vest. Un drum urmat de cei doi arheologi care au depistat în apropierea unei foste surse de apă, un mare număr de fragmente de vase mari din lut. Mai departe, în apropiere de AbuBallas, au fost descoperite urcioare antice îngropate în nisip, cu o capacitate de 30-40 de litri fiecare. Bazându-se pe indicațiile unor vechi hărți, în special pe cea întocmită de Ptolemeu (secolul I d.Ch.) au fost depistate și alte locuri în care se aflau izvoare. În final, au ajuns la locul în care se afla oaza Siuah.

Pe acest drum, armata persană ar fi fost surprinsă de teribilul khamsin, un vânt ce venea din sud transportând sute de tone de nisip. Recurgându-se la un detector de metal, au fost descoperite lângă un vast adăpost din stânci, fragmente de lance și de săgeți, aflate în vecinătatea unor resturi din obiecte de lut și a sute de oseminte umane.

Cei doi exploratori care sunt convinși că e vorba despre vestigiile legendarei armate persane își continuă cercetările pentru a găsi noi dovezi care să supervizeze certitudinea lor și să lămurească și comunitatea științifică internațională de autenticitatea descoperirii.

DORIN MĂRAN

Drumeții și popasuri

Stațiunea SLĂNIC PRAHOVA

Pierdută printre dealurile subcarpatice ale Prahovei, *Stațiunea Slănic Prahova* a devenit renumită datorită virtuților terapeutice ale lacurilor sărate de aici. Slănicul este un oraș situat pe râul cu același nume, la 45 km depărtare de Ploiești. Ca să ajungeți în această vestită stațiune, puteți merge cu trenul pe ruta București, Ploiești, Slănic, sau pe DN1 București-Ploiești și apoi pe Valea Teleajenului peste dealul Bughea sau, o altă variantă, trece pe Valea Vârbilăului și Slănicului prin Plopeni.

Călătoria este frumoasă iar popasul în stațiune vă aduce numai bucurii. Sănicul a devenit cunoscut datorită zăcământului de sare care se exploatează de peste trei secole. Prima exploatare s-a deschis în anul 1688 pe Valea Verde pentru ca mai târziu, spătarul Mihai Cantacuzino să deschidă și exploatările de la Baia Baciului. Izvoarele de apă minerală ce conțin compuși ai calciului, clorului și sodiului sunt utilizate încă din 1885. Tot atunci a început și dezvoltarea stațiunii dar și a lacurilor cu concentrare mare de sare (Baciului, Baia Roșie, Baia Porcilor, Lacul Verde) folosite în tratarea reumatismului, a bolilor respiratorii, ale sistemului nervos periferic etc.

La Slănic Prahova vin mulți turiști pentru a admira un munte neacoperit de sare, (rezervație naturală) dar și pentru pitorescul lac al Miresii (Grota Miresii 425 m adâncime) care s-a format în 1914, prin prăbușirea unei mine de sare și despre care s-au creat multe legende. Din Slănic Prahova există multe trasee turistice pe care puteți să le faceți în zilele frumoase. Din centrul Slănicului se poate vedea Piatra Verde iar pentru a ajunge la cariera de piatră veți admira satul Groșani iar apoi vă continuați călătoria pe drumul ce leagă Slănicul de Vălenii de Munte. Drumeții fascinante se pot face la izvoarele cu ape sulfurate de la Fântâna Rece-Sub cetate, Fântâna lui Dusman și la Gogon.

Stațiunea Slănic Prahova se găsește în vecinătatea Munților Teleajenului, iar cei mai apropiați sunt Munții Grohotiș unde se poate ajunge pe trasee bine marcate și deosebit de pitorești. Deschisă tot timpul anului iar fiecare anotimp are farmecul lui, stațiunea devine tot mai căutată. Salina Unirea oferă condiții de microclimat natural bogat în aerosoli dar puteți admira și lucrările monumentale, colecțiile de sare și de chihlimbar (provenit de la mina Colți – Buzău) sau vă puteți relaxa pe un teren de fotbal. Un scurt popas la una din pensiunile frumoase de aici vă îndeamnă să priviți cu nesaț împrejurimile deosebit de atrăgătoare.

N. FLORIA

Amprente ale spiritualității

Schitul Pălținiș

Schitul Pălținiș, aflat la intrarea în stațiunea cu același nume, este situat la altitudinea de 1350 metri și are hramul „Schimbarea la Față". Este o biserică de lemn, ctitorită în jurul anului 1930, de mitropolitul Nicolae Bălan și este pictată recent.

Locașul a fost construit între 1925-1927 cu ajutorul Ministerului Cultelor, Ministerului Sănătății și al altor instituții. Este opera unui grup de meșteri din Râșinari, executantul principal fiind Șerban Cruciat, care a lucrat sub conducerea unui arhitect. Altarul și catapeteasma au fost executate de Societatea Autonomă Stil, din București, catapeteasma fiind realizată în stil neobizantin între 1944-1945 de către Constantin Vasile. Pictorul Vasilescu a lucrat și el la decorarea bisericii, iar fresca interioară este opera lui Ovidiu Preoțescu.

Biserica, ridicată în stilul așezămintelor transilvane, este acoperită cu șindrilă. Printre obiectele valoroase aflate aici pot fi amintite o icoană a Sfintei Parascheva, pictată în 1904 și o Psaltire din aceeași perioadă. Pe un platou din apropiere, lângă un grup de brazi, se înalță clopotnița cu turnul din lemn de brad adăpostind două clopote de bronz turnate în 1927 în fabrica Schact-Kantz.

În august 1975 pe timpul mitropolitului Nicolae Mladin au început serioase lucrări de restaurare, reluate în 1982, urmărite atent de mitropolitul Ardealului, Doctor Antonie Plămădeală și continuate cu succes de I.P.S. Laurențiu Streza. Una dintre comorile bisericii, care atrage mulțimea credincioșilor este o bucată de lemn din Sfânta Cruce pe care a fost răstignit Mântuitorul.

Această bucățică de lemn a fost adusă în Europa de pelerini, cu 1000 de ani în urmă. Depusă în

Olanda, în Catedrala Sfântului Gertrudis, a făcut parte din tezaurul Bisericii Catolice. În anul 2004, călugării olandezi au donat-o Mănăstirii Poiana Mărului și, după doi ani, mitropolitul Ardealului, a dăruit-o Schitului Pălținiș. Sfânta relicvă este scoasă spre închinare în zilele de hram și la alte sărbători.

Cu ocazia împlinirii a 80 de ani de la sfințirea bisericii a fost dusă lângă mormântul filozofului Constantin Noica, spre marea bucurie a credincioșilor. Marele filosof, care a trăit între anii 1909-1987 și-a petrecut ultimii ani din viață în liniștea stațiunii Pălținiș. Locuința sa a fost transformată în casă memorială, costituind unul dintre punctele de mare interes atât pentru turiști cât și pentru oamenii locului.

Aflat la numai 32 kilometri de Sibiu și la numai 500 metri de Șoseaua Pălținiș-Sibiu, schitul se bucură de mare căutare, mai ales că aici vizitatorii pot vorbi cu actualul părinte al schitului, părintele Valeriu, care l-a cunoscut pe Constantin Noica și căruia filozoful i s-a mărturisit înainte de moartea sa în 1987. Printre clădirile anexe din jur se află și o casă de odihnă pentru angajații Bisericii ortodoxe.

IRINA STOICA

Ubi bene, ibi patria

Autoportret, Vincent van Gogh

Acest dicton latin care-i poate caracteriza pe toţi emigranţii lumii a fost scris de poetul tragic Marcus Pacuvius (mort în 130 î.Ch.) şi a devenit cunoscut prin intermediul lui Cicero. Pentru marea migraţie către America, dictonul a devenit „ubi panis ibi patria". A doua formă are o nuanţă de disperare, iar din prima variantă s-ar putea desprinde lipsa de patriotism. Dar se poate vorbi despre aşa ceva în cazul lui Ovidiu, romanul care a murit pe meleagurile noastre?

Cel mai impresionant exemplu în acest context mi se pare a fi cazul Chopin. Rafinatul artist polonez a murit în Franţa, căci

Sabatul, Francisco de Goya

nu a putut supravieţui în răvăşita Polonie, ţara sa natală. Corpul său este la cimitirul Père Lachaise (Paris), iar inima (transportată într-o urnă plină cu alcool) a fost dusă de sora sa la Varşovia şi a fost pusă în interiorul unui stâlp al bisericii Sfânta Cruce. N-a fost Chopin patriot?

În privinţa pictorilor, mulţi dintre marii maeştri ai lumii s-au stins departe de patria-mamă şi recordul de distanţă cred că îl deţine Paul Gauguin. Născut la Paris, el moare în condiţii exotice tocmai în Insula Atuona, Insulele Marchize, Polinezia franceză. Era anul 1903. În 1978, un alt nebun frumos, poetul şi cântăreţul belgian Jacques Brel, este înmormântat în acelaşi cimitir, la câţiva metri de Gauguin. Ce căutau aceşti mari creatori (plini de drepturi de autor) atât de departe de ţara lor?

Un alt exemplu ilustru este Leonardo da Vinci. Ce poate fi mai italian decât giganticul om al Renaşterii (care poartă numele unei localităţi italiene) şi de ce a murit el în Franţa? În 1515, Leonardo îl cunoaşte pe Francis I, regele Franţei, prin intermediul papei Leon X. Maestrul, parcă în joacă, îi face cadou suveranului francez un leu mecanic care putea merge, iar din burta sa ieşeau flori. Un an mai târziu, Leonardo intră în anturajul regal şi Francis I îi pune la dispoziţie un conac impresionant, lângă propriul castel de la Amboise (de altfel, conacul Clos Lucé şi castelul erau legate printr-un tunel). Acolo a murit marele renascentist, în braţele regelui. Oare uitase de Italia vreun moment?

Două tahitiene, Paul Gauguin

Un caz aparte îi reprezintă marele maestru al neoclasicismului francez Jacques-Louis David. S-a născut la Paris şi a murit la Bruxelles, în autoexil. Acest impresionant pictor, cu stilul său limpede inconfundabil, a fost implicat în politică, fiind un adept înfocat al lui Napoleon Bonaparte. Dar moartea acestuia şi revenirea Bourbonilor la putere a fost de nesuportat pentru David. El făcuse parte din comisia care l-a trimis la eşafod pe Ludovic XVI, şi cu toate acestea, Ludovic XVIII îl iartă şi-i oferă o slujbă importantă la Curte. Consecvent cu principiile sale, pictorul care-l văzuse pe Napoleon trecând Alpii pe un armăsar alb, deşi călărise un catâr, se retrage la Bruxelles, unde moare. Inima sa este adusă şi îngropată la Père Lachaise, în semn de recunoştinţă. Unde este inima lui Brâncuşi? Românul de piatră a fost înmormântat în cimitirul Montparnasse (Paris) şi nimeni nu şi-a adus aminte de Hobiţa în acele momente...

Textul nostru nu poate cuprinde, desigur, toate numele ilustre de pictori care au murit prin „străinătăţuri". Ne mai gândim la Nicolas Poussin, la El Greco, la Tiepolo, la Goya, la răvăşitorul Vincent van Gogh, la prea tristul Amedeo Modigliani, la „ciudaţii" Piet Mondrian („regele grilajelor universului") şi Wasili Kandinski şi alţii care şi-au dezvoltat cariera pe meleaguri în care se vorbea altă limbă decât cea maternă. Mă gândesc în final la moldoveanul George Enescu, a cărui inimă a rămas şi ea la Paris, la cimitirul Père Lachaise.

Muză dormind, Constantin Brâncuşi

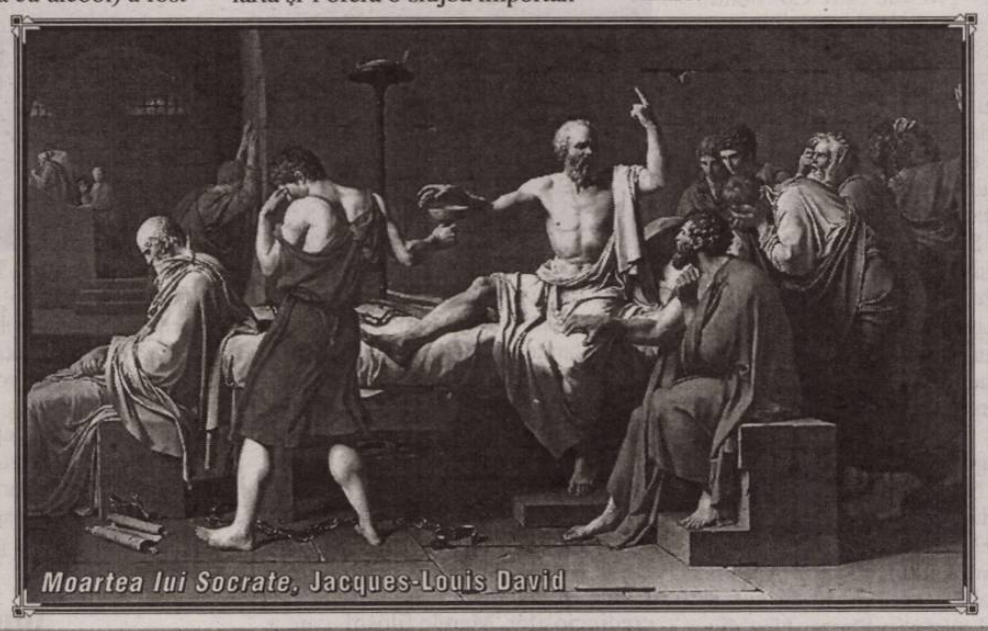
Moartea lui Socrate, Jacques-Louis David

BAZAR bizar

La ce vârstă devenim genii?

Într-un mod suficient de abrupt ca abordare, sociologii împart activitatea omului ca aparţinând următoarelor categorii: muncă de rutină şi muncă de creaţie. La rândul ei, munca de creaţie are o particularitate care pe unii îi mai irită şi astăzi, şi anume: o bună parte a creaţiei însăşi poate deveni o activitate de rutină, iar partea cea mai spectaculoasă este şi cea mai apreciată. Este vorba de creaţia geniilor, care excelează prin tot ce fac. Operele lor, indiferent de domeniu, se află pe culmi atât de înalte, încât niciodată nu se poate vorbi despre un geniu care a intrat în rutină, indiferent de cât de prolific este – vezi cazul lui Mozart şi nu numai.

Henri Coandă

Una din direcţiile pe care merg unele studii sociologice caută să răspundă la întrebarea: care este vârsta la care se manifestă genialitatea unui creator? Din acest punct de vedere, motto-ul cel mai potrivit este reprezentat de spusa poetului dramatic francez Pierre Corneille, şi anume: „valoarea nu aşteaptă numărul anilor". Într-adevăr, la numai nouăsprezece ani, Blaise Pascal inventează un dispozitiv mecanic de socotit pentru tatăl său, care era contabil. La douăzeci şi patru de ani, Henri Coandă punea la punct avionul cu reacţie (1910). La douăzeci şi opt de ani, Petrache Poenaru inventa „tocul cu rezervor" sau „condeiul portăreţ fără sfârşit, alimentându-se el însuşi cu cerneală" (1827) – precursorul stiloului de astăzi. La treizeci şi unu de ani, Traian Vuia obţinea brevetul pentru un aparat de zbor mai greu decât aerul (1903). La treizeci şi trei de ani, Anastase Dragomir realiza cabina catapultată de avion (1929). La patruzeci şi patru de ani, Gogu Constantinescu inventa locomotiva acţionată de un convertizor sonic (1925)... Dar abia la şaptezeci şi patru de ani, la senectute, A.W.von Hoffmann inventa cauciucul sintetic pe bază de izopren, atât de folosit astăzi (1892). Ce concluzie putem trage?

Deşi mulţi se gândesc la tinereţe la o vârstă optimă pentru afirmarea genialităţii, aceasta nu este o regulă. Maturitatea şi vârsta optimă se pot manifesta oricând. Din acest punct de vedere, mulţi gânditori au încercat să creioneze profilul unui om de geniu. Numai că genialitatea se manifestă atât de divers (însuşi acest termen fiind discutabil), încât foarte puţine aspecte se pot generaliza. Vom selecta trei opinii ale unor personalităţi mai cunoscute. Arthur Schopenhauer (marele pesimist german adorat de Eminescu) spunea că „geniul are două treimi inteligenţă şi o treime voinţă", iar omul de rând are două treimi voinţă şi o treime inteligenţă. De aceea, probabil, viaţa personală a geniilor este atât de plină de meandre. La rândul său, Goethe spunea că „geniul este un veşnic adolescent, căci gândirea lui clocoteşte continuu". Putem spune şi altfel: geniile au o pasiune clocotitoare pentru vocaţia lor nativă.

Şi inventatorii din domeniul tehnico-ştiinţific sunt consideraţi, uneori, genii. Astfel, Thomas Alva Edison spunea că astfel de oameni au nevoie de foarte multă „transpiraţie" şi o clipă de inspiraţie pentru a se impune. Contrazicându-l pe Schopenhauer, geniile tehnice au nevoie, totuşi, de o mare voinţă. Acelaşi uriaş inventator, Edison, lua în derâdere teza conform căreia marile idei novatoare pot veni în somn sau în momente de distracţie. „Este o formă de alint", spunea el.

Exprimându-se cât se poate de tranşant, mulţi gânditori se alătură ideii că singurul lucru pentru care merită să te zbaţi în viaţă este creaţia. Poate că este un mare adevăr – noi înşine fiind nişte „creaţii" –, însă puţinătatea geniilor ne demonstrează că este doar un adevăr relativ.

Un om prea viu, Hemingway

Marele romancier, creator de proză scurtă şi jurnalist de război a fost un bărbat care a sfidat moartea ca un pilot care ia curbele cu viteză maximă. Viaţa sa nu a fost aventuroasă, ci sufocant de aventuroasă pentru cine-i citeşte biografia. Culmea ironiei este că acelaşi om care a fost pe aproape toate fronturile importante ale războaielor din prima jumătate a secolului XX s-a luptat să moară şi abia după mai multe tentative de sinucidere a reuşit. A fost prea viu ca să moară de bătrâneţe.

Născut (1899) într-o familie de intelectuali, Ernest Hemingway a avut şansa să-şi descopere apetitul pentru aventură la reşedinţa de vară a familiei, situată într-o pădure. Vânatul şi pescuitul vor deveni pasiunile vieţii sale şi-l vom regăsi participând la safari, în Africa (în celebra rezervaţie Serengeti) şi navigând pe ocean cu propria ambarcaţiune numită „Pilar".

Înainte de douăzeci de ani era deja jurnalist şi nu ezită să se înscrie ca voluntar în Crucea Roşie. Ajunge şofer de ambulanţă în Italia (1918) şi moartea face ravagii în jurul său. El însuşi este rănit grav pe când ducea ţigări şi ciocolată soldaţilor. Cu ambele picioare „avariate", Hemingway petrece şase luni în spital şi are o nouă experienţă, şi anume

aceea de a fi abandonat de femeia iubită. Va fi obsedat toată viaţa de ideea de a părăsi el primul o femeie, pentru a evita deziluzia. Aşa se face că a avut patru neveste; pe ultima, Mary, a părăsit-o doar pentru a se logodi cu moartea.

Corespondent extern pentru reviste de prestigiu din SUA, scriitorul publică frenetic romane şi proză scurtă. Intră în cercurile avangardei din Paris, îi cunoaşte pe Picasso şi Joan Miro. Din păcate, se naşte o altă pasiune devastatoare: alcoolul. Se spune că prima tentativă de suicid a fost la Paris, când s-a dus în toaleta unui restaurant şi, beat fiind, a încercat să-şi taie venele cu un ciob de geam. Pe cât de viu era atunci când urmărea pasionat coridele spaniole, pe atât de mult îşi deteriora propria sănătate cu alcool şi tutun. În 1954 primeşte Premiul Nobel pentru literatură. Se pare că din acel moment începe o altă obsesie, aceea că nu va mai scrie niciodată la nivelul care l-a consacrat. Se naşte şi paranoia urmăririi lui de către FBI şi CIA, din cauza legăturilor sale cu cubanezii (avea o reşedinţă lângă Havana). Internat de mai multe ori după 1960, Hemingway este decis să se autodistrugă. Printre tentativele sale se află şi aruncarea în elicea unui avion pornit... În cele din urmă, se împuşcă în gură cu o carabină. O implorase de mai multe ori pe Mary să-l ucidă, dar aceasta a refuzat, supărându-l de moarte.

Pagină realizată de PAUL IOAN